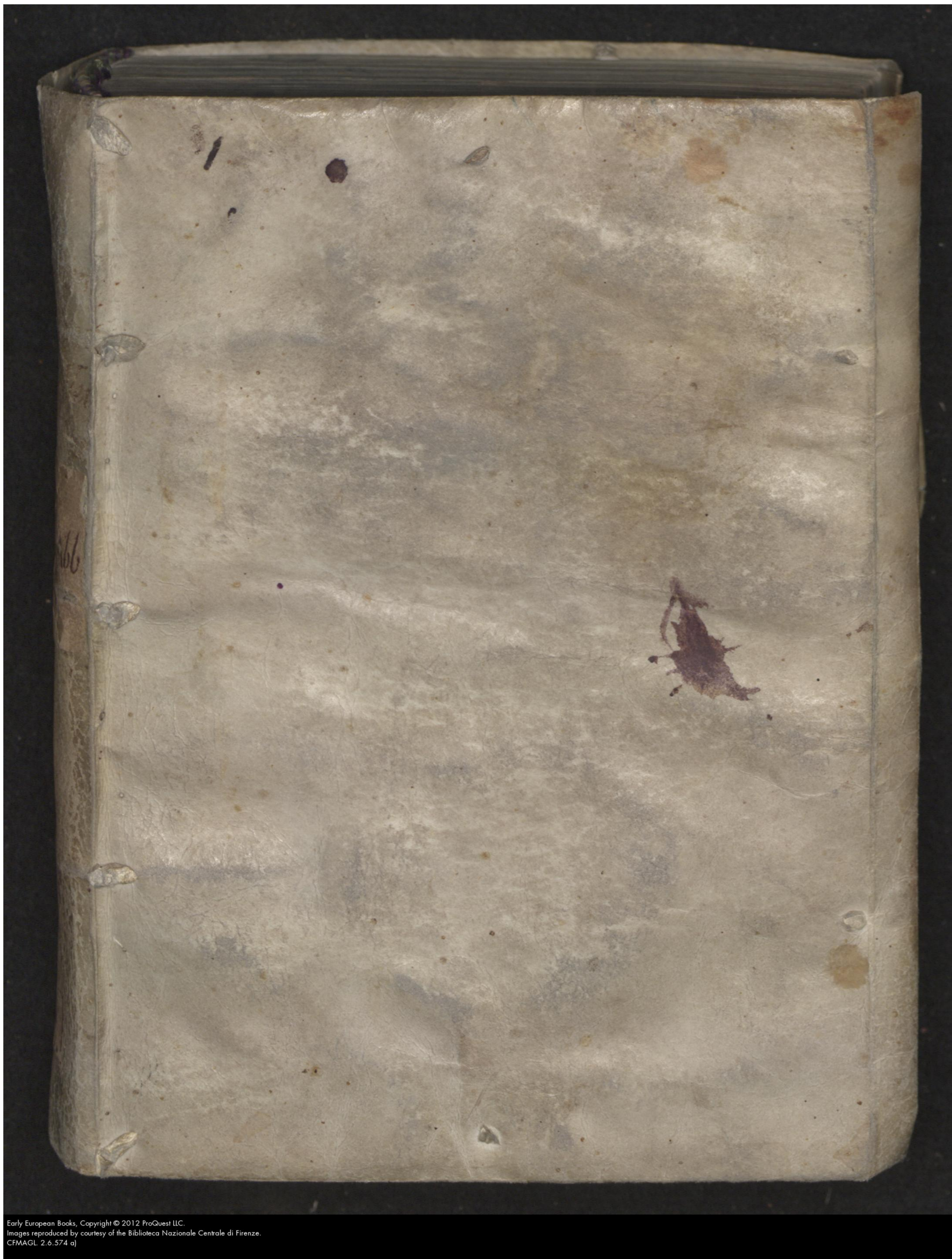
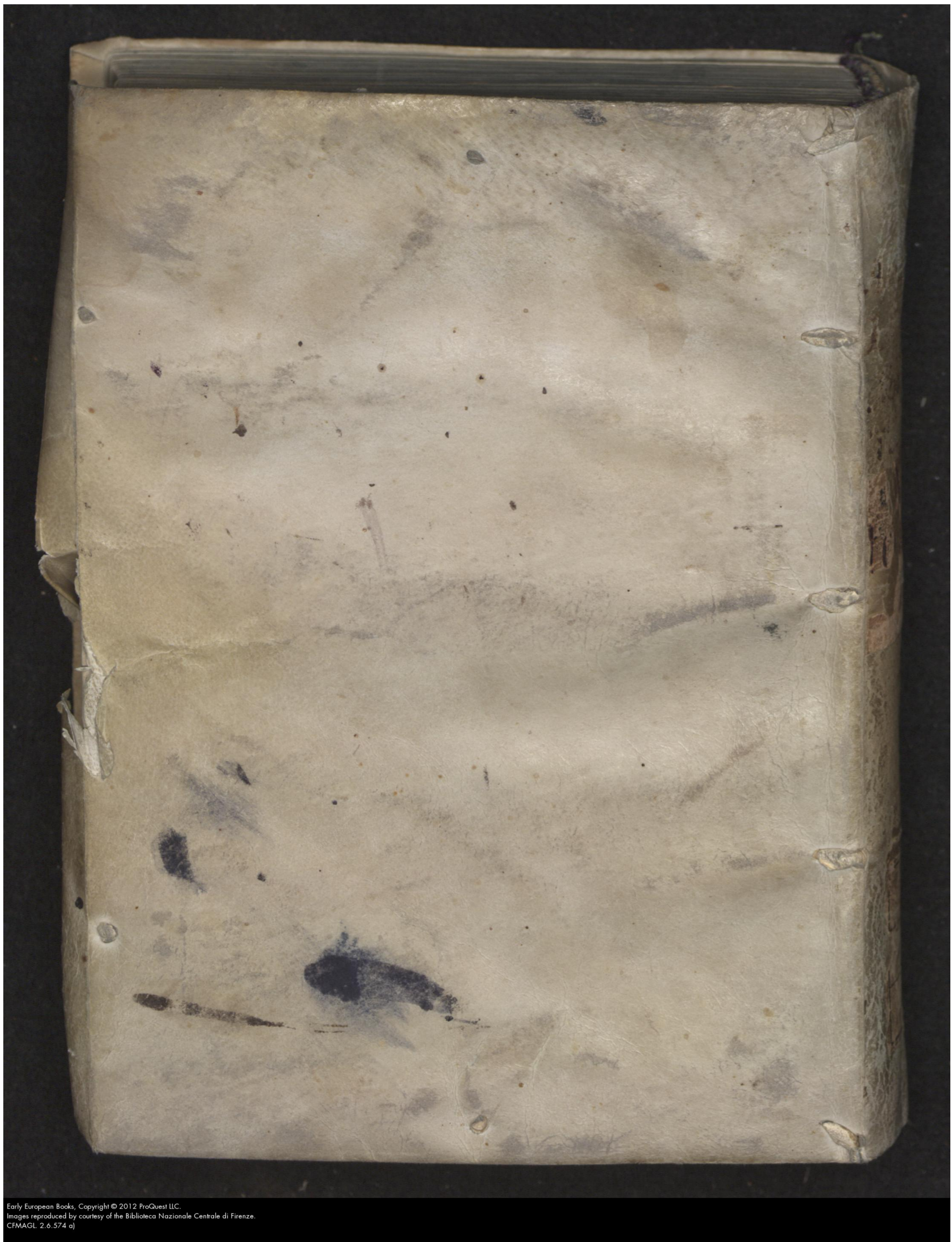

Eximij profundissimiqꝫ sacroꝝ

eloquioꝝ perscrutatoris ac futuroꝝ prenuncia-
toris Abbatis Joachim florensis scriptuꝫ
super Esaiam prophetam: plurimis
internis ac mysticis itellectibus
sacras litteras penetrans.
Maximeqꝫ partis orbis
terraruꝫ ciuitatum va
ticinia. Reuisum ac
correctũ: quota-
tionibusqꝫ in
marginibꝰ
orna-
tũ.

Cum gratia vt patet infra.

Ad Lectorem.

Uum omnes homines natura scire desiderent: vt ait princeps philosophoꝝ in pͥncipio ꝓlogi prime philosophie. Maximeq̄ etiam affectent futura cõtingentia seu singularia determinate nosce: qđ patet seu claret per plurimos non infimos dn̄atione diuitijs ac auctoritate: vt Ptolomeum: Albumasarem: Auẽrodam: Habraam: Auenazram: Haly: ⁊ alios pene innumeros. Qđ vtiq̄ genus sciendi his qui vere assequuti sunt/ delectabile est: quod propriuꝫ esse dei Esaias pronunciare videtur/ dicens. Annũciate que ventura sunt in futurum: ⁊ sciemus q2 dij estis vos. Ptolomeus etiam in centiloquio/ ꝭm fidam interpretationem hec profert verba. Soli autẽ numine afflati predicunt particularia. Hic v̄o noster Abbas Joachim/ quum multa predixerit futura singularia que p̄terita sunt vt de duobus ordinibus: predicatorum. s. ⁊ minorum: quos in expositione Hieremie super quarto capl̄o ⁊ alibi/ futuros ⁊ qualitates eoꝝ prenunciauit: quorum duces. s. beatum Franciscum ⁊ beatum Dominicuꝫ sup fores veteris sacristie diui Marci Venetiarum in habitibus suis/ ⁊ beatum Franciscum cum sacris stigmatibus pingere fecit: qui vsq̄ in presentem diem manent. De Federico. vj. que post ipsum sequutura erant/ que post sequuta sunt: vt in tractatu suo super Hieremiam claret: q̄ꝫplurima alia sup Apocalypsim: ⁊ in alijs ipsius tractatibus. Maxime in isto in quo de maxima parte orbis terrarum ⁊ ciuitatum (vt patere potest legenti) vaticinatus est. Et multa que predixit iam preteriere: non dubium (vt Gregorij in homelia de aduentũ vtar sententia) quin sequantur etiam que restant: quia sequentiuꝫ rerum certitudo est presentium exhibitio. Et Augustinus. xij. de ciui. cap̄. x. ait vera se narrasse preterita ex his que futura prenunciauit/ quum tanta veritate implentur ostẽdit. Quã etiam rationem tangit subtilis Doctor in scđa. q. prologi. Qui ergo desiderat futurorum singulariuꝫ notitiam/ ⁊ profunda sacrarum litterаruꝫ/ varios ac plurimosq3 iternos mysticos ipsaruꝫ intellectus hunc legat ⁊ meditetur. Quod vtiq3 volumen a q̄ꝫplurimis erroribus castigatum: cuꝫ quotationibus in marginibus legendum/ ac perscrutandum offertur. Vale.

Esa. 41.

Uia vo per p̃sens cõcilium Lateranẽse adhuc pdurãs/facta est q̃dam ꝯstitutio: ne qs decetero audeat imprimere q̃cq̃ amplius nõ impressum sub pena excõicationis/nisi prius visum ⁊ examinatum fuerit ab ordinariis/ac inq̃sitore heretice prauitatis: pro tanto Lazarus de Soardis hoc ⁊ alia nõnulla opuscula/p̃sertim abbatis Joachim ab eo (deo comite) cito imprimẽda/examinari fecit/licẽtiãq̃ obtinuit eadem imprimẽdi a Reuereñ. dño patriarcha/ac Reuerẽdo inq̃sitore. Et magnificis dñis Capit. decem: quoꝝ licẽtia seu cedulas hic inferius inseruimus.

¶ Item idẽ Lazarus breue obtinuit a sũmo pontifice: vt necubi qs imprimere possit, dicta opuscula sub pena excõicationis late sentẽtie: quã ꝯtrafaciẽtes eo ipso incurrãt: a qua absolui nõ possint/nisi satisfactione premissa. ¶ Itẽq̃ ab illustrissimo ducali dñio Venetoꝝ ex gratia cõcessum est illi q̃ similr ea nullus imprimere possit sub pena in ipso priuilegio ꝯtenta. Et de his plenius ꝯtinet tam in litteris apostolicis desup cõfectis: q̃ ex priuilegio ipsius illustrissimi Dominij. Venetijs per Lazarum de Soardis. Die. 4. Aprilis. 1516.

¶ Copia licentie Reuereñ. dñi patriarche.

¶ Antonius Contareno miseratione diuina patriarcha Venetiarũ: Dalmatieq̃ primas. Tenore p̃ntium licẽtiam ꝯcedimus Lazaro de Soardis impressori in ciuitate Venetiarum/imprimẽdi q̃ddam opus expositionum venerabilis Abbatis Joachim sup Esaiam ⁊ alios pphetas/quum sit opus vtile: ⁊ in nullo deuias a catholica fide: dũmõ interueniat ẽt in hoc ꝯsensus Reuereñ. patris heretice prauitatis inq̃sitoris/iuxta ꝯstitutionẽ ꝯcilij. Datũ venetijs in nr̃o p̃iarchali palatio. die. xj. Julij. 1516.

Frãciscus morãdus curie p̃iarchal' not. & mã. p.

¶ Copia licẽtie Reuereñ. patris Inq̃sitoris.

¶ Cõcedit licẽtia Lazaro de Soardis imprimẽdi expositionẽ venerabilis Abbatis Joachim sup Esaiam ꝓphetam ⁊ alios pphetas. Opus equidem maxime deuotionis/⁊ christianorum vtilitatis: In honorẽ omnipotentis dei ⁊ eius gloriosissime matris. Datum Venetijs: die. 7. Julij. 1516.

¶ Fr Frãciscus. p. hẽtice prauitatis inq̃sitor ss.

¶ Copia licentie Magnificorum dominoꝝ Capitum Consilij decem.

¶ Quum Reuereñ. D. Patriarcha Venetiarum necnon Inq̃sitor heretice prauitatis per bulletina sua dierũ. 7. ⁊. 11. mẽsis Julij: ⁊. 23. mẽsis octobris proxime decursoꝝ/ꝯsenserint facultatẽ Lazaro de Soardis impressori libroꝝ imprimẽdi q̃ddam opus Abbatis Joachim sup Esaiam ⁊ alios pphetas. Infrascripti magnifici. D. Capita illustrissimi Consilij decem quoad se permittũt fieri quãtum prefati Reuereñ. D. Patriarcha ⁊ Inq̃sitor cõcessere. Die. 4. mensis Decembris. 1516.

¶ Nomina autem. D. Capit. qui se subscripserunt sunt hec. vz.

¶ Dñs Franciscus Contareno.

¶ Dñs Franciscus Foscarus.

¶ Dñs Antonius Bembo.

¶ Adrianus sec. illustrissimi Cõsilij mãdato.

¶ Opus autem post presens de proximo ab eodem Lazaro imprimenda: atq̃ iam correctori tradita/sunt hec subiecta. vz.

¶ Abbas Joachim super Apocalypsim.

¶ Eiusdẽ ꝯcordantie noui ⁊ veteris testamẽti. Et cetera oĩa alia sua opera que ego reperiam.

Circa Tabulam istam est sciẽdum: q̃ q̃uis Abbas Joachim nõ de oĩbus ciuitatibus/locis/ac p̃sonis in ipsa tabula ꝯtẽtis particulariter loquat/siue pphetiam particularem faciat: attñ vniuersalr. s. loquẽdo de regno seu de patria de oĩbus fere loqtur. Particulariter vo de multis: vt pz vel patere põt p tabulam hãc sequẽtem.

Incipit Tabula in opus beati abbat Joachim de vaticinijs regnoꝝ/ciuitatum/⁊ locoꝝ totius orbis per noia epoꝝ seu ep̃atuũ noiatoꝝ.

Alemanie.	charte. 19	Austrie	20	Albensis	ibidem
Anglie.	17	Athenienensis	charte 22	Albigensis	char. 12
Antiochie scdo	24	Albanensis	11	Apsarensis	13
Apamie	25	Abutinensis	11	Arbonensis	13
Aluernie	17	Arethinus	char. 11	Antistarensis	ibidem
Aragonie	16	Alatensis	ibidem	Arbanensis	ibidem
Affrice	27	Alariensis	ibidem	Ampuriensis	13
Aquilegie	12	Assisinus	ibidem	Artorensis	13
Apulie	14	Amelinus	ibidem	Agrigentinus	13
Aquensis	16	Ausimanus	12	Anolacensis	14
Arelatensis	16	Anconitanus	12	Atherontinus	14
Amarensis	18	Ariminensis	ibidem	Anquilonensis	14
		Adriensis	ibidem	Astanensis	14
		Aprimacensis	12	Andrensis	14
		Albigacensis	ibidem	Alisiensis	15
		Astensis	ibidem	Auellinus	15
		Aquensis	ibidem	Arianus	15

Tabula.

Bethony

Jmolensis

Finis.

Uia(teste Aristotele in ꝓlogo physicoꝝ)oportet ex vniuersalibus in singularia ꝓcedere:ita ⁊ Abbas Joachim volēs circa Romanā ecclesiam ⁊ alias particulares ecclesias ac nationes populosqꝫ diuersos/quedam singulariter ex sacro eloquio ꝓnūciare quedam gn̄alia ꝓmittit. In primis de statibus seculi incipiens ab Adam ⁊ ꝓcedēs vsqꝫ in finem seculi:⁊ quedam concordie ⁊ conuenientie/seu combinationes/⁊ significantia ac significata temporum diuersorum.

¶ Premittit ⁊ mysteriuꝫ ecclesie qđ annuatim reuoluit/in dracone insertum:qđ ⁊ ruinas ⁊ tribulationes ⁊ angustias ⁊ prelia preterita ⁊ futura significat in dracone:qꝛ hec insidijs ipsius in populos dei inflicta sunt:que vtiqꝫ sp̄ualiter seu mystice isidias spirituales/quas quotidie serpēs ille antiquus in sanctā ecclesiam ⁊ mēbra eius exercet ⁊ imittit significat. Adiutoria etiam ⁊ liberationes ex dei misericordia in ipsa draconis figura ponuntur ⁊ resurrectionis/penthecostes : vt innotescat deum adiutorem nostrum ⁊ liberatorem.

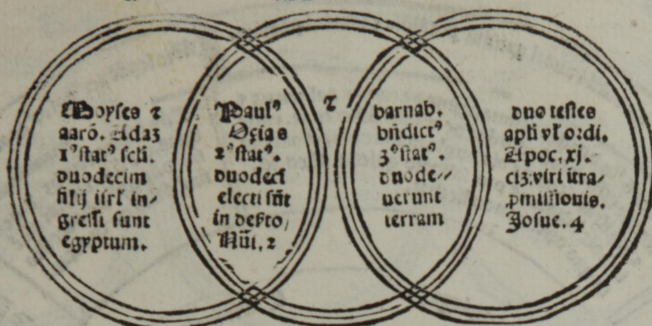
¶ Premittit ⁊ ante legem tempus/⁊ tēpus sub lege/⁊ tempus gratie:⁊ eoꝝ sacramēta. Tubam ⁊ eius figuram ⁊ significatum ipsius. Sigilla ⁊ apertiones ipsorum.

¶ Premittit ⁊ draconē alium seu ipsummet/alterius tn̄ figure.s.septem capitoꝝ. Apocalypsis.12.designātem septem tribulationes seu insidias ⁊ pressuras.i.vniuersa mala ꝯtra ecclesiam ⁊ membra eius:⁊ in preterituꝫ ⁊ presens ⁊ futurum/vsqꝫ in finem:⁊ sepe in hoc opere de huiusmodi dracone mētionem facit. Septem quoqꝫ signat tempora/de quibus specialem tractatum in hoc opere facit.

¶ Premittit ⁊ psalterium decem chordarum:in quo instruimur fugare/vincere/superare insidias ⁊ pressuras draconis:qđ ⁊ figuratum fuit in dauid:qui psallens spirituꝫ malum agitantem saulem fugabat.primi Reg.18.

¶ Premittit ⁊ mysterium Rotarum Ezech.1.de quo ⁊ ipse in prologo suo huius operis sermonem facit. Et qꝛ etiam sepe in suo hoc scripto loquitur de his : vt dicendo in cauda draconis:in sexto capite draconis:in tertio statu : ⁊ ita de alijs : propter hoc necesse fuit talia premittere que vniuersalia quedam sunt in sacra pagina sm̄ huius ⁊ aliorum expositionem vt draco primus totam ecclesiam comprehendit. Secundus in septem capitibus.i.vniuersalem tribulationem:⁊ ita alia quedam vniuersalia sunt vt rote/psalterium decem chordarum/mysterium tube/⁊ sigilla ⁊c̃.

Exo.4
Gen.2
Ge.46

Rimus status seculi
claruit ab ha
braā/cuius initiatio ab Adam
Gen.2 cuius finis in Christo.
Mat.1 Luc.1 ¶ Secūdus status claruit a
Zacharia pre Joānis/in quo
sacerdotiuz legis obmutuit: cuius initiatio
scdi paral.26. ab Ozia rege iuda: z protendetur vsqz ad
annum.1260.
¶ Tertius stat9 hēt clarescere a diebu; nris:
cui9 initiatio a btō Bñdicto/accepturus finē
in ɔsumatione seculi. Sane pmo statui in fi/
1.Macha.1. nem deducit Antiochus radix pcti/egressus
de terra cethym.i.grecia. Scdo statui dabit
illa radicuz plātatio Federici: cuius germen
vel brachia ex eo ,pdeūtia psecturaꝝ fastigia:
Ibidez vt in libro machabeoꝝ legit/occupabūt. Im
posuerūt(ingt)singuli gbus post ducē mace/
donuz fuit terra diuisa gratuito in capitibus
suis diademata z multiplicata sunt mala in
terra. Tertio vo daturus est finē/,ppha docēs
Esa.9. mēdaciuz antixps: ac si in cauda draconis: q
Apoc.12. licz breui sit spatio tpis regnaturus: tñ supra
Dañ.8 quā credi poterit/vniuersa vastabit. Uñ iohel
Johe.2 ante faciem eius ignis vorans: z post eum so
Job.28 litudo deserti. Et Job. Terra de qua orieba/
tur panis in loco suo igne subuersa est: lz eniz
Christus de synagoga ortus sit verus panis:
Mat.1 z de Romana ecclesia per doctrinam semp
Jo.6. emanet: tñ magnis auaritie febribus estuat:
Luc.4 z iccirco sibi ,caueat: ne eam eius dñs iam in
Ge.46 proxima tribulatione subuertat. Qui igressi
sunt Egyptum designant apostolos.
¶ Qui electi sunt in deserto signant eos: q/
Josu.3 Act.19 bus imposuit manus Paulus.

¶ Qui de terra ,pmissionis botrum in vecte
portarūt/prefigurant duos ordines futuros Nū.13
testes: nec dubium euāgelice veritatis. Eri/ Apoc.xj.
tis mihi (ingt) testes in iudea/hierusalē/z sa/ Act.j.
maria: z vsqz ad vltimū terre. Signat iudea/
latinos: hierusalē/ecclesiasticos: samaria/gre/
cos: vltimū terre populos ad dñm ɔuerten/
dos. Cōtra Moysen z aaron Jānes z mam 2.Thi.3.
bres: Cōtra Paulum z Petruz Simon ma Act.8.
gus z Elymas: ɔtra duos testes futuros/pata Act.13
reni z alij heretici insurgēt: quo; duo cornua Apoc.
bestie: sicut in Apocalypsi legit/presignat. xj.
¶ Tempus filioꝝ Jacob vel patriarcharuz Apoc.13.
significat tempus apostoloꝝ. Tempus iudi/ Ge.49
cum. Tempus martyruz. Tempus ,pphetа/
rum. Tempus confessoꝝ. Tempus filioꝝ ,p/
phetarum. Tempus eremitarū z virginum.
Tempus Josue/idolatriam extirpātis. Tem Josu.j
pus ecclesie/in quo Leo papa siculus hereses
,pfligauit. Tempus sextum/in quo iudei se/
derunt secus flumina Babylonis/pretendit Ps.136
tempus istud: in quo tam clerus qz populus
vndiqz fornicat a deo. Tempus aūt septimuz
erit conuertentium ad Christum. Unde z di
citur. Relinquetur sabbatismus populo dei/ Heb.4
quoad quietem libertatis sm spiritum z con
uersionem/quoad fidei sacramētum. Unde
Lucas. Factum est cum baptiçaretur omnis Luc.3
populus: qd nec dum cōpletum fuit in eccle
sia. Complebitur aūt sub septimo angelo: vt
ait Apostolus. Cum intrauerit plenitudo gē Ro.xj.
tium/tunc omnis israel saluus fiet: huic in
canticis capilli tui sicut greges caprarū ascē/
dentium de monte galaad: qui caput est liba Cant.6
ni: scilicet vulgandi.

¶ Hec dñica vidit i duo:i gaudiũ pcessiõis ⁊ lamẽtũ passiõis.

Dñica 6ª in quadragesima agitur de ramis palmarũ ⁊ legitur infra hebdomodaz de trenis Hieremie. vnde ⁊ filij israel septima die dupla mãna colligebant pro ipsa die laboris: ⁊ pro sabbato quietis. Exo. 16. in quo operari non licebat.

Hic legũt act⁹ aplor apoc. ⁊ eple ca^{c}.

Tps resurrectõis hz. 7. hebdõas: int̃ q̃s celebrat ascẽsio dñi: qb⁹ pẽthecostes finẽ pstat/ car ẽs octaua

Hic legũt li. regũ. Hic pabole salo. ⁊ cetĩ li.

Dñica prima post penthecostẽ ⁊ inde vsq ad kalendas augusti de pliis israeliticis agit.

Dñica in kalendis augusti ⁊ assũptione v̓ginis vsq in finem mensis.

ci⁹. Hic legit iob/thobias/iudith/hester.

Dñica in kalẽdis septẽbris ⁊ exinde vniuerse legũt hystorie

In kal. octob: qp grecoz pplia ⁊ volumina sabbatoz

In kal. nouẽbris cum 12^{m} pphis minoribus.

Hic legit macchab. Hic legit Eze. ⁊ dañ.

Adueñ⁹ dñi 4. hebdõib⁹ teriat.

Hic legit Esa. Ab oct. epyph⁹ vsq ad 40^{am} ...

Erq; 2^{m} adu^{m} dñi puenit añ xpa icctrco i cauda scribit Bog.

2. hbe. ¶ Legit epla pauli scribẽt ð aũ Esa. Tpo vẽturo: luxit Esa. spũ oĩa sa iterfecte ipiũ/ ... eũ .f. filiũ pdi 2. Esa. ti. donis illustratione aduẽtus sui.

Apoca. 20. Bog ⁊ Magog Acti bacis ⁊ cus cecra na.

¶ Hic legit Hieremias.

Dñica 5ª in 40ª de passione dñi.

¶ Hic lib. iudicum.

Dñica quarta in quadragesima.

¶ Hic Iosue.

Dñica 3ª in 40ª in qua agit de transitu iordanis ⁊ ... Iosue. 2.

Dñica 2ª in q̃dragesima agitur de filia chananee Math. 15.

¶ Hic legit deuteronomiũ.

Tps 40ª cõtinet sex hebdõib⁹: tps emẽdationis significans dñica prima.

¶ Hic legitur Nũ.

¶ Mysterius ecclesie qd annuatim reuoluitur.

¶ Hic inchoat liber genesis.

Tps 70ª nõt exilium hũane dieccionis i adã. geñ. 3

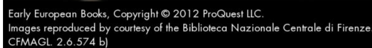
Mulier conteret caput tuum: ⁊ tu insidiaberis calcaneo eius. Gen. 3.

¶ Hic legit exodus.

Tps 60ª legit de abluiõe diluuii ⁊ archa noe. Ge. 6

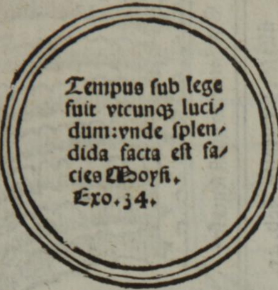
¶ Hic leuiticus.

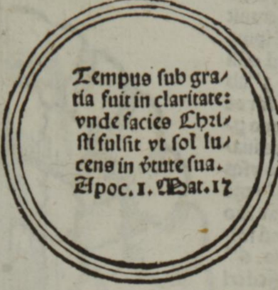
Tpus quadragesime notat peregrinationem temp. nis habrae. Gen. 12.

Passim per tempora velamen littere sublatum est.

¶ Nõ paulum respicere moysen ex cõ-tuitu cherubin tertij Reg. 8. ꝛ de illo dr̃. Ui demus nunc p speculũ in eni-mate. 1. cor. 13 Et ꝺ̃ isto ponebat velamen in facie sua / dum respiceret in eũ dominus. scḋe Cor. 3.

Ro. 5. ¶ Regnauit mors ab Habraã vsqꝫ ad moy-
Ro. 7. sen: ꝛ Iccirco peccatum nõ imputabat quum lex non esset: data ṽo lege peccatum reuixit quasi per mandatum.

¶ Scḋm rõnem predictaꝫ adhuc manẽt tenebre/lr̃e/ ꝛ enigmata figurarũ in cordibus clericoꝝ: que ex maiori parte remouebunt/quuꝫ angelus in sexta pte libri — Apoc. 18. — de celo descẽderit ꝛ illuminauerit terram gloria potestatis sue. Et iteruꝫ in septima pte. Joãnes vidit an- — Apoc. 19. — geluꝫ stãtem in sole/quẽ putamus Helyam: in cuius aduẽtu scripturaruꝫ mysteria complebunt. Vñ ꝛ sub — Apoc. 10. — sexto tpe angelus amictus nube iurauit ꝙ in diebus septimi angeli/quum tuba canere ceperit/diuine pagine sacramenta in expositoribus finientur. — Apoc. xj.

Ge. 2. ADAM. 2. paral. 62. OZIAS. CHRISTVS.

Esa. 58

¶ Figura tube litteram prenotat veteris testamẽti: que incepit ab arto: sed dilatata est in predicatione aplõꝝ: quoꝝ in oẽm terram sonus exiuit. Modus ṽoa quo tuba grossescere habuit/significat insertionem noui ꝛ veteris testamẽti/in quo missus est Esaias: qui fuit altera vox dei de paradiso Adam redarguens de transgressione mandati. — Ps. 18. — Geñ. 3

¶ Hic notantur septem signacula libri signati. — Apo. 6

Apoca. 6 ¶ Apertio primi sigilli. Fuit in Judea.
¶ Apertio secundi sigilli. In Roma.
¶ Apertio tertij sigilli. In Grecia.
¶ Apertio quarti sigilli. In Parthia.
¶ Apertio quinti sigilli. In Theotonia.
¶ Apertio sexti sigilli. In Soldano.
¶ Apertio septimi sigilli. In Italia. — Apo. 7

Singuli hoꝝ accipiendi sunt cum successoribus suis.

¶ Primū caput dra conis cepit ab herod ꝓselito ⁊ ꝑseuerauit vsq; ad neronē ipiuz 2m ab eo vsq; ad ꝯstā tinuz arrianū. 3m ab ipso vsq; ad cosdroe regē ꝑsarū: sb quo ꝓ dit⁹ mahometus inua sit. 4m sub illo vsq; ad Henricū pm regē alemanoꝝ. 5m ab ipo vsq; ad saladinū sol danū babylonis. 6m ab eo vsq; ad Federi cū pm. 7m ab eo vsq; ad antexp̄m cuz suc cessione sua.

¶ Et nōm q̄ sb 7o ca pite quedaz ꝑmixtio tp̄is ꝯfusibilis inerit: vt i antea mūdi h⁹ pa lea sil' cū tritico soli to forti⁹ ventilata mō quies fessis arrideat: modo laboꝝ qescēti bus indicatur.

¶ Sz sciēduz alia eē dracōis capita alia be stie de abysso īfidelis ppli saliētis: qꝛ illa ce perūt ab eo herode q ꝑsecut⁹ est xp̄m: ista a cosdroe mouēte pre liuz ꝯtra filios ecclie ꝟginalis: lz enim sint mēbra diaboli hoies huiuscemodi pestilē tes/ ⁊ in corpus vnuz transeūt antexp̄i. Ca pita tn̄ bestie q̄drifor mis referēda sunt ad seuitiaz soldanoꝝ in secta saracenica vsq; ad ea tp̄a ꝑfectura. Ubi oia regna seculi aduersantia sceptro christi: ac si in pedi bus statue babyloni ce cōterentur. Sane decem cornua bestie in hoc sexto tp̄e vniē da sūt quodāmodo ad vulgus gentiuz i mūdaruz: vt ⁊ bestiā iusto iudicio ꝯterant ⁊ ppl'm mahometicū de terra disperdāt.

Squāme eius quasi scuta fu silia sese prementes. Job. 41.

Herodes.

Nero.

Cōstantinus.

Cosdroe.

Henricus pm⁹.

Saladin⁹ vnus ē decē cor nua q̄ vidisti. x. reges sūt Federicus 2⁹ venit in ꝓxio cornut⁹: ⁊ ali⁹ nōdū venit. Apoc. 5. ⁊. 17

Quinq; ceciderūt sin guli ꝑ singula tp̄a. Apoc. 17.

¶ Duo capita 6m ⁊ 7m siml' ꝯiuncta sunt pp 6m tp̄s qd̄ est duplex. Apoc. 17.

¶ Draco magnus ⁊ ruf fus ꝓpter antiqtatem tem poris ⁊ crudelitatem effusi sanguinis: tortuosus etiam dicitur propter dolum ver sutie multiformis.

Apoca. 12.
¶ Primuz bel luz draconis fuit iudeoꝝ: scōm pa ganoꝝ: tertiu3 ar rianoꝝ: quartum saracenoꝝ: qntuz alemanoꝝ: sextū item saracenoꝝ: septimū ꝑncipuz italoꝝ ⁊ ⁊ hereti coꝝ. Octauo lo co in cauda dra conis erit confli ctus cum christia nis a sequacibus antechristi.

Apoca. 12.
¶ Quia caude draconis est tor tura/ sic stellas ce li in terraz in ter tia pte sui ad eru ditos referēduz est ad terrena ⁊ carnalia ꝯsideria ꝓlapsuros.

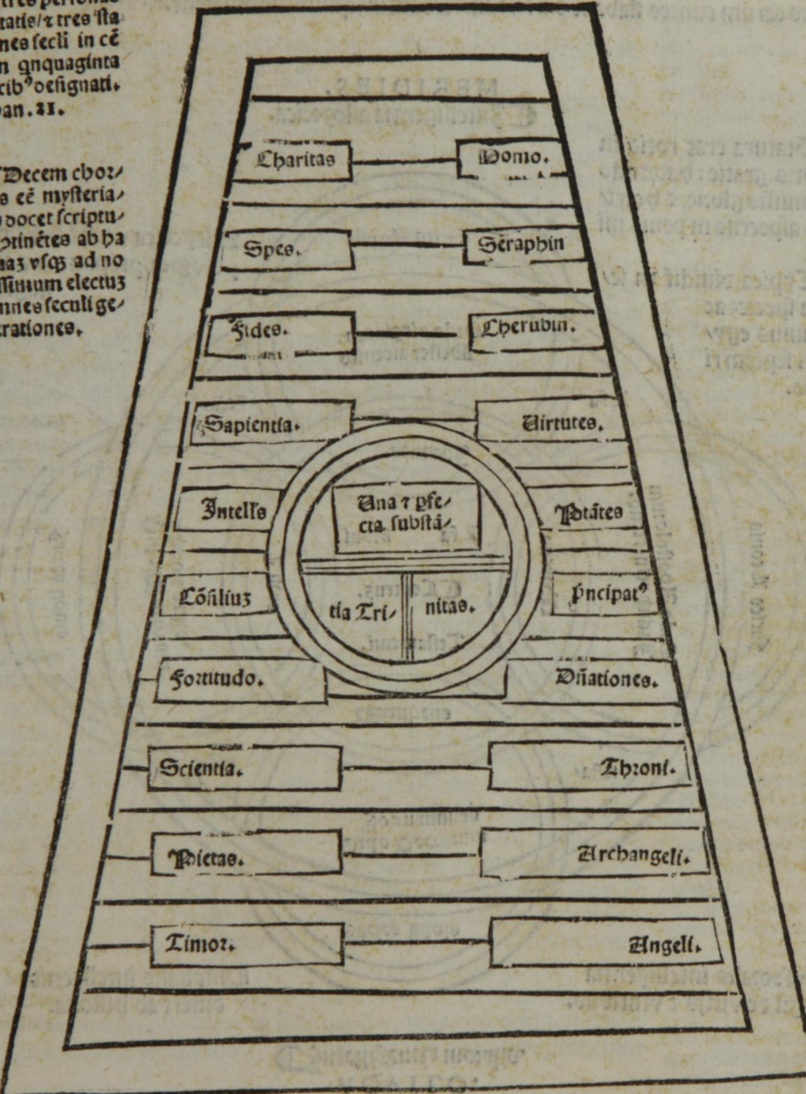
Antechristus ꝓpha docēs mēdaciū/ vēturus in cauda

Job 40. Stringit caudā suā quasi cedrū cū quo

¶ Forma psalterij decem chordarum.

¶ In hac figura mõstrant tres qn q̃geni psalmorũ pp tres personas deitatis/ & tres stationes secli in cẽtum qnquaginta piscib⁹ designati. Joan. 21.

Ps. 32. Gene. 32. ¶ Decem chordas eẽ mysteriales docet scriptura ptinẽtes ab habraaz vsq3 ad nouissimum electuz omnes seculi generationes.

¶ Ideirco primũ cornu psalterij nõ est acutũ sicut duo alia inferiora: qr pmanẽs in culmine maiestatis miss sus nõ legit/ sed tm̃ filius & spũs sanctus ad nostras angustias missi sunt.

¶ Nota q̃ hõ prelatus est omnibus ordinib⁹ angelorũ pter verbum patris/ humanam carnem assumens: vt graduz chorde decimum q corruit restauraret.

¶ Moyses scripsit legis decalogu3. Exo. 34 Paulus võ decem scripsit ecclesijs verbum crucis. 1. cor. 1.

¶ Pria chorda icipit a timore & ascẽdit vsq3 ad altitudinem charitatis.

¶ Nota q̃ duo mittunt ab vno filius. s. & spũssanctus a patre: & vnus mittitur a duobus idem videlic3 spũs. Uñ in symbolo Qui a pãe filioq3 pcedit qd greci nõ recipiũt/ du3 nõ itelligũt: illum
Lu. 18 cecũ imitãtes: q stans secus viam clamabat: kyrieleison. i. dñe miserere. Nõ eni3 in via veritatis
Jo. 14
Tit. 1. que christus est ambulãt: sed secus aberrãt. Cõfitent ingt se nosse deum/ factis aũt negant.

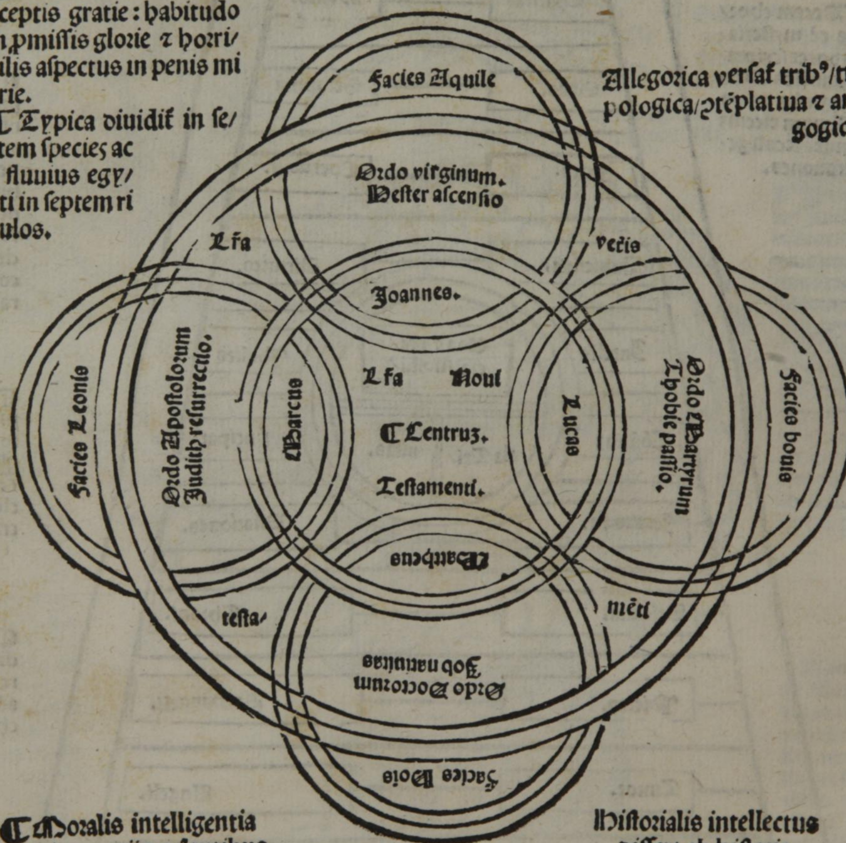
Eze. i. ¶ Quum aspicerem animalia apparuit rota vna super terram/secus ea habēs quattuor facies: τ aspectus rotarum τ opus earum quasi visio maris: τ vna similitudo ipsarum quattuor: τ aspectus earum τ opus earuꝫ quasi sit rota in medio rote per quattuor partes earum euntes stabant τ non reuertebantur/quum ambularent.

MERIDIES.
¶ Intelligentia allegorica.

Eze. i. ¶ Statura erat rotis in ꝓceptis gratie: habitudo in ꝓmissis glorie τ horribilis aspectus in penis miserie.
¶ Typica diuidit in septem species ac si fluuius egypti in septem riuulos.

Allegorica versaẗ trib⁹/tropologica/ꝯtēplatiua τ anagogica.

ORIENS.
¶ Intelligentia typica.

OCCIDENS.
¶ Intelligentia historica.

¶ Moralis intelligentia agit de vitijs τ ꝟtutibus.

Historialis intellectus differt ab historia.

¶ Intelligentia moralis.
AQVILO.

E[a] zechiel ingredere in medio rotarum scil3 scripturarum: ⁊ imple manus prunis que sunt inter cherubyn: ⁊ effunde super ciuitatem. Eze. 10
b ¶ Tempus tertij status seculi in sua claritate futurū. Unde ⁊ Moyses eductus est die septi/ Exodi.
mo de medio caliginis: que montem Oreb obtexerat sex diebus. 24.
Josu. 6 c ¶ Instar Jerico que septeno tubarum ambitu tota ruit.

¶ Incipit prologus Abbatis Joachim ad fratrem Raynerium de Pontio super Esaiam prophetam.

Si[a] ad hoc rotaruz mysterialiuz centrum in/
gredimur: vt super orbem abūdantius solito
Ps. 119 prunas desolatorias effundamus: a sciolis in
suis oculis, puide nullatenus improbemur[b]:
q2 dies iam septimus iminet: vt vel ordo leui/
ticus ad lumen de littere caligine veniat: vel
mundus in suis visceribus seuiens[c] ad tuba/
Josue ruz strepitus conquiescat: ac per hoc in textu
6. prophetico sudare cōtendimus[d]: vt ad zelum domini vel pmialiter
flāmantia corda recaleant: vel penaliter tepescentia plus frigescant.
Eze. 1. Licet enim singulum aialium quattuor aduersantium bestie quadri/
Dañ. 7 formi non modo pēnis verum etiam oculis vndiq3 describatur. Ani
l. aquila mal tamen tertium in suo genere cetera transcendere nititur acumi/
Apoc. ne rationis. Ideoq3 ab ipso qd quinto tempore floruit[e] de agni solio
22. prodiens principium vidimus resumendum: vt in lege dñi. Vir in/
structus sic inter eloquia caliginosa discutiat: vt tū pro generalibus
specialis sensus: vel generalia pro specialibus nō ɔfundat. ¶ Esaias
igitur incipiens ab Ozia tangit quicquid est medium in iudea vsq3
ad Christum: ⁊ ab obitu Eradij ſm consonantiam veterum ⁊ no/
uorum vsq3 ad iudicis reditum comprehendit in ecclesia latinorum.
[f] Quia vō veteris littere tenebras vt cūq3 discutere cogimur: vt su/
per aquas noue pagine/ duce spiritu/ liberius gradiamur. Ideo rete
nostrum sedulo cōmouemus: vt inter difficiles huius semitas pela/
gi sic caute pambulet: q ad scopulos sub fluctibus lacescentes men/
tis nauicula non illidat.

Capitulum primum.

Visio[g] Esaie filij Amos]. Non illius Amos q pa/
storis gessit officium: sed alterius de Regio semi/
ne descendentis. [quam vidit super Judaz ⁊ hie/
rusalem[h]] quo ad litteram: in spiritu vero super
4. reg. occidētalem ecclesiaz: que est Rome. [In diebus
16. Ozie Johatam[i] / Achaz/ ⁊ Ezechie regū Juda][k]
4. reg. sub quadriga regum hoz Esaias libere prophe/
18. tauit: sed sub impio Manasse sectus/ decubuit ad instinctum pontifi
4. reg. cuz iudeorum: quos de facinoroso scelere reprehendit. [Audite celi ⁊
21.
2. para. auribus percipe terra: qm dñs] non seruus locutus est tam prelatos
26. q3 subditos: tam phariseos q3 sacerdotes: ⁊ vates hic adducit testes:
vt quos idem error iuoluerat/ pari iudicio dānentur. Tangunt enim

d ¶ In igne eni zeli eius deuorabitur omnis terra. Soph. 1.
¶ Nunqd non verba mea quasi ignis sācti spūs: quo ad frigidos charitatis: quasi malleus cōterens petras: quo ad obstinatos cordis. Hie. 23
¶ Justus iustificetur adhuc: ⁊ in sordibus sordescat adhuc. Apoc. 22.
¶ Ut in Daniele. 7. de Joāne. 7. ɔscribit Apoc. 4.
¶ Zelaui super iniquos pacez peccatorum videns ⁊c. Ps. 72.
e ¶ De sede dei. Uñ angeli exierunt: idest dei phialas effusuri. Apoc. 22. Apoc. 16.
Que sedes tangit ecclesiam gnālem: aialia vō q̄ttuor totidez ordis spālis/ sicq3 q̄ternari⁹ nūerus in se ipso spālis est: septēnarius gnālis.
f ¶ Post tenebras abyssi faciem obtexerant/ spiritualis itellectus fertur super latices scripturarum. Gen. 1
g ¶ Uisio. i. prophetia ⁊ ideo intellectualis non temporalis.
h ¶ Merito a hierusalem velut a scūario flagelluz incipit vt facili⁹ regna cetera corrigantur. Eze. 9.
i ¶ Joathan patris lepra percussi ⁊ sacerdotium pphanantis regnū gubernasse: describit eni3 sb Achaz egro i typo dñice passionis solis retrogradatio lrā fuit q prius sub Josue fixus exti- 2. para/ li. 26. 4. reg. 16. Josue 10.
tit vnā diē. Ezechie regi. 15. āni sunt additi tendētie ad portas iserin diez dimidio tpis vsq3 synagoge. Esa. 38
k ¶ Peccatum iuda scriptum est in stillo ferreo in vngue adamantino: quod nulla obliuione dele/ Hie. 17
bitur. Sanguis caro Christi est ferro passionis excisa; ⁊ idcirco tincta est tunica Joseph in sanguine Ge. 37
hedi: idest populi peccatoris.

mat.xj. a ¶ Regnum celorum vim patitur: ⁊ violenti diripiunt illud.
Jaco.2 b ¶ Bos ⁊ asinus duo sunt ppli ex circūcisione a preputio venientes: vnus sub iugo legis: alter euan/
Ro.8. gelij onere constitutus: ⁊ ibi quidem fuit seruitus: hic libertas.
Gen.6 c ¶ Sic archa Noe structa est de lignis leuigat: vt facilius aquas diluuij: tribulatiões seculi sustineret.
Hier.2 d ¶ Me dereliquerunt fontem aque viue: ⁊ foderunt sibi cisternas dissipatas.

hi quosdam cenobitas cistercij mentam ⁊ olus quoq; redolens deci/ Luc.11
mãtes: sed nec ignoro quãtos ⁊ ipsi hẽant sectatores: ⁊ iccirco igitur
p̃iudicãt: ne pp legis supstitiose duritiaz excessionis sue pro tpe acrio Apoc.
rem subeãt disciplinã.[a] Abijt draco: vt faceret belluz cũ his q sunt de 12.
semine mulieris ab eius facie fugiẽtis. ¶ Sed si de istis patior suspe/
ctus incutiz: qd speraf de illis q secus iordanis plena fluẽta versanf? Nũ.13
Quia vo tam albi q̃z varij: taz nigri q̃z rubei equi pphetici militare Zach.6
plus appetunt in Pharaonis currib⁹ q̃z in eqtatib⁹ Saluatoris: ideo Cant.1
illuminatus dicit. ⌊Filios enutriui⌋ tpalibus bñficijs ⁊ euãgelicis do
cumẽtis: ⁊ ⌊exaltaui⌋ dignitatuz fastigijs. ⌊Ipsi aũt spreuerũt me⌋ vel
deuiãdo a p̃ceptis vel supplicijs exponẽdo. ⌊Cognouit bos[b] posses/
sorem suũ: ⁊ asinus p̃sepe dñi sui: israel aũt nõ cognouit me: populus
meus nõ intellexit. Quia igratus acceptis bñficijs pbef cuneus cle
ricalis: ipsa synagogalis interna cecitas referet: vbi brutis aialib⁹ ia/
centem in feno agnuz vez noscẽtibus rõnis hoies nõ exptes in va/
tum p̃sagia: nec p regnum Romanũ cognouerunt. Et Hieremias. Hier.8
Miluus in celo cognouit tp̃s suuz: Turtur ⁊ hyrundo ⁊ ciconia co/
gnouerũt tp̃s aduẽtus sui: Israel vo nõ cognouit iudicium dñi. Mil
uus siqdem auis imũda est sicut ⁊ cetere: sola turtur mũda describif: Leuit.
tum q: multis vocatis pauci electi sunt: tum q: domus dei nõ est re/ 11.
pleta diuitibus sed egenis: non potẽtibus sed infirmis. Altare ingt Matt.
de terra facietis mihi. s. fragilibus ⁊ carnalib⁹: ac si de lapidibus ipo/ 20.
litis.[c] vilibus ⁊ abiectis. ⌊Vegẽti peccatrici⌋ p supbiam: ⌊pplo graui Exodi
inigtate⌋ p auaritiaz. ⌊Semini neq̃z⌋ p luxuriaz: ⌊filijs sceleratis⌋ per 20.
inuidiaz. ⌊Dereliquerunt[d] dñm⌋ ad tpalia relabendo: ⌊blasphemaue
runt scz israel⌋ celestia deserendo: ⌊abalienati sunt retrorsum⌋ carna/
lia seminãdo. ¶ ⌊Sup quo pcutiam vos[e] vltra addẽtes p̃uaricatio/
nem:⌋ nec minus si dñm in pplm trãsgressorẽ flagella multiplicat: q:
datum sibi penitudinis spatium respuẽs: ad salutis opa non aspirat.
⌊Omne (ingt) caput[f] lãguiduz ⁊ oẽ cor merẽs/a planta pedis f vsq; Apoc.
ad verticẽ nõ est in eo sanitas⌋. Si de ramis esset ista colluuies/posset 2.
forsitan caput viuidum ⁊ radix ↄstans pellere ⁊ alleuiare lãguorẽ: sed
postq̃z ⌊vulnus ⁊ plaga verticis⌋ influit ⁊ inficit ⌊plãtaz pedis[h]⌋ vide/
re qs poterit vbi ponẽda sit: vel si ampli⁹ sit reponẽda securis. ⌊Vul/ Luc.3
nus ⁊ liuor[g] ⁊ plaga tumẽs nõ est circũligata⌋ fascia ↄtinentie: ⌊nec
curata medicamine⌋ penitẽtie. ⌊Neq; fota oleo⌋ misericordie. ⌊Terra
vestra deserta: ciuitates vestre succense igne⌋. Quantis sub flagellis
Italie: occidentalis ecclesia sit affecta doloribus: ipsa persecutorum
rabies explicat: que depopulata est incolas vrbium: vt ⁊ bona cathe/

¶ Filij alieni men/
titi sũt mihi a veritat
Ps.17. semitis claudicãtes.
¶ Frustra ↄflauit cõ/
Hier.6 flator malitie coz nõ
sunt consumpte.
e ¶ Percussi eos ⁊
Hie.5. non doluerũt: attri/
ui eos ⁊ nõ sũt reũsi.
f ¶ Caput sunt pre/
lati: cor clerici: plan/
ta pedis layci.
g ¶ In tumore pe/
dis/supbia: in mero/
re/cordis tristitia: in
languore capitis/no/
taf luxuria. Sed ca/
put/christi lãguet spi
nis: cor meret/obpro
brijs: plãta/flagellis.
Apoc. Hic est liber script⁹
5. intus ⁊ foris: itus do
loribus/foris vulne/
ribus: vndiq; eius pa
tuit illusionibus cor/
pus eius
¶ Ad radicez arbo
Matt. ris securis iam posi/
3. ta est.
¶ Et i Daniel. Suc
Dañ.4 cidite arborem: sed
germen radicuz eius
in terra dimittite.
Esa.53 h ¶ Liuore eius sa/
nati sumus.
¶ Iccirco xpi cor/
pus patuit vndiq; lu
dibrijs: vt q: primus
Gen.3 Adam transgressor
vniuersalis extitit.
Scõs vili carne ve/
stitus proposteris ei⁹
oib⁹ pateref. seruus
ingt sciẽs volũtatem
dñi sui ⁊ nõ faciens/
vapulabit multis.
3.R.16 ¶ Nota duas sectas
4.R.8 hereticoruz in Italia
Apo.9 ortas esse sub tempo
Apoc. re gnto: q̃s Apoc.
13. locustas dicit: duoq; cornua bestie ascendentis de terra: ac si saduceos ⁊ herodianos vel arrianos ⁊ sa/
bellianos: quos Jezabel ⁊ Athalia pretendunt.
Lu.12 ¶ Omne humanitatis officium quod impendi solet afflictis: Christo patienti negatum est. Licet enim
gothos ⁊ vuandalos corumq; complices tangat hystoria: tamen non ipsa saracenorum ⁊ theotonico/
rum hostilicos

ruz hostilicos vsq; ad finem sexti tẽporis sub ecclesiastica seruitute protenditur: vbi finis perfecte mali/
tie dabitur τ spiritus omnis pestilens quiescentis finibus proscribetur.
a ¶ Alemanoꝝ ingluuies tãgit inediam clericoꝝ: qui christi pauperis substãtiam dissipãt: duz ad pbẽn/ Gen. 6
das exuberent velut ad pulchras hominum filias quadam appetentia voluptatis aspirant.
¶ Omnes mense nostre replete sunt vomitu sordiumq;. Esa. 28

draliuz [a] sedium manarent delitias comessantium. Unde τ sequitur:
[Regionem vestram coram vobis alieni deuorãt: τ desolabitur sicut
in vastitate hostili]. Nullos (ni fallor) truculẽtiores clericis iudaiçan
tibus reperi: qui legem apostolicã nesciẽtes de magnatuz τ presuluz
curijs reditus ecclesiasticaꝝ sibi vendicãt dignitatum [τ derelinquet
filia syon] vt vmbraculum. [in vinea: τ sicut tugurium in cucume/
rario: sicut ciuitas que vastatur]. ¶ Ad vastationis inditium subdi/
toꝝ velut cucumeruz τ vuarum pastoralis vmbra relinquit: q2 dum
voluptati ꝓprie mercẽnarij [b] seruiũt/ detrimẽta pecuduz nõ attẽdũt.
¶ Uerum q2 Romana ecclesia nõ sicut iudea τ grecia in fide refri/
guit: τ si ab opibus iustitie deuiauit: q2 tñ aliaruz respectu seduz [c] in
Apoc. atrium exterius tributaꝝ solis eterni ciuitas reputatur: semen in ea
11. dñs bñdictionis τ [d] gratie dereliquit: p qd vsq; in finẽ seculi filij pro
Ps. 44. patribus surgerent indiscissam fidei tunicam iter mundana dissidia
Jo. 19. ꝯseruarẽt. Uñ τ seqtur. [Nisi dñs exercituuz reliqsset nobis semen:
quasi sodoma fuissemus: τ quasi gomorra similes essemus]. ¶ Sub/
uersis iudeis in spũ ac si a duobus angelis a Christo pariter τ Joãne
Gene. relicti sint apl̃i: qui semẽ verbi euãgelici in nationibus seminarẽt: qd
19. eque diebus istis attendimus: vt. vz. duo futuri ordines vbiq; tetra/
Apoc. rum verba vite disseminẽt: τ excussis timẽtibus dñm sedis infectis
11. erroribus/ ignitis sulphuribus derelinquãt. Et q2 ob culpam presu/
Matt. lum: ac si nautaꝝ dormiẽtium somnum suum. lupi rapaces hmõi per
7. anfractus varios in ouile fideliuz subintrant consequenter infertur.
¶ [Audite principes sodomoꝝ verbum dñi: auribus ꝑcipite legem
dei nostri populus gomorre]. Quia de taz flagitio fedo: q̃zplures taz
clerici q̃z layci: tam subditi q̃z prelati mores gentium ꝓsecuti/ multi/
pliciter corrumpunt: saltez ipsa eos passio [e] ignominiosa redarguat/
ipsa legalis acerbitas terreat: que dum flãmis momẽtaneis afficit: ab
eternis ardoribus nõ absoluit. Spũaliter võ euangelicus Esaias p̃/
sules cum littera fornicantes ad misticam itelligẽtiam reuocat: vt p
exempla spũaliuz operum iugum legis dñi subditi de suis humeris
nõ deponãt: sed q2 foliose [f] viti fructus opis nõ equat: duz aliter vi/

¶ Onagri steterunt in rupibus: traxerũt ventum quasi dracones. Onagri/ clerici τ religiosi sunt. Uentus/ prouentus ecclesiastici. Rupes/ dignitatis dracones p̃fides in malitia gloriantes. Hie. 14

¶ Gñatio mea ablata est τ conuolata est a me quasi taberna/cula pastorum. Esa. 38

b ¶ Mercẽnari9 q̃libet sub vmbra passionis in turbis lupis seuientibus nõ occurrit: sed oues deserẽs terga vertit. Jo. 10.

c ¶ Sedes p̃triarchales sunt ecclesia hierosolymitana/ antiochena/ alexãdrina/ cõstãtinopolitana/ diũsis subiecte errorib9.

¶ Atrium qd est foris tẽplum (qd est romana ecclesia) datuz est gentilibus. Apoc. 11.

d ¶ Non auferet sceptrum de iuda: nec dux de femore. Gene. 49.

¶ Tu es Petrus: τ super hanc petram. Matt. 16.

¶ Ipsa est firmamẽtuz in medio aquaꝝ. Gen. 1

¶ Porte inferi non preualebunt aduersus eam. mat. 16

¶ Uenerũt flumina τ flauerũt venti τ im Mat. 7
petierũt domũ illam nec corruit. ¶ Uenit ventus a regione deserti: τ ꝯcussit q̃ttuor angulos domus. Job. 1.
¶ Ac si gomorra τ sodoma que subuerse sunt/ verbum domini adulterantes. Jude. 1
¶ Hi p̃tãtem habent conuertẽdi aquas in sanguinem: τ percutiendi terram omni plaga. nam Helias Exo. 7
clausit celuz ne plueret: Moyses terrã ꝑculit vt piret: sanguis aũt ẏsus ex aq̃ carnalem inuit itellectum. 4. reg. 6
¶ Non potuisti vna hora vigilare mecum? Uigilate τ orate τc.
Matt. ¶ Ecce iam prope est qui me tradet. ¶ Oculus adulteri obseruat caliginem. Job. 24
26. ¶ Iniquitas sororis tue sodome fuit ocium τ abundantia panis. Eze. 16
¶ More grecoruz qui ecclesiam τ vxorem simul habere volunt: contra illud legis quod dicitur: non Deute.
indueris veste lino lanaq; contexta. 22.
Ps. 72. e ¶ Prodijt q̃si ex adipe iniqtas eoꝝ trãsierũt i affectũ cordis. ¶ Cõfitet se nosse dñm: fact ãt negãt. Tit. 1.
¶ Dathan τ Abiron terra viuos absorbuit: qd est descenderũt in infernum pena continuata viuentes. Nũ. 16
mat. 21. f ¶ In ficulnea quoq; Christus esuriens folia non fructus inuenit: τ iccirco aruit. Ps. 105

detur q̃z docetur. Sequitur. [Quo mihi multitudinem victimaruz
vestrarum/dicit dñs? plenus sum]. ꝓpterea sacrificia repudianda le/
galia tãtus ꝓpheta prenunciat: q: ille iam agnus [a] inocẽs expectaba/
tur ad victimã: qui scelera solus hoïum vnda sui sanguinis [b] expia/
ret. Q: autez sacerdos ⁊ hostia christus esset: Apl's iudicat Christus Hebre.
assistens pontifex semel itrauit in sancta eterna redẽptione inuenta. 9.
Unde ⁊ sequit. [Manus vestre [c] sanguine plene sunt]. siue legalibꝰ
victimis: siue ꝓphetaruz oppressionibus: vel qđ maius fuit sacrile/
gium: in peremptione dñi ꝓphetaꝝ. Uñ in canticis. c. 5 ꝑcusserunt
me flagellis: vulnerauerũt me clauis ⁊ lanceis tulerũt palliuz meuz:
quo nuditas vellabat. custodes meoꝝ preceptoꝝ legis mosaice çela/
tores. Et iccirco subiungit [gladius deuorabit vos]. s. romanoꝝ: ac si
veterum caldeoꝝ: vel gladius fuit verbuz xp̄i: qđ subuertit in predi/
catione euãgelica synagogã: sed in occidentali ecclesia: q̃z decor hone
statis absorbuit/ q̃z feruor fidei tabefecit: prelati videãt ⁊ subiecti: qui
dum ad iram dñm ꝓuocãt: in se flagella secularium principuz coacer/
uãt. [Heu consolabor [d] sup hostibus meis: ⁊ vindicabor de inimicis
meis]. quasi hostes suos dñs reputat in suo tabernaculo seruientes.
Dum qđ labijs ꝓferunt/ operibus nõ attendũt. Et iccirco necesse est
vt ad reducẽdos hypocritas ad eq̃tatis mũditiam oïs in cõflatorio
spũs rubigo nequitie detergatur. [Syon ing̃t in iudicio redimet]. Pro/uer.27.
¶ Et si ecclesia gñalis sit Christi passione ꝑlota: tñ donec militaue/
rit in hoc mũdo ꝓpter ꝯtubernium scelestoꝝ crebris expiationibus
indigebit. [Confundentur (inquit) ab idolis q̃bus sacrificauerunt: ⁊
erubescetis super hostes quos elegeratis vobis]. Idola nostra vitia
mortalia sunt/ que a radice auaritie oriũtur/ hostes carnales/ affectus
pudoris quoq; ꝯfusio est ipsa penitẽtialis ꝯfessio in qua quis penitet
de peccatis. Cetera que sequunt ad satisfactionem boni oꝑis morali/
ter implebuntur.

¶ Capitulum scđm.

[Venite ascendamus ad montem dñi ⁊ ad domum dei Ja/
cob]. Ad montem christuz sup quo ecclesia fundata [e] est:
non oïs sed multi ꝯfluunt populoꝝ audituri ⁊ accepturi
euãgelicam veritatem. Nõ dicit egressam iam legẽ de sy/
nay: [sed de syon] exituram/ nõ veterẽ sed nouam: vt credẽtes euan/
gelio/ nõ vetustati hererẽt littere: sed in nouitate vite/ ac gratia spũs Exo.20
ambularẽt. Q: aũt dicit. [Erit preparatus mons domus dñi in ver/ Ro.6.
tice montium]. Osea exponit/ dicẽs de christo/ quasi diluculuz prepa
ratus est egressus [f] eius: ab eterno sapientia diuina disposuit vt appa Osee.6
reret in carne: ⁊ in se redimẽdam ecclesiã ꝑpetua firmitate fundaret.
[Vertices montiuz] vocat angelos ⁊ apl'os quos in vtraq; nã Chri/
stus excedit. Uñ in canticis. Ecce iste venit saliens in montibus trã Cant.2
siliens colles. Mistice aũt Romana ecclesia ꝑfecta est cũctis ecclesijs
ac si tribus Juda ceteris tribubus israelis. Ipsa enim est de qua Za/
charitas scribit: ponã hierusalem in lapidem oneris. Veniẽtibus cõ/ Zach.12
tra eam gẽtibus vniuersis. Si cũcta regnoꝝ cognatio aquilonis [g] id
est vniuersitas reproboꝝ positura sit suũ solium successionibus tem/
poꝝ in ostio ecclesie saluatoris: q̃d ad eius lubricum iuuãt seculi po/
testates: vbi ⁊ si ad horam ꝯterit interminabil'r cõterunt? Non ing̃t

dominus

¶ Si sectio Hic po
nit veteribꝰ institutis.
Leuit. Inde donec nascant
25. noua/ vet'a comederis.
[a] ¶ Emitte agnum
dñe dñatorẽ terre de
petra deserti ad mõ/
Esa.16 tem filie syon.
[b] ¶ Redemisti nos
deo ⁊ agno in sangui
Apoc. ne tuo: ⁊ fecisti nos
5. regnũ ⁊ sacerdotes.
Matt. [c] ¶ Sãguis eius su/
27. per nos ⁊ sup filios
nostros.
¶ Aspersus est san/
guis coꝝ sup vestimẽ
ta mea. i. membra: ⁊
oïa indumenta mea
Esa.63 inquinaui martyres:
scz passionis sangui/
ne rubricatos.
¶ Salomõ ꝯ iudeos
¶ Subuertit a radi/
Job cibus montes. s. iu/
28. deos. In spũ cleri/
cos eleuatos.
Ps.57. [d] ¶ Letabit iustus
cũ viderit vindictaz.
¶ Contra clericos q
aliud predicãt/ aliud
faciunt.
Jo.16 ¶ In mundo q̃dez
pressuraz habebitis:
⁊ intm̃ redimam vos
a malis.
Ps.6. ¶ Lauabo ꝑ singu/
las noctes lectũ meũ
idest per singula ge/
nera peccatorum.
Esa.26 ¶ Reuellabit t'ra sã
guinẽ suũ: ⁊ nõ oꝑiet
vltra iterfectos suos:
t'ra ẽ mẽs pctõris sã/
guis peccatum iterfe
cti opera praua.
Matt. [e] ¶ Sup hãc petraz
16. fundabo ecc'liã meã.
¶ Regia sabba. i. gẽ
3.reg. tilis ecc'lia venit gres/
10. sibꝰ operũ audire sa/
piaz alteriꝰ salomõis
Mich. [f] ¶ Aliꝰ egressus eiꝰ
5. a diebꝰ eternitatis.
[g] ¶ Ab aq̃lone pan
detur malum sup ha
Hier.1 bitatoribus terre car
nales ecclesie non fi/
lios Seth.

ps,124 dñs relinquit virgam peccatoris sup sortem iustoꝝ:sed iccirco supin
ducit iustis afflictio:vt vel ipij ad iustitiam redeãt:vel recti [a] manus
ad neqtiaz nõ extendãt. Uñ ⁊ seqt. [Judicabit gẽtes ⁊ arguet pplos
multos:non leuabit gens ɔ̃ gẽtem gladium:nec exercebunt vltra ad
preliuz:sed ɔflabũt gladios suos in vomeres/⁊ lãceas suas in falces].
Quãuis eniz iter scorpionuz aculeos nõ sit tuta dormitio:nec iter im
pios pax quieta:duz more maris indifferẽter fluctuent [b] vt pacis fi/
lios ingetẽt:tñ tpaliter ecclesia militans nõ semp pressuris exponit:
sed iterdum regescit ocijs:vt respiret a prelio:nõnunq̃ȝ vexat ab im
pijs:vt p patiẽtiam spem hẽat de triumpho. Hieronymus ṽo scribit
ortuz christi fuisse pacificuz:alias orbis vniuersitas descriptioni pu/
Luc,2 blice minime patuisset. Uñ sup Esaiam. Dẽ (inqt) belligerãduz stu/
dium ɔuertet ad pacem. Qd̃ potius extendẽdum est post antichristi
ruinam:vbi pp pacis abũdantiam vniuersi terre fines ad dñm ɔuer/
Dañ,3 tent:⁊ ɔtritis oĩbus regnis seculi de statua babylonis ppl's scõꝝ al/
tissimi inopulenta requie regescet. Nec obstat nobis in loco hoc qd̃
alibi scripsimus in. M. cclx. anno fluctus ecclesie mitigandos:q2 ⁊ si
Exodi 17. filij israel post quadragesimã secũdam mãsionez getem habuerint ab
hostib9c heremi:tñ post arce federis trãsituz fluentis iordanis flumi
Nũi,14 nis arefactis. Cananeoꝝ prelia plura prioribus subierũt:ac p hoc q2
aliud est qd̃ cõplet in spũ:aliud qd̃ in carne:nõ poterũt principes se/
culi de ruinis eius ac si alterius hierico [d] turbis pstrepẽtibus nõ do
Josu,6 lere:⁊ iccirco necesse est vt ppl's xpianus cõtra se fracta vnitate diui/
Apoc. 17. sus [e] tam ab imperio q̃ȝ a regnis molestias subeat sub capite septimo
⁊ vsq3 ad caude draconis seuitiam extendẽdo. sequitur. [Proiecistis
apo,20 ppl'm domus Jacob:q2 repleti sunt vt olim:⁊ augures habuerũt vt
filistijm:⁊ pueris alienis adheserũt]:quã viris ecclesiasticis suspecta
sit cohabitatio pueroꝝ:ipsi duz legũt intelligant:nr̃m tñ est illos ar/
Gal,6. guere in spũ lenitatis vbi spretis ꝓboꝝ ɔsilijs inherẽt ineptijs alie/
nis. Ecce tota ecclesiastica curia vbiq3 diffusa plena est eritijs miluis
⁊ vlulis malitiosis cupidis ⁊ clamosis:⁊ vbi esse debuerint vites bo/
Esa,13 noꝝ opeꝝ ibi vepres ⁊ spine puersoꝝ actuuz excreuerũt. Taceo de il/
lis q relictis ecclesiasticis studijs ad seculares insanias ⁊ sectas erro
neas relabunt/q̃si nõ sit graue flagitiuz fontẽ [f] aque saliẽtis deserere
ac mortiferos latices de palestinis puteis exhaurire. [Repleta terra
Jo.4. auro ⁊ argẽto eqs ⁊ q̃drigis ⁊ idolis. Quia Salomon [g] auꝝ coacer/
Gen,2 uauerit q̃si lutuz. ⁊ adductis eqtibus ad cultuz se trãstulerit idoloꝝ.
zach,9 Ad p̃latos huius tpis nõ ambigo referẽduz:quoꝝ est tam auara cu/
piditas/tam supba carnalitas:vt de reꝝ abũdantia vel abusu cetero/
ruz puritas corrũpat. Uñ q2 tam enormis ipietas nõ est aliquatenus
absq3 seuero supplicio reboanda/ꝑtinus subinfert. [Ne ergo dimit/
tes eis].nam postq̃ȝ incuruat sanus ad vitia nõ erigit languidus ad
exẽpla:necesse erit/vt dñs omnem dispdat idolatram/⁊ egyptiã mul/
titudinem repcutiat omni plaga. Propterea cui sanuz ɔsilium fuerit
dicit. [Ingredere in petraz [h] abscõdere in fossa humo a facie timoris

a ¶ In tẽplo dñi nec securis nec malleivox audit ⁊ in ecclia non murmur rsonat:nec querimonia martyꝝ ⁊ sanctorum. 3.reg. 6.

b ¶ Periclitãtibus discipulis/ac si nauis nauicule fluctuantis successit maris ⁊ fluctuum trãquilitas salutaris. Matt. 8.

c Idest amalechitis: moabitis ⁊ amorreis

d ¶ Tuba ꝑ vocesvocãt duoꝝ futuroꝝ/ordinuz hortamenta. Apoc. 11.

e ¶ Diuisio circa senebiuz. i. clero magnimoꝝ principuz secularíuz repta ɔtentio est:qd̃ exptum est sub Federico p̃o ⁊ experiẽdum in 2o:⁊ ei9 posteris/terra distributa gratuito iunioꝝ ɔ̃ senẽ/⁊ ignobilẽ in nobile:i dispẽdiũ ecclesie ɔsurgerẽt. Esa.3. Effusa est inqt cõtentio sup p̃ncipes:⁊ errare fecit eos in inuio ⁊ non in via. ps,106

f ¶ Quid tibi in via egypti vt bibas aquã turbidam. Hier.2

¶ Qui bibet ex hac aqua sitiet iteruz. Jo.4.

¶ Filij agar exquisierunt prudentiam que de terra est. Baruc 3.

g ¶ Tp̃s salomonis doctoꝝ rspic:q sapia ⁊ eloquẽtia floruerũt ꝓcessu ṽo tpis successores adeo in supbiã sunt euecti:q abiecto iugo dñi vicinoꝝ idolis se curuarent. Uñ ⁊ legit q in dan ⁊ bethel duos vitulos aureos posuit Jeroboã seruus salomonis. 3.reg. 11.12.

¶ Proiecit homo idola auri:confidentia vanitatis. Esa.hic ⁊.ij.31.

h ¶ In petra/firmitas: In fossa humo/hũilitas: In timore dñi/securitas. Ingredimur petrã/credẽdo: abscõdimur fossa humo/cõpatiẽdo:auferã a vob' coꝛ lapideũ ⁊ dabo coꝛ carneuz. i. flexibile ad pniam. Eze.36
¶ Quo ibo a spiritu tuo ⁊ a facie tua quo fugiam? scilicet solus penitentie locus tutus est. ps,138

a ℭ Relinquite ciuitates habitatores moab: ⁊ habitate in petra : ⁊ estote quasi colũba nidificãs in sũmio (ore foraminis. Hiere. 48.

Esa.14 ℭ Cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris.

phil.2. ℭ Christi exaltatio in ligno crucis fuit culminis terreni depressio.

Esa.40 ℭ Omnis mons ⁊ collis humiliabitur. ℭ Exaltabitur inquit solus dominus in die illa. tex. hic c.2.

b ℭ Talpe/sunt cupidi: vespertiliones/superbi tenebrarum opera diligentes.

dñi].[a] Apostolicus ordo scidit dura corda iudeoꝝ gentiuꝫ ꝯuertẽdo: vt terrenis euacuata diuitijs iudiciuꝫ dñi nõ timerẽt: q̃d de obstinatis plerũq; peccatoribus accidit. Item [petra] christus legitur/ferro passionis effossus. Hinc ⁊ in canticis c.2. ad ecclesiam dicit. Ueni in foraminibus petre in cauerna macerie: ob timorem accipitris seuientis. Uñ ne qñ rapiat ⁊ non sit qui eripiat. [Dies (inquit) dñi exercituum sup oẽm supbum] ⁊c. Omne superboꝝ genus [⁊ arrogantiuꝫ in cedris/quercubus/montibus/collibus/turribus/muris/ nauib⁹] designatum/necesse est atteri: vt quo ꝓcliuius carnalis altitudo deprimitur: eo sublimius celestis potẽtia eleuet. In quãtam eniꝫ demẽtiam humana ꝯuersatio veniat: ipse talpaꝝ ⁊ vespertilionuꝫ error explanat. Sic eniꝫ subdit. [Ut adoraret [b] talpas ⁊ vespertiliones]. Si ad penitẽtes/verbuꝫ iflectimus/ipietates ⁊ carnalia desideria respuẽtes: [vt in speluncis [c] fixurisq; saxorum] se a facie dñice indurationis abscõdant/argui nõ debemus: cum ciuitates [d] refugij: legis veteris religiosorum collegia: que sunt peccatorum latibula prefigurent : sed quia carnales homines a prauis operibus quiescere non apponunt: sed quotidie dñm plus irritant. sequitur. Nũ.35 Deu.19 ⁊ Jos.20.

Capl'm 3m.

E[Cce dñator deus exercituuꝫ auferet ab hierusalem [e] ⁊ ab Juda validum ⁊ fortem oẽ robur panis ⁊ oẽ robur aque ⁊ fortem ⁊ virum bellatorẽ ⁊ iudicem ⁊ senẽ principẽ sup ꝗnquaginta ⁊ honorabilẽ vultu ꝯsiliariuꝫ sapiẽtem de architectis: ⁊ prudentem eloquij mistici]. non leuis infamia crescit ecclesie: vbi pro saxis/ [f] lateribus vtitur : ⁊ pro viris spiritualibus carnalibus gloriatur. [Dabo (inquit) pueros [g] principes eoꝝ: ⁊ effeminati dominabuntur eis:] siue in mundanis ecclesijs ab aliorum cetibus segregatis: q̃ꝫ prelatice carnalitatis pestis inualuit paloris [h] est potius q̃ꝫ coloris: ne ꝓuocatis oculis dominice maiestatis eis agnitio vultus respondeat: ⁊ sic in malum impijsue succedat. [Retributio (inquit) manuuꝫ eorum fiet eis] operum scꝫ iniquorum. Unde ⁊ subditur. [Populum [i] meum exactores sui spoliauerunt : ⁊ [k] mulieres dominate sunt eis]. ℭ Nota hic siquidem spiritualis in prelatis abusio: quia dum in populo serere casta deberẽt eloquia: facta muliebria predicant per exempla. Inde filij duo Heli [l] de sylo ad ostium tabernaculi excubantes dormiebant cuꝫ mulieribus: ⁊ iccirco ab hostibus archa capta federis/mortui sunt in bello. ℭ [Popule meus qui te beatuꝫ dicũt: ipsi te decipiunt: ⁊ viam gressuuꝫ tuoꝝ dissipãt]. ℭ O quantos cernimus regulares ⁊ alios in via rectitudinis positos : sed dum blandientis anguis astutiam non cognoscunt mox

c ℭ Contra domus mea facta ẽ mihi spelunca hyene.

Matt.10. d ℭ Si ꝑsecuti vos fuerint in vna ciuitate fugite in aliam.

ℭ Legat diligenter ecclesia: imo tota cõpactio clericoꝝ in libro dñi: si nõ pro fidelibus ꝑfidi ⁊ inscij pro scientibus vbilibet successerunt.

Tre.1. e ℭ Egressus est a filia syon ois decor ei⁹ facti sunt ꝑncipes ei⁹ velut arietes non inueniẽtes pascua: abierũt absq; fortitudine añ faciẽ subsequẽtis.

Esa.50 f ℭ Posui faciem meam vt petram durissimam ad cõtumeliam patiendam.

g ℭ Quosq; virtuosos dñs remouet: vt i ecclia pullulẽt vitiosi

Hie.50 ℭ Tollite d̃ via lapides: vt ereãt qui conculcent terram.

Eccle.10. ℭ Ueh terre cui⁹ rex puer est: ⁊ ꝑncipes q mane comedunt.

Apoc.6. h ℭ Isti sũt sikes eq̃ palido. i. lasciuia: cui mors insidet. i. culpa: ⁊ a deo sequit infernalis pena.

i ℭ Non sum medicus ⁊c̃. i. spũalis ꝯsiliari⁹ ad curãduꝫ: ⁊ i domo mea ñ ẽ panis: ad exhortãdum: nec vestimẽtum/ad iustitiam opandum. h Esa.3.

1.reg.1 ⁊.4. k ℭ Hiere.5 d̃ plaꝫ eq emissarij saniẽtes in feminas ad lraꝫ/i spũ ⁊ in eccliaꝫ reddi tibus abundantes.

Apoc.6. l ℭ Heli significat summos pontifices: duo filij/grecos ⁊ latinos philosophos: archa/ecclesiã: filisthĩm hereticos ⁊ alios principes seculares.

ℭ Sub scda aptione sigilli ecclesia martyꝝ capta fuit a paganis idolatris. sed q: filistei post ⁊ posteri pugnauerunt: vltima eorum prelia tangunt discrimina ecclesie latinorum ab Italicis inferenda.

ℭ Dejecisti

Ps.72. a ¶ Deiecisti eos dum alleuarentur per inanem gloriam.
Zach.1. ¶ Visitabo super hyrcos defixos in fecibus: scilicet peccatorum.
b ¶ Brachium extenditur ad procedendum/ad patiendum/ad propitiandum/ad vlciscendum.
Esa.1. ¶ Principes tui rebelles socij furum.
Esa.9. c ¶ Omnis violenta predatio cum tumultu erit in combustione τ cibus ignis.

de virtutuȝ culmine nouimus occulta quodāmō censura deiectos[a].
Inde ꝓiecit de celo in terrā inclitam Israel in die caliginis cecitatis
Tre.2. τ nubis. Vñ τ in sequētibus legit: erūt qui beatificāt eos quasi sedu/
centes τ q beatificantur precipitati. ¶ [Stat ad vindictam dñs] scȝ
Zach.11 faciendam de pastoribus pascentibus semetipsos. Vñ Zacharias. O
pastor τ idolum relinquēs gregem. Et Esaias. [Vos depasti estis vi
neam meam] .s. ecclesiam: quā in brachio [b] extēto in crucis patibulo
Ps.79. trāstuli de egypto/proprio cruore redemi. [Rapina[c] (inquit) paupe/
ris in domo vestra]. Pauper iste christus est: cuius substātiam nō so
Jo.19. lum diripiūt: sed in ipia ꝯspiratione ꝯsumūt. Christi sunt milites pa
Ibidē. tientis dñi vestimēta partiti ipsi q vestes ecclesie .i. humiles euenti/
bus fortiuȝ derelinquūt. [Quare atteritis pplm meuȝ τ facies [d] pau
peruȝ cōmolitis?] hoc ad ipietatem epilogat prelatorum: qui cuȝ debe/
rent eē misericordes τ humiles: xp̄m in pauperibus israelitis crude/
lius crucifigūt. [Pro eo q elevate [e] sunt filie syon τ ambulauerunt
extento collo] τc. Ad detegendum ignominie caluitiuȝ f clericorum τ
Matt. aliorum corde dupliciuȝ: quos sepulchra p̄ferunt dealbata. Dñs nō ser
23. uus accingit: vt eos eo fortius feriat: quo in ipsuȝ hec ꝯtumelia qua/
dam reciprocatione redundat. [Auferet dñs oēm ornatum calciamē
torum] τc. quā iste cultus exterior quē sermo diuinus repudiat in prela
Apoc. torum edibus: ac si regnū seculariuȝ insolescat: ipse textus Apocalypsis
17. instruat: vbi mulier [g] auro inaurata indifferēter cuȝ terre principi/
bus effeminatis moribus fornicat. Romana (ni fallor) ecclesia ista est:
que in babylonem vite ꝯfusione trāffusa mechat cum lapide τ cuȝ li
Hier.2 gno frondoso ꝓsternebaris meretrix. Ecce inqt Assur quasi cedrus
Eze.31 in libano pulcher ramis τ frondibus nemorosus. Cardinales τ pre/
Esa.14 sules: ac si in celo lucifer dignitate supbi pulchri sunt ramis redituū
τ subiectorum folijs populosi: sed dies [h] dñi velociter satis accurret: in
Esa.2. qua quercus basan succident securibus τ frondibus nudabunt. Vñ
in siluestri vaticinio de Federico scdo τ eius posteris legit: erit in in/
sidijs sponse agni: quā lupi presules dilaniāt τ absorbēt. ¶ Manus
Tren.3 [ad monilia] eius cultumqȝ depaupat: vt spoliati ꝓuentibus τ afflictis
Job.26 sub aquis more gigantiuȝ ingemāt tyrānorum. Quia vō τ aliter pōt i/
telligi locus iste: dum oēm ornatū seculi diuites τ nobiles respuētes
ob timorem seueri iudicij τ supplicij gehēnalis in sponse christi do/
nariuȝ eiusqȝ seruitiuȝ obtulerit se τ sua. Mirari hō nō debeat aialis
2.cor.3 si lrām (que occidit) in spm̄ vertimus: ac si vinuȝ in aquā: τ vgaȝ mo
Jo.2. saycam in draconem. [Erit [i] (inquit) pro suaui odore fetor [k] ꝓ ȝona
Exo.4 funiculus: pro crespanti crine caluitium: τ ꝓ fassia pectorali ciliciuȝ].

¶ Exultant inaniter capta p̄da: qñ diuidūt spolia crucifixi .i. inferiorum τ subiectorum.
d ¶ Faciem meā nō auerti ab increpātibus ꝯspuentibus in me.
e ¶ Filij syon incliti amicti auro p̄mo: dati sunt in vasa testea figulorum.
¶ Tendēti ad p̄iaȝ queqȝ mundana.
f ¶ In cunctis capitulis erit caluities.
¶ Allopitia hec ad oēs fere p̄latos extenditur: qr necesse est vt nō solū in tp̄ibus clericorum ruentibus: sed in ꝓpinquoruȝ angustijs affligantur.
g ¶ Sedeo Regina vbi superbia: τ vidua non sum vbi luxuriā τ luctum nō videbo vbi vana letitia. Apoc. 18.
¶ Cum vestieris te coccino/τ ordinata fueris monili aureo: maculata es iniquitate tua. Hier.4
h ¶ Erūt signa in sole/religiosorum: τ luna/clericorum: τ stellis/laycorum retrahentium lumen bonorum operum τ virtutum que pestilentie/heresum: terre motus/dissessionuȝ: pressure incursuum: pre confusione sonitus maris/τ fluctuuȝ furiosorum τ superborum arescentibus hoibus pre timore τ expectatione orbi supuenientibus vniuerso. Lu.21 Ibidē Esa.60
¶ Infra mamilla regum lactaberis.

i ¶ Cōmutatio hec virtus est in penitentibus/vitium in scelestibus.
¶ Pulcherrimi τ gloriosi viri syon: gladio cadent/pressure temporalis: vt spiritualis doctrine τ fortes viribus in prelio/crucifixi. Noua inquit bella elegit dominus τ portas hostium ipse subuertit. Judi.5
k ¶ Omnia hec arma penitentie sunt: in qua vilescunt aurea: τ abiecta laudantur.

Exo.5. a ¶ Fetere fecisti odorem nr̄m corā Pharaone/signantes prelatos legē dei:castaq; ꝯsilia dissipantes.
j.pet.2 ¶ Conuersationem bonam habentes inter gentes.
Eccl.7 ¶ Melius est ire ad domum luctus q̄ ad domum conuiuij.
Gal.4 ¶ Inter mundanos ⁊ solitarios est non parua distantia:ac si inter hismaelitas ⁊ israelitas.
Esa.11 b ¶ Requiescet super eum spiritus domini.

Secundum hystoricum intellectum ad vilitatem ordinis clericoruz ⁊ eorum sequatium in vanum assumentium nomen dei:sermo reducitur:iuxta illud.Qui vescebant voluptuose interierunt in vijs:⁊ q nutriebātur in croceis amplexati sunt stercora. Tre.4. ¶ Moraliter vō ⌊in cilitio⌋ penitudinis habitudo ⌊in caluitio⌋ propinquoꝝ ac si pilorum abiectio: ⌊in funiculo⌋ libidinis blande:restrictio ⌊in fetore[a]⌋ peccatorum detestatio. Unde infra legitur. Uocabit dn̄s in die illa.s.peccatores/ad planctum ⁊ fletum ad caluitium ⁊ cinguluz sacci:planctus Esaie 22.c. est de peccato:fletus in desiderio:caluitiuz de terreno peculio:cingulus sacci in aspere conuersationis exemplo:quo contra gaudium est carnalium mactare vitulus ⁊ arietes:carnes edere ⁊ bibere vinum. Esa.22 Comedamus inquiunt:⁊ bibamus in seculo : cras enim moriemur in inferno.

Capitulum 4m.

⌊Apprehenderunt septem mulieres virum vnum in die illa⌋.Nōnulli putāt septem mulieres totidem donationes spiritus[b] designare quibus flos Christus ſm vaticinium redimitur. Alij referunt ad tribus iudaicas : que a domo David sub Roboam puerorum annuente consilijs recesserunt.quaruz ad grecos scissura reflectitur a Romana ec- 3.reg.12.
clesia segregatos:nos aūt ad septem ecclesias in Asya fundatas infe-
rimus:quas pmo despondisse Christo Paulus apl's ⁊ Joānes secū- 2.Cor.11.
darie superedificasse describitur . Non sine concordi mysterio : quo Apo.1
Josue quondam terram promissionis distribuit tribus hebreorum. Jos.13
¶ Generalis autem intellectus vniuersas ecclesias comprehendit: pro eo q septēnarius numerus multitudinem non excludit. Hinc ⁊ Salomon. Sapientia edificauit sibi domum.i.ecclesiam:excidit co- Puer.9
lūnas septem:quas Joānes dicit septē candelabra aurea:septēq; lāpades ardentes:q sunt septem spiritus dei missi in omnem terram. Apo.1
Qz autem ⌊vnum virum apprehendere⌋ predicuntur/ad fidem incarnationis christi referendum est:cui ⁊ credidit omnis ecclesia sancto- Zach.8
rum.vnde propheta. Apprehendēt fimbriam viri/viri iudei christi cuius fimbria que est vestis extremitas carnem humanaz[c] denotat: quam assumpsit. ⌊panem inquiunt nostrum comedemus ⁊ vestimētis nostris operiemur.⌋ In ⌊pane⌋ doctrina: ⌊in vestibus⌋ opera designantur: ⌊obprobrium⌋ culparuz dominus abstulit patiendo. Inde lauit nos a peccatis in sanguine suo. Est ⁊ ⌊panis⌋ caro christi qua Apo.1
vtimur in ministerio. ⌊In die illa erit.s.gratie germē domini in ma- Jo.6.
gnificentia ⁊ gloria : ⁊ fructus terre sublimis : ⁊ exaltato his qui saluati fuerint de israel⌋. ⌊Germen dn̄i⌋ vnigenitus patris accipimus cuius sunt signa magnifica/eloquia gloriosa: ⌊fructusq;⌋ mirabilium

¶ Nō in septēnario vniuersitatē : cōtinet enim septez angelos
Apo.1 ecclesiarū:septem si-
Apo.6 gnaculoꝝ aptiones.
¶ Septē āgelos tuba canentes:septē ca-
Apo.8
Apoc.12. pita draconis : septez angelos phialas ef-
Apo.16 fundentes.
¶ Septem montes
Apoc.17. super quos sedet mulier bestialis.
¶ Spūs dn̄i repleuit orbē terraꝝ.i.domuz: ⁊ hec qd ꝯtinet
Sap.1 oīa sciam hēt vocis.
Uñ vbo dn̄i celi firmati sunt ⁊ spū oris
Ps.32. eius oīs virtus eoꝝ.
¶ Nota numerū quarium pertinere ad petrum: septenariuz ad Joannem ob predicationis actuz ⁊ cōtemplationis ocium in hac vita.
¶ Nota Joseph exposuisse septem spicas ⁊ septem vaccas ascendētes de flumine totidē futura vbertatis ⁊ sterilitatis tempora Pharaoni.
Gene.41. ¶ Item sup nabucdonosor.vij.tpa mutata sunt:⁊ septē sporte panibus replete le-
Dañ.4 gunt septē quoq; cre-
Matt.15. ationis dies eē:⁊ totidē Moysen in monte cū dño pmansisse.
Geñ.2 c ¶ Nisi māducaue-
Exo.24 ritis carnē filij hois ⁊ bibebitis ei9 sanguinez non hēbitis vitam in vobis:panis quē ego
Jo.6. dabo caro est p mundi vita.s.delinquētis.
¶ Suscitabo David
Hiere.3. germen iustum:⁊ regnabit rex/sapiēs erit/⁊ faciet iudiciū ⁊ iustitiam in terra:⁊ hoc est nomen qd vocabit euz dn̄s iustus nr̄.
Eccl.3 ¶ Nihil interest vtrum ad fructum vel terrā hec sublimitas referat:qz cōis est honor parentis ⁊ ptus.
Esa.45 ¶ Aperiatur terra:scilicet vterus virginalis:⁊ germinet Saluatorem.

¶ Nota q

a ¶ Nota ꝙ non dicit pariet sed circundabit: vt vel virum intelligas perfectum dominuz ꝛ hominem: vel Christum ecclesiam in regenerationis vtero induisse.
J.thes.4 ¶ Nos qui viuimus/qui residui sumus.
Ro.1. b ¶ S. predestinatus ad vitam ꝛ in celesti patria.
c ¶ Syon ꝛ hierusalem contemplatiuam vitam ꝛ actiuam significant vnam quietis ꝛ alterā laboris.

operum in plenum gaudium saluandoꝝ. ¶ Uel [germen]christi fue
runt apostoli ꝛ eoꝝ ceteri sectaores: quos q̄ꝫmagnificos ꝛ gloriosos
habeat vniuersalis ecclesia. Ipsa eoꝝ iucūda sublimitas in terra nr̄e
peregrinationis/ꝛ patrie repsentat. ¶ Pōt ēt terra germinātis ṽgo
Hiere. parēs itelligi[fructus]xp̄s: qui q̄ꝫtum gaudij saluādis attulerit/satis
31. eminētia ꝑprie diuinitatis ostēdit. Uñ Hieremias. Mulier circūda/
bit[a] virum/gremio vteri sui. Mulierē parere pueruz moris est/sed vi
ruz mirabilis nouitatis. vñ ꝛ canit ecclesia. Uirgo dei genitrix quem
totus nō capit orbis: in tua se clausit viscera factus hō. [Et erit ois q
relictus fuerit in syon ꝛ hierl̄m sanctus vocabiꝶ ois q scriptus est in
vita[b] in hierl̄m[c]]. Uel ad paupes ꝛ colonos[q relicti sunt in hirl̄m]
abductis ceteris a caldeis: vel ad eos q venundati sunt a Romanis/
exclusis apl̄is ꝛ credentibꝰ/sermo ꝓtaꝶ sensui fideli nō obuiat/sed lr̄a
Mala/ magis inflectiꝶ ad tp̄s Helie: q ꝯuertet corda patruz ad filios ꝛ incre
ch.4. dulos: ad prudētiam nō magr̄oꝝ carnaliuz sed iustoꝝ. Nam sicut de/
ficiētibus[d] p̄ribus in deserto sub Josue ꝛ Caleph terrā sunt filij isrl̄
Jos.12 ꝓmissionis ingressi: sic ꝛ nūc ꝑpauci sub duobꝰ euāgeliçantibꝰ sequu/
Apoc. turis/in cecitate relictis clericis/sp̄ualem itelligētiaꝫ assequenꝶ. Uita
11. eni illoꝝ ꝑp vtriusqꝫ sciam testamēti/in lacte[e] siꝶ ꝛ melle versabiꝶ: vt
ꝛ de verbis simplicibꝰ ꝓficiat inscius/ꝛ de eloquijs mysticis stupeat
eruditus. seqtur. [Si abluerit dn̄s sordes filiaꝝ syon[f]: ꝛ sanguinem
hierl̄m lauerit de medio eius: sp̄ū iudicij ꝛ sp̄ū ardoris]. Qꝛ ex inobe
Gen.3 dientia ꝓthoplasti ifecta erat posteritas itus ꝛ exterius maculis pec
catoꝝ: necesse erat vt scd̄us Adam totuz hoiem a cruētis[g] sordibus
expiaret: vt quo q̄sqꝫ iuite huius exilio ꝯ scitatis imūditia[h] nitidior
fieret: eo imp̄ssiori memoria supne beatitudinis patriam possideret.
[Creabit dn̄s sup oēm locum[i] montis syon/ꝛ vbi iuocatus est: nu/
bem[k] p diem/ꝛ fumū, ꝛ splendorem ignis flāmantis in nocte]. Quia
1.reg.1 tabernaculuz[l] illud mosaycū qꝺ fuerat in sylo vectuz q̄nqꝫ p solitu/
Nūi.1. dinez a leuitis/erat ꝓcessu tp̄is repellēduz: vt vmbra legis veteris ce
deret euangelice veritati: merito de alio tabernaculo digniori loqtur
hic ꝑpheta. Ut vel sic iudeus versutus obstupeat: ꝛ sp̄ualem itelligē
tiam quā impugnat nobiscū/ad fidem rediens apprehēdat. Est vtiqꝫ
[mons syon]eminētia Romani capituli ois locus, latitudo fideliuz/
a qbus deus adoraꝶ/ꝛ coliꝶ[nubes]ꝓtectio[dies]tranqllitas. [Splē/
dor]bonuz opus: [fumus]oīo[ignis]charitas. [Flāma] exēpluz edi/
ficans. [Nox]aduersitas: [sup oēm[m] eniꝫ gloriam ꝓtectio/ꝛ taberna/
culum erit in vmbraculuz diei ab estu: ꝛ in securitatem abscōsionem
a turbine ꝛ a pluuia]. Totum, hoc in p̄s.30. Dauid exponit/dicens.
Proteges eos in tabernaculo tuo a cōtradictione linguaꝝ. Abscon/

d ¶ Nota Moysen ꝛ Aaron nō ingres/ Exo.4
sos fore Paulum ꝛ Barnabā pp̄lm gē/ Act.13
tiuz duos testes vl' or dines futuros existi/
mo itraturos religaꝶ Apoc. pp̄li infidelis: quorū 11.
doctrina a deo splē/ debit in eccl'ia gn̄ali:
ac si denuo christi fa cies in virtute ful/ Matt.
geat more solis. 17.
e ¶ Nō lac potū de di vobis nō escam. J.Cor.
f ¶ Nota de occidē 3.
tali ecclesia ꝛ sp̄uali/ ter ꝛ tpal'r malitie
hystoriaꝫ abolēdaꝫ.
g ¶ Quotidie de pe nitētibus aiabus per
ꝯfessionis lauacrum ꝛ ꝯtritionis ardorez
ingnamēto delerēt.
h ¶ Beati mundo corde/qm̄ ipsi deum Mat.
videbūt: q est p̄miuz 5.
hereditatis eterne.
i ¶ Olim deus notꝰ erat tm̄mō in iudea: ps.75.
nūc aūt in tota latitu tudine christiana ma
gnum est nomē eiꝰ. ps.75.
k, ¶ Nō. designare nubem/doctrinā lit/
teralē/flāmeuz ignē sp̄ualem intellectuz:
splēdorez/p̄dicatio/ nē: diem/ṽtutē pnie:
noctē/caliginē culpe
l ¶ Repulit taber/ naculum Joseph/ꝛ
tribum effraim non elegit: sed specialiter
tribum Juda mon/ tem syon quem dile/ ps.77.
xit: ad litteram in sp̄i ritu reprobaꝶ greco
rum ecclesia/ꝛ acce/ ptatur sedes Roma
na: illa pro perfidia/
hec pro fide. Unde Apoc. Mouebo candelabrum de loco suo/charitate pristina derelicta. ca.2.
m ¶ Omnis gloria eius filie regis ab intus: sicut protegebat tabernaculum federis ab ardoribus/imbri/ ps.44.
bus/flatibus/ꝛ pulueribus; vasa ꝛ vestes leuitici ministerijs: sic teneꝶ ꝛ ecclesia militans ab iniurijs tem/

poralium ⁊ hominum esse ornatum/quo ordo clericalis spiritualiter ac temporaliter redimitur.
a ¶ Turbo est volubilitas ventoꝝ:sicut procella hoium/pluuiaqꝫ errorum qbus impugnat ecclesia:sed q: sponsus eius christum imundum potenter expurgat:tendit ipse continuo cantica laudum.
Eze.2. b ¶ Mittam te ad domum/exasperantem filios Israel.
c ¶ In sepe notantur apostoli. ¶ In maceria martyres. ¶ In nubibus doctores.

des eos in abscondito faciei tue a conturbatione hominum. Estus est carnalis desiderij ⁊ persecutionis. Turbo [a] iudicij pluuia sententia damnationis.

Capl'm 5m.

[C]Antabo dilecto meo canticū:patruelis mei vinee sue]. q:[vinea] christi[domus [b] israel est:]non ꝓferens botros dulcedinis/sed[labruscas]amaritudinis ⁊ doloris: qd totum ad apostatricem ecclesiam intorquet. Sermo enim ꝓpheticus cōminatur auferri de circuitu sepem [c] virtutis.s.celestis obstaculum diuiniqꝫ:[maceriam] potentie secularis: ꝓhiberi quoqꝫ imbres ⁊ pluuia desup:vt arefacto virore fidei/pateat incursibus hoium/⁊ de mollitionibus [d] bestiarum:quia vo ex neglectu cultoꝝ non foditur nec putatur: in virge vigilantis officium ⁊ ministerium solicitudinis pastoralis:merito[super eam spine simul ⁊ vepres ascendunt:]vt suffocatis vitibus [clamor ⁊ iniquitas] supercrescat. [e] Cupidi enim sunt gulosi ⁊ ebrij/opus dñi non videntes: q: mundanis voluptatibus dediti/dum [liras in conuiuijs]appetunt/lectiones diuine pagine derelinquunt. De talibus(ni fallor)in spiritu legunt. Exterminauit eam aper de sylua:⁊ a singularis ferus [f] depastus est eam.[Eleuabit signum procul in nationibus:⁊ consiliabit ad eū de finibus terre]. Quia iudeos quibus promissus [g] fuerat dei filius/ingratos dominus prenoscebat:iccirco signum crucis ⁊ fidei in gentibus deriuauit/auferendo regnum illis/⁊ conferendo genti facienti fructum eius.[Ecce festinus velociter veniet:]ad iudeoꝝ ꝓteruiam deprimēdam:qui vēturū in carne dñm diffidebāt. Di:[ecce festinus velociter veniet]. Vñ in Apoc.c.3.ecce venio cito.cetera que sequunt. Apta sunt:⁊ iccirco discutiētib9 lrāz reseruam9. ps.79. Matt. 21.

Cap.6m.

[I]N anno quo mortuus est rex Ozias/vidi dñm [h] sedentem super solium [i] excelsum ⁊ eleuatum]. Quod Romana ecclesia quattuor patriarchalibus/ac si quinto loco[sedes]dei totidem animalibus insignit:merito Esa.de [solio]diuino preloquitur:vt q: positurus [k] erat in reprobis diabolus[sedem]sibi/eo regnum eius tenebrosius [l] fieret:quo christi sceptrum cādidus eniteret. Vñ ⁊ rex Salomon fecit thronū grandem de ebore/vestitū auro fuluimis.⁊ subdit q nō est inuētū tale opus [m] vniuersis regnis. Mystice thronus/ecclesia est/de castis aialibus extructa/gemina charitate vestita. Hinc ⁊ regina Sabba [n] de finibus terre venit audire veri sapiam Salomonis.vñ legit. Ethyopia preueniet manus eius deo:[⁊ ea que sub eo erāt replebāt tēplū]: Eze.1. Esa.14 3.reg. 11. 3.reg. 10. ps.67.

d ¶ Capite nob vulpeculas paruulas q demoliunt vineas. Can.2.
e ¶ Antiquus enim cler9 largus erat paupib9/sibi sobri9/iust9 oppssis/pfect9 deo/seuer9 clar.s3 q fit modernis auersus:ipsa eorum irregularitas protestatur.
¶ Pastores multi demoliti sunt vineā meam posuerūt eā in ruinam. Hie.12
f ¶ A Vespasiano ⁊ Thito synagoga iudeoꝝ absorta ē:⁊ ecclia tam a ꝑncipibus xpianis q saracenis admixtis hereticis/deprimetur.
g ¶ In habraā ⁊ dauid aduent9 xpi fuit regni iudeoꝝ:excidium erit ingt i lapidē offensionis:⁊ petrā scandali duabus domibus israel. Esa.8.
¶ Istis trib9 tribulationib9/ac si triduanis tenebris opit ecclia/q xsa est in egyptū.ob mores abhominabiles clericoꝝ. Exodi. 10.
Infecta est ingt tra i sanguinibus coꝝ. Esa.24
¶ Solūmō illa loca scripturaꝝ expōim9/q nisterijs obsequūt
h ¶ Sedet dñs i ecclia electoꝝ assūpta de īfimis ad supna.
i ¶ Di solium excelsum regulam/eleuatum per grām:
k ¶ Ponā sedem meam ad aqlonē/⁊ ero silis altissimo. Esa.14
l ¶ Quintus angelus effudit phialam suam in sedem bestie:⁊ factum regnum eius tenebrosum. Apoc. 16.
m ¶ Diuinū opus erat ecclia(vt in ea sederet xps)extruere nō humanū/vtpote que de cūctis regnis fuerat ꝯgreganda.
n ¶ Sabba regio est ethyopie sita ad austrum.
Luc.1. ¶ Super solium Dauid ⁊ super regnum eius sedebit eidem a beato Siluestro compleri cepit ⁊ Con
j.pal'.22 stantino in Romana ecclesia:que est templum Christi/non manufactum. Jo.2.

¶ Christus

Luc,2 a ¶ Christus positus est in ruinam ꝛ resurrectionem:non omnium sed multorum.
b ¶ Templum dicit litteras noui testamenti:sicut tabernaculum litteras veteris.
¶ Cecitas ex parte contigit in Israel.
c ¶ Seraphin est angeloꝝ ordo supmus:q facit ingt angelos suos spũs ꝛ ministros suos flãmaꝫ ignis. Heb.1
¶ Hinc ꝛ flammeus gladius positus est ad custodiendam viam ligni vite.i.sermo sapientie Christi. Geñ,3

q: mors Ozie regis iuda defectum regni ꝛ sacerdotij iudaici preten/
debat/satis erat expediẽs:vt subijciendi christi legibus totus orbis[a]
ruinã hebreoꝝ reficeret ꝛ⌊templuꝫ[b]⌋que est ecclesia fide simul ꝛ pro/
fessione repleret.⌊Seraphin[c] stabãt sup illud sex ale vni ꝛ sex ale alte/
ri⌋.Legit in Apoc.c.4.ꝙ singula q̃ttuor aialium hẽbant alas senas:
sed qualr essent disposita subticet.Hic ṽo subsegtur:⌊duabus alis ve/
labant pedes eius/ꝛ duabus volabãt⌋.⌊Duo seraphin[d]⌋duo testamẽ
ta pretendũt:⌊sene ale⌋sunt sex tpa synagoge:ꝛ⌊sex ale⌋ecclesie.⌊Due
prime ale[e] singuloꝝ velabãt faciem ꝛ totidem pedes:⌋q: nec postre/
ma seculi nec priora datuꝫ est scire doctoribus/q̃ꝫtacũqꝫ polleãt excel/
lentia itellectus:sola illa sunt nobis patentia:que⌊ale relique⌋tanq̃ꝫ
ad volatuꝫ dedite nõ includunt.Moyses ṽo fecit duos cherubin ex
auro ductiles:hinc ꝛ inde tegentes ꝓpitiatoriuꝫ/ꝛ se mutuo respiciẽ/
Exodi 37. tes.Salomon quoqꝫ in domo sancti sanctoꝝ statuit duos cherubin/
auro tectos/respicientes ad domũ exteriorem/ꝛ hñtes per singulum
duas alas:sic vt hincinde parietẽ tãgerent:ꝛ se alterutruꝫ counirẽt.
3.reg. 6. ⌊Et clamabãt alter ad alterum/ꝛ dicebãt.Sãctus.Sãctus.Sãctus
Matt. 27. dñs deus exercituũ⌋.Quia vtrũqꝫ testamẽtuꝫ trinum ꝛ vnũ[f] deum
voce ꝯsona ꝓfitet.⌊Plena est ois terra gloria eius⌋tam celestis pa/
tria/q̃ꝫ ecclesia militãs:tam electa synagoga[g] q̃ꝫ queqꝫ lingua laudat
dñm vno ore.⌊Cõmota[h] sunt sup liminaria cardinuꝫ a voce clamã/
tis/ꝛ domus impleta est fumo⌋.Sicut ecclesia gẽtium⌊repleta est fu/
mo⌋odoris ꝛ laudis:sic ꝛ corda reproba iudeoꝝ blasphemie ꝛ male/
dictionis in ꝑdicatione euãgelij Jesu christi.Terra(ingt) de qua orie
Job 26. batur panis in loco suo igni subuersa est.⌊Veh mihi q: tacui:q: vir
pollutus labijs ego suꝫ:ꝛ in medio populi polluta labia hñtis ego ha
bito:ꝛ regem dñm exercituuꝫ vidi oculis meis⌋.Vates iste typuꝫ ge
rit pñtiuꝫ clericoꝝ:q lꝫ intelligãt fide dñm/se fedis actibus implican
tur:sed q̃ꝫ sit dãnabile virum iustuꝫ ꝯuersari cum ipio:scriptura ꝓlo/
quit.Fugite[i] de medio babylonis.i.pessime nationis:ꝛ saluet vnus/
Hie.51 qsqꝫ aiam suã.⌊Volauit ad me vnus[k] de seraphin:ꝛ in manu eius cal
culus/quẽ forcipe tulerat de altari/ꝛ tetigit os meuꝫ⌋.In gemino fer
ro⌊forcipis⌋vtriusqꝫ textus accipit testamẽti:⌊calculus[l] qui ꝛ lapis
ignitus/spũalis est itellectus:quo purgant⌊labia⌋predicãtis:vel xp̃s
potius q tollit peccata mũdi:ac p hº nõ ad vetus testamẽtum sed ad
Jo.1. nouuꝫ/ob christi patiẽtiam/spectabat hoiuꝫ inquinamenta purgare.
Matt. 28. Item ingt baptiçãtes oẽs in noie trinitatis:ꝛ quoꝝ remiseritis pctã
remittent eis.vñ ꝛ segt.⌊Ecce tetigi hec labia tua:ꝛ pctm̃ tuuꝫ mũ/
dabit⌋.Qui ad offm̃ exhortatiõis accingit/necesse est vt a vitioꝝ sor
Jo,20. dibus[m] expiet.Ne dum a scientia vita degeneret/auditorẽ ipse quẽ/
libet scãdaliçet.Cetera de missione prophete ꝛ populi reprobatione/

d ¶ Quidam dicũt duo seraphin signã/re dilectionẽ dei ꝛ ꝓ/ximi:sex alas/totidẽ opera pietatis.
¶ Alij ṽo duode/cim alas.12.aplos.
e ¶ Nõ vigiti cubitꝫ 4.ale cherubin ꝓten/dunt:significãt.20. 3.P.M
gñationes:a Jacob vsqꝫ ad Oziam ꝛ de/cursas relique.20. vsqꝫ ad.x.dant in ve/lamen pedum vete/ris testamenti:sicut alie.20.ab Adã vs/qꝫ ad Habraam:in/tegrum faciei:medie autem.20.spectant ad alas volantes qd̃ etiam in nouo testa/mento seruãduꝫ est.
f ¶ Non ꝯfundẽtes ꝑsonas neqꝫ sbaꝫ se/parãtes.Arriani/sa/belliani docebãt eꝫ.
g ¶ Reddã pplis la/biuꝫ electũ:ꝛ seruiẽt ei humero vno. Soph. 3.
h ¶ Nõ.ꝙ diebus Ozie ex terremotu domus tẽpli cõcussa est:significans pha/riseos ꝛ scribas euer/tendos expectatione incredulitatis ꝛ çeli/nec dubiuꝫ idiscreti. 2.par 26.
i ¶ Ecce elõgaui fu/giens:ꝛ mansi in so/litudine. Ps.54.
¶ Qui hitatis terrã austri cũ panibº/oc/currite fugienti. Esa.21
¶ Iteꝫ Moab esto latibulum fugiẽtiuꝫ a facie vastatoris. Esa,16
k ¶ Nõ vnus de se/raphin mũdat labia ꝓphete ad spm̃ san/ctum refert:q locu/tus est in prophetis.

l ¶ Dabo vincenti calculum/ꝛ nomum nomen quod nemo scit nisi accipit. Apo.2
m ¶ Piscatores descendẽtes ad mare,i,ad populum informãdum/lauabãt sermonuꝫ retia ꝑ exẽpla. Luc.5.

Esa.7. a ¶ Isti duo reges significant phariseos ac saduceos superstitiosos: ac si duas caudas titionum fumigantium: idest blasphemantium in Christum ⁊ spiritum sanctum.
b] ¶ Tempus separationis effraym ad domo Juda tangit diuisionem grecorum a latinis.
3.reg. 19. ¶ Non omnis includit vniuersaliter separatio scismatis: sed multos propter verbum domini ad Heliam dicens. Reliqui mihi septem milia virorum/qui non curuauerunt genua sua ante Baal.
Osee.1 c ¶ Inuoca nomen eius absq; misericordia nascitur⁹.n.erat ex ea christus finem sexti tp̃is dicimus ꝑ extremum.
Esa.10 ¶ Quõ inuenerit manus mea regna idolific ⁊ simulacroꝝ de hierl̃m ⁊ d̃ samaria.
d ¶ Scibilus hic vocationis est sp̃us dñi ad muscam ⁊ apem francos ⁊ theotonicos figurantes: ac si assyrios ⁊ egyptios/alterutrum inuidentes: sed cõspirantes aduersus apostatricem ecclesiã in pontificibus bellicosis.
Esa.46 e ¶ Egyptij col.bãt bel deum muscarũ: assyrij apem que nascitur ex thauro.
f ¶ Qđ dicit: in extremo fluminuz egypti/futura est in tempore sexto isto: vt frãcia diuidat̃ in partes septem: ac si in septẽ riuos ſm textũ: euntibus alijs cõtra hereticos: alijs contra theotonicos: alijs cõtra saracenos: alijs contra italos: alijs cõtra anglos: alijs contra grecos: alijsque aduersus siculos.
Hiere.46. Nota magistrorum ducibus/terga dantes: ad complenduz quod dicit̃. Omne regnum in seipso diuisum desolabitur.
Luc.xj ¶ Deniq;/extremũ fluminis/respicit caudaz regni Gallici cõterẽdam: repugnantez forsan alemanorum imperio. ⁊ contra extremũ regnuz Italis seuientium.

quuntur/lectoris sensui derelinquo. Ca. l̃m 7ᵐ.

[F]Actuz est in diebus Acaç ascendit Rasim rex Syrie[a] ⁊ Phacee filius Romelie rex Israel in hierusalem/ad preliandum contra eam: ⁊ non potuerunt debellare eam]. [Quod requieuit syria super effraym]ad grecorum heresiarcas ⁊ ecclesias eoꝝ referendum est: qui vt Romanam ecclesiam a fide diuellerent/diuersis conatibus tentauerunt: q; autem Esaias.[Occurrit Achaç regi/ad extremum aqueductus piscine superioris in uia agri fullonis]. Ad illam contentionem refundit̃: que habita est inter arrianos ep̃os ⁊ catholicos de noui littera testamẽti.
Apoc.13. Extenditur quoq; locus iste ad tempora duoꝝ testium vel ordinum futuroꝝ: contra duo cornua bestie agni similia/prenotãtia patarenos
Apoc.xj. ⁊ alios transgressores. Inter quos nõ dispar in spiritu fuerit pro christiana fide conflictus: q̃z olim inter effraitas[b] ⁊ tribum iuda: quoꝝ alij dñm alij vitulum conflatilem sectabantur. Uerum q; Judas nõ
3.reg.14. est viduatus a deo suo/⁊ israel cum suis complicibus tradendus erat in manus assyrij. Sequitur propheta ⁊ dicit. [Adhuc.lx.⁊.v.anni ⁊ desinet effraym esse ppl̃s/⁊ damascus desinet esse ciuitas/sicut acer-
Esa.17 uus lapidum in ruinam]. Hinc ⁊ Osee.c.j.dñs: nõ addam[c] misereri vltra domui israel: sed obliuione obliuiscar eoꝝ/⁊ domui iuda miserebor: ⁊ saluabo eos in dño deo suo. ¶ Si ṽo ad illam spẽm itellectus/que tempus ecclesie inuoluit extremuz/sermo reducit̃ duci eiusdem temporis post aquilam: cauẽdum erit a germanis ⁊ francis: ne fumigantibus cõtra eum inquietudinibus pateat casus eius: ⁊ si post ter-
i.de rõ. ecclia ⁊ d̃ greca roꝝ tribulos ⁊ vepriuz punctiones repelli finetenus habeat cuneus in vasorum: nec obstat sed socrus Petri febribus cupiditatis estuãs/
Lu.4. velut vrsa preraptis catulis rugiat contra illum: q; necesse erit vt ex
Osee.13 elimato gladio ⁊ acuto/vulnus incuruabile proferat: ⁊ sic arundineo
Esa.36 baculo confusionis gentium derelinquat. Facti (inquit) sunt filij mei
Tre.1. perditi: qm̃ inualuit inimicus. [Sibilabit[d] dñs musce[e] que est in extremo[f] fluminum egypti ⁊ api/que est in terra assur]. Isti duo populi/francos ⁊ germanos significãt: quos non solum dñs in idolatras ⁊ hereticos concitat: sed Italicos ⁊ p̃ximos fidẽ operibus corrũpentes in furoris virga castigat. [Radet inq̃t dñs inouacula cõducta in his qui transflumen sunt: in rege assyrioꝝ caput ⁊ pilos pedum ⁊ barbaz
4.reg.25. vniuersam]. Quia tam principes q̃z subiectos/tam fortes q̃z debiles ex israel indifferenter erasit. Unde sequitur. Proiecit de celo in ter-
Tre.2. ram inclitam israel: nec est recordatus scabelli peduz eius. ¶ Simili modo grecoꝝ ecclesie date sunt in manus persarum/propter hereses
4.R.5 arrianas. Inde multi leprosi erãt in israel in diebus Helysei.i.heretici
Apo.6 tempore quarti signaculi/⁊ ordinis virginalis. Quia autem Athalia
4.R.8 filia Jeçabelis/facta est grauior persecutrix imitatorum Helye: quẽ-
Mar.6. admodum puella filia Herodiadis Joãnis baptiste ⁊ discipuloꝝ/ad

tempus

Quia do in regnum ipsum ecclesia sordida per insolētiam musca aget in angustia temporis prefiniti:ca uendum duci superstici/ne terre mariq₃ sustineat subitos ex incuria stimulos vel incursus,. Veh inquit Apoc.
terre ⁊ mari. ac per hoc solicitus persistat ⁊ peruigil:ne inter insomnes aliquando dormiat scorpiones: 12.
⁊ si theotonica rabies morsus suos in gallos acuerit contumaces.

¶ Nam omnes greci ac si Israelite leprosi erant p heresim:quos Jezabel fouebat:sed multi sicut Ab/

tempus sextum hoc referendum est:in quo patareni ⁊ pseudo chri/ sti in nos precones ecclesie conspirabunt. Non solum in Italia sed in Liuonia ⁊ Tholosa. Apparuit inquit stella ruens puteum abyssi:de
Apoc. cuius fumo exierunt locuste in terram/siue Almericus: siue aliquis
9. alius in liguria doctor magnus fuerit:qui detexit profundum scien/ tie secularis:ipse tenebrosissimus erroris insinuat:cuz regio illa adeo infecerit erroribus circompositas regiones: vt de huiusmodi locu/
Tre.4. stis[a] ⁊ lamijs ipsa mr̄ eccl'ia contabescat. Unde Hieremias. Filia po/ puli mei crudelis quasi struthio in deserto. Et Job.c.9. Duratur ad filios quasi non sint sui. ⁊ ignorat q̄ pes conculcet ea: quorum secta ipsa patarenica[b] non sic de facili poterit extirpari:quin suas propagi/ nes vsq₃ ad filium perditionis extēdat. Uideat Petri sedes[c] ne sub Italico preside post aquilam surrectio adeo regnum siculum de ligu ribus ⁊ finitimis impleatur:vt vitibus suffocatis a vepribus:ipsa mi nus habeat per quoscūq₃ conatus fidelium erui q̄₃ inuolui. Q₃ enim tertius nidus ille propagari debeat ⁊ attolli processus temporis in/ dicabit:quia ⁊ oportebit inter procellas orientes proficere/⁊ de suis
zach.12 emulis triumphare. Licz enim hierusalem mystica posita sit in lapi/ dem oneris vniuersis:tamen a pressura seculi expers esse non pote/
2.reg. rit. Ubi pro terrenis[d] ambitionibus sibi prohibitis/temporalē gla/
15. dium exemit: ⁊ filios suos euentibus dubijs/velut oues occisionis
ps.43. exponit:non reuoluens animo:quod scriptura preloquitur:qui per/
Matt. cussit in gladio/gladio oportebit occidi. Unde ad Petrum dicitur.
26. Cum senueris alius te cinget/⁊ ducet quo tu non vis. In lege veteri
Jo.21. dens pro dente ⁊ oculus pro oculo redolebatur. Nunc autem auersa
Exo.21 vice maxilla paratur altera percussori. Quia vero quod legi deerat
Lu.6. Christi euangelio in supplementuz omnis iustitia seruabatur. Sub/ ditur. ⌊In die illa nutriet homo vaccam[e] boum ⁊ duas oues: ⁊ pre vbertate lactis comedet butyrum⌋. ⌊Uacca⌋ (ni fallor) hec est ecclesia generalis/alta euangelicis documentis in homine Christo: in qua ⌊due oues⌋ vite.s.totidem perseuerant ad informandos inscios/⁊ p/ uehendos in lege domini eruditos. Et quidem ⌊in lacte⌋ simplex no/ tatur hystoria:in ⌊butyro⌋ mysticus intellectus. ¶ Sane s̄m cursuz temporis huius sexti ⌊vacca boum⌋ innuit Romanam ecclesiam/do/
Apoc. ctoribus insignitam: ⌊Due oues⌋ duas religiones futuras:in quibus
11. tanta fiet vbertas sermonis ⁊ lactis:vt ad ⌊butyrum⌋ spiritualis in/ telligentie vasa cordium deficiant ad capiendum. ⌊Butyrum enim ⁊ mel māducabit ois hō:qui relictus fuerit in medio[f] terre⌋. Sicut in lacte hystoriacus sensus accipit/in butyro moralis:ita ⁊ in melle allegoricus assignat. ⌊Ois locus vbi fuerint mille vites/mille argen teis⌋. Quia ex neglectu pōtificuz ⌊vepres⌋ heresuz/⁊ ⌊spine⌋ peccami/ nuz pro scdis vitibus in vinea dn̄i excreuerūt. Nō video q̄ cultores desides:ac si remiges dormiētes abscondi debeāt ab arcub⁹ ⁊ sagittis

dias q multos pro/ phetas domini ab/ scōdisse legit in spe/ lūcis repiuntur. 3.reg. 18.
a ¶ Exo.x. vēt⁹ vrēs leuauit locustas. Itē flare fecit vētū ab oc/ cidēte vehemētissimū ⁊ abiectā locustā pie cit in mare rubrum. Exō.x.
b ¶ Apprehensa est bestia: ⁊ cum ea pseu do ppheta: ⁊ missi sūt in stagnum ignis. Apoc. 19.
c ¶ Legitur in libro Numeri dictuz aba/ laaz. nō est idoluz in Jacob/neq₃ diuina/ tio in israel/ad pfligā ca.23. dos hostes suos ec/ clesia duobus inniti dz:vt nec auaritie ser uiat/nec euentui fal/ sitatis intendat.
d ¶ Dauid rex oper to capite ⁊ nudis pe/ dibus incedebat con tra filium repugnan/ tem: ⁊ Petrus ad/ uersus tyrannuz do/ mesticum stipendia/ riam bestiam armare contendet. Scriptuz quippe est:corā ton/ dente se obmutuit:⁊ nō aperuit os suum. Esa.53
e ¶ Ecclia primitiua erat q̄si vacca boum aplorū ⁊ propheta/ rum:due oues Mar Jo.xj. tha ⁊ Maria: ac si/ lia Effrathey/Fenen/ na/⁊ Anna coniūcte vno viro Elcane vel j.reg.1 Jacob.
f ¶ Medium terre/ extremuz status pre/ notat ⁊ principium tertij:in quo duo or/ dines pauperes vo/ luntate: ac si bos ⁊ asinus in doctrina ⁊ obedientia labora/ Job.1. rent.

Ps.73. ¶ Quidam volunt ipsum medium/Christum intelligi:qui operatus est salutem in medio terre.i.cru/
c.6. cis. In Job. Utinam appenderentur peccata mea:quibus iram merui/z calamitas quã patior in statera
passionis. per quod patet ꝙ duo ipsi testes in corpore suo/stigmata crucis ferent.
a ¶ Liber grandis/est vniuersitas gentium docendarum.
Ps.44. b ¶ Lingua mea calamus scribe velociter scribentis.

increpationum pariter z terror:q2 futurum est/vt ad predicationis officium/viri doctissimi eligantur:vt duz [in sarculo] discipline montes effoderint terram datam. [Spinis z vepribus in bonis pascua/z in conculcationem peccatoris] derelinquant. Caplm 8m.

S[Ume tibi librum [a] grandem z scribe [b] meo stilo hominis:velociter spolia detrahe/cito predare]. Siue ad psentiam Christi docentis in synagoga iudaica/siue ad predicationem instantis temporis in latina ecclesia iteranda/sermo magni voluminis referatur:improbari non debet aliquatenus sed probari : quia z si Christus spoliatis inferis gentes ad gratiam reuocauit. Nunc ad earum plenitudinem [c] subintranda: necesse est vt breui decursu temporis [predari festinet] e seculo [stilo [d] hominis] euangelio Jesu christi:alias peccatrices precones viam venientis iudicis paraturi. De qbus z sequitur. [Adhibui mihi testes fideles Uriam sacerdotem [e] z Zachariam filium Barachie:z accessi ad prophetissam : z concepit z peperit filium:] per quem z domestica ecclesie prelia sileant:z ad diuerse fortitudinis contremiscant. Uñ z sequitur.[Auferetur fortitudo Damasci/z spolia Samarie coram rege assyriorum]. Quidam hoc referunt ad Romanos syriam z hierusalem inuadentes:sed melius intorquetur ad persas:qui grecorum populum adduxerunt. Unde z legitur . Corruet [f] auxiliator simul z Esa.31.
is cui prestatur auxilium. [Pro eo ꝙ abiecit populus iste aquas [g] syloe/que cum silentio vadunt:z assumpsit magis Rasyn z filium Romelie:adducet super eos dñs aquas fluminis fortes z multas:regem assyriorum/z omnem gloriam eius]. Quãuis ex pressura filiorũ Joseph/quã ab assyrijs pertulerunt/nolentium sub domo Dauid z temporali cultura restringi:afflicta hierusalem fuerit z atrita:tamen quia
Jude filio Jacob promissum fuerat sceptrum regni non esse aliqua/ 3.reg. xj.
tenus vacuandum:quousqz veniret ille cunctis desiderabilis:qui ve Gen.4
ris iudeis z gentibus pariter imparet. Sequitur. [Liga testimoniuz Aggei.
signa legem in discipulis meis]. In ceteros quidem apostaticos:ac si 2.
diffidentie filios tanta se diffundit tribulationis asperitas:ꝙ nõ poterit de suis angustijs sub assyrijs auolare. Caplm 9m.

P[Rimo [h] tpe alleuiata est terra Zabulon z terra Neptalim z nouissimo [i] aggrauata est via maris trãs iordanez Matt.
galilee]. Mattheus enumerat post Joãnem/ab Herode 12.
detentum/secessisse Joãnem in galileã:z docuisse ibi in terra Zabulon z Neptalim:vt nõ soluz iudeos ab onere legis erueret:sed z gẽtes [k] ad gr̃az de sub iugo diaboli reuocaret. Uñ z seqr. [Jugũ [l] eniz oneris eius vt vgam humeris ei9:z sceptruz exactoris ei9 supasti sicut in die Madian [m]]. Sub noie [Assur] antiq ho/

c ¶ Eamus iterũ in iudeam:vt ferẽs La
Jo.xj. zarus in latino popu
lo suscitetur.
d ¶ Stilus hois/doctrina Christi est.
e ¶ Currebant duo
Jo.20. simul zc. Ipsi sunt duo illi prophetantes in castris hierusa
Nũi.1. lẽ in deserto heldad z medad.
f ¶ Atriuz qd est fo
Apoc. ris templum ne me/
11. tiaris illud:qm datũ est gentibus.
g ¶ Aque syloe/in/
Jo.9. stitutiões z precepta sunt ecclesie latinor: sicut e conuerso flumina Israelis z syrie per verba z violẽta dogmata danaorum:vñ z Naaman syrus sz leprosus ait Nunquid non meliores sunt abana z pharphar fluuij da/
4.reg. masci omnib9 aquis
5. hierusalem. Hic notandum ꝙ leprosi syrie z leprosi hierusalem in suis dogmatibus differebãt : quia isti infecti erant arriana blasphemia / illi phica disciplina.
h ¶ Ecce nunc tps
2.Cor. acceptabile:ecce nũc
6. dies salutis.
i ¶ Quãuis decẽ tri
4.reg. bus assyrijs transfe/
25. rentur:aliqui tamen manus assyrias euaserunt :iuxta illud. Erat Anna prophetissa de tribu asser in
Lu.2. hierusalem.
k ¶ Apostolis non credentibus de Judea populus gẽtiuz subintrauit ad fidez.
l ¶ Jugum/dicit peccati:virgam/tormenti:sceptrum/domini.
m ¶ Hic introducitur prelium Gedeonis cum Madianitis:z alijs orientalibus populis:quos fugauit in clangore

stis ptās inducit: q̄ in carnē veniens vnigenitus dei filius Christus
Jo.1. euertit. Ipse enim erat lux in tenebris emicans: ipse qui gentem non
[letitiam] ampliauit: dum pluribus in mortis [vmbra sedētibus] pau
cos de faucibus improbi [exactoris] extorsit. Nam iudeus ⁊ si Chri/
1.cor.3 stum vidit/non tamen agnouit caligans in vmbra littere/que occi/
dit. Gentilis vo in seipso diuisus multos ex fide transmisit: vt aues
ad patriam: alios velut pisces in aquis erroneis dereliquit. [Letabū/
tur (inquit) coram te/sicut qui letantur in messe: sicut exultant victo/
res [a] capta preda/quādo diuidunt spolia [b]]. Ad apostolos primi tem/
poris ecclesiastici vel ecclesie primitiue sermo refunditur: qui spiritua
Act.5. li repleti gaudio/nec territi iudeorum concilio/vel gladio tyranno/
rum/ad messem credentium: ⁊ ad [spolia [c]] detrahenda principis hu/
ius mundi/subfugientis vite spatio processerunt. Cursor (inquit) le/
Mic.2. uis diuitiarum pauper oneribus/explicans vias suas: vel quoad exe/
quendum euangelij pacis conflictum: vel ad perpetuum regni pre/
mium consequendum. Que autem sequuntur de ortu Christi ⁊ dis/
perditione Israel/satis patet. Illud autem quod subditur. [Manas/
ses effraym:] ⁊ econuerso simul ipsi contra Judam ad Alexandrinos
⁊ Constantinopolitanos reflectitur: quia ⁊ si se adinuicem oderant
contra latinos/tamen vnanimiter conspirarunt. Deniq̄ sm quintam
speciem mystici intellectus [Manasses ⁊ effraym] cluniacenses ⁊ ci/
stercienses monachos pferunt/in seculares clericos seuientes. Unde
⁊ legitur dominum dixisse de talibus/duas gentes odit anima mea ⁊
Eccl. ⁊ tertia non est gens q̄ oderim. Qui habitant in monte seyr ⁊ phi/
50. listim: ⁊ stultus populus qui habitat in sichimis. Designant enim pri/
mi seculos sapientes. Secundi ecclesiasticos impugnātes. Tertij er/
roribus initentes: ac per hoc ad gentem fallacem quasi ad funiculum
Eccl.4 triplicem dissoluendum est missus assyrius: vt tolleret spolia/diripe/
j.mac.7 ret predā ⁊ poneret in conculcationē/ac si lutum platearum. Ca.xm.
Eze.29 E [Gredietur virga [d] de radice [e] iesse ⁊ flos de radice eius
Esa.57 ascendet]. In premisso capitulo plura dimisimus/sicut ⁊
Ps.22. in locis alijs: q̄ patent: sufficit enim si illa solūmodo illu/
cescere facimus: que obscurioribus sunt sensibus inuolu/
ta. Prophetauerat Esaias [orituram virgā de radice iesse
floremq̄ ascensurum de radice] potius q̄ [de virga]. Nunquid non
[flos] Christus de virgine natus est? Absit: sed iccirco spiritus san/
ctus [florem] ponere [de radice] malluit q̄ [de virga:] ne noua caro
creata putarent in virgine: ac per hoc illam carnem de matre susce/
pit: q̄ in Adam radice humani generis creauit ante peccatum. [Re/
quiescet super eum spiritus [f] domini] septiformis. Notādum tamen
q̄ spiritus septuplex pertinet [ad donum sapientie intellectus]. ⁊ ce/
tera ad operationes ipsius. Sequitur. [Habitabit lupus cum agno].
Act.9. Saulus cum Anania. Ecclesia Christi pacifici [g] in vnitate spiritus
congregata iustos ⁊ peccatores/seuos ⁊ inocuos: ac cuiuscūq̄ sint la/
bis indifferenter suscepit: ⁊ infra regenerationis ⁊ fidei vterum ve/
lut filios circuncludit: vt tanto perfectius illos ad patriam transfe/
3.reg. rat: q̄to liberius ac si securis in se vel mallei/sine strepitu murmuris
6. in exilio pseuerat. [Delectabit infans ab vbere sup foramen [h] aspidis

uit in clāgore tubarum
in contritione fictilium
⁊ in lumine lāpadarum Judith
qd̄ impletum est sb xp̄o 7.
in exhibitione miracu/
lorum / in predicatione
euāgelicorum eloquio/
rum/⁊ martyrū pas/
sionis contra paganos
idolatres ⁊ prefutu/
ros excelsorum.

a ¶ Sancti p fidem
vicerūt regna: opati Hebre.
sunt iustitiam: adepti xj.
sunt pmissiones.

b ¶ Justi tulerunt
spolia impiorum israe/
litarum more q egy
ptios spoliarunt.

c ¶ De Sysara legi/
tur. Uestes diuersorum
colorum sysare tra/ Judith
duntur in predam: ⁊ 5.
suppellex varia ad
ornanda colla con/
geritur.

¶ Item Exodus.
dixit inimicus per/
sequar ⁊ comprehē/
dam/patibor spolia
implebitur aia mea. Exo.15

¶ Item Idumeos/
palestinos/⁊ samari/
tanos / iudeos / Ita/
los ⁊ grecos.

d ¶ Nota Esaiam
oraculum texere de
flore ⁊ virga: Pau/
lum de Christo ⁊ ec/
clesia: Gabrielem de
filio dei ⁊ matre vir/
gine: Bernardus de
cisterciensi ecclesia ⁊
ordine.

e ¶ Hec radix iesse
institutio Benedicti
fuit: vitam accipiens
a Basilio ⁊ Anto/
nio/ac si ab Helia ⁊ 4.reg.
Heliseo. 2.

f ¶ Spiritus domi Esa.61
ni super me/eo q vn
xit me. Item spiri/
tus domini repleuit
orbem terrarum. Sap.j.

g ¶ Uinea fuit pa/
cifico in eo que habz
populos.

h ¶ Sup aspidem ⁊

ps.90. basiliscu ambulabis. In duobus his reptilibus notantur arriani in grecia: ⁊ patareni in Italia.
Tob.8 a ¶ Erat Asmodeus demon religatus in supiori egypto. i. Roma: q inferior synagoga/repleta est ter/
hic esa. ra/ecclesia: vel mundus/scientia domini/tan q aqua maris operientis.
11. b ¶ Nota simul de potestate diaboli excussa sunt corda credentium: sed passim pro tempore dixit illud
Dan.12 pertransibunt plurimi ⁊ multiplex erit scientia/contra discipulos falsitatis.

Gene. c ¶ Ipse erit expe/
49. ctatio gentiu. Adora/
būt ingt eū oēs gētes
ps.71. oēs reges seruiēt ei.
d ¶ Scdo dicit: q
multi iudeorum con
uersi sunt ad christu
per discipulos: ⁊ ite/
Esa.10 rum ꝯuertent relige
excussor. Un si fue/
Osee.x ritnūs filior isrl si/
cut harena maris: tūc
ois israel saluus erit.
Ro.xj. ¶ Per discipulos
quosq elegit.
e ¶ Exibūt angeli ⁊
Matt. congregabunt oēs a
24. quattuor partibus tri
bub⁹/linguis ⁊ regi/
bus multis.
f ¶ Nota mōtes gel/
2.reg.1 boe grecorum notāt
ecclesias cathedra//
les: Saul/platos ea/
rum: Jonathas/illos
fideles grecoru: qui
domui David ⁊ Ro
mane ecclesie adhe/
serunt phylistijm ar/
riana potione caden/
tes excelsa fastigia di
gnitatum: gelboe/de/
fluxus interpretatur.
¶ Montes/prelati
sunt/ad secularia de/
deria defluentes: qui
⁊ si agni primitiarum
fuerint a pncipio na
ture serotini quo ad
mysterium euangelij
comprobantur. Ac
per hoc clypeus apo
stolicus i eis abijcien
dum per eorum vitā
sordidam exhorta//
tionis eloquium re/
probatur.
g ¶ Phylistij/ali/
qn sm spiritum tan/
gūt iudeos littere po
tione cadentes: quos
Romani predati sūt
a seruitutibus subie/
cerunt. Alijs intelle

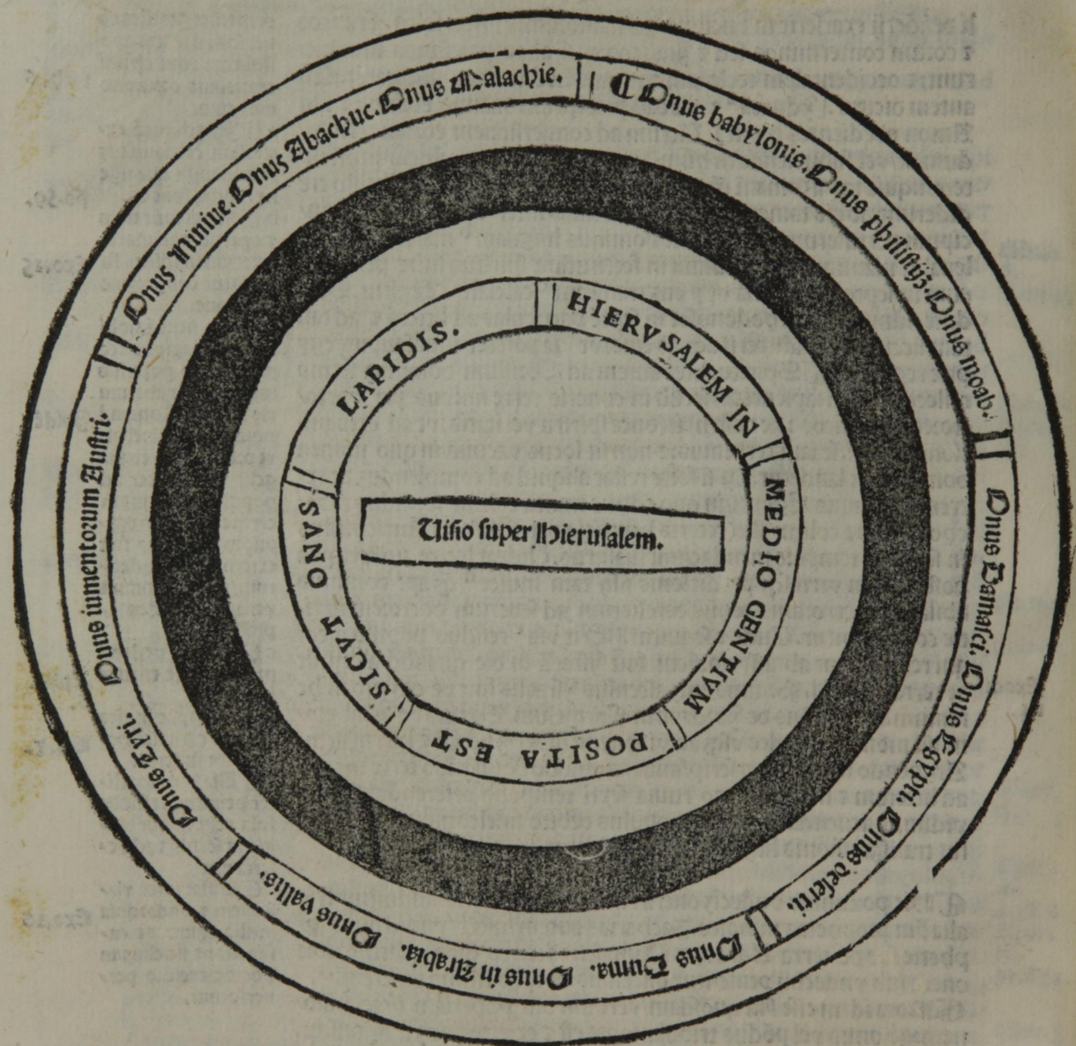
⁊ in caverna reguli: qui ablactatus fuerit manū suam mittet. In [aspi
de] hostis antiquus accipitur: in [regulo] antichristus. [Non noce/
bunt: ⁊ non occidēt in vniuerso monte sancto meo] .i. ecclesia vniuer
sali. Unde si mortiferum quid biberint/non eis nocebit. [Foramen ⁊
caverna/] corda sunt diffidentia[a] in quibus maligni spiritus domi/ Mar.6.
nantur [vber] doctrina euāgelica/qua omnis renatus imbuitur. Ic/ Tren.
circo perditionis filius in membris suis manum ad ecclesie deside/
rabilia queq diriget: pro eo q versa vice Christus in electis suis ad
educendum de cavernosis peccatoribus colubru tortuosum manu
obstetricationis imisit. Qui dissipat (inquit) sepem/mordebit eum co Job.26
luber. s. malignus[b] spiritus in tyrannis: quos Christi milites illo/ Eccle.
rum sufferentes supplicia subuertunt. [In die illa radix Jesse]. Non 10.
vt quidam volunt David sed Christus: qui vere dicitur manu for/
tis. [Stabit in signum populorum ipsum[c] gentes deprecabuntur].
Ad litteram [signum] fuit conuersionis inditium verbu crucis. Un
⁊ sequitur. [Et erit sepulchrum eius gloriosum]. Nec mirum/si do/
mini sepultura gloriosa fuerit/cum mors sit sanctorum eius pro ipso
patientium preciosa: quia etsi apud iudeos ignominiosa cognoscitur: ps.115
in gentibus tamen nimis magnifica celebretur. Qd stultum (inquit)
est dei/sapientius est hominibus. [Adijciet dominus secundo[d] ma/ j.cor.j.
num suam/ad possidendum residuum populi sui: quod relinquet ab
Assyrijs ⁊ ab Egypto ⁊ ab Phetros ⁊ ab Ethyopia: ⁊ ab Helā ⁊ a
sennaar: ⁊ ab Emath ⁊ ab insulis maris]. Quia ob culpam perfidie
pluries dispergi meruit in gētibus populus eductus in patribus de
seruitute ferrea Pharaonis: ne in ira sua dn̄s veteres ruinas contra/ Hiere.
heret: adiecit non solum miseri syon educendo filios eius de popu/ xj.
lis: sed ⁊[e] congregando adhuc apponet [profugos israel] de terre cli/
matibus vniuersis: qd etsi exequendum attendimus per angelu se/ Apoc.
ptimum vel Heliam/oportebit nihilominus preuenire tempus illud 16.
duos testes ⁊ ordines affuturos: ac si principes coniunctos psallenti/ 4.Re.1
bus sexti huius temporis ⁊ laboris: qui ⁊ negocijs terrenis implici/ Apoc.
tos/omnis redargutionis plaga percutiant: ⁊ ministris ecclesiasticis xj.
dominum venerantibus labijs ⁊ non factis verbi pluuiam interdi/ ps.67.
cant nubibus quibus mandabo desuper/ne pluant sup eos imbrem. Esaie.5
Hinc in libro Regum montes[f] gelboe/nec ros nec pluuia veniat su
per vos/nec sint agri primitiarum: quia ibi abiectus est clypeus for/ 2.reg.1
tium clypeus Saul/quasi non esset vnctus oleo. Quomodo cecide/
runt fortes in prelio? Jonathas in excelsis tuis occisus est. [Uolabūt
in humeros philistijm[g] per mare simul predabūtur filios orientis].
Lic hoc completu fuerit ad litteram sub regibus Babylonis: qui
regna longe ⁊ de prope subegerunt: ⁊ sm concordiam[t] sub principi/
bus Romanorum: qui totum orbem ferro/flāma/fame/ad amplian/
dam rempublicam expugnarēt: tamen diebus nostris actio furor ma
li desiderij

li deſiderij exarſerit in ducibus germanoꝛum: vt non ſoluz Francos ⁊ eoꝛum conterminos/ſed ⁊ Italicos: ac ſi alios paleſtinos inuolue/runt: ⁊ occidentalem eccleſiam antiquis libertatibus abdicarét. Qḋ autem dicitur. [Idumã[a] ⁊ Moab preceptum manus eoꝛum: ⁊ filij Amon obedientes erunt]. Utrum ad conuerſionem eoꝛum referen/dum ſit/vel subijciendum humerum babylonijs ⁊ caldeis nihil in/tereſt: quia taz Romani q̃z greci/tam galli q̃z anglici: ⁊ ſi Chꝛiſto cre diderunt/ab eis tamen preſſuras plurimas inter contentiones prin/cipum pertulerunt. [Deſolabit dominus linguam[b] maris egypti: ⁊ leuabit manum ſuper fluuium in foꝛtitudine ſpiritus ſui: ⁊ percutiet eum in ſeptem riuis/ita vt p euz tranſeant[c] calciati]. Legitur. Scin diſſe nilum Nabuchodonoſoꝛ in ſepté particulas ad litterã ⁊ ad tan tam ſiccitatem adduxerit aquas eius/vt via pateret inuaſoꝛibus egy ptie regionis. ¶ Spiritualiter autem ad Chꝛiſtum dominuz ſermo reflectitur: qui ſapientiam ſeculi in cunctis terre finibus per docto/ctoꝛes catholicos: ſic deſtruxit (duce ſpiritu veritatis) vt ad exinani/tionem veniſſe iam cernimus: ⁊ non ſit locus vacuus/in quo nomen domini non laudetur. Qz ſi foꝛte reſtat aliquid ad complenduz de ex/tremo fluminis Egypti/in quo adhuc muſca colitur ſoꝛdidus Ma/chometus: ⁊ colitur ille (ceteris hereticis deteſtabilioꝛ) Antichꝛiſtus in ſeptimo tempoꝛe mendacium ſuaſurus. Uideat lectoꝛ noſter: quia poſt ruinam vtriuſq; perditionis filij tam muſce[d] q̃z api dominus ſibilabit: vt erroꝛibus deuijs derelictum ad ſeuerum doctoꝛem iuſti/tie conuertantur. Unde ⁊ ſequitur. [Erit via[e] reſiduo populo meo: qui relinquetur ab aſſyrio: ſicut fuit Iſraeli in die quando aſcendit

Exodi 14. de terra egypti]. Primus eniz aſcenſus Iſraelis fuit de egypto in he remum. Secundus de Ioꝛdane in Carmelum. Tertius de Babylo/ne ad montana Iudee vſq; ad viſionem[f] ſuper Iudam ⁊ hieruſalem: Arguendo nõnulla perſcripſimus/ammodo de ſingulis terre incolis ad litteram ⁊ in ſpiritu pꝛo ruina ſexti tempoꝛis atterendis/falcem vidimus acuendam: vt quo populus debito fideles afflixerint/eo ve lut tranſgreſſionis filij fundatius feriantur.

¶ Hic ponuntur vndeciz onera ſm Eſaiam: quibus adduntur tria alia ſm pꝛophetas minoꝛes. Zacharias autem inſerit vnum onus ꝓ/phetie ſue de terra Adrach ⁊ Damaſci: ⁊ iccirco quia quattuoꝛ ipſa onera ſub vndecim ꝯtinentur oneribus: de ipſis tm̃mõ diſſeremus.
¶ Nota idem eſſe ſm quoſdam/verbum dñi ꝓphetiam iſrael viſio/nem: qḋ onus vel põdus tribulationis eſt ⁊ exterminiuz trãſgreſſoꝝ.

ctus tenet gentiles, cõ uerſos ad fidem apo ſtolicam: qui chꝛiſti erat: cuius oꝛiens no Zach. 6
men eius.
a ¶ In ydumeã ex/tendam calciamétuz meum mihi alienige ne ſubditi ſunt ⁊c̃. Ps. 59.
b ¶ Flauit ſpũs tuus ⁊ operuit eos mare: ⁊ iterum in ſpiritu fu Exo. 15
roꝛis tui congregate ſunt aque.
¶ Item fient imobi les quaſi lapis donec pertranſeat populus tuus. Nam rubꝛi ma ris apertio Romanã Ibidẽ.
potentiam iminebat: vt pꝛeconibus euan/gelij pateret iter ad populum gentiuz in erroꝛe deſertum egy/ptioꝛuz abſoꝛtio fuit exterminatio iudeo/rum/perſequentium veros iſraeliticos a/poſtolos.
c ¶ Calciati pedes i pꝛeparatione euange Ephe. 6.
lij pacis.
d ¶ In api ⁊ muſca notãtur carnales ho/ Eſa. 7.
mines ⁊ ſuperbi.
e ¶ Uia hec moꝛali/ter penitentia eſt: que ſola relinquitur fu/gienti ſeculuz ad de/ſerta vite.
f ¶ Diſtat inter vi/ſionem ⁊ onus: quia Exo, 16
in illa agitur de ca/ſtigatione fideliuz/in hoc de excidio per/uerſoꝛum.

Diuersificantur intellectus alij ẜm tropologiam speciesq; typicas τ moralitates.

Mala-ch.1. ¶ Onus verbi domini: qđ replicat Malachias vltimus prophetarum tangit iudeos τ populum gentium seculi lubricum τ tripudium saluandorum.

Esa.13. ¶ Onus Babylonis ẜm concordiam tangit Romam sicut caldea alemaniam.

Esa.14 ¶ Onus Philistijm: ẜm concordiam Lombardos τ alios Italos τ Guilelmandalos.

Esa.49 ¶ Onus Moab τ filiorum Amon: principes latinos τ grecos.

Esa.21. ¶ Onus deserti maris: affricanos τ alios saracenos.

¶ Onus

Esa.21. ¶ Onus Duma vel Idumee: tangit iudeos negociatores: os mare et terre: sapientes et legistas et grecos.
Ibidē ¶ Onus in Arabia: Hyspanos et Marchianos.
Esa.22 ¶ Onus vallis visionis: cuiuscunqꝫ ordinis regulares.
Esa.23 ¶ Onus Tyri: siculos et regnicolas/sibi subiacentes.
Esa.19 ¶ Onus Egypti: Judeos/Danaos/et Francos.
Esa.30 ¶ Onus Jumentoꝝ austri: Clericos/prelatos/rectores/eorum vbiqꝫ diffusos.
Esa.17 ¶ Onus Damasci: tangit Thuscos et ligures in gladio verbi domini: et ferro effunden/dos et conterendos.
Naū.1 ¶ Onus Niniue: tangit mundum pollutum sanguine peccatoruꝫ: ecclesiam tam in gre/co populo qꝫ latino: assyrios atterendum exterminium.
Abac.1 ¶ Onus Abacuch: tangit peccatores seculi transgressores legis et fidei/iudeos/Italicos aduentum Christi in carne/crucis patibulum/vocationem paganorum.

Quod autem inducitur frequenter in scripturis veh/vt est illud Veh terre cymbalo[a] alarū: qd ad Uuisogothos ostrogothos et brabantios referendum est: diuersas po/pulorum angustias inuit ꝯm enormitates excessuum et morum demantium corruptelas. Unde Hieremias. Accepi calicem vini furoris de manu domini: et propinaui cunctis gentibus ad quas misit me dominus. Hierusalem[b] et cunctis ciuitatibus Juda et regi/bus et principibus eius: vt darem eos in solitudinem[c] et in stuporem et in sibiluꝫ et in maledictionem: sicut est dies ista Pharaoni regi egy/pti et seruis eius[d] et principibus eius et omni populo eius: et vniuer/sis generaliter cunctis regibus terre ausitidis: et cunctis regibus ter/re philistym et abscaloni et gaçe et accaron açoti: et reliquis idumee et moab et filijs Amon: et cunctis regibus tyri: et cunctis regibus sydo nis: et regibus terre insularum: vel hybernie vel hyrlandie/anglie/sa sie/maiorice/sardinie/hyscule/sicilie/crethe/cypri/et cethye: qui sunt trans mare: et cunctis regibus arabie: et cunctis regibus occidentis: et qui habitant in deserto: et cunctis regibus çambri: et cunctis regi/bus helam: et cunctis regibus medorum: et cunctis regibus aquilo/nis de prope et de longe: vnicuiqꝫ contra fratrem suuꝫ: et omnibus re/gnis terre: que super faciem eius sunt: et rex Sesac bibet post eos: et dies eis: bibite et inebriamini et vomite et cadite: et nolite consurgere a facie gladij/quem ego mittam inter vos. Quia vō de cunctis et sin/gulis prouincijs ciuitatibus breuis sermo proponitur: et de tantoruꝫ mysteriorum caligine parum luminis a rudibus exhauritur/operam dare contendimus: qualiter (duce spū) ad velaminis interiora se trās/ferat: vt sub vno sensu mystico/ac si solis iterni radio collectū orbem simꝫ lector diligēs cōprehēdat. Ca[m] 13[m]. ¶ Onus[c] Babylonis.

Esa.18 (beside "ostrogothos"); Hie.25 (beside "morum demantium"); Hiere. 25. (beside "a facie gladij")

Uia ex obiectu concordie vrbem Romuleam respicit ve tus illa metropolis caldeorum: quid deuastationis eius angustia sub nubili visione reluceat exteri stili radius nō abscondat: nisi forte iudicio diuino deterrita sit: actus nō fore legimꝰ pplo publicāda: Joāni quoqꝫ dī signa que locuta sunt septē tonitrua et noli eas scribere.

a ¶ Cymbalum ala/ruꝫ/ad psonam anti/christi et legatoꝝ eius intorquent. Esa.18
b ¶ Romana eccle/sia cum omnibus vr/bibus latinorum.
c ¶ Nō esset equum iudiciuꝫ dñi si flagel lato iusto: in minis i/pius remaneret.
d ¶ Frācie/norman/die/burgūdie/guasco nie/auernie/aqtegie.
¶ Liguri/thuscie/marchie/flaminie.
¶ Grecie/dalmatie.
¶ Ungarie/Ruthie/Bulgarie.
¶ Sicilie/Calabrie/Apulie/campanie.
¶ Hyspanie affrice/mauritanie vlterioris
¶ Genuēꝰ mosoch. Gen.x.
¶ Soldāie secte ma chomence: alemanie idest Cesares roma/norum.
¶ Nō Moysen mi/nasse oues ad mon/tem oreb deserti ma/dian: et audisse de ru bi medio loquentem dñꝫ saluatorē. Pau luꝫ audisse verba in/tertio celo aiali homi ni nō loquēda: sic se/creta tabernaculi suo lura faccio et pellibus Exo.3. 2.Cor. 12.

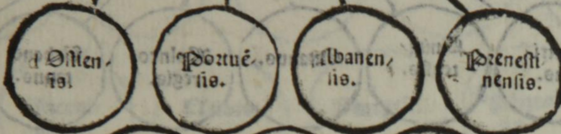
j.pet.5 e ¶ Secunduꝫ concordiam Babylon tangit Romam. Unde Petrus. Salutat vos ecclesia que est in Nūi.4.
ps.136 Babylone: ꝯm genus multitudinem hominum reproborum. Inde filia Babylonis misera beatus et c. Apoc. 10.

In prima specie typici intellectus significat primum populum versum in babylonicum ex confusione
Esa. 21 peccati. Unde Babylon dilecta mea posita est mihi in miraculum. Rursum s̃m alias species tãgit Ba
Hiere. bylon: nunc mahumeticos ppl̃os: nũc patarenos. Un̄ Egredimini de babylone ⁊ saluet vnusq̄sq; aiam
50. suã. Verũ q2 Hieremias tam caldeã q̃ babylonẽ pariter cõprehẽdit/ caldeoꝝ regnũ tãgit ipiuz germa-
noꝝ: cuiꝰ exterminiũ ꝑpe est. Un̄ Micheas ad syon/ que designat ecclesiã: veniẽs vsq; ad babylonẽ ⁊ ibi
liberaberis. Futuruz
nãq; erat vt ecclesiaz
Romanam in parti-
bus occiduis consti-
tutam theotonicoꝝ
potentia conculcarẽt
propter quod legitur
in diebus lamẽtatio-
nis ⁊ luctus princeps
Tre. 1. ꝓuinciarum facta est
sub tributo: cuius ser
uitus sicut ab Henri
co primo rege alema
nie cepit: sic ⁊ exten-
detur vsq; post poste
ros aquile insidiãtes
ecclesie cum antichri
sto ꝑditionis filio cõ-
stitutos: ⁊ si aliorum
ꝑcurrit absortio post
aquilam indifferẽs fi
liorum. Quicũq; igi
tur ille fuerit in nido
tertio sublimandus:
dilatabit inter diso-
num temporis locuz
tentorij per annoꝝ
prefinitorum curricu
Esa. 54 la non casuri. Conso
lidabit clauos nobi-
lium ⁊ achiue stirpis
faciet funiculos lon-
giores: sic enim pre-
scribitur de aquila fi-
lium voratura. Vo-
latꝰ eiꝰ/ ad danaos ꝓ-
cessu tpis resupinus.
a ¶ Altitudinẽ fasti-
gij romanorum tur-
ris sig̃t babylonis: ⁊
idcirco ibi labiũ terre
ↄfundit: q2 de cũctis
orbis ⁊ icolis sceptꝝ
exactoris accepit.
Luc. 2. b ¶ Exijt edictum a
Cesare Augusto: vt
describeretur vniuer
sus orbis: flumine as-
syriorum intelliguntur/ Saraceni ⁊ alemani concorditer: sed multi vniuersaliter per Assur cuz mẽbris
Esa. 14 suis acceperant humani generis tentatorem: cuius gloriam appeteret spiritus pestilentes.
c ¶ Scd̃m hoc videtur Romanum imperium euertendum prius q̃ꝑ reuellet scismaticus antichristus.
Esa. 14 ¶ Sedebo in monte testamenti in lateribus aquilonis ⁊ antichristus sessurus in templo/ ostendẽs se tã-
2. thes. 2 q̃ꝑ deum. Et Job ca. 41. legitur. Omne sublime videt: ⁊ ipse est dux super omnes filios superbie: ⁊ id-
Job, 41 circo mittentur super eum flumina: ⁊ ad locum alium non ferentur.

erroneos preluat/ q̃ꝑ prorsus ira domini conquiescat. Sed si cicatrix
eius ex cura postposita discindit plus habeat q̃z obduci. Formidan-
dum est quibuscũq; finitimis: ne sub fremitu vicini discriminis eri-
pi nequeat de violenti framea venatoris: quãuis enim de seculi nau-
fragio fluidi non possimus in partibus quibuscũq; repetere que sen-
timus: ex eo tamen q̃ꝑ difficilem ingredimur laberinthum sit indecli
ua ⁊ ardua: lector medius peruolet: ne pennis quodãmodo solutis
ycareis procellosi maris fluctibus se imergat. ¶ Si ad dies Ozie re
gis in quibus vaticinatus est Esaias/ aciem mentis inuertimus. Ba
bylonis veteris onus in specie tangit exterminium troianorum: e
regione vero concordie. Quorum excidiuz quibus Eneas ab ylo pro-
fugus dedit initium in scelere fratricidij suscitatis. Unde ⁊ in genesi
legitur. Cũq; proficiscerentur ab oriente filij Noe inuenerunt cam- Gene. xj.
pum in terra Sẽnaar: ⁊ habitauerũt in eo turrem [a] de coctis lateri-
bus extruentes. Sane secuta confusio vnius labij vel sermonis ad su
perbiam est inferenda Romuleam: que auara menia fabricans bellis
flãmis ac furijs de cunctis terre climatibus sibi suppositis [b] vectigal
tributarie seruitutis adduxit. Hinc ⁊ Nenroth robustus coram do- Geñ. x.
mino venator in typo tyrãnorum. Fuit enim Babylon principium
regni eius: ⁊ arath ⁊ acaad ⁊ calamie: vt ipso quaternario vrbium fu
tura successio Romanoꝝ per bellicam cladem ⁊ rabiem/ totius or-
bis cardines occuparet: ad additamentum quoq; malitie veteris/ no
ua succreuit in assyrijs pernities superborum: qui quantum regnis
alijs mestitudinis intulerunt Ezechielis presagia non abscondunt. ca. 31.
Ecce (inquit) assur quasi cedrus in libano pulcher ramis ⁊ frondi-
bus nemorosus excelsusq; altitudine: sic riuos suos ad omnia ligna
regionis emisit: vt emularentur eum cedri abietes ⁊ platani ecclesia-
stice voluptatis. Inde est q̃ꝑ in alemania presules sunt ⁊ presides mũ- Eze. 31
dana simul ⁊ spiritualia decernentes. Quod quanto deo displiceat/
ipsa superbia manifestat. Descẽde [c] inquit sede in terra virgo filia ba-
bylon: quia non est vltra solium filie caldeorum. Unde ⁊ Hieremias Esa. 47
Erit caldea in predam omnes vastantes eam replebuntur. Quia vero Hiere.
iam finis orbis approximat: vt sub aquila preuia tam theotunia q̃z 50.
queq; terrarum orbita ruinis ⁊ scissionibus incuruetur: necessarium
vidimus situm sub sole positum describendum: vbi sciat lector pro-
uidus quid inter iustum ⁊ impium differat: vbi verus israelita de fa-
cie furoris eruit: ⁊ superbus egyptius inscissi fluctibus pelagi suffocat.

¶ Legitur

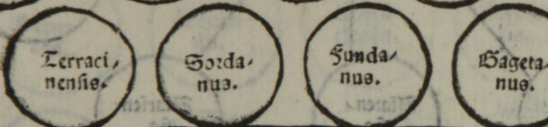
a Regio Romana. b c

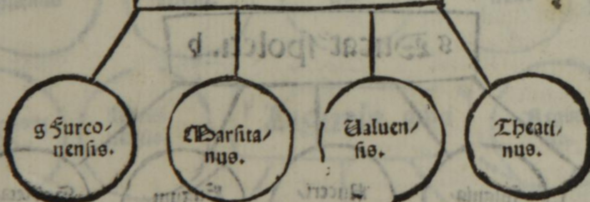

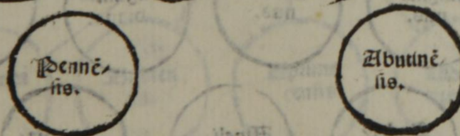
e Campania.

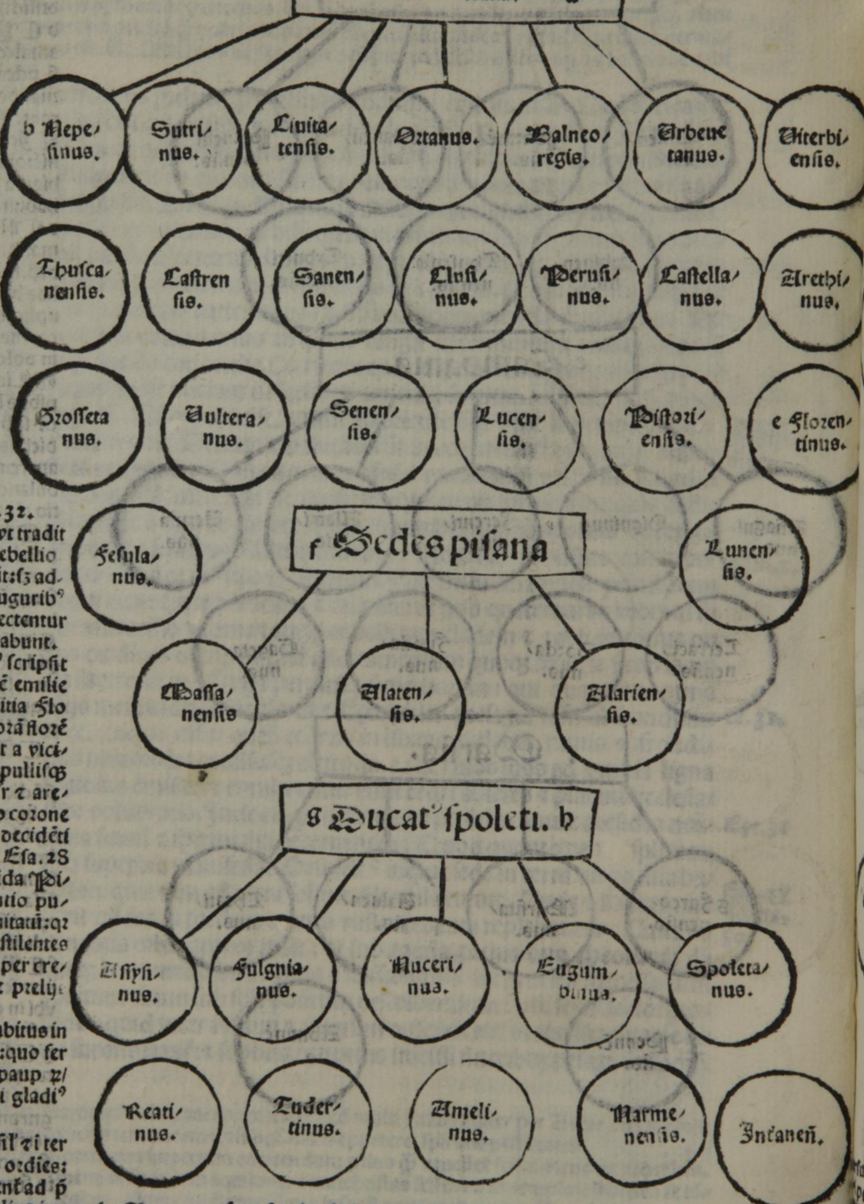
f Marsia.

a ¶ Legit q roma nō hȝ
a gētib⁹ destrui: sed in seipsa
dissidijs litibusq; marceri.
b ¶ Principium gentium
amalech ad exterminiuȝ ip
si pdentur. Amalechite ro
manos idolatras prefigu-
rant. Numeri. 24.
¶ Idcirco Roma pma po
nit: qr sicut illa caput est or-
bis: ita et in ea fundamētum
habuit Petri sedes.
c ¶ Notandum excidio ro
manoruȝ oēs sedes vrbium
deprimendas: ac si noue fi-
lias babylonis: de qua mul-
tiplicabo ingt erūnas et con
ceptus tuos paritura filios
in dolore. Gene. 3.
¶ Licȝ sub antiquis pnci-
pibus loca: queȝ sint ptrita
tn̄ sub germanis augustis
diebus sequentibus fortius
atterent. Erit (ingt) talis tri
bulatio q̄lis non fuit ab ini-
tio tēpoꝝ neq; fiet. Mar. 13
d ¶ Hos septē filios sūmi
pont. ac si ɔuiuātes Job li
beros. Job. j. parens ecclia
frequētibus gemet impulsi
bus quatiendos.
¶ Nō curem⁹ villas et op-
pida scribere/ sȝ tn̄mō ciui-
tates sub quibus castra sūt:
et quasi caverne serpentum
presidia pessimorum.
e ¶ Quid noueren⁹ pplus
in campania pati sub regni
psidib⁹ iteꝝ hēant Eze. 28.
in figura totidem preciosoꝝ
lapidum specietenus repre-
sentat. Lapis ingt precio-
sum operimentum tuum. et
Esa. ca. 14. in casu luciferi
operimētū tuū: erūt vermes
solicitudinum et doloruȝ.
f ¶ Non levis labor depri-
met senariuȝ marsicanum/
vbi in eos vngues aquile p-
cessu temporis acuentur.
g ¶ Quid Henricus sex-
tus pater et proauus alema-
ni in districtu Romano li-
gurum et regno Apulie fe-
cerunt/ adhuc mater eccle-
sia notaȝ improperij gestat
in fronte.

a ¶ Nec imerito si thuscorum virulēta pnities seruatur ad gladium: vbi quos furor cōis implicat vnius rabies cupiditatis enodat.
b ¶ Dēs isti tāq̄ filij babylonis timorē dñi relinquētes: matrem eccliam vilipendent in suis ptinacijs ꝛ simultatibus ociosis.
c ¶ Quo Romani thuscos triuerūt bello supbos tēplū bellōe ōdicāt. Thuscia cū gaza palestinoꝝ. Exo. 23. terra ꝯcordant respectibꝰ mutuis: si antixpi tpibꝰ deserek: obprobrijs sempitnis. Gñatio (ingt) puersa ē ꝛ ifideles filij. Deutero. 32.
d ¶ Romāi veteres vt tradit hystoria: thuscos ꝑ rebellionis audacia ꝯtriuerūt: sꝫ adhuc q̄ta de vicinis auguribꝰ pestifera pocula expectentur spūs vertiginis indicabunt.
e ¶ Quid Merlinꝰ scripsit de agla sicula: q̄ florē emilie dissipabit/ videat militia Florētina: ne dum ad horā florē sue felicitatis emiserit a vicinis ꝛ alijs sub agle pullisq̄ꝫ tpibus effloreat totalr ꝛ arescat. Vñ ꝛ dicik. Veh corone ebrijs effraym ꝛ flori decidēti glie exultatiōis eius. Esa. 28
f ¶ Quā pssura valida Pisanis imineat contentio publicat confinium ciuitatū: q2 necesse est: vt qui pestilentes alios excitant: ꝛ ipsi per crebra dissidia ruinis ꝛ prelijs infestentur.
g ¶ Spoletanus ambitus in spolionibꝰ reseruatꝰ: quo ferūētior erit ad spolia paup ꝑeo in se pdonis vicini gladiꝰ acutior exeretur.
h ¶ In ducatu isto sil' ꝛ i territorio hyspano duo ordies: ac si stelle lucide orienk ad p dicādūꝫ regni euāgeliuꝫ iterato (vt Appone refert) saccis cilicinis amicti: ꝯtra quos draco dyabolus inducet bestiam de terra surgentem sectam proculdublo patareni.

¶ De filijs

a ℭ De filijs ipsijs ⁊ si gema ecclia: nō tñ ad obprobriū sibi cederet si eos arguē nō foueret: qꝛ futuꝝ est vt ipsa cuꝫ sobole lectū doloris sbeat: ⁊ laboris tpe visitatiōis exme.
b ℭ Ex romani senat⁹ ignauia euenisse cōpit: vt insanus ppls marchian⁹ duplicitatꝫ vitio deseruiret: ac p h̄ psectoꝝ nllus apposit⁹ potuit eos sic tenere: qn velut ydra resurgerēt: ⁊ ex hoc in hoc amaritudis calicē inclinarūt. ps. 74.
c ℭ Rauēnates gemine ciuitates vicinis pment icursib⁹: sꝫ q̄ de vulnē min⁹ curauerit eo flagellū i se fundati⁹ aggregabūt.
d ℭ Nō exps erit icēdij mūdani flaminea regio/cū aqla sicula ab aqlōis olla pgrediēs vexilla leuauerit bellica ꝯ illā. sꝫ qꝛ exma gaudij gemit⁹ occupāt. puer. 14. vñ vngues aqle leserit i diūsis euētibus obtundentur.
e ℭ Bononia cāꝫ frequēs legaliū ⁊ nutritia sclariū studioꝝ: vallē filioꝝ ennon: q̄ Hiere. c. 7. noiat/respicit. sꝫ q̄ p suis adiuētiōib⁹ ⁊ excessib⁹ expectet iniuriā/passura raptrix aqla ppalabit.
f ℭ Porta liguꝝ ianua mltis amō patebit icōmodis: ē epi supni ꝯsilij ad t̄rā detrahere oēs maris remiges in suis nauib⁹ gliantes. Fcā est (inqt) t̄tia ps maris sāguis ⁊ mortua ē: ⁊ 3ª ps nauium iterijt. Apo. 8. Iste sunt naues eūtes in ophyr: sed fracte in asyūgaber ob pctm regis Josaphath p̄bentis auxiliū inimico. 3. reg. 22.
g ℭ Aꝛ liguꝝ regio p ꝯsonātiaꝫ veteꝝ i nouo respicit phylistea. Exo. 13. ⁊ si abūdāte malitia peruersoꝝ de casis collidētiū pncipū qñ⁊ qꝫ tripudiet: de cōcursu tñ intimo vberi⁹ igemiscet: qꝛ necē est vt de regione nepharia locustis bellicis. Apoc. 9. adeq̄ta belial vniuersus itereat:
⁊ si pecus occisionis adhuc in suis sordibus computrescat: ligurum tenui bello quassabit.
h ℭ Legitur de aquila q medium caput ligurum/tenui bello quassabit.
i ℭ Heresis paterna in ligurie terminis inualescens adeo suos circūquaqꝫ surculos prauitatis ostendit: vt non minus sit in/

festa catholicis: q̄ olim ꝓphetis dn̄i fuerit Athalia filia Jezabelis. 4. reg. xj. Ipsa quoq3 est in spū herodiadis filia. Marc. 6. Ipsa vxor egyptij sacerdotis: que tā3 Joānem q̄ Joseph carceri tradiderit. Gen̄. 39. Mar. 6.

¶ Pro aduentu diei dissoluentur maus fortiu3: ⁊ adēsabit regiō palestina.

a ¶ Lombardoru3 gens impia/sibi ꝯtria/deo detestabilis/⁊ ꝓximis odiosa: crebris atterēt incursibus: q̄ de fumo putei. Apoc. 9 doctrina. s. seculari hereticos imbuit: ⁊ aere3 ecclia stice puritatis īfecit: eterne rūpheam vltionis nec̄e est vt nō euadat. Apprehensa est (inqt) bestia ⁊ cu3 ea pseudo ꝓpheta: ⁊ missa est in lacū sulphuris exurēd̄. Apoc. 19.

b ¶ Et si in plaustris ferreis proximos Ferraria cōteret: ipsa vice versatili fabrorum al's facinoꝝ malleis contereretur.

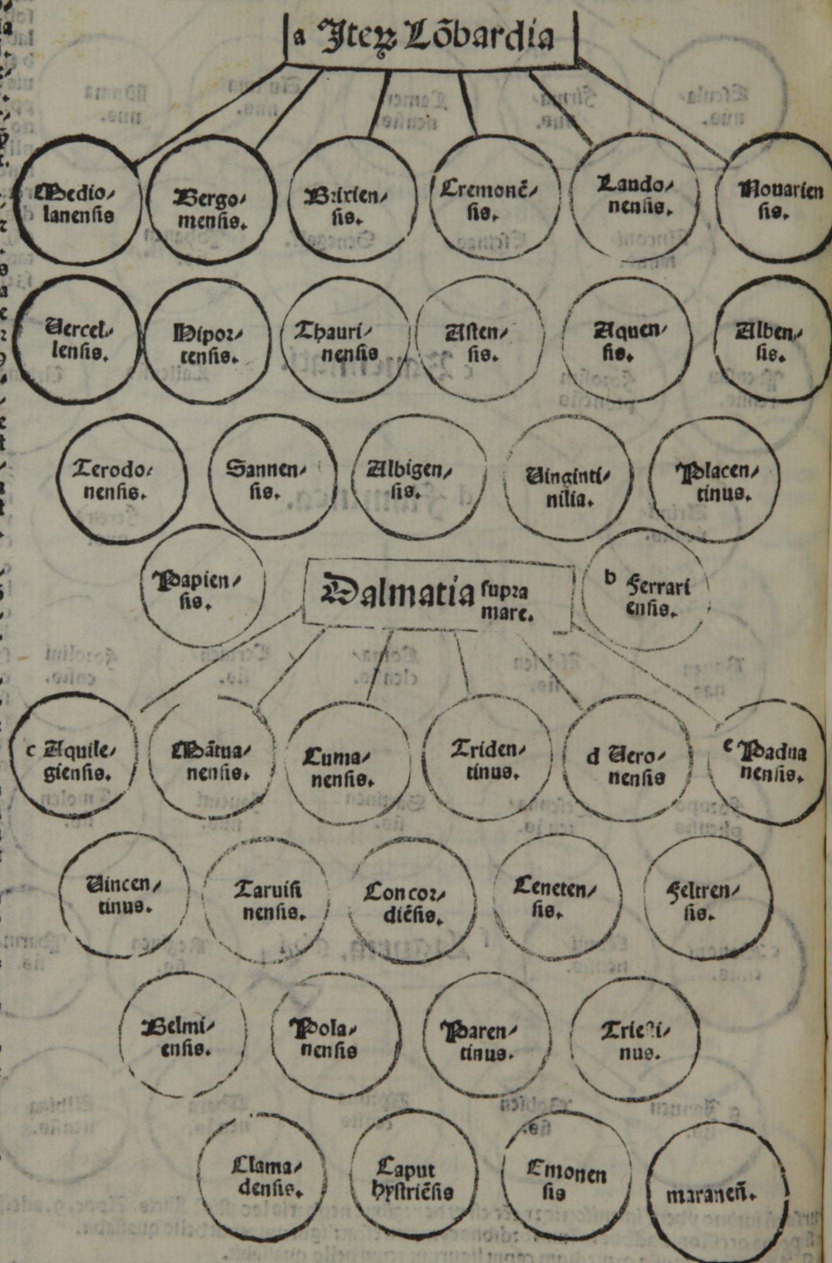
c ¶ Olim aqlegiēsis prouincia collisa legit a Romanis ⁊ Frācis ꝓcacibus: sed multo fortius alliden da cognoscit pro vincendis hēticis ⁊ scelestib⁹ alijs ꝯuicinis. Cōteret (inqt) vates. Esa. 1. scelestos peccatores sit: ⁊ q dereliquerūt dn̄m confundentur.

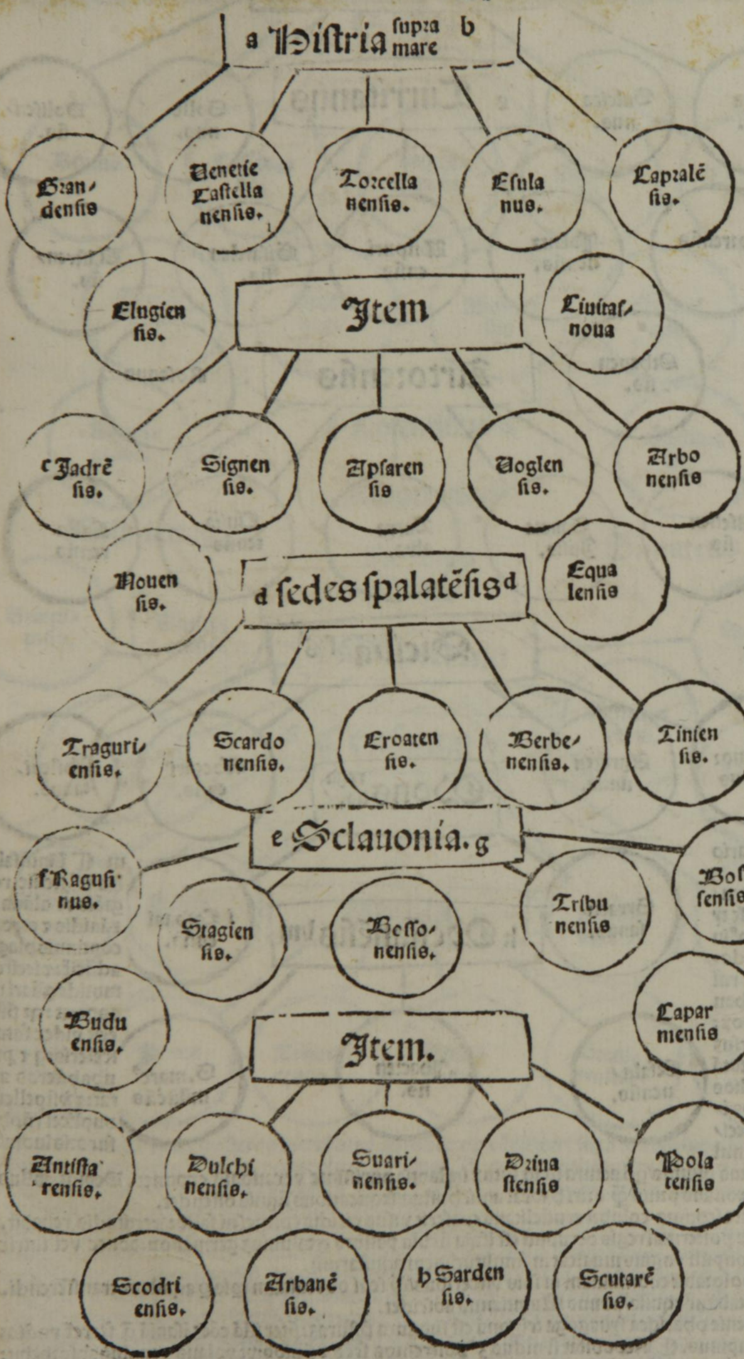
d ¶ Verona nutrix hēsis defensorum dirum deflebit excidium filiorum.

e ¶ Padua velut cetus in palustribus recubās in hamo piscantium: ad interitu3 capietur.

f ¶ Iterata cōtritione terretur populus taruisinus: tum propter inepte vanitatis insaniam: tum ob fedıtatis heretice corruptelam: ⁊ si de vicinorum visceribus volans regulus prodeat: qui semen rapacis volucris flatu pestifere persuasionis extinguet.

Duo filij.

a ¶ Duo filij Thamar: zaram & phares. Gen. 38. ex iuda pretē/dūt duos pātriarchat⁹ ortos Ro. ecclie i hystria & dalmatia: gradē sem parit & aglegiēses: sȝ q: i ptu parēt est visa maceria / iualescēte vno / & alio tepescēte: timēduȝ est ne tā in greco ꝙ latino pplo scri pturaꝝ mysteria cōpleant. & si p boni desistētia opis ērestris: & ap petētia dignitatȝ / neuter eoꝝ colū be gladiū irascētis euadat.

b ¶ In testō veteri q̄ȝ priogeni/tū dño ōbebat. Exo. 13. sȝ q: pri mogeniti pploꝝ diuites. s. & illꝰ stres pniores ad malū sē poti⁹ ꝙ ad bonū: dino iudicio agit: vt taȝ violate vidue fili⁹ ꝙ priogenitus Pharaonis. Exo. xj. flagellis interitus exponant.

d ¶ Spalēs & Jadrēsis^c ppls cū mltitudie vrbiū ceteraꝝ dādi sūt faucib⁹ fortioꝝ: p eo ꝙ fidē p̄uis opib⁹ polluūt: & sb romana lege dati quodāmō in exterius atriuȝ minime cohercent. Apoc. xj.

d ¶ Spalatēsis itē sedes dāda ē in cursib⁹ pyrataꝝ: vt q̄ a se leuca citate nō dissonat. j. mach. 4. irā pmeritȝ tyrānice pdatiōis icurrat

e ¶ Hec ēra spectat ad baꝝ apu lie: sȝ p ptubernio puersoꝝ cre/bris iuasionibus cōteretur.

f ¶ Ragusinoꝝ ecclia in medio pfide posita natiōis / sic geta fore nō patit: sic & sit necē est in dilu/uio remotaꝝ gētiuȝ puolnatur.

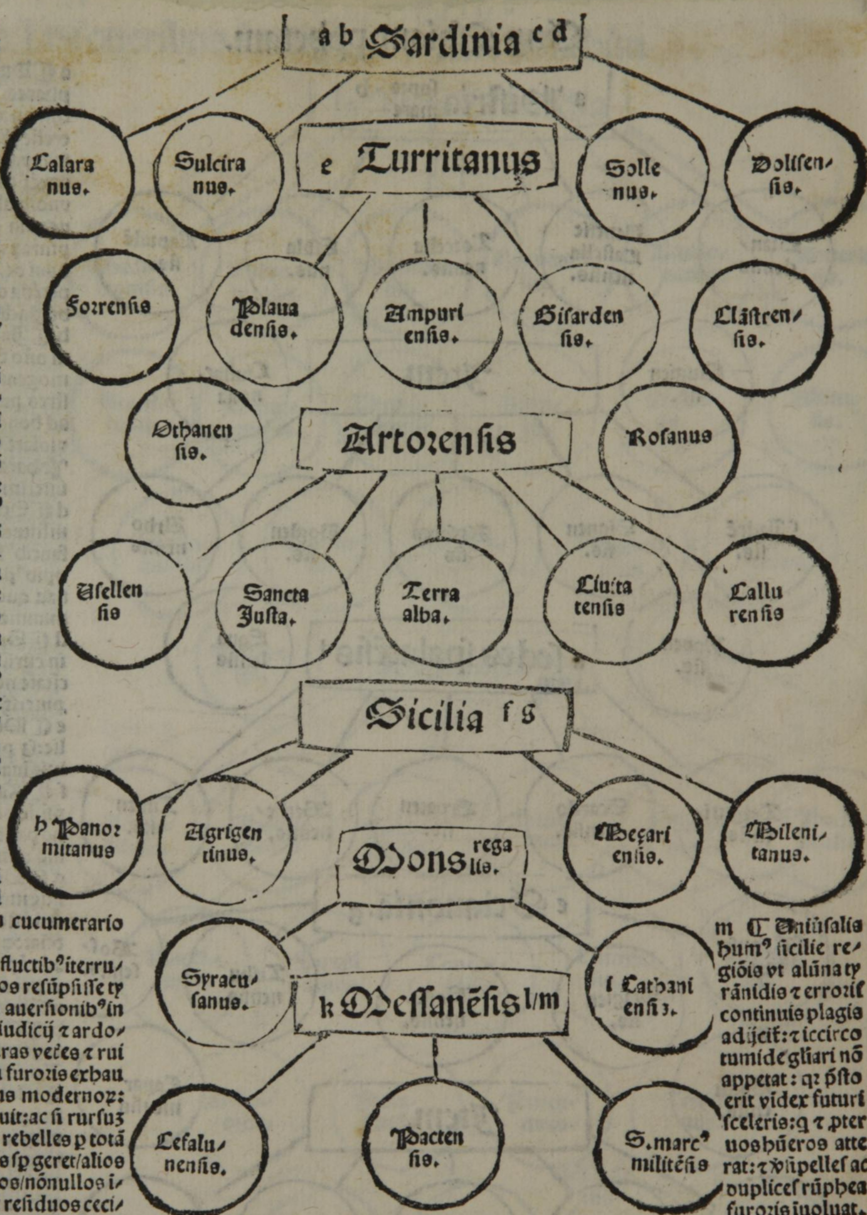
g ¶ His sclauoꝝ cogitatio porte filie multitudis. Cant. 7. p pcor diā adequat: q̄ q: nō ad plenum dñatoꝝ ei⁹ furorib⁹ patuit: restat ad cōprimēdū psus sui supbiā: vt per aquile posteros diebus no uissimis affligatur.

h ¶ De hac in Apoca. legitur & angelo Sardis ecclesie scribe. Apoca. 3.

¶ Notādum eccliam sardenseȝ designare monachos cassinēses / vtiqȝ suaȝ carnalibus desiderijs inquinātes. Hñt eniȝ cōcordiaȝ cum ecclesia tyathyre. Apoc. 2. que vestimenta filioꝝ polluit nō/nulloꝝ ex eis enim habuit colle/gium nigroꝝ originem: & iccirco extinctis carbonib⁹ adeqnati nō sunt cogniti in plateis: a secula/rium enim habitudine nullaten⁹ discernunt. Due inqt filie mrīs vnius fornicate sunt in egypto. i. Frācoꝝ ipio & i regno. Eze. 23.

a ¶ Ditatio iſule ſardineñs a Sada filio reguꝫ poſt diluuiũ ꝑduxit origineˉ: q̄lꝫ (vt vers⁹ tradit hyſtoria) romanis ⁊ affricanis iſultib⁹ ꝑ mutua cõcertatõe patuerit: nautarũ tñ futuris icurſib⁹ dãda erit: vt q̄ꝫ exteri⁹ fluctus eq̊ris vapulat iteri⁹ tortiões viſcerꝫ ꝯp̄hẽdat
b ¶ Non imunis erit ⁊ corſica a flagello ſardinie: vt q̄ transgreſſionis cõis eſt particeps / nõ diſpar habeat ⁊ pene.
c ¶ Quid iter nautarũ diſſidia ſupborꝫ iſulis finib⁹ pati hẽat iſula ſardinorꝫ / futura colliſio edocebit: qꝛ vt ſe celeſtis ꝓtõ de ſuis hoſtib⁹ vẽdicet: ignomioſũ finẽ ſr̃ eoſ p⁹ ⁊ añ caluiciũ ſiue canuꝫ agle ſceneſcẽtꝫ adducet.
d ¶ Qꝛ vt excreſcẽtem negtiã hoiuꝫ barbarorꝫ ſupni gladi⁹ arceat: ꝓ eo q̄ꝫ tã cleri q̄ꝫ popli nulla diſſilitudo diſtiguit epaliuꝫ ſediũ cõis iſtat aſſli⁹
¶ Ut ꝑ ligurꝫ remiges ⁊ thuſcorꝫ ſcoria cõſũpta / rubiginis iſularis vel in ſtatũ humilẽ redeãt / vel voraginẽ irrepabilis exterminationis incurrãt.
e ¶ Dis edes ac ſedes ſicilie diris erit afflicta dolorib⁹ / cũ caput earꝫ regiuꝫ ſuis erit crinib⁹ decaluandũ: ac ſi tuguriuꝫ in cucumerario relinquetur. Eſa. I.
f ¶ Siciliã ſilleis farri fluctib⁹ iterruptã dolem⁹ in ſuos ⁊ alios reſũpſiſſe tyrãnidẽ: ⁊ iccirco ꝓ ſuis auerſionib⁹ in diſtãt eã aggredit ſpũs iudicij ⁊ ardoris. Ut eni ſileam⁹ ſciſſuras veĉes ⁊ ruinas / i qb⁹ ipſa calicẽ diui furoris exhauſerit: ad mẽtẽ reducimus modernorꝫ: qᵒ ꝑ Henricũ 6ᵐ ſuſtinuit: ac ſi rurſuꝫ qᵒ ſic deſeuit inobiles ⁊ rebelles ꝑ totã areaꝫ regni eius: vt alios ſꝑ geret / alios mergeret / ꝑimeret plimos / nõnullos icluderet / vreret reliq̊s / ⁊ reſiduos cecitate feriret. Uerꝫ qꝛ iſularis miſeria nullis ceſſabit inducijs / rurſus agla plena plumis / q̄d actura ſit in futurꝫ inſtantia duriſſime vexationis exponet. Deniqꝫ pullus ſyrus vel italic⁹ frẽs deuorans ⁊ exoſſans prius q̄ꝫ oriri habeat antichriſtus / ſequentibus ſignis oſtendet.
¶ Quia neceſſe eſt vt q̄cq̄d de capite ſeptimo colubri crudelitatis euaſerit verſus viridis colore (ni fallor) rectitudis repabit.
g ¶ Nõ leuia dãna reruꝫ ⁊ corporꝫ poſteritati regis occubitũ eſt iſula ſicula paſſura ꝑ diluuiuꝫ germanorꝫ: donec vel nutrix eccleſia miſeris opem adijciat: vel pupilli vnguis inualeat in ſimilitudinem aquilarum.
h ¶ Panormitana terra iacturã dolorabit euomitiuam in ſuis viſceribus / q̄ꝫ ſeui ob ſeuitiam tpis ꝑ aquilam transferendi.
i ¶ Huius vrbis vbera quibus lactabitur aquila / nouus Quintianus abſcidet.
k ¶ Singularẽ ſub agla eiuſq̄ꝫ ꝓgenie pharitica ſynagoga trigonã eſt ſubitura ꝑſſuraꝫ: ꝓter illã cõeꝫ iſaniã q̄ ferret vndiqꝫ ſitus trinacrieus / ꝯ p̃ris religas reſupinus. ¶ Nec obſtat ſi nidus 3⁹ poſtremos frẽs ⁊ ꝓuios: vt volans regulus abſorbebit: qꝛ ⁊ ſi terra regni eius erit funiculus: cauere tñ vix poterit a morſu vipere carpinalis vtiqꝫ curie ſibilantis.
l ¶ Pudere poſſet parit ⁊ pauere fatl ppl̄s vertigoſus nõ min⁹ ex ſcille latratib⁹ / q̄ꝫ carybdis abſortionib⁹ caũnoſis: ⁊ q̄deꝫ ad eos

m ¶ Uniũſalis hum⁹ ſicilie regiõis vt alũna tyrãnidis ⁊ erroris continuis plagis adijcit: ⁊ iccirco tumide gliari nõ appetat: qꝛ ꝓſto erit videx futuri ſceleris: q ⁊ ꝓter uos hũeros atterat: ⁊ vñ̃ pelleſ ac duplices rũphea furoris inoluat.

ad eos nō frustra ↄnijcit ħ manare ꝓdigiū/duz ⁊ flāmis ethnalib⁹ pateāt ⁊ ꝓcellaꝝ spiritib⁹ seex: ponā iugū enim furens agla ⁊ eius supstes posteritas eis importabilis ponderis imponere habeant experimēta in misericordium operuz declarabunt.

a Calabria.

Regius

Cassanen sis.

Neuca strensis

Seracen sis.

b Cutro niensis

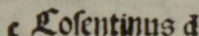
Tropi ensis.

Oppita nus.

Bouien sis.

Gerami nus.

Squilla censis.

c Cosentinus d

Martanus

Milite sis.

Bisinianus

Rosanus

Selus

e S. marcus

Stringl ensis.

Untibla censis.

f S. seuerina

Sanctus Leo.

Geraco tratēsis.

g Consanus h

Germaen tinus.

Gesulēsis

Mura nus.

Satria nus.

Apulia. k

Mons virlēsis

Laquedo nensis.

Atherō tinus.

Poten tinus.

Tricari censis.

Uenusi nus.

Graui nensis.

Anglo nensis.

a ¶ Calabria regioꝝ cauerna volātiū ⁊ foramē sibilātiuz colubroꝝ ꝗtū sit passura discrisvga ꝓferret isupabil' exactoris dū absq; itermissiōis remedio/nūc vni/nūc alij rurestris/⁊ vilis sbiecta ↄditio/iugū ab humeris decutē ñ poterit futurꝫ.

b ¶ Regio cutroniēsis ꝙ pssura regni circūdabit/thuscoꝝ exponet incursib⁹: sꝫ ꝓcessu tpis sb agle sibilo tā d sui ꝙ vm bellico sicilie vniuersus miluus ⁊ vlula ꝓscribēt.

c ¶ Nō cusentinā sꝫ cōsciam hꝫ vet⁹ hystoria: ꝑ eo ꝙ grecis nō romanis ↄsilijs guādaloꝝ tpibus adheserit: ⁊ iccirco necē erit vt taz ipsa ꝙ cete de circuitu filie penit ⁊ ꝓdit pateāt sbseqntiū iuasoꝝ.

d ¶ Licꝫ eniz opprimi hēat i futuꝝ ecclia cusentina: q̄ cū Jeçrael carmelo. 3. reg. 18. vicina cōcordat i spū: post Henricū germanicuz a religiis aglonis: q̄ situ regni taz in sicilia ꝙ i leporea calabria/⁊ apulia ↄcutiēt ⁊ ↄfundēt: ad eā tñ ac si alterā Bethleē angl's sani ↄsilij dirigeꝫ: qui ⁊ filios ei⁹ ad interiora solitudis trāsferat: ⁊ seclares egyptios tyrānoꝝ furijs derelinq̄r. Futuꝝ eni est/vt fm gen⁹ nō spēz i cūctis regni finib⁹ herodes alē Matth. 2. nō soliū abiectos exactiōib⁹ oppmat: sꝫ ⁊ ↄterat malleatiōib⁹ gliosos quēadmodū vetus Pharao: q secū eqtatib⁹ dedit discrimē: ⁊ filios isrl' supposuit lateri tie futuri. Exo. 1. ac ꝑ ħ q: iterit⁹ est nūs dieꝝ tyrānidis Federici ꝓpter posteros successores: qui miseroꝝ cōuicibus iugū fortius supaddēt equanimiter fuerit onus Babylonicuz tolerandum. Esa. 13. donec tēpus adueniat. Apoc. x. angeli septimi: sub quo labor sexti tpis totaliter adiuuetur.

e ¶ Ab insula Rodo legitur colonos transisse pristinos Rus insanum: sed ne de carnis achiue superbia inaniter finotenus glorietur: sub Francorum iugo prenoscitur attendendum.

f ¶ Qis hec grecoꝝ collectio transibit in coloniā sedium latinoꝝ: ⁊ si nōnulle reliquie sup esse hēant ad sarcinas seruitutis.

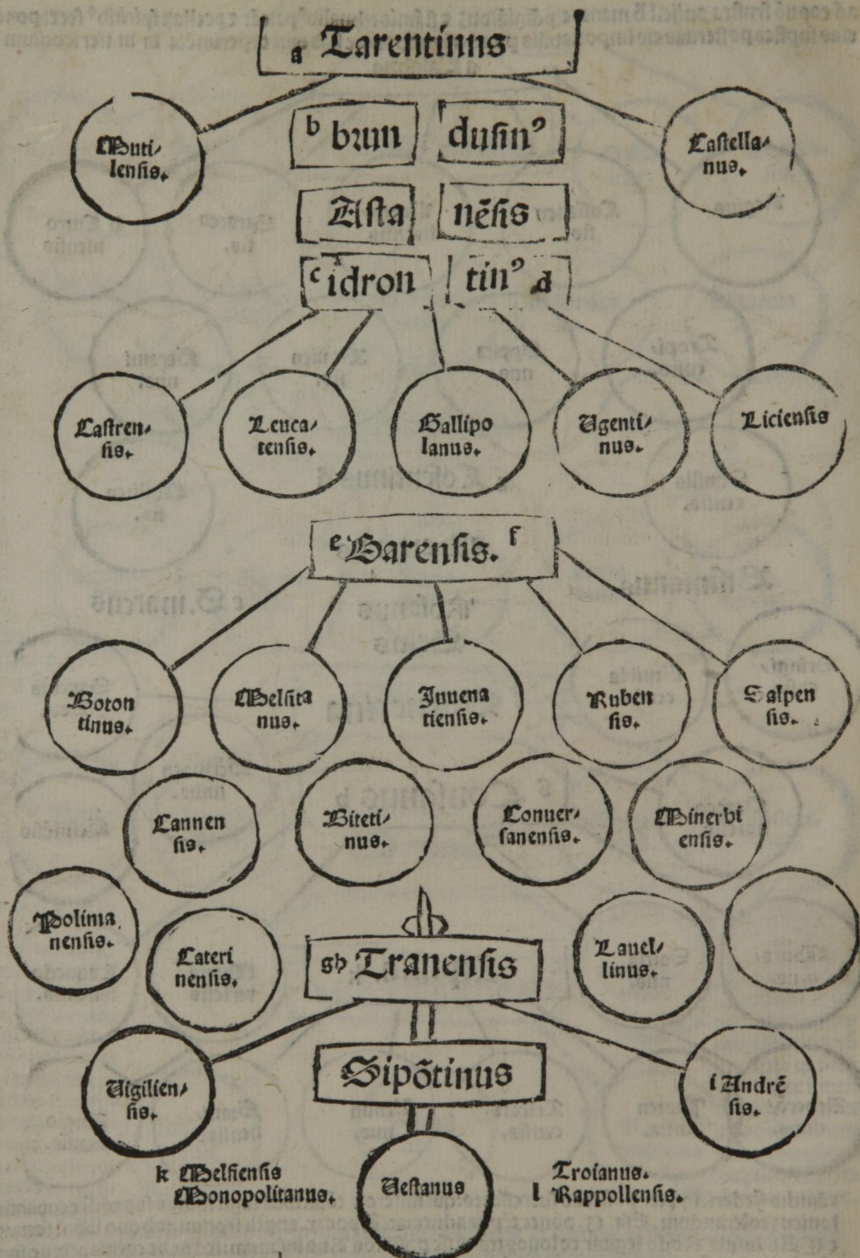
g ¶ Consana ecclesia quadricornis/ac si cauda calabrie in cūctis suis sedibus connijcitur precidenda pre meritis: sed postmodū reparāda: vt eo flagellū grauius subeat: quo patiētius iteriꝫ ad fidei ꝓmiuz expectat.

h ¶ Et si sb agla terra hec isana ↄsilijs malis estuātib⁹ vndiq; ↄcuti hēat: maiora tñ dispēdia pferet/cū (uari nō poterit a ruina.

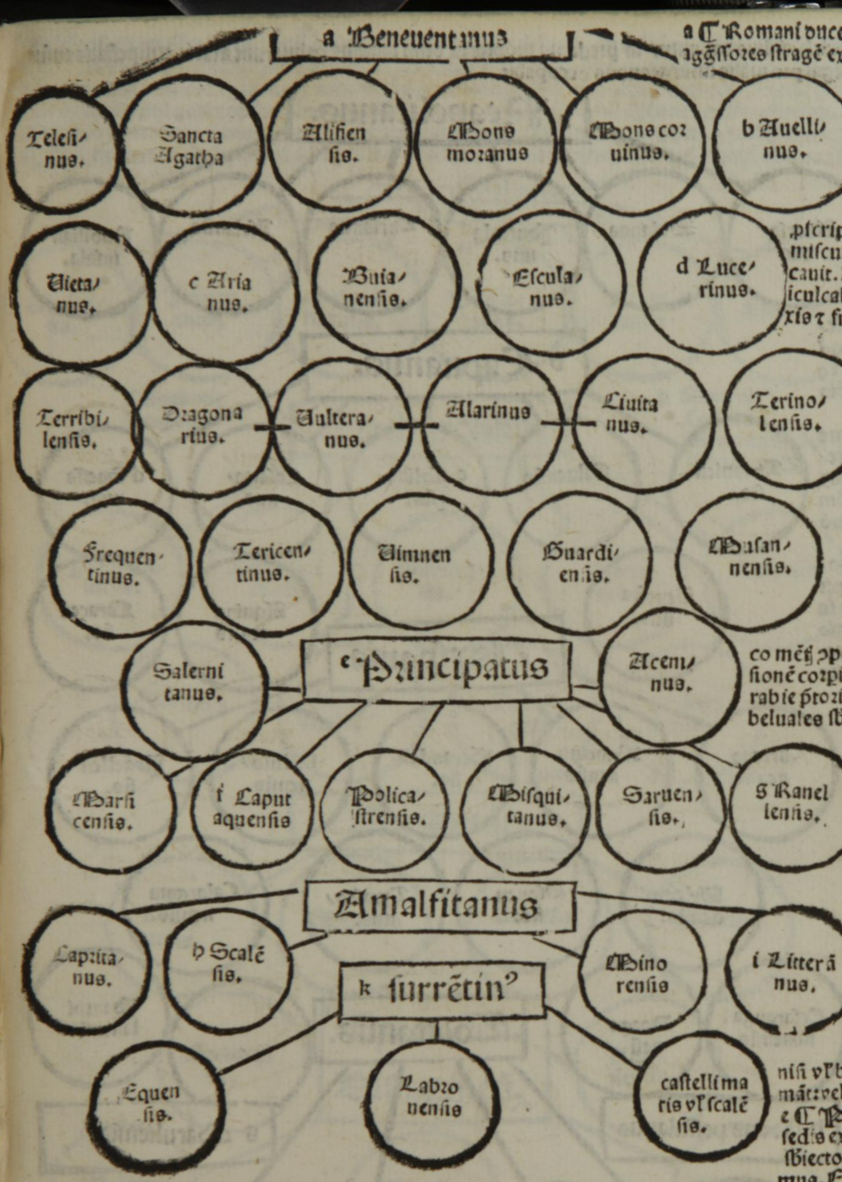
i ¶ Apulia regio q̄ fluctib⁹ subijcit adrianis ꝑ erroꝝ scelerib⁹/tā in montanis sedib⁹ ꝙ marinis varijs est curuāda dolorib⁹. Et vtinam sub eius presidibus a prisca puersitate meritoria non periret: sed ex quo ppls ceruicosus iuguz conabitur abijcere futuꝫ: nō video ꝙ eripi possit a verbere sꝫ poti⁹ colligari/scriptura monēte/seruo maliuolo cōpedes in tortura. Eccl. 33.

k ¶ Poplaris hic cuneus ruinis ꝓximi⁹ ⁊ iacturis calcaneū eriget in terre psidē tpe supbie clicat: ⁊ iccirco vga ducis supstit illi⁹ ñ tollet ab humeris q̄usq; sabbatism⁹, heb. 4. geꝫ adueniat: in q̄ ꝓrsus clype⁹ fortiuz ꝑ manū āgli. 7. repellet, Apo, x,

a ¶ Tarẽtuz accipiens nõ avenenoso reptili: s; a fluuio tara nomẽ/ ꝑti ceps erit cedis ⁊ põderis alioꝝ: ẽ. n. ꝯsiliũ dñi vt gescat pp̃ls pulueris ab hoie: cui⁹ spũs in ei⁹ narib⁹. Esa. 2. ꝑseũat ad ꝯflãdũ de argẽto rudi rabiginẽ ⁊ maculaz ex oculo repellendam.
b ¶ Oliz ciuitas brundusina/ romãis isultib⁹ pressa fuit: sed q: ei⁹ est inouãda ꝑteruia: vt a recuruis vnguib⁹ aqle nõ euadat: nõ vesana mẽte recogitet qd inter superbum ⁊ hũilẽ differat/ cũ vasa figuli ꝓbabunt Eccl. 27. in clibano vexatiõis parit ⁊ furoris.
c ¶ Idrontinus sinus graijs cultorib⁹ deputat⁹ sic nenijs supstitiosis attollatur: sic ⁊ futuris meroꝛib⁹ reseruat: ⁊ iccirco de pena supuẽtura salubrit paueat: ꝑus q̃ in sordib⁹ amplius putrefiat.
d ¶ Q: idrontũ traxit nomẽ ab ydria. i. aq̃/ videat ipsa fluẽtis irrigua ne õ brũdusina vicinia sub preside italo ad regni solium ascẽsuro in ẽrenis questib⁹ arefiat.
e ¶ Barisane sedis plebs m̃ltiplex q̃ dur⁹ doloꝛ tenuit ⁊ deiecit futuris afflictionib⁹ signũ dedit: vt eo celeri⁹ ab arcus facie fugiat. ps. 59 q̃to ipsa veluti hum⁹ a gladio rediẽs i suis iniquitatibus relabetur.
f ¶ Et si oliz barisana nobilitas vsq; montez garganũ saltũ fecit: caute tñ iamõ toꝛrẽt effossi riuulos trãseat exundãtes: q: ꝑsto erit bestia de mari. Apo. 13. sicilie saliẽs: q̃ ⁊ beluinuz i subditos acuet: ⁊ viros statura sublimes ad visum aqle plumescentis euertet. Licz eniz successio ad regni escã tpe ꝯdictionis aspiret: tñ q: legit Archelauũ regnasse ꝑ herode ꝓselito. Mat. 2. ⁊ Ioathã ꝑ leproso rege solium tenuisse. 2. Paral. 26. ⁊ cõtinuari debet tempus vtrũq;: vt cõpleatur scriptura prophetica in populo latinoꝛum ceruicibus minabamur: ⁊ lassis non dabatur requies. Treno. 5.
g h i ¶ Troia tranuz ⁊ andria virga vigilis non effugient disciplinam. Iere. 1. cunctus enim situs basilicus non leuibus patebit iniurijs/ cum repugnare non poterit alterius imperijs Holofernis. Judith. 2.
k ¶ Melfiẽsis ecclia velut ouis iter lupos posita vesptinos: sic ꝓspis affuit sic afficiet aduersis: ⁊ iccirco sibi colonus q̃sq; precaueat: ne vetus erroꝛ inuidus inouet ad gladiuz: vbi terra melliflua subitis assumetur obliuionibus superboꝛum.
¶ Extantis siqdem lapidibus foꝛtium terra debilium patebit iniurijs imbꝛium ⁊ violentijs spirituuz procellarum.
l ¶ Rapollensis collectio spelunca reptilium pro sceleris merito velut puluis montium rapitur a facie peruasoꝛis.

¶ Romani

a ℂ Romani duces exercit⁹ sanitaꝝ rebelliũ aggressores stragẽ exercuisse legim⁹ triũphalẽ sꝫ pcessu tpis sb Herico rege totila residua discrimia vesano pplo fuit adiecta: deniqꝫ ⁊ zona italica erroꝝ sordib⁹ expiata vrbs ipsa cedẽs in ppriã Ro. põtifici in refugiũ pscriptoꝝ: q̃to seuicioꝝ dãnis imiscuit/tãto i seipa ipatiẽtiã puocauit. Adhuc q̃ꝫ peiora p̃ oib⁹ iculcabunt tpa plioꝝ: i qb⁹ prixis ⁊ fraudib⁹ sb agle suria erit: ⁊ tã a statu supbie corruat q̃p a disp̃siõis flatib⁹ igeb c ℂ Ecce vt (miscat. i tritura estiue aree frãdus p̃noscit arian⁹ sic ⁊ auellin⁹: pp qd ãboꝝ ob stiatio teneat/ne pulloꝝ agle ferreus aries tã dissoluta facta suffodiat/q̃p colligata mala dissoluat

d ℂ Lucerina ecclia valida tẽpestate ꝯuulsã ab effera bestia maris n̄ ãbigim⁹ occupãdaꝫ: ⁊ icciꝛco mẽt̃ ꝯpos/q̃sqꝫ ptimeat/ne ad effusionẽ corpis fideliuꝫ feroci⁹ solito sb rabie p̃roꝛis isurgat: q̃p uis eniꝫ religebeluales sb postremo agle posteroꝝ reduci hẽant ad caulas ecclistice vnitat̃: q̃si in eaꝝ p̃tibus tpe cosdroe abstraxit p̃ditus mahomet⁹: cauẽduꝫ tñ erit cũ ctis ⁊ singul̃/ne istiusmodi vasa mort̃ armen̄t in obprobriuꝫ Ro. põti. ⁊ scãdalũ italice regiõis. Ac p h̃ datur itelligi nõ posse aglaꝫ vel plẽ p̃posterã verã cũ Petri vicario sic. Hester. 3. nec Aman cũ p̃mario mardocheo hẽre ꝯcordiaꝫ/ nisi vł bestiã õ regni viscerib⁹ euomãt: vel i sui disp̃ẽdiũ t̃rã redimãt

e ℂ Post bñuẽtane (vł affligãt sedis excidiũ ⁊ caluitiũ iproabile sbiectoꝝ stilũ ad pplm̃ sileris x̄ta mus. Et q̃ ipsi nece est vt calicem feceũ noue babylonis exhauriãt. Apoc. 16. q̃s Hypocrat̃ ⁊ Galieni idifferẽter redũt dogniata/temulẽtos: dum sub colore medicinalis remedij sic sanos attenuãt/sic ⁊ lãguidos exacerbãt. Qꝛ vo scia phycalis nimis est defectibilis in seipsa: dũ tam iprouidos q̃p pitos a suis passiõib⁹ nõ expurgat ad nugãtes ⁊ iprudẽtes hmõi frustra recurrit̃/vbi qd eis dies crastina pariat ignorat̃. puer. 27. Ecce corã ipsis terrã ipsoꝝ Hericus sext⁹/ac si voꝛax x̄sus absorbuit: dũ sic eos in oẽm vẽtum impulit ⁊ disp̃sit/vt ⁊ modernis daret indiciũ ⁊ expimẽtuꝫ posteris in exẽplũ. Adhuc q̃ꝫ crescẽte malitia tpis reuertent̃ filij aglonis/ vt reliquias sileris feriant: ⁊ sic orbem famuꝫ omni versutia deceptionis inoluant. Sed regius vltro deus qui nil deseret incorreptum/ad gentem fallacem mittet assyrium orbis totius malleum ⁊ baculum impiorum. Esa. 10.

ℂ Principatus iste veterni doloris initium signũ habitatoribus suis dedit: vt ad petrarũ fixuras se transferabit donec furor afflictionis future pertranseat: ⁊ terra laboribus dedita ocijs superuenientibus requiescat.

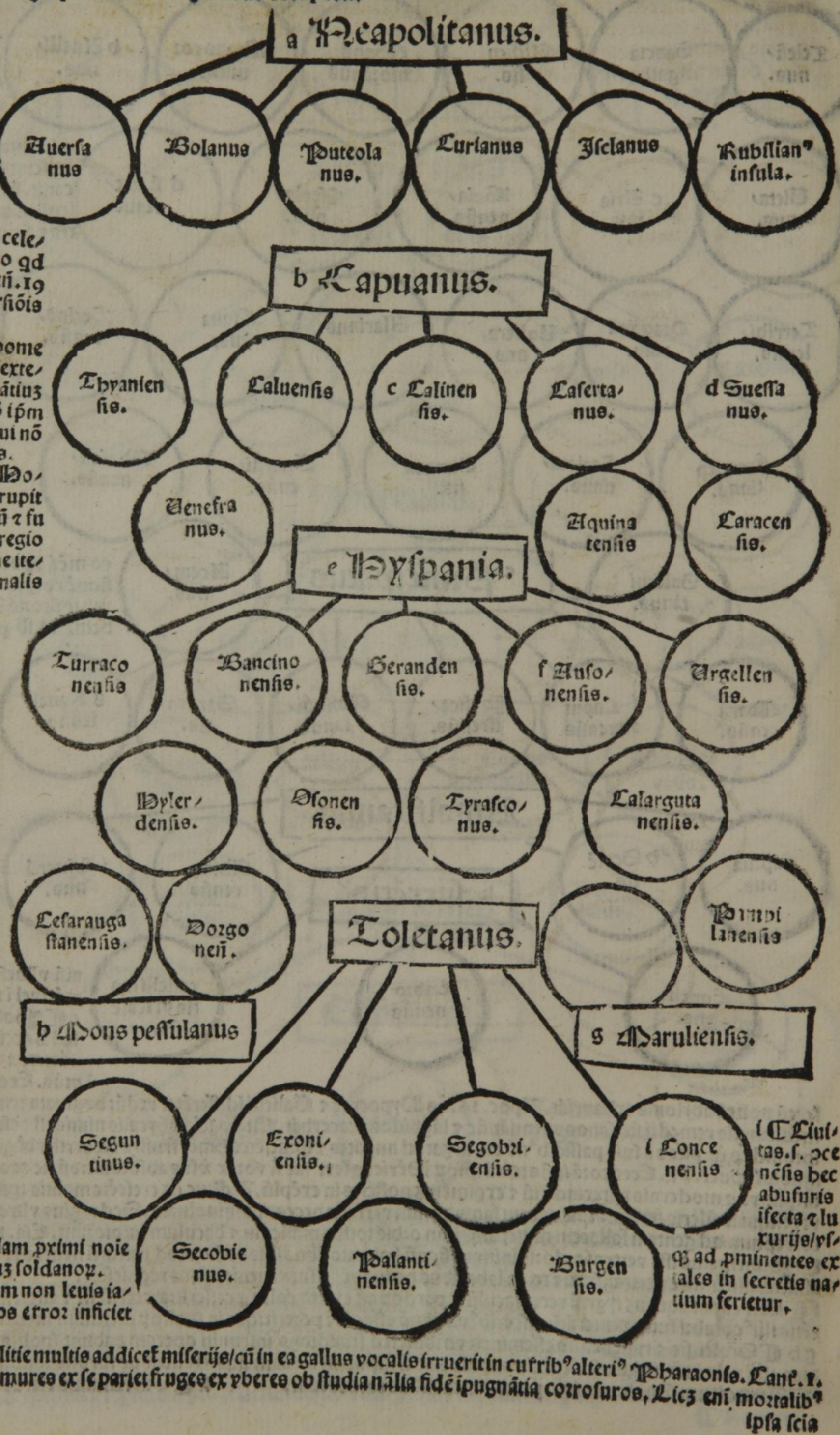
f ℂ Et si caput aqueuꝫ tygriũ receptaculũ ⁊ pardoꝝ añ extẽto collo pcesserit: arceri tñ sil̃ ⁊ atteri flebili stilo p̃cinim⁹: qꝛ furẽtis illi⁹ colubꝛ suis exenterãdi viscerib⁹ virus nõ effugere poterit: que in multoꝝ excidium ineuasibilẽ laqueum p̃parabit

g h ℂ Scalensis ⁊ rauellensis effeminati viribus sed fraudibus instruniti operam dabunt spolijs alioꝝ: sed accurret nimis dies illa velociter in qua scelestos ⁊ cupidos/ac si stipulam aridam flãmei clibanus furoris inuoluet.

i ℂ Attercarum situs/nouorum patebit incursibus caldeorum.

k ℂ Surrentinus clerus ⁊ pplˢ possessores salsu-

ginis ꝛ horroris in distantibus hostibus dabuntur in predam: propterea dum tempus habuerunt a facie tempestatis aufugiant: que vndiqꝫ terram regni pro malis insurgentibus occupabit.

a ℭ Neapolitan⁹: vgiliaā neapoli (quā ꝑteno pē grecoꝝ veteꝭ vocarūt) ꝑter itrisecā rabiez frequēs ꝯflauit āgustia ꝛ adhuc i ei⁹ ꝯ̇sari medio nō cernit: vbi taz a rostris agle ꝙ̄ hēdū stipēdia recipiet meritoꝝ/ fedus i eis siqdez error ꝯcret⁹ ex adipe rorē grē celestis excedet. Non ignoro qd meruit illa pētapol. Geñ. 19 ꝛ ista qd pati debeat euersiōis sue iudiciuz predicabit.

b ℭ Capuanū collegiū domesticoꝝ emulū ꝛ nutritiū exteroꝝ lamiaꝝ māmas nudātiuz typū gerit. Tre. 4. ꝑꝑ qō ipm plurarꝭ iuoluet āgustia: cui nō sufficit malitia singularis.

c ℭ De caleni agro (vt i Horosio legit) vastissimū erupit icēdiū iudiciȷ̄ ꝑn̄tis iditiū ꝛ futuri: ac ꝑ hoc circūiacēs regio ab aglōis olla se ꝯtegat/ne iterate ꝯflationi pateat carnalis impietas modernoꝝ.

d ℭ Suessa nō a sue/sꝫ a romana obsidione vocata/crebris cū suis sodalib⁹ excīnōib⁹ ꝯ̇dda erit.

e ℭ Hyspaniā ꝑtē italie occupatā oliz a maometicꝭ legim⁹: sꝫ a karolo mōarcha ipiȷ̄ poteāꝭ ereptā. Vñ ioā. apo. 13. Vidi igt vnū de capitib⁹ bestie occisuz q̄si ad mortē: ꝛ plaga gladiȷ̄ ei⁹ curata ē: q꞉ tāto forti⁹ resurget ad gladium ꝙ̄to ignominiosi⁹ ꝑducet catholicos ab ide de ꝑliȷ̄s altrisecis vulnus feret. Veꝝ q꞉ secta ipsa pestifera q̄ ab ortu solis vsqꝫ ad colūnas herculis se diffudit/a decē cornib⁹ veniētib⁹ ꝺ lōginq̄ q̄ssā da dieb⁹ agle credit: ac posteritat eximie: ꝛ si tria de cornib⁹ euelli hēant i seipsis/fieri potīt: vt p⁹ triturā regiōis ꝛ parme ꝛ egyptie feritatis/tā hyspanie ꝑceres/ꝙ̄ cornua reliqua vnient ad ꝯterēdam ꝑximi noie vbiqꝫ superbiam seuiētiuz soldanoꝝ.

f ℭ Ausonam prouinciam non leuis iactura cōficiet/ex eo ꝙ̄ filios error inficiet mahumetice prauitatis.

g ℭ Marsilia massa malitie multis addicet miseriȷ̄s/cū in ea gallus vocalis irruerit in cutrib⁹ alteri⁹ Pharaonis. Cant. 1.

h ℭ Mons pessulanus mures ex se pariet fruges ex vberes ob studia nālia fidē ipugnātia corrosuros. Licz eni mortalib⁹ ipsa scia

l ℭ Ciuitas. s. ꝯcenēsis hec abusuris ifecta ꝛ luxuriȷ̄s/vsqꝫ ad ꝑminentes excales in secretis natium ferietur.

ipa scia ꝯferat/ vt cū q̄ꝫ remedia: tñ qꝛ ipsitia medicoꝝ: q iter theoricā ꝛ praticā nō distinguūt/ mltitudo ꝑmorit ifirmoꝝ: ꝛ tacēdū potiꝰ video ꝗ̄ loquēduꝫ: qꝛ ꝑter cōe iudiciū singulare ꝑmiū de scelere reportabūt. Intrabūt inqt Moyses Exo. 8. rane oēs edes egypti: furnos ꝛ reliq̄as ciboꝝ ac cubiculū pharaōis: qbꝰ nilus ebulliat/ ꝛ taq̄ꝫ putrescat: ac ꝑ h̄ pateāt huiuscemodi medicine v̄ga pastoris leuitici pplm iterato ꝑcutiat: ꝛ sic de riuis palustribꝰ strepēs oē reptile resipiscat.. Apoc. ēt asserit tres spūs in mundo in modum ranaruꝫ exituros de ore draconis bestie pseudoq̄ꝫ prophete ad orbem terraꝝ eludēduꝫ. Apoc. 16.

℃ Ecce de terra reguꝫ hyspanie dira ꝑtulimꝰ/ ꝛ adhuc grauiora ꝑicula scriberemꝰ; nisi qꝛ diua ꝯsilia quotidianis ipulsibus eis signoꝝ ꝛ opeꝝ euidentiū ꝑferūt argumēta a ℃ Prouincia cathalonie ꝛ ꝯpostellana militia pp errores ꝛ seditiōes altrisecas ꝯfusiōe duplici ꝯfundent. b ℃ Nauarrie/ castelle ꝛ aragonie regiones: ꝛ si nutrices mauritanie fuerūt: mutuis tñ dissidijs lubricabunt. ℃ Nō egyptꝰ ipa localē tāgit vrbis regioneꝫ: quam oliꝫ v̄ga ꝑcussit mosayca: ꝛ iuoluit i fluctibꝰ rubri maris exercitū pharaōis. Exo. 14 sꝫ ꝑm ꝯcordiā tūc synagogā iudaicā respicit/ nūc greciā/ nūc frāciā/ nūc romanā idolatriā/ nūc sectā moameticaꝫ/ nō orbis totiꝰ/ nō pctōꝝ macul aiaꝫ tenebrosaꝫ: de qbꝰ i libꝰ ō gñonibꝰ scli edito latiꝰ est diffuꝰ: ad pñs eni ꝓmere ō frācie latitudine sufficit: q̄ ob ipῡ sui supbiā/ ptes oēs finitimas ꝓꝑe supposuit ditioni. Vñ ꝛ legitur. Sub vmbraculo pharaonis hitat cetꝰ gētiuꝫ plimaꝝ. Exo. 31. ꝛ qdē plēs legimꝰ pharaōes. Prius nāq̄ꝫ exaltauit genus Joseph. Geñ. 41. 2ꝰ depressit Exo. 1. 3ꝰ est ꝯiūctꝰ affinitate salomōi 3. R. 3 4ꝰ fuit nechao. 4. R. 23. ob cꝰ amiciciā iosias ruit sauciatꝰ i bello: de q̄ in eccliastico scribit. c. 48. memoria iosie q̄si pulueris pigmētarij opꝰ in ꝯpōne odoris. ℃ Primꝰ inquā illos ꝑncipes ꝑuauit q̄ bꝰ honorauerūt eccliā. 2ꝰ pagāos i martyribꝰ. 3ꝰ sigt grecos adherentes fide latinis. 4ꝰ frācos reges/ romanos ꝑsules diligētes: hic colligit ꝙ pp regnū frācie cui initit ecclia velut arūdieo baculo ꝯfracto passa ē ꝑssuras. Es. 36

Cathalonie Aragonie

b Nauarre Castelle Mauritanie vel Portugallie.

c ℃ Burgūdicenses in gñe a veritatꝭ tramite claudicātes talr/ qð labijs ꝓferunt opibꝰ nō attēdunt: ꝛ iccirco nouus ad eos di/

rigeꝛ exterminatoꝛ assyrius: q ⁊ eoꝝ malitias arceat ⁊ fallacias cōprehēdat: Dies (inq̄t Ezechiel. Eze. 30.) nubis tp̄s gētiū ⁊ veniet gladi⁹ in egyptū: ⁊ cessabit multitudo ei⁹. Uñ Esa. c. 19. Ascēdet dñs nubē leuē ⁊ ingredieꝛ egyptū: ⁊ cōmouebit oia simulacra ei⁹/tam seculares nobiles q̄ plātos. Nubes leuis religio Bernardus est mons moꝛis: q tā in spū q̄ in lr̄a subuertit burgūdioꝝ pplm ⁊ frācoꝝ. Uñ ⁊ legiꝛ Esa. 19. Erūt q̄nq̄ ciuitates in terra egypti/loquētes ligua canaā/filij itaq̄ Ismaelis. Est eniꝫ pꝛima vꝛbs cisterciū. 2ª moꝛis mons. 3ª pontiniacū. 4ª firmitas. 5ª claraualli s/ac si altera domus solis/hn̄tes ꝯcoꝛdiam cū vꝛbe gad/manasse/effraym/⁊ iudā. Esa. 9. q̄ respiciūt hierosolymitanā/alexādrinā/ꝯstantinopolitanā ⁊ Romanam ecclesias gn̄ales.

a ℭ Aquēsis ecclia cū caterua sediuꝫ sbiectaꝝ q̄ diripuerūt flumina tēpestatuꝫ non leue denuo est passura naufragium/cū pꝛo filioꝝ sceleribus dabiꝛ faucibus crudelium dñoꝝ.

b ℭ Nō silēduꝫ de vapicēsib⁹ video: qꝛ dñm respuētes post idolum auaritie abierūt: ⁊ iccirco tp̄s adueniat in quo dñs spernet eos.

c ℭ Arelati regio sedis coꝛrupta moꝛib⁹ ⁊ exēplis/ouris patebit icursib⁹ signādoꝝ: sꝫ vinea auinionis totius erronei dogmatis catholicis poꝛrigēs: nō dispis pene subibit iudicium q̄ qd gomoꝛra soroꝛ sodome ligurie videlꝫ repoꝛtauit.

d ℭ Si plagam respicimus: quā a gall' ⁊ theotonicis olim ꝓpessa est ciuitas viēnensis: longe cōparieꝛ inferioꝛ subsequēte: quā dñs sup eaꝫ ꝓfundius inouabit.

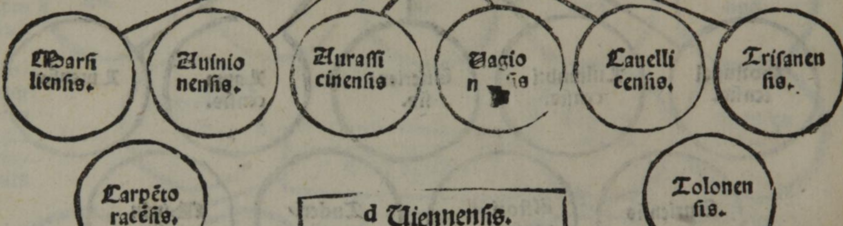
e ℭ In lugdunēsi sede plangimus enoꝛme collediuꝫ/cuꝫ Romanus pōtifex illis adductus fuerit p Uiscardū Is enim dux libertateꝫ fregit ecclie generalis: dum de regno siculo/⁊ imperio tributum extoꝛserit nephandissime fuitutis. Unde ⁊ legiꝛ pꝛinceps pꝛouinciaruꝫ facta est sub tributo. Treno. 1.

f ℭ Franci ⁊ anglici de sanguine frigio descendētes a romāis ⁊ alijs: libertatis lauream meruerunt: q̄ quia seruare ceteris respuerunt: dispergendi sunt in cōpitis omnium platearum. Treno. 2.

a Aquensis.

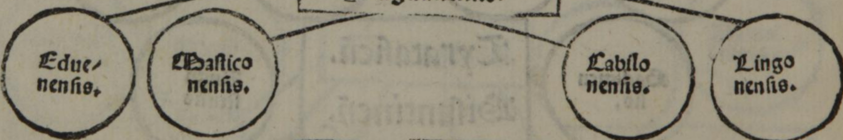
c Arelatensis.

d Viennensis.

e Lugdunensis.

f Francia.

Remenses

a Remensis b

c Rothomagensis

Turonensis

e Aluernia

a ¶ Remēses cum suis ꝯplicib⁹ iperij dñici trāsgressores fedus cum iuferno fecisse cōnicimus Esa. 28. ac ꝑ h̄ si eis vexatio tpis nō ꝑstiterit itellectū: flagellū vñcūq ꝑtrāsiens nō euadent.

b ¶ Remēse gymnasiū latibulū isaniēuz sophistaꝝ: qītuz de fallacijs ⁊ elēchi ꝯfusionis exhauriat/ pudor eccliastic⁹ re/refricat ⁊ inculcat. Ac ꝑ h̄ qr scire ꝯtēdit qd̄ minus itelligit/ premiuz de suis adiuēctionib⁹ reportabit. Futura eni est: vt liberaliuz artiū lucus ois tam de tēplo fideliuz qȝ de frācoꝝ medio i se currit/ ⁊ a scia succidat. a. i. in securi ⁊ asia succidat. Nō inquit Moyses erit vob nemus ⁊ delubruz. Esa. 27. studiuz. s. sciencie secularis. Unde ⁊ legitur Osee. 2. Tulerunt aurū meū ⁊ fecerūt inde baal: qr diuina eloqa nri doctores tpis abusu abhominabilis cupiditatis itorquēt. Quid dicaz de sūmo pōtifice Aaron: q modernos ꝑsules represenrat ad istātiaz ppli: q egressus fuerat de egypto/ vitulū ꝯflauit ⁊ sculptile. Exo. 32. qd̄ totuz ad librū decretaliuz siue legū referēduz ēst: i quo ois dolus ⁊ calūnia ꝑseuerat: ac ꝑ hoc curia sedis Petri nullum pontificat qui huius simulacra non adorat.

d ¶ Nō negligimus alemanos ꝑcussisse dudum aglonice vge verberib⁹ ābianos: sed si sibi mala nō precauerint affutura cōiter cuz matre rothomaga[c] teneāt se: sine diffugio tpis a suis regibus crudeli⁹ solito feriēdos.

e ¶ Vernalis mūdi temperies ad celuz fidei deputatio veniat: ⁊ sic flagella sterilia mare pertranseant: ⁊ pro odoꝝ virtutibus fetores sordide carnalitatis incurrant. bent cogere aluernates: sed qr in eis vox turturis non auditur/ timeo ne super eos repentina

a Burdegalensis.

b Guasconiensis

c Narbonensis

d Anglia e

a ¶ Burdegalēsis me-
tropolis q̄nq; plebanis
sedibus p̄minēs eas to-
tidem virginibus fatuis
Matth. 25. adequabit:
ac p hoc attēdat pruden
tius/ne quas filie sapha
ad sortē. Nu. 33. here-
ditariam postulantes ef
fugiant deficiētibus ma
sculis in possessione suc
cedant: quia p̄sto est do-
mesticus Pharao casta
consilia dissipans qui he
breorum pueros in flu-
mine temporaliū que-
stuū obruet & facta car-
nalia spiritalibus ante-
ponet. Exo. 1.

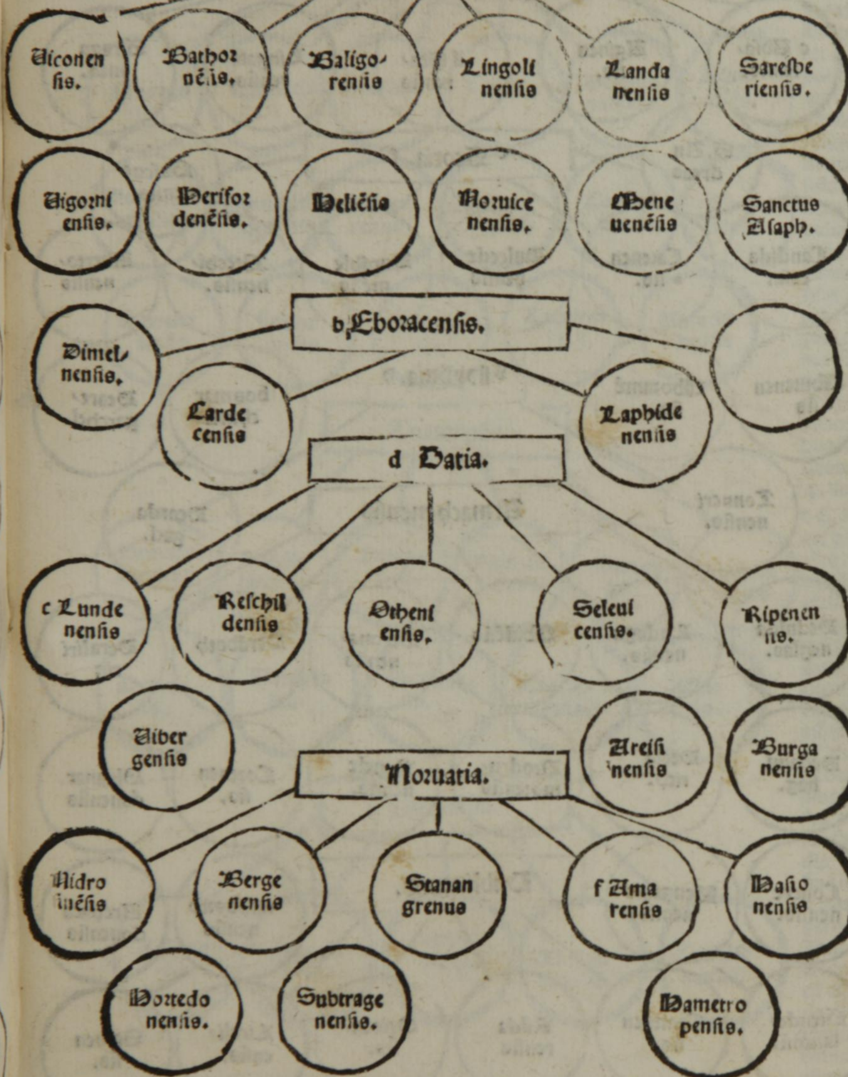
b ¶ Guasconia soluz &
soliū dēsor/nō leuē a p-
ximis perferet discipli-
nam: quia que iam in tri
bus flagellis desipuit in
quarto: nec dubium vt
vas contumelie conta-
bescet.

c ¶ Narbonēsez & tho-
losanam prouinciam fla
tibus circealibus agita-
tas memineriz: sed quia
erroribus nouis se inse
runt/timeo ne ad eoruz
insaniam dissoluēdā ve-
xillum crucis euidens
eleuetur.

d ¶ Anglicanus situs
& si pelago cingitur vio
lentus: tamen predo ir-
ruet sup eum: olim eniz
in fluminis albi riperia
dux eius exercitus ceci-
dit: & adhuc instat plaga
p̄fundior qua norman-
dia vndiq; non curetur.

e ¶ Transmarina brita-
nia sicut a foris quie-
scit a prelijs: sic & inquie
tabitur ab ira de celis in-
trorsus. Quia v̄o finis
malorum accelerat/ne-
cesse erit vt precurrat spi
ritus vertiginis iter eos:
vt eo grauius britanus
quisq; precipitium sub-
eat/quo licentius ad ela-
tionis ardua se distēdet.

Britania

a ¶ Britania vastior cedēs in terminū effugiētiuz frigior finiu nos scotos et alios finitimos isulares icludit: q qr terrā Og regis Basan. Nūi 1. concorditer respicit: sicut et Frācia amō videt i speculo vmbratilis visionis: qr taz in carne q̄p spū ocnui hēat tpe visitatiōis eor: ac p hoc qr eplete sūt sanguine aq̄ dibon. Esa. 15. q̄s nec egyptus bibere potuit: scelerib⁹ iure dato vt veniāt et corruāt babylonici calicis potatores. Nume. 51. Ad torrentē salicū. Esa. 15. deducent. Nō tū iccirco factuz pspicimus: sed restat post aglam anglicis vniendā: nec dubiū faciēdū: ac p hoc videat opulēta britania: vt cū theotonicis frācor emulis fornicans nō taz camellor diuitias effundat i vacuū: q̄p et gemat in posterum miserias rudientium filiorum. Esa. 30.

a ¶ Inter hos poplos duodenos multa xfsat otētio diuinor: et sic obscuratum insipiens cor eor Ro. 1. fiet habitaculum demonū et pascua structionum. Esa. 34.

b ¶ Qr psulat⁹ ebore⁹ hypocritar fictionibus adeq̄tus cepit in lectis eburneis lasciuire. Amos. 6. membra cetera ptimescāt/ne de caluitio capitis serpigo refluat generalis.

c d ¶ Non est absconditū ab oculis dñi qđ in occulto faciūt filij tenebrar: et iccirco Lundēsis eccl'ia timeat: ne minus debito officiuz virge vigilantis. Hiere. 1. exerceat: et sic vniuersa Datia ac filo. 1. Reg. 1. alteratum clero et populo simul ruat.

e ¶ Norwatia vesanis euētibus dedita pphanuz psstolatur articulum. Ac p hoc qr quicquid de ipso fabularis opinio recitat totum fuit fallacia demonū et insipiētia pditor: lz enim inherētes animos solicitet ad oflictus: tū qr inde pfidia pululat vñ fides in diffidētie filijs refrigescit: non video q viri carnis et sanguinis gladium effugiant vltionis.

f ¶ Amarensis dudum euersio doloris abscinthium sodalibus propinauit: dum inter torneamenta dementia populus corruit: et adhuc de supstitionis erroribus nō quieuit: sed quia de huius casibus animam suam dilatauit infernus. Esa. 4. doleat vniuersus et singulus: ne absorto fluuio iordanis quos influat in os eius. Job. 40.

a ¶ Salomon grossitudo luteris vł maris triū unciaꝝ erat: ⁊ labiū eiꝰ q̄si calicis ⁊ folij repandi lilij.3.reg.7.

b ¶ In regionibꝰ his mūda metalla scaturiūt ac p h̄ duz velut ex opibꝰ adipes malitie pdeūt terre diuites in regia p̄dationē dolebunt.

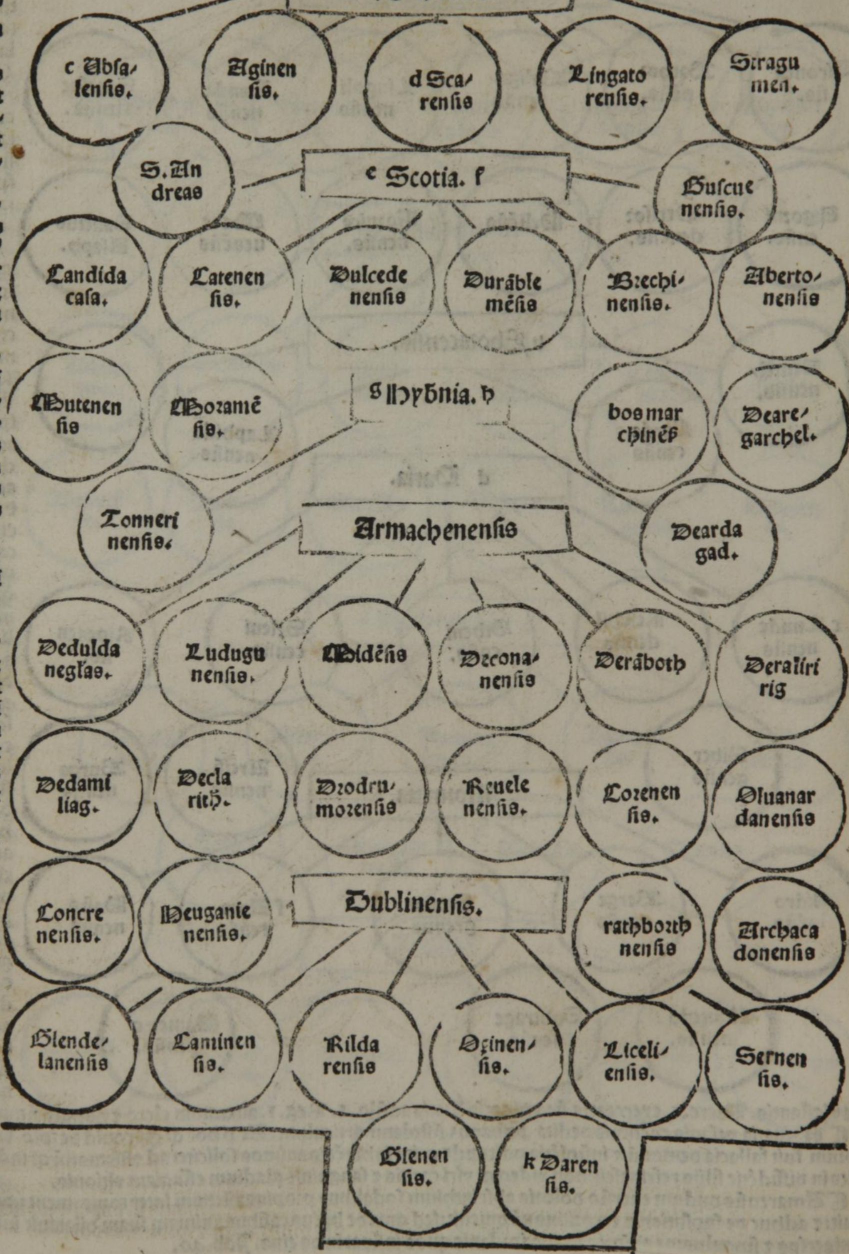
c d ¶ Absalēsis collectio ⁊ scarensis: furoris luteres ⁊ fetoris tā iteriꝰ q̄ȝ exteriꝰ ardoribꝰ ꝯseruant: vt q viuere pie refugiūt iuste sb ptore durissimo punientur.

e ¶ Scotoꝝ regio minor britania scribit: in q̄ sic̄ accole sōniāt illusoria mōstra demonū demonstrant: q̄ȝobrē cos nō video vitare posse futura picula: vbi illusos ⁊ illusores pariter vnus auernus includet.

f ¶ Scoti sicut feditate sūt spurcidi sic sūt a feritate superbi: ⁊ iccirco in vtraqꝫ merebūt obprobria/si vel i feritate cordis deficiāt: vel ipietate carnis āpliꝰ recrudescāt

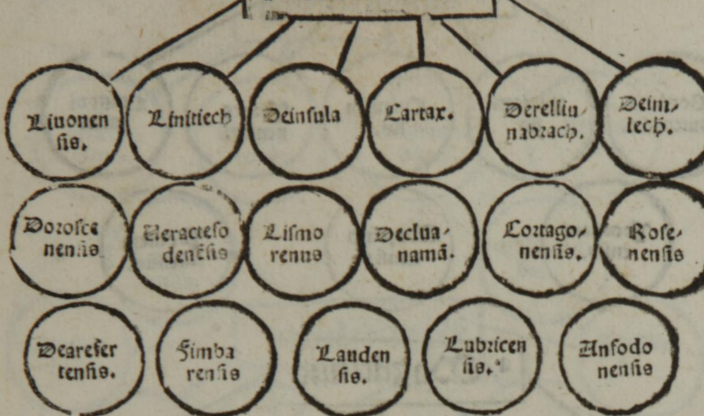
g ¶ Noua vrbiū pegrina/⁊ a nfo labio aliena risuȝ icutiūt ⁊ ꝯfundūt misticū itellectū: ideoqꝫ quis hesitare nō debeat qn latinū ⁊ barbaꝝ notum ⁊ incognitum scrutans oia cōprehendat.

h ¶ Ex rigoribꝰ horribilis hyemis ⁊ glatialis flatibꝰ aqlonis parit hybernia incolas furibundos: sȝ si sequētiū tēporū trores p̄noscerent: ⁊ iternos ipetꝰ cogitarēt: a facie spūs dn̄i ferreuȝ pectꝰ auerterēt/⁊ se a sēpitnis obprobrijs liberarent: sed exq̄ inuicez xuit furor aspideꝰ ⁊ inuoluit tā clerū q̄ȝ pplm par isultus: nō video q̄ȝ supna clemētia vlteriꝰ dr̄at/qr i eos exactissimū iudim acuat/⁊ i stuporē ppetue ꝯsolatōis ipellat

i k ¶ Oēs istos populos cathedra dublinensis astringit: sed darentium enormis iniquitas totum defedat ordinem charitatis: ⁊ ideo a planta inquit pedis vsqꝫ ad verticem non est in eis sanitas. Esa. 1. temporalibus molestijs repercussis.

¶ Reliquie

a ¶ Reliquie regionis hybernie plures ad lrãm elefantinos nutriẽteni/in spũ delapsos prenotant ꝛ lasciuos: ꝛ vtinam pestis ipsa sit itra sua viscera/speret vt nõ sedes alias implicaret: puto ꝙ nõ seruaret ad malleũ qui nõ reponet amplius/sed appetientur vt mysterium explicat reliquijs excussoꝝ: lz enim occidentalis ecclesia ob dissidiaz ꝓsulũ/q lupoꝝ applaudũt insultibus nõ ocurrũt/ac si lapis tribulis ꝛ vrticis patarenis gazaris ꝛ alijs scismaticis: in tholosa/liuonia/auxonia/ꝛ lyguria/diuersisqꝫ partibus ꝑ Italiam occupet: tñ q: de fumo erroris eoꝝ ptes ẽt remotissime denigrant: modici satis erũt qui non velint potius in fece quiescere ꝙ in fidei gratia reuirere. Unde ꝛ dicit Multi leprosi erãt in israel diebus Helie: ꝛ nullus eoꝝ mundatus est nisi Naaman syrus. 4. Reg. 5.

b ¶ Alemano flumine alemania dicta ꝯnijcit: sꝫ Esaias i spũ alaꝝ cymbalũ ipsaz noiat regiones. Esa. 18. Ueh (inquit) terre cymbalo alaꝝ: que est trans flumina ethyopie: sed notãdũ primũ fuisse impiũ romanoꝝ. 2m grecoꝝ. 3m frãcoꝝ. 4m alemanoꝝ: ac si alaꝝ cymbalũ sine sonũ. Scdm ħ primũ fuit regnũ assyrioꝝ. 2m caldeoꝝ. 3m ꝑsarũ. 4m macedonũ: ac ꝗlitercũqꝫ se habeat ista varietas: nõ videtur ampli⁹ trãsferẽdũ pñs iperiũ sed poti⁹ iternis furorib⁹ tabescẽdũ. Nã sicut iuenit pcti radix Anthiocus. 1. Macha. 1. finẽ iudaicis dedit hystorijs: sic ꝛ in nono ꝑditionis filius ꝑlijs germanoꝝ. Unde ꝛ legit Esa. 18 Deferet munus dño a pplo dilacerato ꝛ terribili: post quẽ nõ est alius cui⁹ diripuerũt terrã iuda. Nullus enĩ pploꝝ legit ad tãtam amaritudinẽ ꝑduxisse romanã ecclĩam sicut domesticus alemanus: ꝛ iccirco iter dissensionũ turbines irruẽtes: durum qsqꝫ ꝓuideat: nec post occubitũ agle siue casum theothonicum folium ad vota diuertens varia conquassetur. Unde Esaias. 47. Descende ab elato fastigio: sede in terra/diuino ꝓsternanda iudicio: quia non vocaberis vltra domina regnorum: vt non minus sit imperij lubricum/ꝙ fuerit altitudo. Quantum inquit Apoca. glorificauit se/tãtum date sibi tormentum ꝛ luctum. Apoc. 18.

a ¶ Maguntina regio qd in diebus Karoli passa fuit nequaz spiritus indicat: qui pontem eius vastissimum sub hora per modica/ignea facie consumpsit illud: futurum prodigium indicans quo frenitus teothonicus frãgi vel reprimi debeat sb aquile tpibus posterorum.

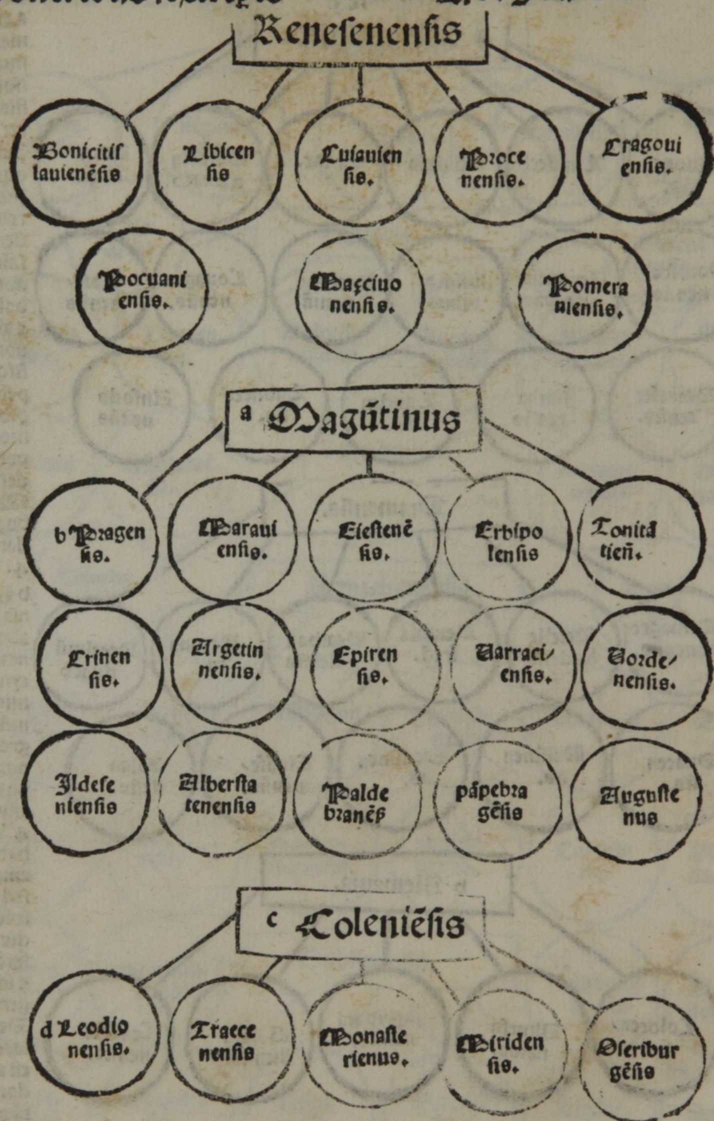
b ¶ In partibus istis nõ leuis tribulatio renascenda prescribitur inter saxones ⁊ sueuos: sed ⁊ Romana ecclesia cara in petram scandali. Esa. 8. videat: si õ acceptandis ⁊ improbandis electionibus principum cõfusionis maculam non incurrit: qui tangit inquit picem inquinatur ab ea. Eccle. 22. Qui docet fatuum/ quasi qui conglutinat testa: qui cõicat superbo induet superbiam. Eccl. 13.

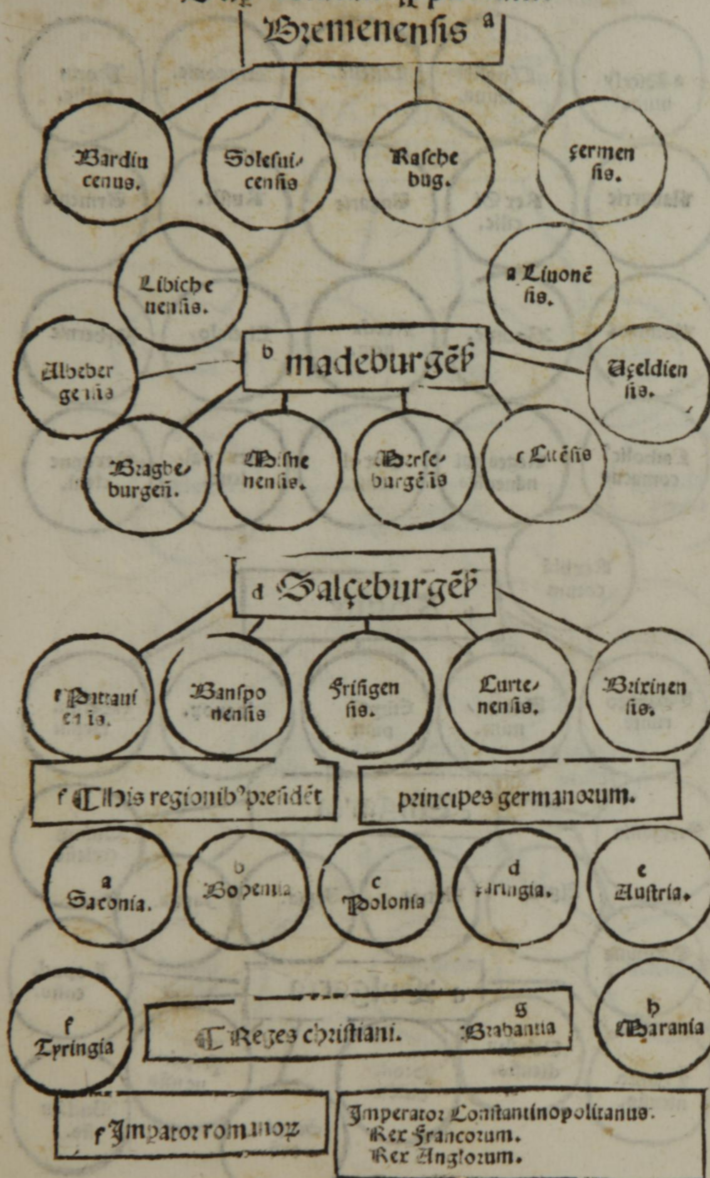
c ¶ Juxta Merlinum. Quanta bella per aquilam Ezech. 13. plumescentem ⁊ leonem saxonium inter colonienses ⁊ guarmatienses diuisa materia ⁊ iter duces surgere habeãt: finalis euẽtus posteris indicabit: quia necesse est vt leonis absorta fiducia lentus volatus aquile recalescat.

¶ Quo in aquilonari solio fortior agonia noscitur: eo grauioribus periculis subiacebit.

d ¶ Apud Leodiumꝰ sũmo deducto pontifice Pascasio a Uiscardo libertas ecclesie ancillatur: vnde furor olle aglonaris. Hie. 1. infremuit: vt regnum siculum quasi vas perditum ps. 30. in os rueret germanorum.

¶ Et si a

a ¶ Et si a Petri nauicula tolerat ꝑ tpe spũs tẽpestatis: illõ magis torquet ecclesiã quo iter viros ꝑlaticos ꝛ potẽtes Liuonica puritas heretica feditate sordescet.
¶ Totũ tps posteritatis aqle decedẽtis vsq ad filij ꝑditionis originẽ: q erit vniuersalis iniquitas nomen prefinitionis includit.
¶ Super habitatores ecclesiasticos ꝯsos in arcũ prauũ. ps. 77 ab aqlone germanie illa pandet afflictio: q̃ nõ solũ inoluet reprobos/sed ꝛ electos afficiet temporibus prefinitis.
b ¶ Oẽs hi noue filij babylonis. Apoc. 18. leuãtes ꝯ dñm spm̃ pestilẽtez nec apponẽtes tps reposite redimere vltionis ad demoliẽdum eos e ꝓximo vẽtilator rigid' iferet: neq enĩ sibi qs resistere poterit vbi viri ꝑlij fuerit pauidi ꝛ ab afflictionis cõis facie terga dabunt.
c d ¶ Et si ad subuertendam hũiliuz pietatẽ furor istiusmodi caldeoꝝ ferociuz in odiũ petri sedis exerit: tñ dieb' aquile discurrẽtib'/vñq̃ q fulmib' reprimet/vt tã in citẽsib' q̃ salceburgẽsib' ex iuda ois armatura deperear vel ꝓsequendi materia reticescat.
e ¶ Quis putas terror inadet tũc humiles cũ in die certaminis ruerint belli duces: ꝛ si Federici ꝑmi gladi' noscit apud eos itercedẽte morte reposit' tñ in Henrico ꝛ posteris vsq ad babylonis lubricum remanebit acutus.
f ¶ Dux saxonie a concordat cũ nabuzardan. Hie. 29. dux b Boemie cuz nabucdonosor 4. reg. 24. dux c Polonie cũ sesach. Hiere. 25 dux zaringie d cũ Rapsaces. Esa. 36. Dux austrie e cum Beseleel. Exo. 31. Dux tyringie f cũ Jezrael. Dux g Brabantie cum Ismahel. Geñ. 16. Osee. 1. Dux h morauie cuz godolia. 4. reg. 25. Hiere. 40.
g ¶ Numerosus reguz cathalogus antiq hostis iuidia dissoluẽdus fidei naufragiũ ꝑfigurat: sz i fine tã violẽt' ꝑdo q̃ iopelinalidus tã scismaticus q̃ tepidus exponet obprobrio: ac si strutio ẽribilis in deserto. Vñ Job. cũ tps fuerit/in altũ alas erigit deridet equũ ꝛ ascẽsorem eius. Job. 39.

a ¶ Ois hec regū collectio ⁊
si adornat eccliā fidē roborat
pſidiaq; pſeqt ⁊ ifirmat: tn̄ cū
vertet ⁊ miscebit spūs vertigi/
nis iter eos: nudam eam faciēt
⁊ quasi Petri naviculā in sta
gno genesarico. Mar. 6. flu/
ctibus ⁊ flatibus varie pericli/
tationis exponet.

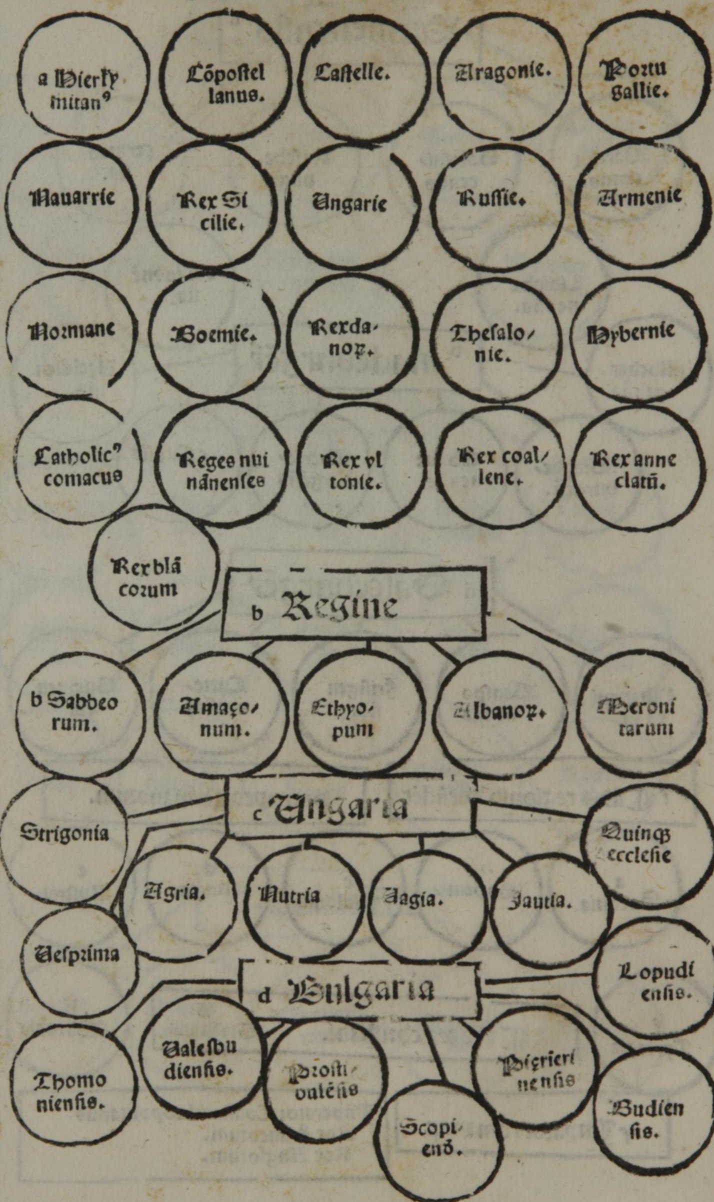
b ¶ Sub regina Sabba. 3.
Reg. 10. (vt hystorie referūt)
multe ꝓphetiſſe fuerunt: quo/
rum ꝑſagia mecū detuli de ac/
colis heremi eucorum.

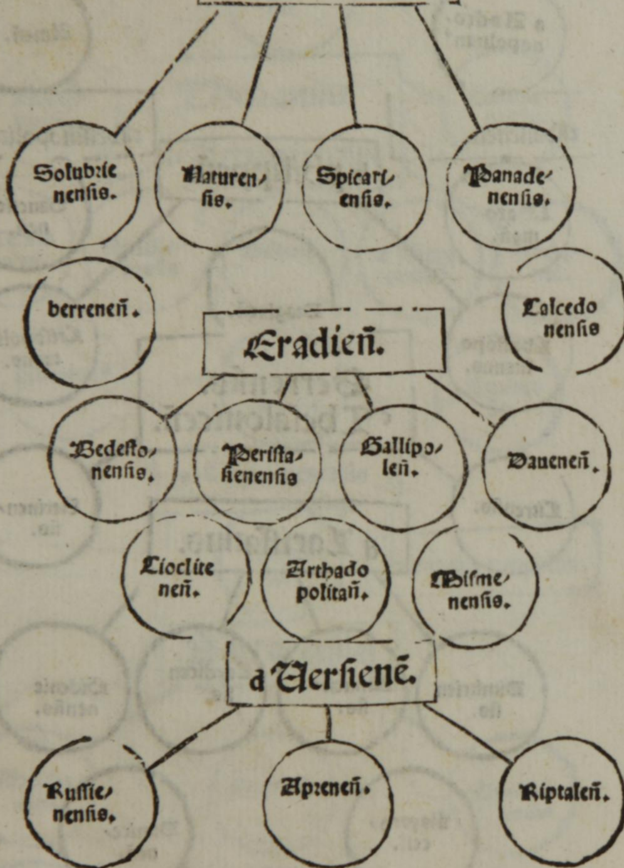
c ¶ Ungaria regio ab ortu so/
lis veniētib⁹ regibus ferienda
ꝑscribitur: ⁊ si dn̄m ꝓuocare
de feditate vite ꝑsumpserit tor
turā gētium infernalium rum
pheam non evadet.

d ¶ Gēs bulgarica ecclie fuit
mādatis exposita: sed proces/
su tēporis gētibus hereticis ⁊
moribus ꝑversis incumbēs ō
sedibus proprijs pulsa fuit: ⁊
adhuc nō levis restat afflictio:
in qua tam claudus ope q̄ꝫ fi/
de aridus ferietur.

¶ Inter regiones istas ⁊ ter/
ras assyrias longa concertatio
fuisse describitur/vſq; ad tēpo
ra Julij ⁊ Pompei: sed q̄r se
cuta sunt parthita ꝑlia ꝑuijs
acriora: qd faciēdum sit dein/
ceps a gētibus tartaricis cōtra
eos/finalis exitus edocebit:
Gentes aūt ipsas Apoca. 17.
involuit sub cornibus bestie tri
partitis in sectam mahumeti/
cam irruendis. Interfecta est
(inquit) bestia ⁊ perijt corpus
eius ⁊ traditū est igni. Hinc
tenēdum q̄ꝫ bestia ipsa cruorē
sitiēs christianū/tam tēporali
ꝑlio q̄ꝫ ignito gladio cōsume/
tur. Un̄ ⁊ legitur Deute. 32.
Ignis succēsus ⁊ ardebit vſq;
ad inferni novissima: ⁊ gla/
dius meus devorabit carnes.
Job quoq; ꝓnunciat in taber
naculo hypocrite mahumeti/
nec dubium sulphur aspergi.
Et sequitur. Hec est habita/
tio iniqui ⁊ locus eius q ignoꝛ
rat deum. Job. 18.

Romanie

a ¶ Romanie impium nunc a graijs nūc ab hereticis/nūc a persis/nūc a latinis populis tritum fuit: sed quia nec duz ab erroris fecib⁹ requieuit/ dū velut onager sui desiderij vētuz trahit. Hic re. 2. dandum est in manu dominorum crudelium: qui, ꝛ hircos fetidos imolent: ꝛ vtres discindere putridos non retardent. Matth. 9. Greci enim cum gabaonitis habent concordiaz 2. Reg. 21. ꝛ iccirco de suis ferēt eludijs imanē pro tpe disciplinam.

b ¶ Regnuz Samarie 3. reg. 16. imperium respicit romanie/ac p hoc quia in vtroqꝫ est reperta peruersitas non dissimilis euersio prestolanda est in achiuis: ꝛ ibi qdē fabricati sunt. 3. reg. 12. duo vituli aurei: ꝛ hic in christuz alij in spiritu domini blasphemauerunt.

c ¶ Moabitarū cornu Numeri. 33. Constantinopolitarum sceptruz insinuat/cuius interitus ꝛ afflictio velociter nimis occurrent.

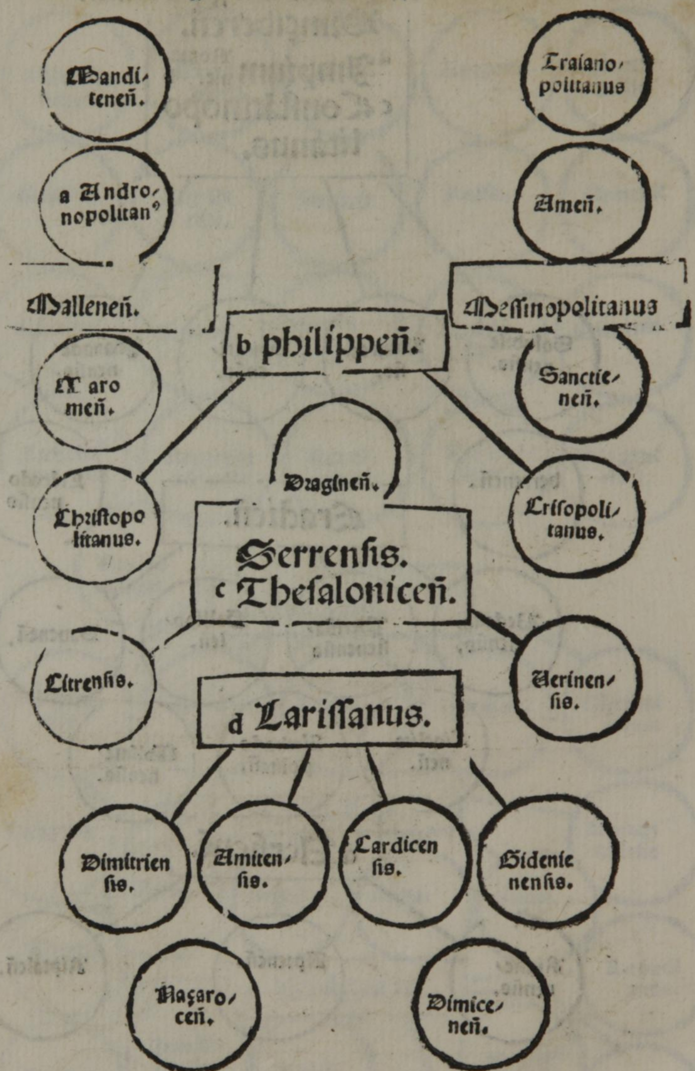
d ¶ Nō fit in oculis grecoꝝ mirabile si smirnearuz regio dāda pnoscat fortibus latinoꝝ: quia ꝛ Judi. 1. symeoni fortibus oliz sic regali iude versus hostiles iper⁹aio vno ꝛ humero decertarūt: sed q: smirneo angelo. Apoc. 2. dī ꝙ missurus erat spiritus pestilēs aliquos ex suis in carcerem. Apoc. 3. latini nři preuideāt in futuris: ne resumptis ab hyrco iugali duce in bisantiū viribus dux christiani nominis decidat per ignauiam in os eius.

a ¶ Andrenopolis regionis nō vidimus dissimulare p̄sagium: qꝛ ⁊ auxiliariis remotis inuitꝭ: in posterum tn̄ latinorum furiis humerū incuruabit: sed qꝛ ceruicosus hyrcus ad modicum legitꝭ ad solium / subactis gallicis in astutia reparandus / videat inutilis andronopolis ne dum ex hyrci potentia subita assequi putauerit ocium versis euentibus temporum deducatꝭ ad inquietudinis incentiuum.

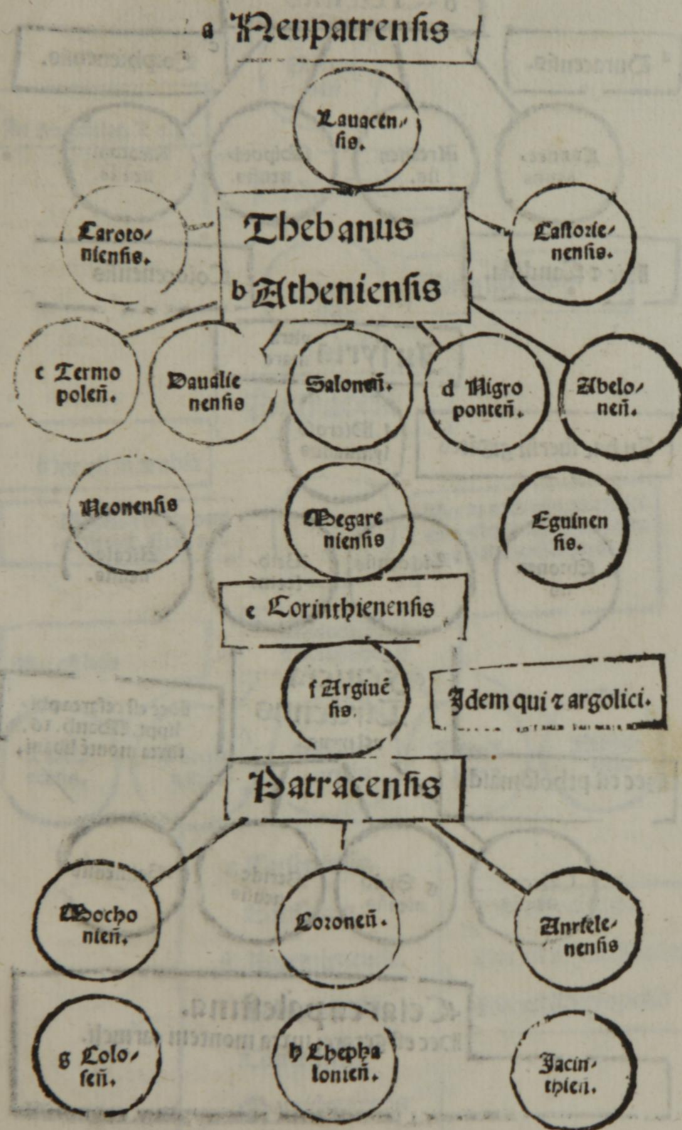
b ¶ Ephesienses ⁊ philippēses macedones noiati. phil'. j ⁊ si s̄m Apostolum in zelo fidei p̄stiterunt: tn̄ ob insaniam heresis arriane grecie latitudinem corrumpentis non sic columbe gladiuz effugere valuerunt / quin lapsum cum ceteris sub Persaꝝ clade subirent: sed qꝛ inueterata p̄fidia peruersorum reliquie adhuc pullulant prauitatis Romane fidei reluctantes: in ablutionem enormis sceleris dande sunt faucibus terraꝫ occupantium emulorum.

c ¶ Thesalie situs littoreus tam in macedonia q̄ꝫ achaia / quāte laudis fuerat a primeuo doctor gentium explicat. 1. Thes. 1. sed qꝛ in eius cultoribus fides refriguit charitatis / dum plus littere q̄ꝫ spiritui famulentꝭ / imunes eē nō poterunt a pressuris que supuenient vndiqꝫ tam italicis q̄ꝫ achiuis. Allidet inquit Hie. 48. moab manuz in vomitu suo ⁊ erit in derisum & ipse.

d ¶ Larisana sedes hinc a gallis inde danais occupanda prenoscitꝭ: sed qꝛ dies accelerat vt tā latinus q̄ꝫ danaus sub tēporis sexti fine deficiat: non video q̄ꝫ vtrorūqꝫ peruasio moraꝫ pertrahere habeat longiorem. Erunt inquit cupientes eos qui se receperant ⁊ subiicient exactores suos. Esa. 14.

Quia

a ¶ Quam viros vtutis stre-nue neupatra regio creauit/z thebea ecclesia pdicat Thyatira. Apoca. 1. que illaꝝ opera plura prioribus fere proba͂t: sed q2 in ipsis ptib9 sub habitu scitatis mulieres aliq̄ erudicelionis officiū exercebāt: data est ex incuria p-sulū in manus arabū z psaꝝ: vt que in fidei ꝯtumeliam fornicate clam fuerāt/publice cū nouis assyrijs mecharent.

b ¶ Educto p Moysen populo ex egypto. Exo. 14. Cecrops rex fundauit Athenas in honorem palladis vel minerue: vt Ouidius z hystorie fabulant: idem eni3 rex adinuenit aras z imagines in grecia fieri: qd Apls in Dionysio rephēdit. Act. 17. z hec inferimus: q2 superstitio ipsa adeo in academia z Athenis inualuit: vt q̄ phoꝝ doctrinis viguerant in errore idolatrie exararēt. Unde Esa. 19. calamus z iuncus marcescēt/doctor. s. z auditor scie sclaris.

c ¶ Religiosa ꝯuersatio grecie carni simul z sanguini seruiens: nō imunis erit a Jeçabelis doloribus per iheu. 4. reg. 9. latinos vtiq3 populos inferendis.

d ¶ Nimis erit amara potio lāguidis nigroponti/cum vel pyraticus Uenetus vl' gallus stipēdiarius sternet eos.

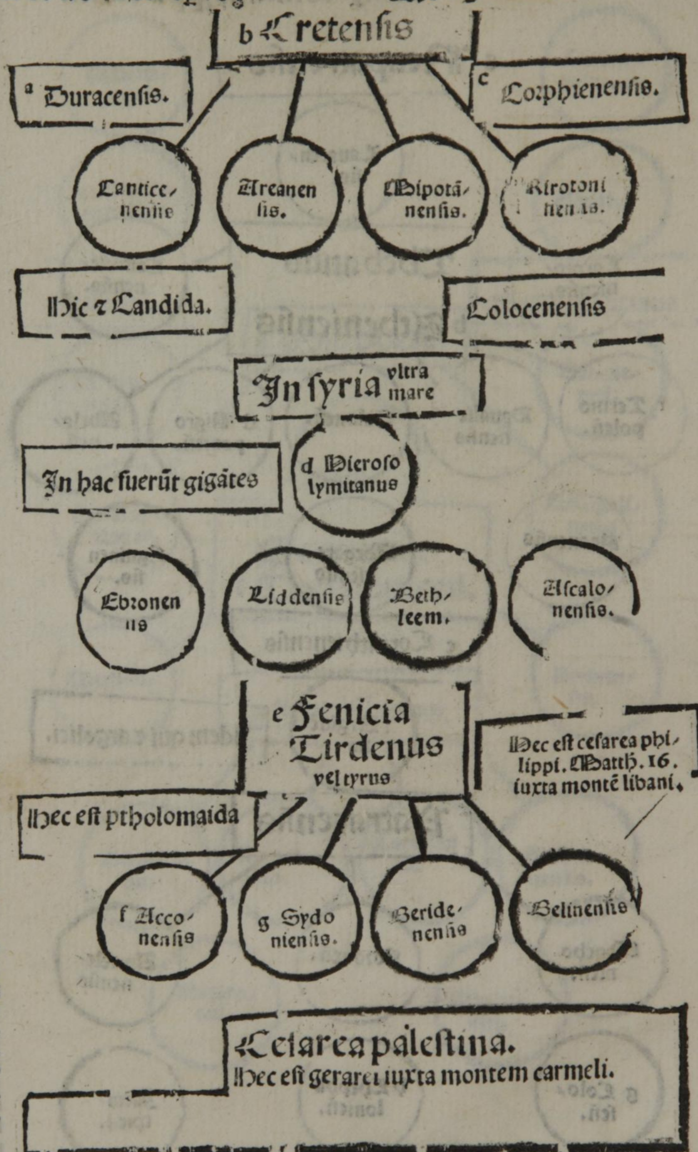
e ¶ Corinthioꝝ opa mūdanis doloribus reseruata: z si terrorē cūctis icutiēt: tū post fletus vesperos matutinis iubilis respirabunt.

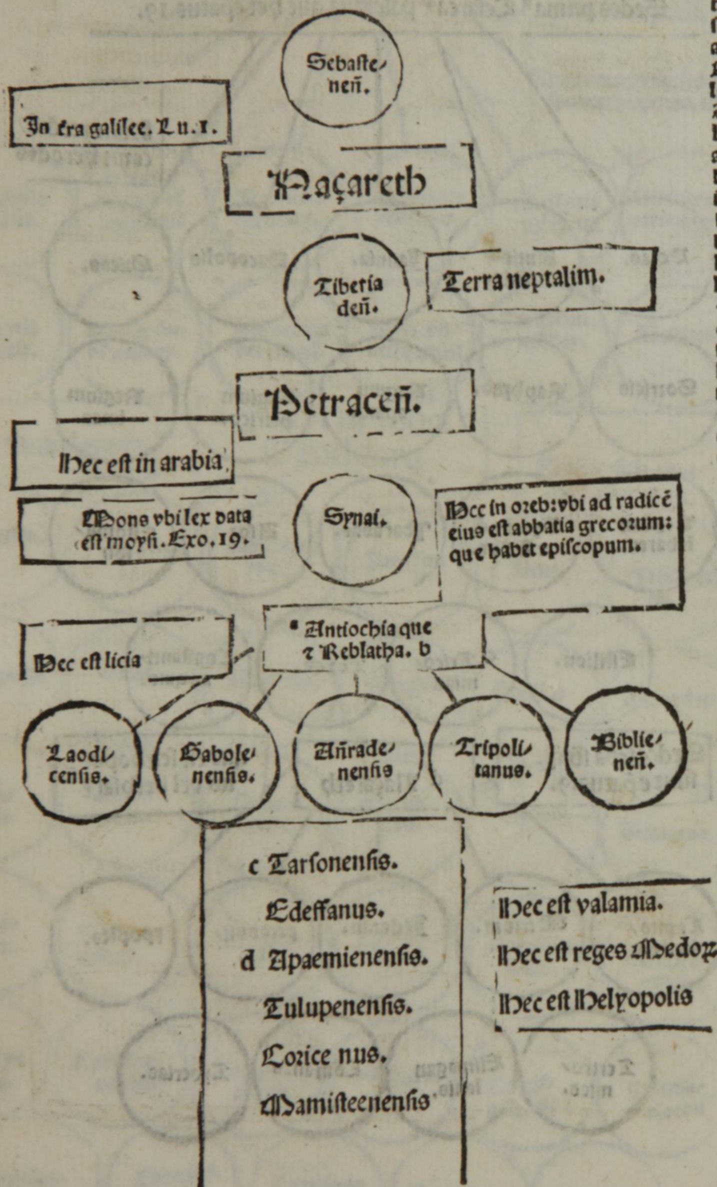
f ¶ Adhuc de pda ꝯfinium fumāt altaria arginoꝝ: z q2 in eisdem supstitionib9 olēses z patrici pseuerāt: oēs siml' ruinoso lapsui subiacebunt.

g ¶ Colosenses in asye partibus cōstituti/sicut erroribus seruierūt/sic z tyrānoꝝ terroribus deprimentur.

h ¶ Cephas vel caput nequitie addicet in pximo iacture pariter z ruine.

a ❧ Duratiuz semp attritum legitur brachio tyrānoꝝ: ⁊ vt eius miseria non absistat: adhuc superuenientes alij gladium accuent super eam.
b ❧ Cretaruz insula ⁊ famia sp ignauos colonos habuit ⁊ gulosos: ⁊ iccirco de sua celeri afflictione ptimescāt: ne repente dum de tali laberintho euaserint incursibus pateant excrescentium pyratarum.
c ❧ Insula corphinensis indifferenter patuit incursibus alienis: ⁊ qꝫ nec dum habuit eius malitia terminum velut spelunca demonuz destruet.
d ❧ Hierosolymitana puincia colonos habuisse pstinos legitur cananeos: deinde hebreos/rursumqꝫ babylōicos. quarto vo loco romanos: qnto maomethicos: sexto francos. Unde ⁊ Esa. 3. ruit Hierusalē ⁊ iudas cōcidit: ⁊ alibi Job. 5. ; ⁊ in sex tribulatioib⁹ liberabit te: ⁊ in septima non tāget te malum. Quia si erūna sexti tēporis in qua sumus gemiari habeat afflictio christiana denuo dāda pnoscit infernalibus gētibus de abyssi fontibus erumpendis: que nō solum christianos afficiāt: sed ⁊ opprimant saracenos. Unū ⁊ Apoc. 17. decē cornua que vidisti in bestia odient fornicariam ⁊ desolataz illam facient sectam vtiqꝫ detestādam in partibus orientis: sed nec egyptus effugiet vbi tam maurus hyspanus qꝫ affricanus barbarus destruetur.
e ❧ Post iudeos quos terra pmissionis euomuit tam feniciam ⁊ philisteam qꝫ galileaz ⁊ samariaz afflictas nouimus ab egyptijs ⁊ euersas: ⁊ lꝫ resumere spm̄ habeant insignādis/tū in soldanoꝝ cōflictib⁹ pro complēdo numero martyrum inocentum ruine corporum subiacebunt.
f g ❧ Quia oēs palestinoꝝ terminus a supuenietibus impijs affligendus: videāt accomite tyrij ⁊ sydones/pariter cuz hospitalarijs/templarijs ⁊ negociatoribus nautis maris: ne de

ris: ne de cōtentione mutua vel scissura lubricum subuersionis incurrāt.

a ¶ Temporibus Julij Cesaris τ Pompeij bella campestria in partibus Antiochie seuierūt: sed longe grauiora pericula a turchomānis τ turcibus tartaris expectātur in ea tpibus affuturis.

b ¶ In terra emath rex babylonis sedechie oculos eruit regis Jude filijs iterfectis. 4. reg. 25. τ in alemania sb Uiscardo duce capto Pascale sūmo pontifice cardinales τ alios presules interemit primus Henricus germanicus.

c ¶ Tarsus sita in cilicie. Act. 22. partibus lōgo tam tempore supposuit soldanus alapie/nec excussit: sed futurum est vt collum de sub iugo maometici horroris excutiat/cum gens imunda de terra pcul adueniens caput. Esaie. 19. τ caudā vorauerit bestie multiformis. Apoc. 17.

d ¶ Medorum regio Thob. 5. multis olim fuit vexata molestijs: cū inter sui ducatus arietem τ hyrcum grecie ceruicosum cōtritionis sue dānande excidiū fleuit: sed reuera sm vnam speciem itellectus aqlam τ leonem tangit illa concursio in partibus theotonicis renascenda.

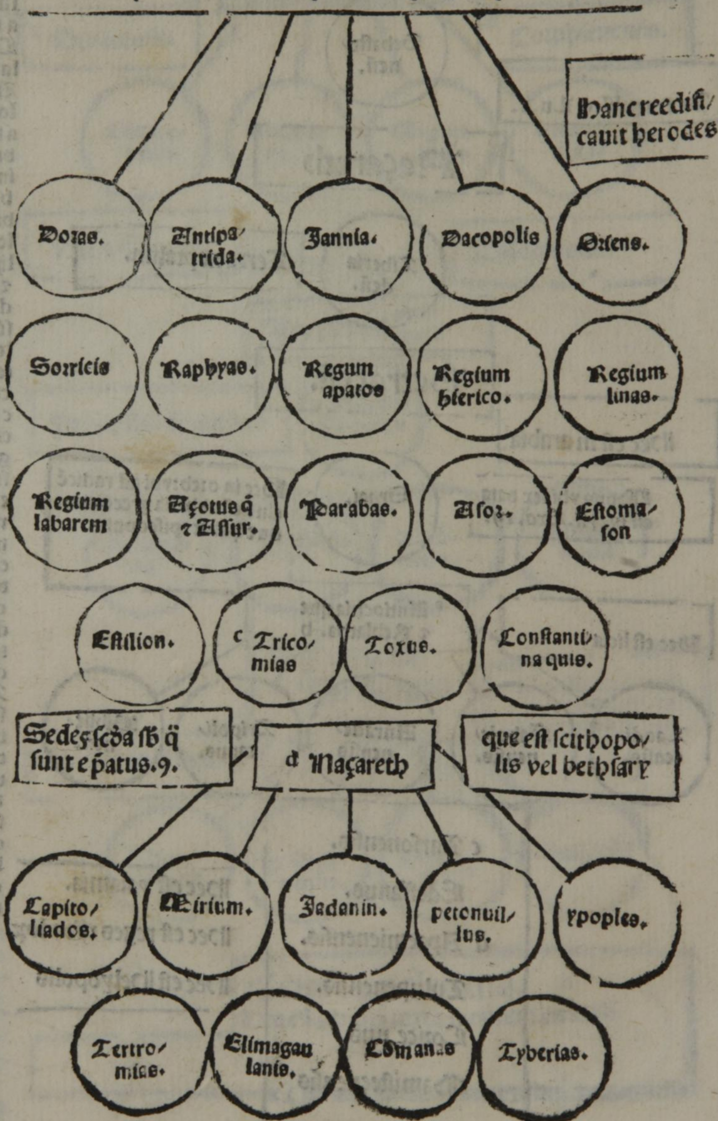
a ℭ Regio palestina tegit Italiam: sed qz sn quinqꝫ diuidit regulos: nunc ligures ⁊ thuscos: nunc Romanos ⁊ Apulos: ⁊ deinde siculos sub vnius limite regionis inuoluit.

b ℭ Strathanica specula que ⁊ cesarea fuit a populis palestinis sicut samaritis cōterminis iniuriaz itulit: sic ⁊ a soldanis egyptijs meritoriam cernit incurrisse iacturā: vt non esset dispar cōditio eius qui repetit ⁊ pessimi debitoris.

c ℭ Regio q̄qꝫ tyria syros concludit ad litteram: sed in spiritu siculos repńsentat: sub aquila ⁊ posteris pari proteruia ꝯterēdos.

d ℭ Nazaret non in marinā sed in montanis posita galilee cū calabria montuosa cōcordat: vt sicut ibi ad virginem dirigit angelus. Luce.1. sic ⁊ hic ad religionem cistertiam doctor celitus dirigit. Vidi inquit angelum fortem descendentem de celo amictum nube. Apoca.10.

Sedes prima [a] Cesarea [b] palestina que hēt epatus.19.

Sedes tertia in [a] Arabia. In petra deserti hic et Alicreth montis regalis.

Arabia moabitis: sub hoc sunt episcopatus. 12.

Sedes quarta

[b] In syria sobal [c] Oxoddera

Arabie: sub qua sunt epātus. 35.

a ℂ Arabia pmo fuit subdita regib⁹ amorreis. 2° israelitis. 3° moabiticis. 4° saracenis. 5° loco dāda est gētib⁹ exide post pditionis filiū cultorib⁹ christianis.
b ℂ Syria sobal Judith. 3 eadē est q̄ et arabia in q̄ sūt vrbes. 36. q̄ date sūt in possessionē ruben gad. Iudi. 13. et dimidie tribui manasse: q̄ꝝ coloni fuerūt amorrei. Un̄ et legit Esa. 21. in saltu dormiēs ad vespas in semitꝭ dodanim: q fuit fili⁹ iauan filij iapheth. Geñ. x veꝝ qꝛ isrlitꝭ famelicis cum aquis et panib⁹/ ac si victoribus occurrerūt/ a saracenoꝝ facie fugere sūt coacti in iudicium futuroꝝ in qb⁹ necesse est: sub pdicatorib⁹ veritatis erroneos multos iminui: et gloria sagittariorum fortium infirmari.
c ℂ Si campestria terre moab. Nūi. 22. vbi sederūt filij israel trās iordanē diligēter inspicimus respectu solitudinis et egypti/ tēpus designāt ecclie in quo sumus marcentes ignauia et errantes. ps. 106. in inuio et nō in via. Quadraginta ingt. ps. 94. annis pximus fui gn̄ationi huic etc̄. Uerum qꝛ nullus eoꝝ qui egressi sūt de egypto/ terrā pmissionis intrarūt/ duobus exceptis. Nūi. 14. qd in christiano poplo deploramus: vt in labore deficiat et quietis ocium nō attingat. Uideant nostri posteri qui fluuium ptransibunt: quia maiora subibunt certamina a pplis cananeis. Exo. 3. in terra lactis et mellis/ quā sustinuerint in solitudine mortꝭ imaginis et horroris: et hec dicimus: quia omnis syria sobal. Judith 3. sicut corrumpenda erat erroribus/ sic et sarracenoꝝ ac si amorreorum vexatoribus opprimenda. Numeri. 13.

a ¶ Omnes philistijs Exo. 13. & ceteri adversarij nomen domini blasphemātes: quorū hic cathalogus ponitur/futuro discrimini reseruantur: quē admodum in b Hierico factum legitur: que ad tubarum strepitum cum suis filijs simul ruit. Josue. 6.
c ¶ Sub Antiochena ecclesia. Act. xj. vrbes & ecclesie plures in syria permanserunt & permanēt vsq; āmodo in preiudiciū hierosolymitani capituli & pastoris: ac p̄ hoc occasione Hierusalē que danda est in scandalum & ruinam omnes sedes: & oppida seruabuntur saracenoꝝ faucibus: & aliorum subsequentium gentium imundaruz percutientium misticā babylonē. 1. pet. 5
d ¶ Regio medoruz Dan̄. 5. percussa fuit ab assyrijs & caldeis: sed renouāda est plaga eius a saracenis & tartaris affuturis: ipsi sunt gentes ille in decem cornibus bestie Apoc. 13. designate: que percutient sedem Baldachie c chorisminie & methie maometh pseudo prophete precedentis faciem antechristi: & vt tenet scripturarum assertio per eos totus oriens ferietur.

Suffraganeoꝝ p̄ᵃ q̄ | dicitur Lidda a | Scūs Georgius

Joppen. — Ascalon. — Gaza. — Meymas

Meymas est sarona piadinopolis Jezrael. 3. reg. 18

Hec est bersabee fons vel puteus Jsaac. Gen̄. 16.

Piadinopolis. — Ebron. — Bergeberin. — Neapolis vel sichen

Sebastē. — b Hierico — Tyberias — Diocesarea

Legum. — Capitolium. — Mauronensis — Medera.

Nazareth — Thabor. k — Carata hec est petra. — Affra.

k Hic transfiguratur dominus. Math. 17.

Elenopolis — Mons oreb

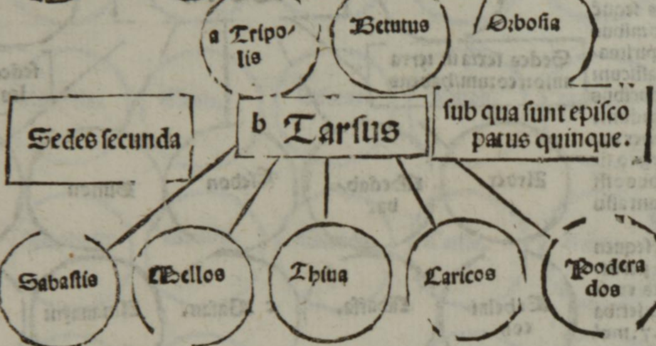
In quo lex data fuit Moysi. Exo. 19.

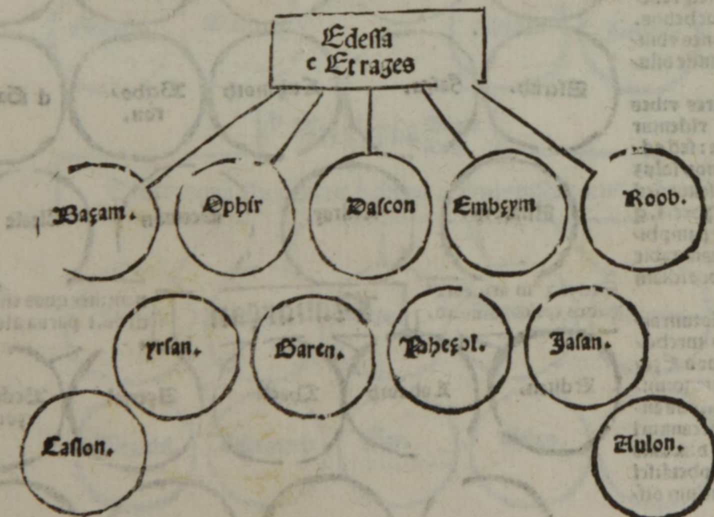
Hec est ordinatio c Antiochene ecclesie.

d Ulay era medoꝝ — Any q̄ est p̄sida. — Catholic⁹ orientis — c Baldach que est erinopolis. — Zarphath que est albania.

Sedes prima Antiochie/sub qua sunt episcopatus tredecim.

a ℂ Tripolitana regio velut paradisus domini fluctibus temporalibus irrigata ad morem incutit ꝛ errorem: ne forsan ex adipe cōtra deuz superbiens incurrat a turchomānis ꝛ alijs reprobis rerum dispendium ꝛ lubricum personarum.

b ℂ Tarsus cilicie de qua Paulus traxit originez Act. 22. longo tempore sub proposito fidei perdurabit: sed primo dum a charitate dei refriguit: ꝛ arabum perfidie passim hesit: tradenda est crudelibus dominis q̄ non solum corpora filiorum dilacerent: sed auxiliatorū ossa constringantur.

c ℂ Reges medoꝝ Tob. 1. tigris influit imanes beluas generat in presagium futurorum: quo ꝛ percutiatur a gentibus: ꝛ tandem sub Gog persequutore nouissimo. Apocal'. 20. subuertatur: vniuersa eniz agmina perversoꝝ adducet in p̄liuz ↄtra terrā inermem in pacis abundātia ecclesiastici sabbatismi. Heb. 4.

a ¶ Apamiam regionē ad quā venit assyrius Holofernes. Judi. 3. vt sibi subijceret oēm terram datam saracenoꝝ manibus deploramus: sed adhuc tartareus gladius iminet/quo nō solū ipsa: sed ⁊ terra moab ⁊ mesopotamia ferietur.

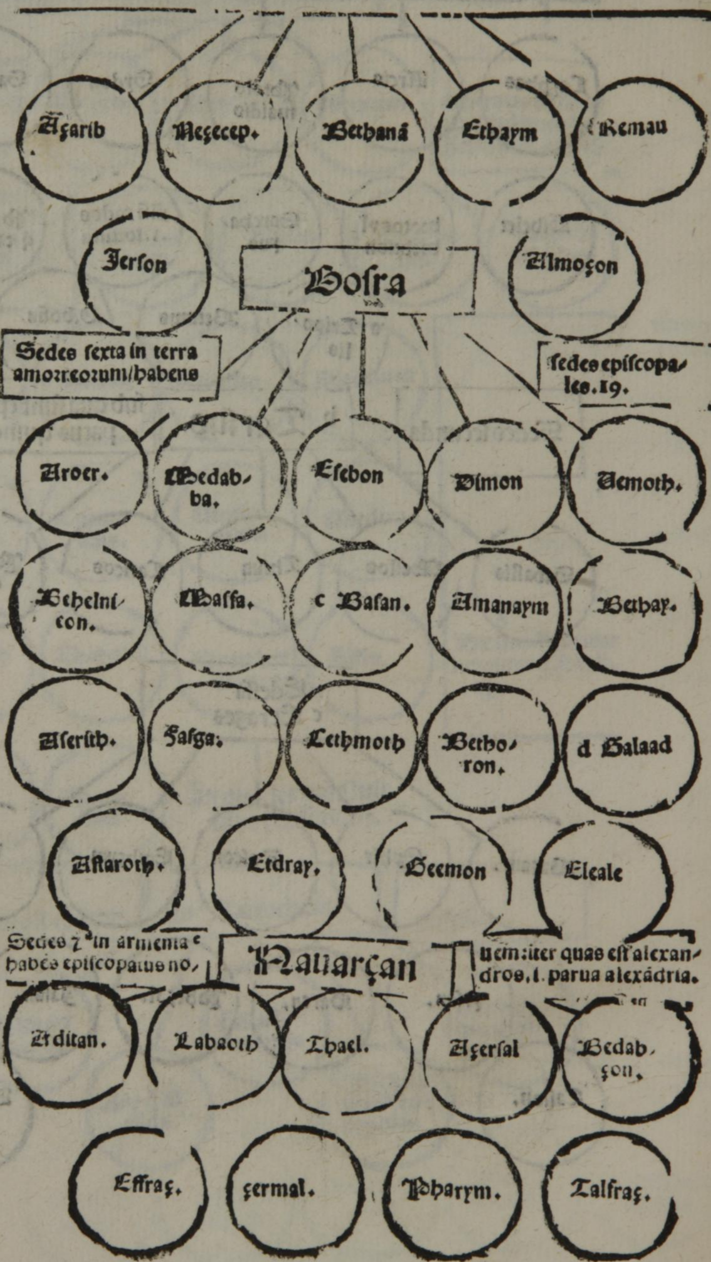
b ¶ De bosra. Esa. 63. posita i moabitida regione ꝓcessit Job zareth(ꝓlogus Job) filius: passionem dñi ꝑfigurans ex vaticinio Esaie. Esa. 19. quā lꝫ Hieremias. ca. 25. prenūciet ab assyrijs ⁊ babylonis affligendam: tñ ſm cōcordiam diebus sequētibus aspersis ⁊ bestie cornibus deprimet. Apoc. 20. Spiritualiter autem tangit ecclesiasticum ordinem ⁊ secularibus ducibus in temporalibus minuendum: ⁊ specialiter sub aqla nuper orta: eiusqꝫ progenie in regno siculo illi supposita faucibus officialium ⁊ prefectis vrbium assumendum.

c d ¶ Diebus nostris ⁊ sequentibus vsqꝫ ad hominem perditum antechristum: cuius exidium aquile genus includet: basan ⁊ galaath. Michee. 7. multipliciter affligentur: sed reuera spiritus tangit antiochenos. Act. xj. ⁊ burgundiones vbilibet apostolorum hincinde diluuio conuoluendos.

e ¶ In Armenia plures vrbes absqꝫ colonis deserte videntur incursibus tyrānorum: sed adhuc ipsa subijcienda non solū gētibus multis prenoscitur: sed a saracenis yconij. 1. Pet. 1. gtam frigiam/pontū/⁊ pamphiliam. Act. 2. continuata rabie occuparūt illam ſm ꝯcordiam dicimus atterendam.

¶ Ultima pars oppidorum armenie post saracenos/turchomannos/⁊ tartaros: quos Ezechiel. ca. 27. nominat tagormitas: est dāda fidelibꝰ diebus angeli septimi. Apo. 10. canituri bucina. Apoca. 12. ꝯ draconis astutiam per caudā ꝓphetā: scilicet docentem mendacium diffundendas. Esa. 9.

Seleuciam

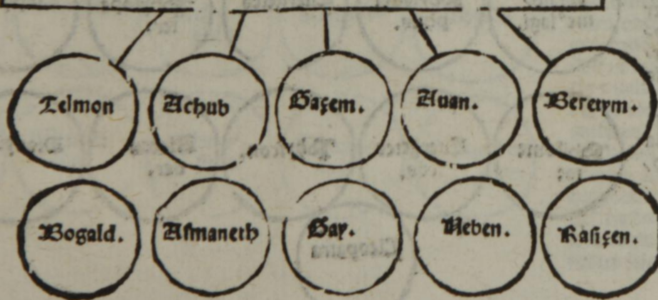
Mi Alapretia.

Sedes octaua [a] Seleucia:sub qua sunt episcopatus 24or.

[b] In syria Damascus.

Sedes nona Damascus habens decem episcopatus

a ¶ Seleuciaz et alapiam iterato gladio gentiuz in cūctis suis terris et sedibus decē cornua gentium occupabunt. Apoc. 20

b ¶ Metropolis syrie ciuitas damascena: vt Esaias. ca. 17. exprimit a statu sue fortitudinis corruit/ posita velut aceruus lapiduz in ruina: sed Concordiarum liber nunc iudeam nūc liguriaz: imo totā Italiam heresibus inquinatam tangit in spiritu siue a veritatis doctoribus/ siue ab aquila et eius sectatoribus feriendam.

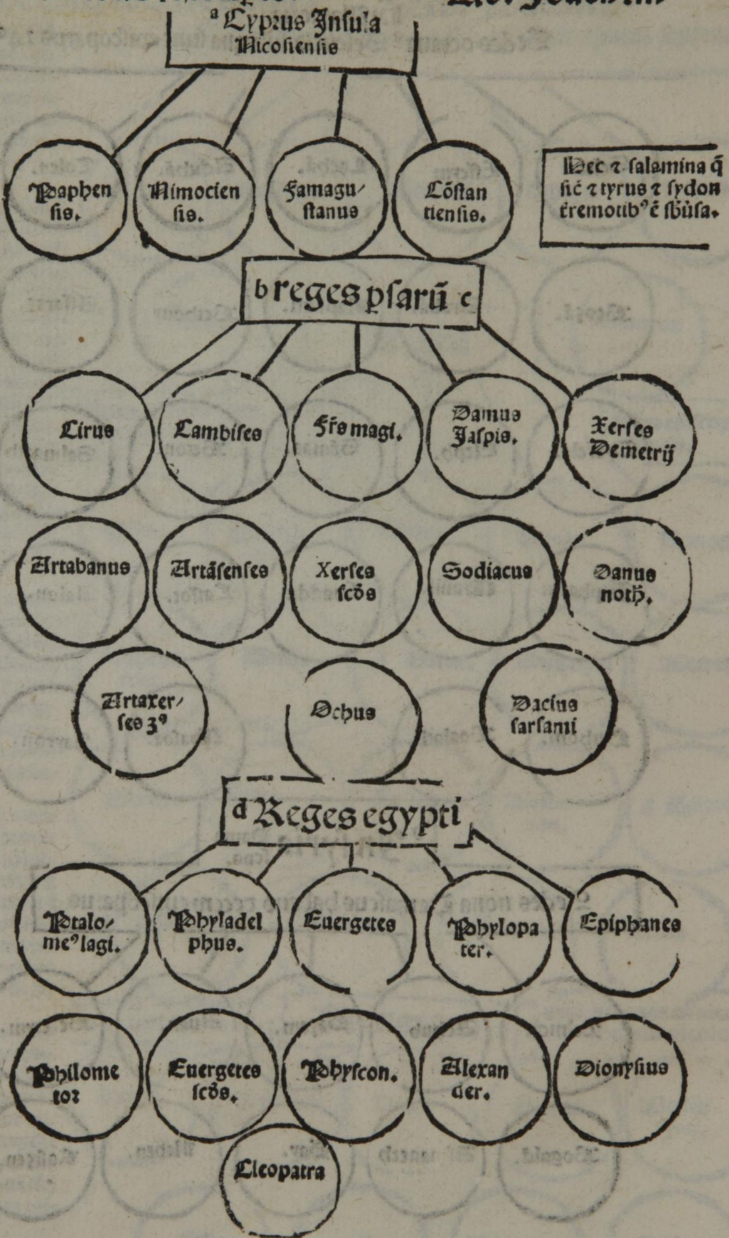
¶ Noia vrbiuz syrie fere mutata sunt a saracenis et arabibus: et iccirco spiritū sequimur nō litteram que occidit. 1. Cor. 3. cū omnem ipam regionem frequenter datam legimus propter errores mentium gētibus alienis.

a ¶ Cyprus insula crebris cōcussionibus quatitur in futuruz certe p̄sagium quo ab alienis insultibus opprimetur.

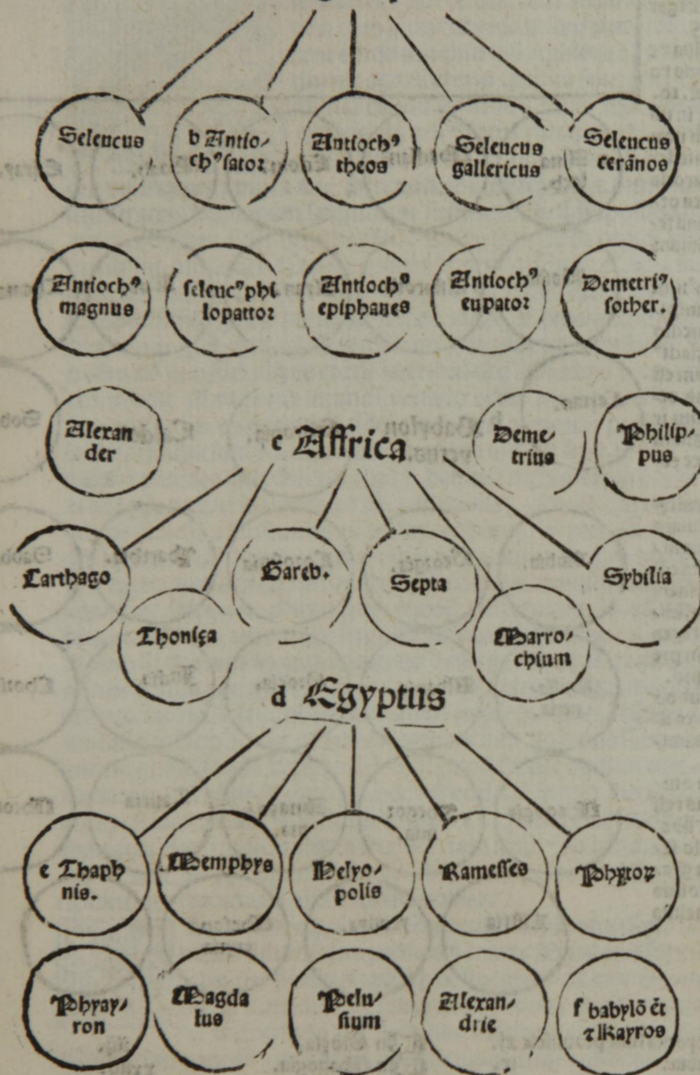
b ¶ De persarum regibꝰ scribit Daniel dicēs. Ecce tres reges stabunt in perside ⁊ quartus ditabit opibus nimijs sup oēs p̄cedentes. Dañ. xj videlz ⁊ sequentes ⁊ iterum p̄seuerauit Daniel vsq̧ ad regnum Darij medi/regnumq̧ cyri regis persaruz qui percusserunt impiuz caldeoꝝ.

c ¶ Qō Michael archangelus purgnauerit contra regem persaruz Dañ. x. resistentes. 21. diebꝰ. Scōm allegoriaz pretendit diabolum hostem aduersus christum ⁊ eius martyres dimicātem: sicut in Apoc. 12. legitur. Factum est inqt prelium magnū in celo. Michael ⁊ angeli eius preliabātur cuz dracone ⁊ āgeli eiꝰ: ⁊ vnus dies signat totidē gn̄ationes a Christo vsq̧ ad Siluestruz papā duobus libri signati signacul'. Apo. 9. iam decursis sub qbꝰ apli ⁊ martyres ꝯtra iudeos ⁊ paganos idolatras certauerunt.

d ¶ De regibus egypti quid dicam primus fuit bonus. Geñ. 41. Secūdus malus. Exo. 1. Tertius dedit filiam Salomoni. 3. reg. 3. Quartus fuit victus a caldeis sub qua Josias rex iude vulneratꝰ interiit. 4. reg. 23. ceteri autem post machabeos ⁊ in eoꝝ tēporibus regnauerunt.

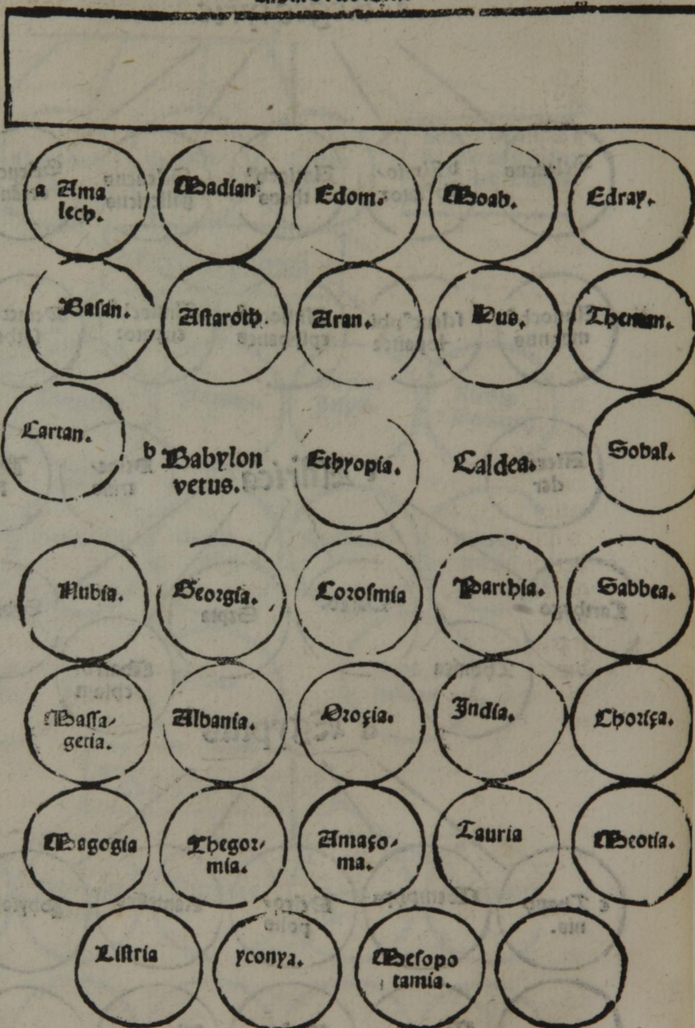
27

a ℭ Reges syrie iudeos ꝛ im
periū ꝯtrahentes grecoꝝ/pre/
sides ꝛ presules prenotāt lati/
nos pontifices ad amaritudi/
nem pro fide christi ꝛ arrij ꝑfi
diam ꝑtrahentes:sed ꝺm ter/
tij status exordiuz in quo su/
mus:gallos ꝛ āglicos:italos
ꝛ germianos in aliqbus ꝑtib⁹
infectos heresi ꝑfigurant.
b ℭ Inter reges istos nume/
ratur antiochus peccati radix
grecorum stirpe descendens.
1. Macha. 1. quēadmodum
ꝛ Aman in hebreoꝝ pplm se
uientes Hester. 2. hic qdem
respicit in ꝯcordia. Federicū
2ᵐ cuz sobole victura tpe lon
go:alter vo hoiem perditum
antichristū:quoꝝ intētio perfi
da ꝯtratēplum ecclie matris
ꝛ Mardocheum sūmū pon
tificem. Hester. 2. vt biceps
gladius exercetur.
c ℭ Affricana certamina si/
ue punica cuz Romanis Lu
canus ꝛ hystorie veteres reci/
tant:sed ꝺm cōcordiā Guilel
mi scdi regis sicilie stoliū als
soliū ac reges hyspanos vrgēt
ad gladium ꝯtra mauros.
d ℭ Egyptioꝝ potentia/Ro/
manoꝝ ꝛ francoꝝ ac aliorum
dominoꝝ crudelium seuitiaz
prefigurant:qui nō solū mar/
tyres sed ꝛ paupes spū subij/
ciunt oneribus seruitutis.
e ℭ Omnes hi ꝯtra israelitas
ascēdentes de mari rubro in/
surrexerūt in heremo pugna
turi:sed ꝺm spūm tāgit roma
nos idolatras ꝛ gentes alias
cōtra obedientes fidei p. xl.
generationes exceptis serpen
tibus ꝛ regulis heresuz in gre
cia ꝛ italia exarsuras.
f ℭ Decem vrbes egyptie si/
gnificant ecclesias seculares
corruptas moribus ꝛ exem/
plis:nec ab eis ordo regularis
excipitur/cum de ingratis su/
per carbones vultibus nō sit
iam cognitus in plateis actio/
nibus vtiqꝫ laycorum.

hh 3

a ¶ Ultra mare rubrum sunt duodecī gẽtes/per deserta disperse: que de totidē ducib⁹ Jsmahelis filij Agar originem deduxerunt. Geñ. 25.
b ¶ De Babylone i laiā abolita veterisq; regni principium venatoris robustissimi Nembroth fuit. Geñ. 10. peregrinum labiū coherc͂etes in nō disparem eius filiam versam in non dñam ⁊ egyptū stilū afflictionis ferreū accuamus: vt que diuini furoris calice temulentos reddidit reges orbis/versa vice post eoꝝ discrimina fecem simul ebibat ⁊ amarissimam potionem.
¶ Orientalē ꝓuinciam erroribus multis iplicitam ſm genus ⁊ spēm inspicimus affligēdā: ⁊ iccirco de medio ꝓfugus lateat: ne eum diuini gladi⁹ furoris inuoluat. Futurum enim est vt detestabilis natio de lateribus veniens aquilonis in totam assyriam irruat: ⁊ tam grecum q̄ barbarū: tam erroneū q̄ fidelem fornax ferree cōflationis expurget.
¶ Non ambigimus omnes seculi ꝑ circuitū regiones propter malitiam sexti temporis ⁊ etatis a gentibus infidelibus feriēdas: ⁊ iccirco quia cōmunis excessus est omnium vniuersalis erit ⁊ transitus flagellorum. Vidi. Apoc. 19. inquit bestiam ⁊ reges terre congregatos ad faciendum prelium cum illo qui sedebat in equo. Zacharias quoq; ait. Egredietur dominus ⁊ preliabitur contra gentes illas sicut preliatus est in die certaminis. Zacha. 14.
¶ Post exterminium harum omnium regionum succedet/electis reliquijs pacis ⁊ ocij sabbatismus. Hebreo. 4. vt eo liberius sub angelo septimo. Apoc. 16. in opulentia gratie sedeant. Esa. 32. quo laboriosius in temporis huius erumnosi malitia fluctuarunt.

¶ In Ethyopia sunt prouincie. xj.
¶ In Nubia. ix.
¶ In Parthia. vij.
¶ In Albania. viij.
¶ In Coriza. xv.
¶ In Amazonia. xvj.
¶ In Listria. v.
¶ In Georgia. xliij.
¶ In Sabea. v.

¶ In Orozia. iiij.
¶ In Magogia. xxiiij.
¶ In Tauria. iij.
¶ In yconia. vij.
¶ In Corismia: vel Corosmia. ij.
¶ In Massagetia. xxij.
¶ In India. xxvij.
¶ In Cogormia. xij.
¶ In Meozia. vj.

Ecce in pulicijs

Ecce in prouincijs istis totus auster ⁊ oriens de/
scribuntur que qꝛ date sunt in atriuꝫ exterius:
non qꝛ in templum eas deserimus: sufficere po Apoca.xj.
terit cuiquam: quid sub aquilone ac occasu cō/
tinetur agnoscere: in quibus sanctoruꝫ ecclesia
militat contra generales filios Babilonis: ex
quibus alij acsi fluctus precipites in arcam ex/
terius irruūt: nōnulli introrsus affligunt: reli/
qui vndequaqꝫ simul ⁊ sine intermissione discerpunt: ⁊ primi sunt ex/
lege saraceni humanum sanguinem sitientes. Secūdi apostatantes he
retici christiane fidei detrahentes. Tertij familiares cupidi terrenis
questibus inhiantes. Contra primos ferreuꝫ gladium ecclesia militās Judicum.6.
obijcit: vt Gedeon cōtra medos eloquiuꝫ spiritus exerit: vt Gog cō/ Apoca.2.
tra nouissimos graue iudiciuꝫ/ vt fecit mago Symoni Symon Pe/ Act.8.
trus: vnde qꝛ sponsa christi ecclesia/ acsi hierusalez que sursuꝫ est mater Gala.4.
nostra nō vt babel oliꝫ de coctis lateribus: sed lapidibus viuis extrui/ Gene.xj.
tur/ necesse est vt donec imundi/ versatur exilio inter procellas flatuū
sic excrescat: vt ⁊ deorsum in fidei constantia maneat: ⁊ per inconfusi/
bilis spei fiduciam fructum lucis ⁊ operis sursum ferat. Sed ⁊ cardi/
nales ⁊ presules sacerdotes ⁊ diuersi habitus regulares (qꝫ hodie pra/
ti sint xpi pauperis sectatores) illi testimoniuꝫ ꝓferant: qui pro suis li/
bētius ecclesiaꝝ substantias in maluꝫ diripiunt: qꝫ premialiter corri/
gent functionibꝰ egenoꝝ: ⁊ inde est ꝙ mundani principes ignominiā
sanctuarij ꝯtemplantes ad predaꝫ ecclesiasticam manum mittunt/ deo Joan.16.
se prestare putantes obsequium. siquod post erucam locusta deserit 2 Paral.6.
brucus secularis vel rubigo tempore dissensionis assumat. Certe si iu/ Joelis 2.
stiorem se (vt vates loquitur) impius deuoraret: sicut de comedēte do Abacuch.1.
minus cibum extraheret: sic nec super iusti sortem virgaꝫ induci sine/ ps.124.
ret peccatoris: sed ex quo impius agens impie preconeꝫ despicit ⁊ irri Exodi.5.
tat/ iusto iudicio agitur vt paleas temporalium Pharao subtrahat/ ⁊
aurum quodāmodo vertat in idolum. quod sponte dudum obtulerat Exodi.32.
mente reuertētibus in egyptuꝫ. hoc si speculator fastigij clericalis (cui
datuꝫ est iacentis abyssi vultum inspicere ⁊ suspicere altitudines fir/
mamenti) equo iudicio trutinaret: non tam leuiter ad labioruꝫ strepi/
tus ⁊ querellas apicum moueretur. vbi grecos deuios nec flagella cor
ripiunt/ nec exactorum onera subincuruant.

Vt autem accepti callis semitam de orbis diuersorio reuer/
tentes stilum solito pressioreꝫ contra Babilonis superbiaꝫ
acuamus israelitas/ quosqꝫ de sui medio ad montanam cō/
fugere suademus: qꝛ tempus iam iminet vt resumptis iu/ Leui.25.
bileis libertatis quos in eius salicibus captiuitas nostra ps.136.
suspenderat/ votiuis iocundemur applausibus cum vindictam vide/
rimus de nouorum impio caldeorum. Capl'm.13.

[In montem caliginosum[a] leuate signum/ exaltate voceꝫ
leuate manum ⁊ ingrediantur portas duces] siue cor sup/
bum caligine iniquitatis opertū/ siue romanum quondaꝫ
populum idolatrie errore deceptum/ siue mundum gene/
raliter in christianis ⁊ alijs carnis feditate corruptum le/

a ¶ Tria ponit signa ceteris necessaria esse exhortationis manum opis ⁊ virtutis.

Luc.9. a ¶ Hec perditio potest referri ad exterminiuz vitiorz. Qui pdet(inquit)animam suam saluabit eam.
Hie.50 b ¶ Gens ascendet ab aquilone super terram meam fortis τ imirabilis dentes eius vt leonis. Eccl.21
Apoc. c ¶ Soli duo Cyrus Darius percusserunt babylonem. Hic pluries ponit vt non vetus Babylon: sed Dañ.5.
13. d ¶ Hic est bestia de mari ascendens ɔtra reprobos christianos. (alia noua intelligat. 13.
Apoc. e ¶ Dabo duobus testibus meis prophetis prophetare gentibus multis.
xj.

ctor intelligas: non est a fideli expositione diuersum: q3 sicut ex parente Geñ.3
primo non sine transgressionis nota descendimus: sic τ natura omnes Eph.2
filij ire sumus. ad preuaricatores igitur reducendos missi sunt Apo/
stoli duces fidei xpistiane: qui eos τ ab impietate surriperét: τ de terre/
nis negocijs ad celestes nundinas inuitarent. [Ego] inquit [mandaui
sanctificatis meis τ vocaui fortes meos in ira mea]. τ Heremias susci/ Hie.51
tauit dñs spirituz reguz medorz/ τ contra Babilonem [a] mens eius/
vt perdat eam. Esayas quoq3 infert dicens. [Ecce ego suscitabo super
eos medos/] qui argentum non querant nec aurum velint: [sed sagit/
tis paruulos interficient]. Quod autem in Hieremia legitur. Ca.50.
ascendens gens ab aquilone [b] contra Babilonem [c]. τ iterum. Hie.50.
[Ecce populus veniet ab aquilone τ gens magna [d] τ reges multi con
surgent a finibus terre: arcum τ scutum apprehendent/ crudeles sunt
τ immisericordes. vox eorum quasi mare sonabit/ τ super equos ascen/
dét sicut vir paratus ad prelium. cõtra te filia Babilon.] Reges autez
medie prenotant pmo loco apostolos. Scdo duos ordines [e] litteratos.
Tertio arabes ɔ̃ grecos. Quarto tartaros cõtra maometicos. Quinto
Matth.24. angelos a q̃ttuor celi partib⁹ ɔ̃ reprobos. Primi destruxe/
rũt in spũ [f] romanos idolatras. Secũdi latinos lingua percutiét cupi
dos τ carnales. Tertij cultores heresis ariane. Quarti orientales perfi
dos sub soldanis. Quinti exterminabunt seculuz vt non ipsum vltra
incolat filius hominis. [Non inquit ponet ibi tentoria arabs/ nec pa/
stores [g] requiescent ibi. sed bestie dracones τ strutiores Sirene vlule τ
pilosi] demones vtiq3 infernales: sed videant sũmi põtifices ne sermo
propheticus tangat eos: q3 in xpiano populo plures sunt qui huiusmo
di reptilia representant: τ q3 talibus hodie repletur ecclesia timenduz
est ne sub confusione maris imperij τ fluctuũ infidelium iactum irre/
parabilem faciat nauis Petri. vnde τ seqtur. [Obtenebratus [h] est sol
in [i] ortu suo τ luna nõ splendebit in lumine suo: τ stelle retraxerũt splẽ
dorem suum.] in exterminio mistice Babilonis mundane videlicet
multitudinis carnaliter ambulãtis necesse est vt non solum pontifices
sed τ tabernaculuz τ leuite laycus τ Religiosus quilibet tenebras tri/
bulationis incurrãt. Erũt inqt signa in [k] sole [l] τ luna τ stellis: τ in ter
ris pressura gentium. τ arescentibus hominum pre timore τ expecta/ Luc.21
tione que superueniet vniuerso orbi/ virtutes eniz celoruz mouebunt.
Omnis eniz mundus merito mouebitur in seipso: q3 qui in maligno
j. Jo.5. τ calũnia ponit in cũctis τ singlis electis τ reprobis necesse est
quatiatur. Unde τ legitur in Jona cap.1. Mare ibat τ intumescebat τ
nauis ɔteri piclitabatur a vento. vt autem de ceteris orbis climatibus

f ¶ Nomine vrbiuz tam ecclesiasticos q̃ plebes seculi intelligimus vniuersas. Unde sicut in babylone totus mundus in genere accipit/ sic in specie tanguntur diffuse.
Joã.x. g ¶ Infra ecclesiaz Romanã sunt mercenarij plurimi non pastores: qui etiã bestie dicunt a vastando: dracones a seuiẽdo: strutões a simulando: sirene a luxuriando: pilosi τ appropinqs amãdo.
Eze.32 h ¶ Solez nube tegam: τ luna non dabit lumen suuz τ ingredere stellis eius.
¶ Ad litteraz propter aduentum antechristi τ orbis exterminiuz sol τ luna vt sue caliginis ɔtrimẽta prenoscant.
Esa.5. ¶ Cõtra assyros de terra mea. s. alemania in ecclesia: τ oẽs alios ɔsequentes.
Esa.14 i ¶ Sol cõuertetur in tenebras τ luna in sanguinẽ/ añq̃ dies dñi veniat magnus in orbem.
Joel.2. k ¶ Ponaz inquit hierusalem in lapidem oneris oib⁹ pugnantibus ɔtra eaz: que τ si more nauicule fluctuat nõ frãgetur.
Zach.12
Mat 8 l ¶ Metaphorice in sole accipiuntur principes seculi clariores: in luna ecclesia prelatorum crescens prosperis τ eclypsi patientes in aduersis. Unde sequitur. Uisitabo super vrbes mala: τ super impios iniquitatem eorum: τ quiescere faciam superbiam arrogantium τ infideliuz potentiam humiliabo. Et hoc est quod subditur. Stelle celi, i, religiosi ecclesie/ non expandent lumen suum/ tenebris cupiditatis τ carnalitatis operti.

¶ Non

ſileamus incurſibus ⁊ furijs opprimēdis qd moderni ceſares[a] ger/
manoꝝ in Roma ⁊ liguria fecerint lamenta repetere nō videmus:
ſufficit ſoluȝ de aq̄la ⁊ eius reliquijs in ſicilie regno diſſerere:quaꝝ
3.re.13 iferioꝛ digitus lumbis groſſioꝛ patris erit.¶ Licet eniȝ ob enoꝛme
flagitium aquile decaluande poſteritas ad modicuȝ fere habeat ab/
ſoꝛberi italicus:tamē ille qui poſt fratres pꝛeuios ad regni ſarcinas
remanebit[b] non leuib:ꝫ inter pꝛimoꝛdia ſui tp̄is terroꝝ vepꝛibus
ſepietur:ſed qꝛ de Romanis/thuſcis pḣanis liguribus/⁊ circūia/
centibus alijs eradicanda cōſpicitur ſcoꝛia ſcandaloꝝ vſqꝫ ad pꝛefi/
nita tp̄a ꝑmixtum laboꝛis ⁊ ocij pꝛotrahet curſum ſuuȝ. Et ſi intra
vel extra regni ſiculi cingulum ex aliquoꝝ pꝛefectoꝝ incurria ſpiri
tum cōmotionis incurret:ac per hoc de muliere nepharia que inſi/
Apoc. det coccinee beſtie[c] Romanoꝝ nullatenus q̄s cōfidat:qꝛ duȝ hūc
17. humiliat hunc exaltat indifferēter omni pedes diuaricat trāſeunti:
ps.74. vt vel quodāmodo pꝛedaȝ oppꝛeſſi regni diripiat ſpolia ſubtrahat:
Eſa.8.
Ge.49 ⁊ ſic aſcenſoꝛ eius ac ſi de ceraſtis moꝛſibuſ retroꝛuat.¶ Sed ſi pꝛe/
ſes ipſe vires intrinſecas faceret quietis tp̄e foꝛtioꝛes ⁊ de ſuis que/
ſtibus minus pꝛodige ſuuȝ atrium cuſtodiret:vix eum externuſ ho
ſtis inuaderet:vix ſue quietudinis lectulum timoꝛ eccleſiaſticus cō
moueret:ſed exquo(ni falloꝛ)aſpirat ad cimbalū ꝑgreſſioꝛis nois vl'
fauoꝛis/ventilaturus coꝛnibus extra fines:neceſſe erit vt ⁊ a foꝛin/
ſecis ſtimulos diſſidij tollat ⁊ a domeſticis mente duplicibus incur
rat anxias paſſiones.¶ Quia vͦo rarus fuerit penes eum qui pꝛo
ipſo ꝓceſſu tp̄is ſolicitus eē velit vbi ſtipēdiarius cōmoda ſua que/
ret:non dubito quin ſup eum bellum[d] ſanctificet/ſi nō iferatur ali/
quid in os eius.Un̄ ⁊ legitur.[e] Caligabit ſydus eius meridie ſcoꝛ/
pionis aculeo feriendum:ac per hoc p̄toꝛ ipſe ſua felicia ſuper inſi/
dias ſuſpicet̄:qꝛ ⁊ſi euȝ tp̄e medio faſtigij tempoꝛalis pompa ꝓroue/
xerit/eius tn̄ nouiſſima ſiue pꝛima ſub laboꝛioſa ⁊ impꝛoba impoꝛtu
nitate tranſibunt.Un̄ ⁊ Hieremias tam de patre aquila q̄ȝ de pꝛole
Hiere. poſtrema infert ꝓuerbiuȝ dicens.[Perdix fouit que nō peperit/fe/
17. cit diuitias/⁊ nō in iudicio:in dimidio dieruȝ ſuoꝝ derelinquet eaſ:
⁊ in nouiſſimo ſuo erit inſcipiēs.]Hac de cauſa vterqꝫ pꝛeuideat:ne
minus ꝯſulte diſcutiāt eccleſie filios poſſe tenere domeſticos/quos
indifferenter pꝛeuij pꝛincepes habuerūt velut ericios ingetos.In/
uentis ſiqdem codicibus legimus ꝙ eo grauioꝛa p̄ſidibus ſcandala
italica rabies intulit quo ab eis ſtipendia ꝓfuſioꝛa ſuſcepit.Nec hoc
in pꝛecipitiuȝ aliquoꝝ inferimus:vt vir animoſioꝛ imagine genito/
ris meſtitia debeat abſoꝛberi/ſed vt potius aſſumat inde ꝯſtantiam.
Unde nō leuem a viris mendacibus exceperit diſciplinam.Unde
Eſa.24 Eſaias.Erubeſcet luna(inquit)⁊ ꝯfundet̄ ſol tam ſcilicet clericalis
oꝛdo q̄ȝ ſecularium multitudo cuȝ regni pꝛeſes aſſumet̄ ad ſolium/
vel quaſi turbo populi parietem impulſurus attenuabit ſp̄ūm ſup/
boꝝ.Licȝ eniȝ ſcriptura refriget ꝓphetalis ꝙ gens ⁊ regnuȝ qͦd nō
ſeruierit eccleſie militanti ſolicitudine vaſtarent̄:tn̄ donec in iſrael
auguriuȝ verſatur ⁊ idoluȝ id impleri nō poterit:qꝛ ex excreſcenti/
Hiere. bus vitijs virtus atteritur ⁊ vibꝛat̄/populūqꝫ iuſtitie iniqtatis te/
27. nebꝛis operit̄.[f] [Nolite audire ſomniatoꝛes diuinos ⁊ augures celi

a ¶ Nō babylonem
ſolam nec Romā nec
ſectam ſaracenicam:
ſed etiam multitudi/
nem repꝛoboꝝ:quos
oꝛbis vniuerſus inclu
dit in ſingulis locis ⁊
vꝛbibus ſupꝛa pꝛemi/
ſimus lectoꝛis textus
oſtendit.
b ¶ Roboam in li/
bꝛo regū.Pater in/
quit meus cecidit vos
flagellis:ego autē ce/
dam vos ſcoꝛpioni/
bus ⁊ ſarcinas adij/ 3.reg.
ciam grauioꝛes. 12.
c ¶ Romana eccle/
ſia eſt terre regibꝰ foꝛ/
nicans cum adultera/
trice.
d ¶ Sanctificate ſup Hie.6
eam bellum/conſur/
gite ⁊ aſcendamus in
meridie.Eſaias.Ego Eſa.13
mandaui ſanctificatis
meis/⁊ vocaui foꝛtes
meos in ira mea.
e ¶ Super hoc Eſa. Eſa.13
Celum turbabitur ⁊
terra mouebit̄ de lo/
co ſuo:quia inter fla/
gella ſecli clerici ⁊ lai
ci neceſſe eſt affligan/
tur.
¶ Quia vtrūqꝫ tem/
pus continuum erit/
iccirco ſigillum ſepti Apo.8
mum in ſpecies non
diuiditur:vt pꝛecedē
tia laboꝛibus deputa/
ta.Unde ⁊ dies vnus
creationis veſpera ca Gen̄.1
ruit:qꝛ duplex laboꝛ
pꝛeceſſerat in ſexto ne
interrumperetur ocij Hebꝛ.
ſabbatiſmus. 4.
f ¶ Contra diuina cō
ſilia omnia philoſo/
phica pereunt in ſui
ſub putatione figmen
ta.

sydera supputantes: q: mendaciuz vobis pphetant. Ecce gens que
non subieceri t ceruicem suam & seruierit regi babylonis in gladio
& fame & peste visitabo: & ǫsumam eos in manu eius.] Si pp̄ter iu-
stitiam regni dei cūctorum regum habuit ecclesia presecturam, pfecto
pp̄ter mundi supbiam principibus secularibus est subdenda: & inde
est q a seruitute nō poterit collum excutere nec obduci cicatrix ex
Hiere. 25. zacha. 7. vulnere donec septuaginta anni fm speciem a nostris temporibus
& origine aquile in babylonis carcere complebunt: sicut enim legit
de ecclesia direptionibus exponenda. [Uniuersi hostes tui in captiui- Hiere. 30.
Contra omnes gentes que veniunt contra hierusalem. taté ducentur & qui deuastant vastabunt. Q: venturus erat gladius
dñi ad caldeos & habitatores babylonis principes & sapientes diui- Hiere. 50.
nos & fortes equos & currus]. Referēduz est ad romanos & theoto
nicos, clericos, & prelatos a gentibus & regibus atterēdos ad lrãz: &
Hiere. 51. fm spūz per doctores euangelicos arguendos, quibus & d. [Acuite
sagittas implete pharetras, suscitauit dñs spiritum regum medorum
& contra babylonem mens eius vt perdat eam: quoniam vltio do-
mini est vltio templi sui, ecclesie militantis. Capitulum. 14.

Onus philistijs. [Ne leteris philistea omnis tu: q: com
minuta est virga pcussoris tui]. Onus regionis istius
ad gentiles idolatras referēdum est qui christi marty-
res perimerunt, pro qbus velut semine successere do-
ctores idolatriam vniuersam verbis & signis patenti-
bus arrianāqz pfidiam subuertentes. ¶ Uerum fm exordium ter-
tij status inflectēdum est ad patarenos & hereticos alios pterendos
Prouer. 5. in Petri gladio bicipiti & acuto: & q: tempora nostra respicit onus
istud ad aquilam colubrum & regulum volaturos referimus: q: sub
ipsis multa exterminia mysterialiter implebuntur: que ad presens
non possumus sicut euenerint explicare, quantacūqz pminentia in-
tellectus: aliter enim videt quis a longe, aliter qui deprope ponit:
aliter qui inter certamina & in ciuitate discurrit. Igit si [in colubro]
designatus est aquila [b] [in regulo] posterus ad regni apicē assumen
dus: pfecto ille in eius semine vel prole perpendit: qui cum perdi-
tionis filio antechristo pro fide christiana confliget. Unde & seqtur.
Apoc. 12. [Interire faciam radicem tuā in fame & reliquias tuas iterficiam.]
Apoc. 20. tam in spiritu qz in carne [phylistea] liguriam prefigurat in [fame]
verbi dñi cruciandam ob exortam in ea hereticam prauitatem. Se-
quitur. [vlula, porta] que ciuitatē Janue [c] prefigurat. Uñ & de aqui
la scribitur. Portas liguruz coartabit. [Prostrata est philistea ois]
q: in cunctis eius finibus vnguibus aquile discerpetur. Sequitur.
[Ab aquilone eniz fumus veniet: & nō est qui effugiat agmen eius].
Hiere. 47. Hinc quoqz Hyeremias ait. [Ecce aque ascendunt ab aquilone: &
erunt quasi torrens inundans, & operient terram]. Quāta Federi-
cus primus de nouorum semine caldeoruz fecerit in liguria: secūdusqz
futurus peregrinum vaticinium breui sermone depingit de primo
dicens. Erit de sepulchro vrbium mediumqz caput ligurum deni-
grabit: de altero vo nidus eius secus eridanum septē litteris scribi-
tur, cuius receptaculo hesperiam zonam in sibilo, armisqz modicis
conteret caliditate plurima, & medium caput ligurum tenui bello
quassabit

b ¶ Nota caput draconis septimum in quo aquila vires sumet vsqz ad antechristi lubricum, in caudaz in qua gog venit excendendum.

c ¶ Nota Januēses tumidos in suis nauibus gloriātes vbilibet incuruandos.

. quassabit. Licet enim exinde [a] aquila tum ab hostibus tuz a dome
sticis impeti habeat ignem in gremio aliturus : tamen post dierum
curricula in quibus aquila dormiet somnuz suũ euigilabit [b] pro eo.
[Regulus] ad solium prouehendus / q cauernam rebellium virtute
resumpta concutiet ꝛ patris iniuriam in furore frementis spiritus
Ezech. ulciscetur. Unde ꝛ in Ezechiele de hereticis patarenis. [Extendaz
25. manus meas sup palestinos iterfectores iterficiaz: faciãqz in eis vl/
tiones magnas ꝛ arguens in furore. ꝛ iterum. Depopulatus est dñs
palestinos reliquias insule capadocie]. Palestini vᵒ tangunt ẜm
quid vuandalos / lombardos / aliosqz populos infectos erroribus fi/
deles animas deuastantes / de quibus torpentes pastores videant si
coram ipsis non demoliuntur vinee ecclesiarum ore; vulpium ꝛ fe/
rarum in contumeliam redemptoris. Caplm. 15.

Ge. 19. Nus Moab. [Quia nocte vastata est [c] Ar [d] moab cõti
cuit]. Merito [moab nocte] destruitur: qꝛ de patris in/
cestu genitus: tpe simili memoratur: dederũt ingt due
filie Loth patri suo bibere vinuz nocte ꝛ cõceperũt ex
eo' vnus vocatus est Moab: alter Amon / significãt isti
duo ẜm concordiã grecos ꝛ latinos a iustitia patris auersos. Rursum
ẜm spũm tangũt hospitalarios ꝛ tẽplarios a charitatis incendio fri
Apoc. gescentes. Juxta intellectum vᵒ tertij status orbis pretendũt duos
xj. ordines [e] affuturos: quos testes Joãnes noiat. ꝛ Jo. ca. 20. duos an/
gelos ad caput ꝛ pedes monumẽti dñi presedentes. Ecce duo viri sta
bant / vnus hinc sup ripam fluminis ꝛ alius inde ex altera ripa flu/
Dañ. 12 Jo. 20. minis / videret virum vestitum lineis habere concordiam cum an/
Ge. 19 gelo: qui resurrectionem dñi mulieribus nunciauit: reliquos duos
cum duobus angelis missis ad sodomam subuertendam. Ripa vᵒ
fluminis prenotat generationẽ [f] vndecimã / primam a Christo inci/
piẽdam. Anno. 1201. in qua duo ordines creabunt / qui terram per/
Josu. 3 cutient omni plaga: hinc ꝛ tribus manasse in duas partes iordane
medio est diuisa: lz iordanis ipse ad transitum arche federis inferio/
res aquas in mare mortuuz miserit superiores vsqz ad sarthã resu/
derit: vt lapides de medio tollerentur duodecim ꝛ totidem pro eis
Josu. 4 in flumine locarẽtur: in signum eoꝝ: nec dubiuz qui trãsmittuntur
ad patriam ꝛ alioꝝ qui ad mundanis molestijs relinquuntur. Qd
autem [domus edibon ascendit ad excelsa in planctum: ꝛ sup nabo
accincti sunt sacco in triuijs]. solum ad pressuras populoꝝ : sed ad
molestias ordinuz prescriptoꝝ lector noster non ambigat inflecten/
dum: qꝛ ꝛ de ruina seculi ac si alterius hierico non leuis dolor assu/
mitur: sicut nec de tubarum strepitu labor multiplex vacuatur. Le
Josu. 7 gitur in Josue: qꝛ etsi semel vsqz ad diem septimuz hierico septimo
sacerdotes clãgentes buccinis circuissent: non nisi tñ in septeno se/
Apoc. ptimi diei circuitu vrbis ipsius menia corruerũt: in indicium vtiqz
xj. futuroꝝ: quo ẜm Apocalypsis: ꝛ Danielis presagia: superbia seculi
Dañ. 4 prorsus non poterit atteri / donec angelus septimus buccina canitu
Apoc. rus adueniat: qui multiplicatis vndiqz preconibus / ꝛ diuina myste
xj. ria compleat: ꝛ bellis scandalisqz silentium in abundantia pacis po
nat. Facte inquit sunt voces magne in celo. s. ecclesia / dicentes. Fa/

a ¶ Locus iste tan/
git alũnorum aquile
cõspiratiouem.
b ¶ Coluber dormit
sub vmbraculo mor/
det in silentio regu/
lus veneno aerem in/
ficit ꝛ solo visui peri/
mit.
¶ Scorpio flatu a/
durit in cauda pũgit.

Canti. 2.

c ¶ Amon torrens
est diuidens moabi/ Nũl. 33
tas ꝛ amorreos.
d ¶ Ar est nomẽ vr/
bis: moab / nõ legitur
petra deserti. Unde
Esa. Emitte agnum Esa. 16
domine dominatorẽ
terre: de petra deserti
ad mõtem filie syon.
Hiere. Relinquite ci Hiere.
uitates ꝛ hitate in pe 48.
tra hitatores moab.
e ¶ Duo ipsi ordi/
nes iuxta fluenta vr/
bium morabunt / quẽ
admoduz in loth iu/
xta iordanem popu/
lum instruẽtes in pre Ge. 1.
iudicium secularium
ꝛ carnalium prelato/
rum.
f ¶ Quod replicat
moabitarum vastatio
ecclesie est qꝛ amoni/
te fratres eoruz indu
cunt cum eis. Unde
ꝛ Loth pater vtro/
rũqz bis cuz filiabus
cõmisit incestum: licz
enim impossibile sit
coire quẽpiam dor/ Ge. 19.
mientem: tamen mi/
sticus sensus acceptat
in ordinibus supra/
dictis.
g ¶ Singula genera
tionum triginta an/
nos complentur.

ctum est regnuz huius modi dñi nři ꝛ christi eius in secula. Qꝫ aũt
dicit.[Ascendit dñs edibon ad excelsa in planctuz].duobus modis
pōt intelligi:siue vt consulerent idola/siue qꝛ ꝓpter hostes per cam
pos effusos ardua mõtiuz adierũt. Moraliter exponi potest de illis
Apocal.xj. doctoribus:quoꝝ typum fuerũt duo testes euãgelici/vitam carna/
lium arguentes[in sacco ꝑenitẽtie][in caluitio culpe in mento fidu
cie][triuium][est ecclesia/in qua conueniunt clerici[a] ꝛ religiosi:qui oẽs
fere declinauerũt a semitis eqtatis. Quid dicit.[Aque eniz nemrim
deserte erunt:qꝛ aruit herba defecit germen viroꝝ oĩs interijt].Ad
Esa.9. doctrinam grecoꝝ infectam arriana ꝑfidia refundenduz est:qua vi/
roꝛ fidei/germen spei/ꝛ herba aruit charitatis. Uñ ꝛ seqtur. [Aque
dibon replete sunt sanguine][carnalis nec dubium itellectus. Noie
[torrentis salicuz fluuius babylonis accipitur/vbi trãsmigratio iu/ Ps.136
deoꝝ organa letitie suspenderũt. Ceteri vō moabite babylonis gla/
dium fugientes in amorreoꝝ terra sunt tribulationis igne consum/
1.Reg.xj. pti. Qđ autem.[Amonite dispersi sunt:nec fuit q reduceret fugien/
tes].ad latinos refertur:vt a pressura seculi nõ videantur expertes:
cum grecos ac si fratres suos ꝯspexerint in impialis sede fastigij cõ/
Gene. 19. teredos. Quid aũt scriptura loqtur.[Amonitas[b] ꝛ moabitas.]ad
ꝓpria reuertentes/videtur ꝙ tam latini q̃ꝫ greci:quasi sub vno tẽ Judi.3
1.pet.5 pore vel ad fidei catholice gratiam vel ad possidendam patriam re/
ducentur. Unde ꝛ infertur. Capl'm.16.

[Mitte agnum dñe]nõ lupum vel leonem destructo/
rem[sed dominatorẽ terre ad montem filie syon/de pe
tra deserti]qꝛ de Ruth moabitide.s.gentibus christus
verus agnus nasciturus erat/sicut ꝛ de iudeis vt in se Ruth.j
vniret/duos contra se parietes venientes:ne vnus al/
Psal.117. teri mõ quolibet insultaret:iccirco plus apparuit in iudea/vt suos
Joan.1. lucrifaceret:ꝛ sic nõ receptus a ꝓprijs/ad alienos liber transiret.vñ
Actuuz.13 Paulus.[c] Uobis qdez.s.iudeis oportebat primũ loqui verbuz dei:
sed qꝛ indignos vos iudicastis verbo vite. Ecce ꝯuertimur ad gen/
tes. Qꝫ dicit.[Letantibus supꝰ muros cocti lateris loqmini plagas
suas].non tam ad apostolos q̃ꝫ ad martyres sermo reducitur:quos
vt vagos ꝛ ꝓfugos nõnulli credentes ex gentibus sub ꝓtectionis
tegmine absconderũt a facie vastatorum. Deniqꝫ[plage]crudelium
nũciate tꝑales angustie sunt vel afflictiones eterne. Uñ ꝛ Moyses
plagis varijs flagellauit egyptios/in impietatibus obstinatis. Hinc Exo.6
ꝛ sequitur. venter meus[d][Ad moab quasi cythara sonabit:ꝛ visce/
Mat.5 ra mea ad murum cocti lateris:]qꝛ per electos suos pauꝑes ꝛ infir/
mos:ad fidem euangelicam tumentia corda ꝯuertit. Qꝫ aũt legitur
[In tribus annis quasi annis mercẽnarij auferetur gloria moab sup
omni populo multo:ꝛ relinquet in ea sicut racemus paruus ꝛ mo/
dicus nequaq̃ꝫ multus].Ad tꝑs secundi signaculi referendum est:
in quo etsi imanis fuit tribulatio:tñ precedentium breuis. Uñ ha/ Apo.2
bebitis tribulationem diebus decem. Si vō anni ipsi ad statum ec/
clesie tertium referũtur/ꝑfecto in nonaginta annis futuris ab anno
M.ccc.ꝯstrabitur prorsus mundi supbia ꝛ humilitas ecclesiastica
attolletur ꝯuersis ad deum qbuslibet infidelibus gẽtibus ꝛ iudeis.

a Post seditiones intrinsecas vrbium ꝛ locorum greci a latinis ꝛ Latini a danais calcabunt:sed ꝛ in typo religiosorum manasses effrayz:effrayz manasse toto animo deuorabit.

b In spiritu moab ꝛ amon tangunt iudeos ꝛ israelitas deuiantes a vero:ꝓpter ꝙ ad eos non leo diabolus sed agnus christus ꝓmittendus ꝑmittitur.

c Et hoc dicimus vt quẽadmodum per apostolos est conuersa gentilitas/sic expediet amodo:vt per ꝑcones nouos ecclesie iudeorum reliquie ad agnum christũ quem in cruce vorauerant/conuertentur.

d Uentus apostoli cytharizantes ꝛ predicantes gentibus ꝛ iudeis in spiritus paupertate.

Nec obstat

Nec obstat si tp̄e aquile vel pulloꝝ ecclesia iter aquas diluuij instar
Luc.8. nauicule fluctuabit: qꝛ ⁊ feruoꝛ equoꝛeus eo facilius frangit̃/quo foꝛ
tius eleuat̃. Hēt[a] eni iordanis transitus ꝯcordiã cū passione dn̄ica:
⁊ vna cum explanatione legis: vnius autē dies.i.sabbatum diuisus
erit in duo ad quietem ⁊ laboꝛem. Uñ ⁊ ecclesia cantat post all'a bre/
uem tractū/qui pressuram figurat antechꝛisti. Uides ne lectoꝛ quō
sunt inuoluta mysteria scripturarum/vbi per ea que facta sunt futu
fo.174 ra alia prenoscunt̃? [Ecce duo reges amoꝛreoꝝ seon ⁊ og]. significāt
Exo.25 Saladinum soldanū babylonis ⁊ regem marrochioꝝ Chꝛisti gla/
Exo.17 dio submittendos. Moꝛs Moysi defectum secularium prelatoꝛū:
[archa] ecclesiam: [Josue] sūmos pontifices: ꝯflictum cum aquila ⁊
eius semine habituros. Hierico: Imperij Romani potentiam atte
Josu.5 rendam/trāsitus ioꝛdanis dies aquile ⁊ ecclesie fluctuantis circun/
cisio facta in galaad/multoꝝ ꝯuersione ⁊ abstinētiam ab illicitis: sa/
cerdotes tuba clangētes preconea nouos in chꝛistiano populo su/
scitandos. Ruina regum chanaā: omnis potētatū seculi lubꝛicum
prefigurat: distributio quoq̄ terraꝝ significat regnum qđ est subter
omne celum populo sanctoꝝ altissimi tribuendum. Et notādū q̄
bella amoꝛreoꝝ fuerunt foꝛinseca: aquile ⁊ suoꝝ: domestica erūt ⁊ ꝓ/
pterea grauioꝛa. Uñ ⁊ legitur. [Mamillis sponse lactabit̃: ⁊ iterum
erit in insidijs sponse agni]. Hinc ⁊ Hieremias. Sup messem tuam
⁊ vindemiam predo irruit: qꝛ tā in tp̄alibus q̄ꝫ spūalibus ecclesiam
gustabit. Uñ ⁊ in onere tyri qui respicit siciliã/equo vultu legitur.
[Ecce dn̄s dissipabit terram/nudabit eam ⁊ affliget faciem eius: ⁊
disperget habitatoꝛes eius]. s. terre regni: qꝛ v̄o ꝓpter supbiam[b] in/
colarum repugnātium aquile ac insultātium stirpi eius: vtrisq̄ da/
bitur coꝛ ferinū/vt ecclesie foꝛtem exterminēt/opibus spolient/affli
gant talijs/⁊ dispergāt etiam in ꝑsonis: ac per hoc dum nō erit dis/
par cōditio sacerdotis ⁊ populi/serui ⁊ dn̄i/diuitis ⁊ inopis/transfe/
rent̃ vndiq̄ terre gaudia/⁊ opida solitudine vastabunt̃. Deniq̄ etsi
Hier.1 post ꝯtentiones italicas querelasq̄ papales/in quibus vt aquilona/
ris olle furia foꝛtius coꝛ aquile succendet̃/volatus a virib9 flexus fue
rit vel remissus: non tñ eius successio totaliter assumet̃: qn ⁊ ille ni/
dus prepostérus resumat audaciam/sub qua notam iniurie petri se/
des nō poterit abolere de facie/vbi ꝯspexerit regulum habere latibu
lum in regni foꝛamine cauernosum: ⁊ qdem coꝛam eo incuruabitur
Job.2. Eze.16 siculus: ⁊ humiliabit̃ alienus/donec lux eius obtenebꝛet̃[c] caligine ⁊
4.re.15 terram samarie teneat superbus filius Romelie.

Hiere. 49. Contra filios Amon. [Nunqđ filij non sunt israel/aut
heres nō est ei? cur igit̃ hereditate possidebit melchon/
Gadir ⁊ populus eius in vꝛbibus habitabit]. Amoni/
te latini sunt s̄m concoꝛdiam: sicut moabite[d] danai: si/
Nūi.33 bie.47. donijq̄ romani. Fuit enim idolū amonitaꝝ melchon
4.re.23 quit moloch/moabitaꝝ chamos/sidonioꝝ astaroth: in qbus tria vi
3.re.xj. tia/superbia/auaritia/⁊ luxuria designant̃. His quoq̄ Salomon rex
4.re.23 coꝛruptus studijs mulierum/typum gerit presulum modernoꝝ: ⁊
3.re.11 iccirco presul effeminatus quisq̄ preuideat: ne ad diripienda spolia
crucifixi seculares principes/ac si milites accingant̃. Uñ ⁊ de aquila

a Qđ ꝑp'ls israel trib9 diebus mansit su per ripã ioꝛdanis ad totidē dies passionis chꝛisti referendū est in quibus affliguntur cuncti chꝛistiani. Josu.3

Deutero.34.
Nota de aquila ⁊ eius semine.
Numeri.22.
Ibidem.32.
Josue 5.
Josue.6.
Apocal'.xj.
Josue.12.
Josue.13.
Dañ.7.
Josue.12.
Esa.60.
Hiere.48.
Esa.23.

b Decem coꝛnua bestie: idest repꝛobe multitudinis foꝛni/carie. Apoc.17.

c Caligo hec erit moꝛtis: terra samarie regnū eius filium ro/melie antechꝛistus. Job.3.

Hec ⁊ Dido que struxit carthaginem: vt fabule referunt.

d In spiritu filij Amon tāgūt anglos: ⁊ moabite francos q vere fallaces ⁊ dupli/ces in angustia tempo ris secuturi/nō solum in reges suos ꝯseuiēt: sed ⁊ presules de ter/ra ꝓscribent. Unde ⁊ Naas princeps illoꝝ nuncios Dauid tur/piter pertractauit. 2.Reg.10.

legitur. Manus ad monilia eius.s.ecclesie/cultūqꝫ eius depaupera/
Hiere.15. bit. Et Hieremias.⌊Diuitias ⁊ thesauros tuos in direptionem da/
Treno.1. bo gratis inimico tuo⌋. Et iteruꝫ.⌊Manū suam misit hostis ad oia
desiderabilia eius⌋. Nec soluꝫ ipse regni ecclesias spoliabit:sed ⁊ oēs
Apoc.12. qui sub eo velut septimo draconis capite subsequent manus ad pre
al.inferrent. das intulerint sub pietatis specie violētas. Sed nunqꝫ inter ipsa su
spiria recidiua cōpingi poterit:ferrū ferro/austruꝫ acuit/Petri gla/
dius/gladio agle successiuo. Nō videt in visione ꝓphetica[a] qꝫ vasa
iniqtatis bellātia ꝯcordiā patiant/donec vel rigor lentescat ecclesie
vel liuor pestilētie[b] desuescat:ac ꝑ hoc sicut nec a forti tollet preda: Esa.49
sic nec iactura vel iniuria ecclesie remittet. Iterum ait donec[c] flu/
ctus discordie sileāt:⁊ procellosa cōmotio statuat in auram:quicūqꝫ
medius hinc inde versabit/quasi panis subcineritius reputetur:qꝛ
tutius ꝓsus erit sarcinam portare discriminis:qꝫ repugnare cona/ Osee.7
tibus exactoris:qꝛ vo iter mulierem ⁊ anguem nō leuis agetur astu/ Gen.3
tia:preses ⁊ pontifex videāt ex aduerso/ne dum alter caput iniusti/ Deute.
tie ꝯteret alter calcaneo vulnus deceptionis iportet. Seqtur.⌊Ecce 25.
dies veniunt/⁊ auditū faciam sup Rabbath filioꝝ Amon fremituꝫ
prelij:⁊ erit in tumulum dissipata⌋. In⌊Rabbath⌋secularis latini/
tas:in⌊melchon⌋clericalis accipitur dignitas. Et qꝛ vires earuꝫ ar/
rogātia elationis excedit/merito vastabuntur tam in impio qꝫ in re/
gno. Qꝛ aūt⌊captiuitas moab[d] ⁊ amon in diebus nouissimis redu/ Ps.82.
cetur⌋. Ad ꝯuersionem iudeoꝝ ⁊ gentiuꝫ in erroꝝ tenebris relictoꝝ
referri dicimus/cum post ruinam ꝑditionis filij non solum mūdus
desistet a scādalis:sed ⁊ ecclesia militās a cunctis impugnationibus
requiescet.⌊Ponam multitudinē inquit pacis filijs tuis ⁊ iniusti/ Esa.53.
tia fundaberis/restituens iudices tuos/vt fuerūt prius ⁊ consiliato/ Esa.1.
res tuos sicut antiquitus⌋. Capitm.17.

Onus[e] damasci.⌊Ecce Damascus desinet esse ciuitas⌋.
Hieremias dissoluta est Damascus[f] ⁊ versa in fugam. Hiere.
Damascus a seruo habetur cōdita caput regni syrie scri 49.
bitur ꝓm vaticinium Esaie: lꝫ enim tangat iudeoꝝ re/
gnum in morte Christi fuisse solutum:tn̄ qꝛ multi lepro
si in syria extitisse legūtur/tam in grecia ꝓpter arrianos qꝫ in Ita/ 4.reg.5
lia ꝓpter patarenos[g] ⁊ hereticos alios/dn̄icam vineam corroden/
tes dicimus ab ipietatis colligationibus dissoluendos:⁊ qꝛ abana ⁊
pharphar/spāliter thusciam ⁊ liguriam prefigurāt:non deesse pote/
runt qui eos ꝯfundant ⁊ ꝯterāt in verbi gladio atqꝫ ferri:vt assum/
ptis menijs.⌊Benadab[h]⌋hereticorum defensoribus ⁊ euersis:⌊vi/ 3.reg.
ri⌋quinqꝫ⌊prelij⌋fidem catholicam impugnātes sub extremo limi/ 20.
te apertionis sexti signaculi.⌊Cōticescāt:turbati inquit sunt in ma/ 4.reg.16.
ri:imperij siue templi solicitudine quiescere nequierūt⌋. Qꝛ autem Apo.6
Esaie.17. dicit.⌊Et erit sicut aceruus lapidum in ruinā⌋. Ad dissidium itali/ Hiere.
carum vrbium refert:qꝛ ⁊ euāgelium clamitat aduersus hierlm sub 46.
Luce.19. typo ecclesie nō relinqui lapidem sup lapidem:qui desolationi non
pateat vl ruine.⌊Derelicte ciuitates aroer gregibus erūt⌋.ciuitates
iste ecclesie sunt plebane scissuris ⁊ erroribus atterende:sed postmo
Ezech.34. dum deputāde fidelibus gregibus:vt in futurum in virētibus pa/
scuis scripturaꝝ

Gene.49. a ¶ Leui ⁊ symeon vasa bellātia clericos ⁊ monacos prefigu/rant.
b ¶ Pestis hec est atrocitas ꝑuersoruꝫ. Ecce ingt ego mons pestifer qui corrum/pis vniuersam terraꝫ euoluens te de petris ⁊ dans in mōtem cō/
Hiere.51. bustionis ⁊ ire.
c ¶ Nota qꝫ ꝓm me/ritum populi dispo/nit correctionis mo/dus.
d ¶ Moralit moab
Ps.82. ⁊ amon ꝑplexos pec catis carnis ⁊ spiritus hoies per penitētiam eruendos de laqueo dyaboli prefigurant.
e ¶ Damascus/mo/ralr est mens pecca/toris a vitijs disgregā da ⁊ turbāda in ama ritudine penitetie lu/ctuose.
f ¶ Deliquerunt ci/
Esa.7. uitatem laudabilem vrbē letitie instar par
Hiere.49. turientium mulieruꝫ doloris āgustias emit
Hier.4 tentium.
g ¶ Ecce dabo tibi de synagoga sathane qui dicunt se iudeos
Apo.3 esse ⁊ non sunt.
h ¶ Rex Damasci fuit iste Benadab sicū
2.reg.2 Rasin ⁊ asael.

scuis scripturarum fiducialiter regescant.⌊Ecce stabit(inquit)adiu
toꝛium ab Effraim ⁊ regnum a damasco⌋.Contra iudam samaria ⁊
Damascus ꝯsilium exterminationis inierant pretendẽtes arrianas
grecoꝝ ecclesias sub tertio signaculo ꝯtra Romanã ecclesiam con/ Apocal.6.
spirandas:sed pro sexti apertione signaculi oẽs hereticos fautoresqꝫ Ibidem.
ligures aduersus fidem ecclesie veniẽtes inuit misticus intellectus
destituẽdos auxilijs ⁊ diuitijs tꝑalibus vacuãdos.⌊Disꝑdaꝫ(inqt) Zacha.13.
de terra ecclesie omnia noia idoloꝝ⌋erroneoꝝ.vꝫ.⁊ auaroꝛuꝫ etiam
supboꝝ.Unde in Amos.⌊Quia triturauerũt poplus damascenus Amos.1.
in plaustris ferreis galaad:emittã ignem in domum azael:⁊ deuoꝛa/
bit domos benadab:⁊ ꝯteram vectem damasci:⁊ disperdam habita
toꝛem de campo idoli/⁊ tenentem sceptrum de domo voluptatis ⁊
transferetur populus syrie cyrenen⌋.Quia Damascus semp ꝯtraria
iude fuit ⁊ tribubus trans ioꝛdanem/qbus cesserat in funiculũ ga/ Iosue.22.
laad:iccirco dñs cõminatur velut idolatram illam disperdere sce/
ptrũqꝫ regni eius subuertere:⁊ ad partes alias in maioꝛi parte trãs/
ferretur.Scdm cõcoꝛdiam itaqꝫ ꝓpter sceptri supbiam apostasiam
idoli ⁊ carnis luxuriam a latinis designatis⌊in cyrenen⌋⁊ saracenis
arabie gemimus trãsferẽdos.Uñ Ezechiel.⌊Cõgregabo aduersum
te per circuituꝫ filios babylonis⌋.i.latinos ⁊ filias⌊assyrioꝝ⌋.s.aga/
renos instructos galeis/clypeis/⁊ loꝛicis ⁊ plaustris:qd aũt seqtur.
⌊Reliquie syrie sicut gloꝛia filioꝝ israel erunt⌋. Ad exterminiuꝫ p/
tinet vtroꝛũqꝫ in opulentioꝛibus nõ abiectis.Uñ ⁊ subijcitur.⌊At/
tenuabiꝑ gloꝛia [a] Iacob:⁊ pinguedo:carnes eius emarcescẽt⌋.⌊Ra/
phayn(que ⁊ vallis gigantium)dicitur⌋presignat italiam/in qua de
multis pauci restiterint:quẽadmodum de iudeis ꝓpter illud.Reli Roma.9.
quie salue fient:que designãtur.⌋⌊Inspectis racemis ⁊ oleis post ma Esaie.24
nus colligẽtium⌋deserẽdis.Ueh (inquit) mihi qꝛ factus sum quasi Michee.7.
racemos colligens post [b] vindemias. Qꝛ aũt dicit⌊Sicut excussio
duarum aut trium oliuaruꝫ/aut quattuoꝛ vel qnqꝫ in cacuminibus
Act.x. eius⌋.Ad duodecim aplos ⁊ Pauluꝫ ac Barnabam referẽduꝫ est:
quicũqꝫ paucis ex circũcisione credentibus de legis onere sunt ex/ Apoc.
cussi:simile quid futurum est ⁊ iam in ianuis expectatur/vt de mul/ xj.
titudine secularium clericoꝝ in egyptioꝝ fluctibꝰ reliquẽdoꝝ [c] ali/
Mat.3 qui ꝯfugiant ad montana vt fructus iustitie faciant ⁊ infructuosas
arboꝛes ecclesiam dñi occupantes in securi ⁊ ascia euangelice redar
ps.73. gutionis excidãt.Uñ ⁊ seqtur.⌊Inclinabiꝑ homo ad factoꝛẽ suum:
⁊ oculi eius ad sanctum israel respiciẽt⌋.cõtemptis aris⌊lucis ⁊ de/ Gen.1.
lubꝛis⌋erronee vetustatis:qꝛ vͦo taꝫ synagoga iudaica q̃ꝫ ecclesia ita/
lica/tam grecia q̃ꝫ regio damascena/tam samaria q̃ꝫ effraytica q̃ꝫ re/
ligiosa collectio/tum moꝛibus tum erroꝛibus coꝛrupta cernitur in
plerisqꝫ/nec recoꝛdaꝑ dñi saluatoꝛis/recte seqtur.⌊[d] Plantabis plan
Esa.5. tationem fidelem/⁊ germen seminabis alienum⌋.Et iccirco earum Matth
singula turbabitur vesperi ⁊ diluculo destruetur.⌊Auferam(inquit) 24.
sepem⌋celestis auxilij:⌊⁊ erit in direptionem⌋ecclesie de genere ho
minum reproboꝝ. Qꝛ aũt dicit.⌊Ablata est messis in die heredita/
tis⌋.satis pꝫ qꝛ erronei populi tunc perdent bona celestia/cum tem
poꝛalia viderint annullanda:⌊⁊ dolebunt grauiter:⌋qꝛ vtrisqꝫ fine/

a ¶ In Iacob inuoluitur cetus israel segregatus a iuda.

b ¶ Uindemia facta est peruersoꝛum ab apostolis vsqꝫ modo amodo duo ꝓphete vl testes racemos colligent.i.reliquias iudeoꝛum ⁊ gentiuꝫ reuertentium ad ecclesiasticam vnitatem.

c ¶ Quinto die creationis de aquis pisces ⁊ aues producti sunt ⁊ de captiuitate babylonis alijs montana petentibus:alij in mũdanis fluctibus remãserũt.Unde vnus assumetur ⁊ alius relinquetur.

d ¶ Plantatio infidelis sunt clerici carnales ⁊ auari:qꝛ potius heretici fidem q̃ꝫ catholicã viuificãtes.

tenus priuabūtur. Seqtur. [Ueh multitudini multoꝝ populoꝝ: vt
multitudo maris sonātis/ ⁊ tumultus turbarū sicut sonitus aquaꝝ
inundātium siue ad assyrios vel ad caldeos sermo ꝓpheticus con/
uertatur/ a sensu fidei nō discrepat: vt hostes non leuiora mala susti/
neant ab alijs emulis: q̄ȝ que israelitis offendētibus indixerūt. Uñ
⁊ subijcitur. [Hec est pars eoꝝ qui vastauerūt nos/ ⁊ sors diripien/
tium nos]. Replicatio hec iteratione vltionis insinuat: iuxta illud Apoc.
Apocal. In poculo quo miscuit vobis/ miscete illi dupluȝ. Unde in 18.
Hieremia. [Uisitabo regem babylonis ⁊ terram eius: sicut visitaui hier. 25
regem Assur: ⁊ reducam israel ad habitaculum suū]. numerum vi/ Esa. 50
delicet electoꝝ: de quibus ⁊ dicitur. [Preciosior erit vir auro: ⁊ hō Esa. 13
mundo obrizo]. in tribulatione purgandi. Uasa (inquit) figūli ꝓbat Ecc. 27
fornax: ⁊ hoies iustos caminus tribulationis. Capl'm. 21. Esa. 11

Onus duma vel idumee [a]. [Ad me clamat ex seyr custos
qd de nocte? venit mane ⁊ nox]. Locus hic tangit iu/ Joā. 1.
deos qbus lux christus apparuit: sed q: lumen incarna/
tionis videre nō potuit: imo nec meruit adhuc eorum
reliquie in tenebris versantur erroris. Dilexerūt inquit Joā. 3.
magis [b] tenebras q̄ȝ lucē. Juxta spēm aliam itellectus tangit [onus
duma]. oēs negociatores maris ⁊ terre sapientes ⁊ legistas statuta Esa. x.
celarum infidelium imitātes: de qbus ⁊ dicitur. [Ueh qui cōdunt Hie. x.
leges iniquas]. Et iterum. [Leges populoꝝ varie sunt]. De nego/
ciatoribus vo maris Esaias ait. [Negociatores tyri ⁊ merces eius Esa. 23
erūt sanctificate dño]. i. destructe. [non recōdentur nec reponent].
Et qdem velit ⁊ nolit mundus sub sexto signaculo qd incepit tam Apo. 6
sup diuites seculi q̄ȝ sup negociatores terre. Theman clericos [c] vel Jo. 6.
symonaicos ⁊ auaros effundet predicationis phyala ⁊ furoris tam
per seruos ꝓphetas eligendos ex israel: q̄ȝ per tyrānos imperij in/
ter seditiones ciuium vētilantes. Uñ Ezech. [Fili hois pone facieȝ Eze. 35
tuam aduersus montem seyr] supbos scȝ diuites ⁊ carnales. [Dabo
enim eum desolatum ⁊ desertum: ⁊ implebo sanguine occisoꝝ]. Ce
terum q: fm concordiam grecos tangit insultātes populo latinoꝝ:
eos non dubito tam in nobilibus ⁊ abiectis q̄ȝ in prelatis ⁊ clericis
cōterendos. Uñ scriptura. Duas gentes odiuit aia mea: ⁊ tertia nō Ecc. 50
est gens quā oderim. i. magis mihi abhominabilis: qui habitant in
monte seyr: ⁊ philistijm: ⁊ stultus populus qui habitat in sichimis Ge. 36
Ex seyr eiecti fuerūt horrim qui ⁊ horrei pro qbus filij [d] Esau suc/
cessere coloni philistijm/ ⁊ sichimite qui ⁊ samarite vel effrayte inse
sti tribui iude fuisse ꝓbantur. Sed ne quis nos arguat in scripture
sacre mysterijs ꝯfundere misticos intellectus pro diuersitate littere
repugnātis/ lectorem reddere volumus eruditum: vt sic iter singu/
laria ⁊ pluralia diuidat: vt sciat vnde spiritus abeat vel accedat. Ec/
ce populus edom/ aliud significat qñ simul cum alijs ponitur duo/ Ge. 38
bus vel tribus: aliud cum seorsum. Hinc enim [seyr] iudeos [phili/
stijm] Romanos: [sichem] grecos prefigurat ⁊ solus positus edom
grecos innuit: sicut philistijm hereticos: ⁊ sichem religiosos acti/ Ge. 38
uos: si vo duo vt philistijm ⁊ sichimite ponuntur designant idiotas
seculares ⁊ clericos. ¶ Mysticus vo intellectus in septem species Ge. 34

deperditus

a ¶ Duma fuit de fi-
Ge. 36 lijs hismaelis. David
Frustra vigilat qui cu
stodit eam. s. ciuitas:
ps. 126 vanum est vobis ante
lucem surgere.
b ¶ Nec tpis asperi/
tas populuȝ/ nec ꝓ/
speritas a sordibus er
roris emendat vbi in/
ter lucem ⁊ tenebras
non distinguit.
c ¶ A voce ruine eo/
Esa. 49 rum cōmota est terra:
clamor in mari rubro
auditus est vocis eius
Terra est ecclia. Ma
re rubrum/ impiuȝ cō
tra danaos ⁊ alios po
pulos insurgēduȝ.
d ¶ Littere textus tā
git hismaelitas ab idu
meis Esau filijs assli/
gendos: sed in spiritu
ātiochenos ⁊ armeni/
os a turchomānis ⁊
alijs infidelibus con/
culcādos. Uerum q:
Absalon cōstituit du/
cem sup exercitum is/
rael amasan hismaeli
2. reg. tam cōtra David pa/
17. trem suuȝ. Galaad tē
toria sua figens/ ad ter
tium signaculuȝ libri
referenduȝ est: in quo
Apo. 6 Julianus apostata cō
tra romanum pontifi
cem rebellionē gessit.
Is enim ab impij ar/
ce delectus cōfugit ad
partes antiochie. Al/
terius galaad ad in/
stinctuȝ duas quē gre
cie superposuit a Ro
mana ecclesia segregā
dis. Alias absalon re
spicit antechristum cō
tra saluatoris vicariū
ꝯcitanduȝ ac si aman
importarium mardo
Hester cheum.
2. ¶ Quia alia regio sit
duma q̄ȝ idumea. ps.
ꝯclarat dicēs taberna
ps. 82. cula idumeorū ⁊ his/
maelite.
¶ Si vo iduma ⁊ nō
Idumea legit ab his/

dispartitus ſm relationes fidei totidem ꝑmāſura ſpiritus variatur.
Nam quarta relatio eſt patris ad filium : q̄nta filij ad patrem:ſexta
ad ſpūm ſanctum vtriuſq;: ⁊ ſic de ceteris ſm ꝙ premiſimus in figu
3.regū 12. ris. Ac per hoc tertia gens deo deteſtabilior eſt blaſphemans in ſpi/
ritum ſanctū:vt effraiticus ſamarites vitulis aureis ſe incuruātes.
Ge.26. Certe ⌊ſeyr ⁊ paleſtinus⌋ alieni erant a notitia veri dei. Sed ⌊ſamari
Oſee.5 tanus⌋ verba legis diuine relegens idolatrie ſeruiebat. Unde Oſee.
Hiere. ⌊Effraym fractus iudicio cepit abire poſt ſordem⌋. Et Hieremias.
49. ⌊Perijt ꝯſilium a filijs.ſ.Eſau/inutilis facta eſt ſapiētia eoꝝ⌋. Ter/
rena.ſ.⁊ carnalis:q̄ vo in grecis ⁊ alijs populis deſtruenda erat ſa/
pientia mundialis/recte ſeq̄tur. ⌊Non eſt vltra ſapiētia in theman⌋.
que interpretat̄ ⌊auſtralis⌋ ꝑditionem adduxit ſup Eſau tp̄s viſita/
tionis eius: ⌋⁊ iccirco eis ꝯſulitur vt fugiant/terga vertant ⁊ deſcē/
dant in voraginem/a framea vaſtatoris. Uñ ⁊ ſeq̄tur. ⌊Uaſtatum eſt
ſemen eius ⁊ non erit qd̄ dicit.ſ.vindemiatores veniſſe:vt ad te vel
fures⌋.i.pſecutores aut heretici: ⌊tuliſſent ſufficientias ⁊ abijſſent⌋.
Ad ⌊pupillos ⁊ viduas⌋ ſperantes in dño referendum eſt in ⌊ſeyr:⌋⁊
ſubditis vrbibus relinquēdos. ⌊Jurauit⌋ inquit dñs ꝙ ⌊deſerta erit
Boſra⌋.ſ.gentilitas/⁊ deſtructa ab erroribus vie ſue. ⌊Legatos miſ/
ſos cōtra eam in prelium⌋. Apl̄os itelligimus ad correptibiles inter
oēs:⁊ ſi non deeſſent inter millia populoꝝ qui ſeditionibus mutuis
alter alterum ipugnaret:certe quāta ſupbia danai tumeāt/quāta ar/
Eze.23 rogantia ferueāt in latinis/dicere nō eſt meum. Cum Ezechiel ſub
noie oolle[a] ⁊ oolibe orientalem ⁊ occidētalem eccleſias viuentium:
ideo ſtilo ſanguineo ꝓſeq̄tur. Sic inq̄t Hieremias. ⌊Subuerſa eſt ſo
doma ⁊ gomorra:⁊ vicine eius non habitabit ibi vir : nec incolet
eam filius hois/homo Chriſtus⌋. Licet enim ipſe calciamētum ſue
incarnationis ad ⌊idumeos⌋.i.ad oēs gentiles extenderit ꝯuerten
dos:tñ q̄ plures errores repti ſunt in grecia/q̄ȝ ⁊ in Italia latinoꝝ.
Jccirco traditi ſunt pſarum gladijs/⁊ tradendi denuo furijs princi
Oſee.9 pum occidentis : exquo enim data eſt eoꝝ eccleſijs vulua ⁊ arentia
vbera:ne vel filios chriſto pariant/vel ſpūalis itelligentie lac effun/
dant. Dandas nō dubito in ⌊maledictionis obprobrium ⁊ deriſuȝ⌋.
Ueruȝ q̄ ꝓpterea q̄ areſacte/detur in anno tertio.i.tertio ſtatu ſecu
li in quo ſumus doctrine pluuia ſalutaris. ⌊Aſcenſurus eſt alter He/
lias in verticem carmeli:vt ꝓſpiciente puero ꝯtra mare ⁊ circūuol/
uente ſe in ſeptē vicibus ⁊ nubecula paruula:vt veſtigiuȝ hominis
ſaliat/⁊ rex achab ipius ab impetu pluuie ſe abſcondat. Scd̄m pri/
mam ſpēm typici itellectus/chriſtum deſignat ⌊Helyas vertex car/
nali⌋ celum ad qd̄ aſcendit ⌊puer⌋ apl̄os: ⌊nubes⌋ predicationē: ⌊ma
re⌋ mūdum: ⌊ſeptena reuerſio⌋ ſeptem tp̄a ſecūdi ſtatus. ⌊Ueſtigium
hois⌋ chriſti imitationē/vel ꝯformitate vite ⌊Achab⌋ iudeos ⌊a facie
vel occupatione pluuie⌋ doctrine euangelice ſe celantes. Scd̄m ter/
tiaȝ ⌊Helyas⌋ ſpūales viros: ⌊puer⌋ miniſtros p̄dicatroes paſſi chri/
ſti conformes. ⌊Mare⌋ ppl̄m chriſtianum: ⌊nubes⌋ litteram gemini
teſtamēti. ⌊Achab⌋ pontifices ſeculares. ⌊Mons carmeli⌋ romanam
eccleſiam/ceteris excellētiorem in fide. Hinc notādum ꝙ ꝓpter er/
rores ſecularium prelatoꝝ moreſq; peruerſos pluuia doctrine ſub/

maelitas de galaad q
vēderūt ioſeph iegy Ge.37
ptum referenduȝ eſt:
deſignant enim ſcri/
bas ⁊ phariſeos/qui
ſecretuȝ legis ⁊ pro/
phetarum.i.euange/
lium gentibus proui Jo.xi.
derunt.

Hiere.49.

a Due iſte fuerunt
nepharie mulieres :
vna fornicata eſt cuȝ
aſſyrijs ⁊ altera cum
egyptijs:ideſt ſarace/
nis ⁊ francis:quaruȝ
mater ſynagoga fuit.
Ipſe ſunt due ille me
retrices ad Salomo/ 3.regū.3.
nis iudicium venien/
tes.

3.Regum.18.

tracta est. Unde ꝛ in libro regū. ⌊Montes gelboe⌋ nec ros nec plu/ 2. reg. 1
uia veniat super vos: qꝛ ibi abiectus est clypeus fortium. Clypeus
Saul [a] a clero nō a dn̄o postulāti. Et in regū. ⌊Erat autem [b] fames 3. lib:o
in samaria vehemēs: ꝛ ꝓpterea in anno tertio factū est verbum dn̄i cap. 18.
ad Heliam⌋. De pluuia terre supficiem irrigāda. Primus annus cō
tinet gn̄ationes quattuordeciꝫ ſm Mattheum. ca. 1. similiter ⌊scd̄s⌋
totidem. ⌊tertius⌋ quoqꝫ alias quattuordecim vsqꝫ ad christum. i. ab
Habraam/ Dauid ꝛ trāsmigrationem babylonis: quarum sūma est
quadraginta duarum gn̄ationuꝫ. In nouo quoqꝫ testamēto a Chri/
sto vsqꝫ ad annum millesimū ducētesimum sexagesimum gn̄ationes
quadraginta due numerant. Post quarum cōpletionem Helias ve
niet/ vel septimus angelus tuba canet ante faciem iudicis ad iudi/ Apo. x
cium venientis: quicqd aūt tpis supfuerit ab angelo prenotato vsqꝫ
ad iudicium gn̄ale. Ad casum seculi ↄuersionem iudeoꝝ ꝛ gentium
ruināqꝫ perditionis filij referēduꝫ est: quia ꝛ si idem spatium breue
erit tempora multa concludet. Unde Apocal. Tempus enim breue ca. 1.
est: noui. s. testamēti respectu pcedentiū seculoꝝ. seqtur Hieremias. 1. cor. 7
AD cedar [c] ꝛ cūcta regna asor. Legit in Esaia. ⌊[d] Omne hie. 49.
pecus cedar ↄgregabit tibi: arietes [e] nabaioth ministra/ ca. 6.
bunt tibi⌋. ⌊Cedar⌋ fuit filius hismaelis filij Habrae de
Agar: qui e regione fratrum suorum in solitudine dati Ge. 25.
factus sagittarius habitauit possidens ab euila vsqꝫ sur
respicientem egyptuꝫ introeūtibus assyrios/ ꝓmissus fuerat a dn̄o
Hierusalem in typo ecclesie gn̄alis ↄcursus gentium credendoruꝫ.
Qd̄ qꝛ cōpletum est ex parte in scd̄o statu seculi magis vel regibus Esa. 60
orientalibus sub Herode incipientibus/ ꝛ adorātibus natum Chri/
stum quicqd ex eis remanet ad cōplendum: sub tertio statu in quo Mat. 2
terram ꝓmissionis egregiam ingredimur spūalibus studijs possi/
dendam/ totaliter finiet. Cum itrauerit ingt plenitudo gētium tūc Ro. xj.
omnis israel saluus fiet. ¶ Scd̄m vo mysticum itellectuꝫ ⌊Cedar⌋
sunt clerici/ moribus tenebrosi. Un̄ ꝛ in lamētationibus. ⌊Denigra/ Tren̄. 4
ta est facies eoꝝ sicut carbones/ ꝛ nō sunt cogniti in plateis⌋. Quia
a vita secularium dispares nō vident. In genere vo tangunt omnes
habitatores seculi/ in carnis supbia gloriantes. Unde Psal. Habita
ui cum habitātibus ⌊Cedar⌋ multū peregrinata est aīa mea. qꝫ enim ps. 119
sit infesta vita carnalium viris dn̄o seruientibus in timore thiatiren
sis ecclesia prefigurat: que a tumultibus hoīum fugiens quietis an/ Apo. 2
trum petijt ob draconis seuitiam in deserto. Un̄ ꝛ seqtur. ⌊Surgite
de iudea ꝛ ascendite ad cedar⌋. s. gentes: ⌊ꝛ vastate filios orientis⌋. i.
supbos ab erroribus ↄuertentes. Licꝫ enim ad aplos referatur: tn̄ in
spiritu ecclesiasticos ad apostatātes sermo reducit/ tam a tyrānis im
perij qꝫ a viris catholicis dei zelum habētibus affligēdos: qd̄ bene
designatum est in Phinees [f] nepote Aaron sūmi pōtificis: qui scor
tatores israeliticos de castroꝝ medio gladio interfectionis abrasit. Nū. 25
Seqtur. ⌊Fugite abite vehemēter in voraginibus sedete: inijt ↄtra
vos ↄsilium rex babylonis:⌋ fugientibus mala mundi semp debet
mora eē suspecta: ne repētine turbines irruāt: ꝛ eos cuꝫ reprobis si/
mul premant. ⌊Dispergam (inquit) eos⌋ singulariter: ⌊ꝛ fiducialiter
habitantes

a ¶ Saul plātos ecclesiasticos designat: quoꝝ ruina pſto ē tā danais qꝫ latinis.
b ¶ Fames samarie audiēdi verbū dn̄i in ecclia gn̄ali notat in/ ediā vsqꝫ ad hec nr̄a tpa progatam. Amō necē est vt pdicatiōis vbertas det arenti po plo in pctis pp aduē tum antexpi ꝓximū: sub quo mādabūt nu bibus viris spūalib9 eruditis/ ne ibres cele lestis eloquij tpe ↄdi/ ctionis effundāt. Un̄ in Gen̄. (ca. 42.) In singulis vrbibus egypti. Data est frumēti abūdātia: vt harene maris eq̄/ ret: quippe tante ste/ rilitatē seqt inopia: qꝛ egyptus tota fame pe ribit: signa q̄ loquuta sūt septē tonitrua. (Apo. xj) Et noli ea scribere donec tres anni ꝛ dimidius ipleant. In d Helias (Apo. x) clausit celū trib9 ānis (3. reg. 17.) ꝛ mensibus sex.
c ¶ Uerbū breuiatuꝫ (Jaco. 5) faciet dn̄s sup terrā. (Ro. 9.)
d ¶ Cedar. i. tene/ bre: asor/ atriuꝫ. s. ra/ tionale animal. i. hō bestialr viuens.
e ¶ In pecoribus subiecti.
f ¶ In arietibus pn̄/ cipes.
¶ In euila synago[a]
¶ In sur grecia.
¶ In egypto roma.
¶ In assur theutōia
¶ In solitudine mū dus.
¶ In saran scisma/ tici.
¶ In agar plebs lai calis.
¶ In cedar clerici.
¶ In hismaelis reli/ giosi: vitia ꝛ carnales hoies vrbis spiritua/ libus sagittantes.
g ¶ Phinees desi/ gnat illos doctores

habitantes in omnem ventum: qui sunt attonsi in [a] comā: ⁊ ex om/
ni ↄfinio eoꝝ adducam iteritum sup eos]. Ac si diceret. Uos qui in
tabernaculo ecclesie militantis pro carnalibus victimis deseruitis/
oēm de mundi pituri fiduciam vobis subtrahite/ne in tentationes
varias incidentes cum vacātibus ocijs ⁊ intēdentibus fabulis re/
pentinis a gressibus pereatis. Seqtur. [Factum est verbum dn̄i ad
Hieremiaz versus elaz in ꝑncipio regni Sedechie regis iuda.] Da
Dan̄.8 niel scribit anno tertio regni balthasar [b] regis babylonis vidisse se
[in visione] fere [in castro susis qđ est in elam ciuitate super portam
vlay] .i. paludis. Et seqtur. [Ecce aries vnus stabat ante paludem
ↄtra occidentis aquilonis ⁊ austri climata cornibus vētilans ⁊ cal/
cans bestias vniuersas]. Inquit efferatus hyrcus ↄtriuit illum pro 4.reg. 25.
regnoꝝ adeptione bicornem: quoꝝ vnus fuisse scribit [Darius me/
dus alter Alexander]. Hieremias autem non plures hyrcos ponit:
sed quattuor vētos a totidem [plagis celi] prouocat contra medos ⁊
ꝑsas sub vocabulo elamitice regionis dicens. [Ecce ego cōfringam
arcuz elam sūmam fortitudinem eoꝝ: ⁊ inducam sup eam quattuor
ventos a quattuor plagis celi: ⁊ ventilabo eos in oēs ventos istos:
⁊ nō erit gens ad quā non perueniant ꝓfugi elam]. Tēpus Sedechie 4. Regum.25.
regis tangit ↄcorditer presentem gn̄ationem inceptā anno. M.ccj.
a Christo sub pontifice Romano post obitum Celestini. Juda vo
latinos pretendit [aries] ille leo est qui ecclesiastico presidio ab aqui/
lone veniens alemanie in aquilam irruet siculam ruiturus. Scđm
hoc in specie [hyrcus] aquilam respicit quā hyrci regni ⁊si discer/
ꝑserint nō sorbebunt. [Elam] Roma est in spiritu cuius impiuz nō
ambigimus ↄterenduz. [Profugi [c] aūt eius] gentes sunt ab eoꝝ do
minio descēdentes: a qbuscūqз partibus orbis: [venti] vo sunt pres/
sure tyrannice ↄtra nouos babylonios surrecture. [Porta paludis]
ecclesia clericoꝝ. Tertius annus Balthasar: tertium statū seculi re/
presentat: quem iam cōplectimur: in quo ⁊ patens visio de scriptu/
ris sacris exponet in populo: ⁊ imperij tribulatio tam inter exteros
q̄з inter domesticos: tam inter hosticos q̄з quietos in apostolicum
odium orietur. Scđm vo genus [Elam] gētilitatem inuit a suis er/
roribus iam ↄuersaz. [Per quattuor vētos celi] .s. apl'os/martyres/
doctores/⁊ virgines: ac si quattuor ordines ecclesie militantis. Po/
test etiam [tribulatio elam:] ad dispersionem iudaicam ꝑtitum Ue/
spasianūqз referri: sicut ⁊ aliarum gētium: quarum visiones ⁊ onera
melius [ac si in palustri porta] littera legis legimus/q̄з in scripturis
alijs peregrinis. Quod aūt seqtur. [[d] Ponam solium meum in elam:]
ad euersionem idolatrie gentium ⁊ iudeoꝝ ⁊ exaltationem ecclesie
referēdum est generalis. Unde ⁊ subditur. [In nouissimis (inquit)
diebus reuerti faciam captiuos elam dicit dn̄s.] Caplm.18.

[Eh terre [e] cymbalo alaꝝ que est vltra flumina ethyo
pie]. Nōnulli volunt accipi hoc dictum de antechristo
dānato hoie: qui peccatores ceteros incredibili ꝑuersi/
tate trāscendet: deniqз missurus legat. [In vasis papy/
Matt. 24. ri sup aquas legatos suos:] q2 quosdam sciētia seculari
eruditos in mundo disperget. Un̄ surgent pseudochristi ⁊ pseudo

spirituales qui zeluz dn̄i assumentes reli/ giosos quoslibet: ac si madianites ⁊ alios carnaliter ambulan/ tes seuera correctio/ ne castigant.

a ¶ Attonsos in co/ mam/dicit superfluis curis intentos.

b ¶ Potentiam gē/ tium Romanam for titudinez fore docet.

c ¶ Profugi/seculi superbi religiosi spi/ rituales: qui mēte po tius q̄ corpe fugiunt ad deserta/si religiosi nostri temporis mi/ nus ad celum faciem erigunt q̄ ad egyptū oblectamenta carna/ lia repetentes. Exo.16

d ¶ Actus aposto/ lorum parthi/medij/ mesopotami ⁊ elami te loquebantur glo/ riam dei. Act.2.

e ¶ Terra/synagoga est iudaica que emisit apostolos a se infeli/ citer ad gentes in ma ri designatos: ⁊ com/ parata ē cymbalo ala rum .i. superstitiose doctrine phariseorū ⁊ saduceorum haben tium alas milui ſm zachariam. zach.5.

prophete:⁊ dabunt signa ⁊ prodigia in terra procedentes ad reges
multos. Veruz fm ɔcordiam ethyopia gentilitas [a] est regina Sab
ba de terre finibus veniens audiuit in fide veri sapiētiam Salomo/
nis. Unde ⁊ dicitur. [Ethyopia preueniet manus eius deo:] quia 3.reg.x
primo gentilitas credidit nō iudea:que tandem in reliquijs cōuer/ Mat.z
tetur. In actibus aplo⁊ legit q̄ [b] eunuchus candacis regine ethyo ps.67.
pum venerit ad lauacri sacramētum:nec dum intelligens oraculuz Ro.9.
pphetarum. Sed ⁊ Abdemelech alter eunuchus ethyops ad im/ Act,8.
perium Sedechie Hieremiam excusserit de carcere. Utriusq; eunu Hiere.
chi mysterium ⁊ regimen sub hoc tertio statu seculi ex toto cōplen 39.
dum esse sentimus. Nam siue iudea siue gentilitas adhuc fidei luce
frustrata ppropere:idola pfidie deserēt:vt in eunucho vno peccato/
rum ɔtagia [c] proluant : in altero Christum passum predicent:⁊ vl/
tra dei ⁊ hois filium nō ɔtemnāt. Uñ Hieremias. [Nunqd potest Hie.13
ethyops mutare pellem suaz] .i. littere vetustatem:sic [aut [d] pardus
varietates suas]. Et vos poteritis bñ facere cuz didiceritis malum.
Qd autem legit:in libro scdo dierum regum israel. [Egressuz fuisse 2.par.
Zaram ethyopem circa [e] Asa regem Juda in exercitu multiformi 14.
⁊ venisse vsq; maresa [f]]. Ad brabantios refertur/merulos/visogo/
thos/⁊ ostrogothos:qui gñatione 25[a] a Christo romanam ecclesiam
in suis filijs infestarūt/pro eo q̄ dñm deserētes/vitijs ⁊ idolis adhe
serunt heretice prauitatis. Eo sigdem tpe iuxta verbum Zacharie cap.8.
filij addo videntis. Nō erat pax egredienti ⁊ ingredienti:sed terro
res vndiq; ⁊ in cunctis terris. Uñ ⁊ conuersus Asa ad dñm hostes 2.par.
suos exterruit ⁊ fugauit. Qd in romanis presulibus tpe ɔsono/sub 15.
fine tertij ⁊ initio quarti signaculi nō diffidimus fore factū. Verum Ibidez
q̄ textus nō terram ethyopum sed ɔfinem (q̄z flumina obruerunt) 14.
tangit. In spū cogimur indiam minorem ppendere quā incolūt nu
bij ex latere georgiano⁊. Ac in re teneat lector meus:q̄ terra illa a
gentibus infernalibus occupāda sexto tpe reuelādis ex finib⁹ aqui/
lonis:vt orientalem ⁊ meridionalem plagam cōcutiāt ⁊ ɔfundant:
grauissima sustinebit incōmoda sub ɔflictibus hoium pessimorum.
Nam q̄ tpa ipsa periculosa iam iminēt sub qbus christiana fides in
reprobis infirmet ppter viciniam antechristi:necesse erit ad excitā
dum fluuium euphraten:nō tam in christianum populum q̄z etiam
saracenum [g] dñici furoris phiala pgentes premissas iniurias effun/
datur. Si qd de via sublatis lapidibus electo⁊ qui iter impediūt in Apoc.
publico exeant infiniti de mūdi finibus cauernosis terram subactu 16.
ri licentius solito cordium reprobo⁊. [Atrium inquit qd est extra Apoc.
templum] .s. ecclesie: [ne metiaris illud:] qm̄ datum est regibus ve/ xi.
nientibus de terra pcul:]vt monere legit babylonis:qd bene figu/
ratum fuerat in archa Noe:que laborātem ecclesiam prefigurat:vbi Gen.6
omnis caro ɔsumpta legitur ab aquis diluuij/que foris ea⁊ in illius
articulo tpis inuenerūt:sic sic terra iesse de virga pcussionis erepta Gen.9
egyptus reliqua patuit vulneris inauditis. Unde ⁊ Esaias. [Nisi
dñs reliquisset nobis semen] .s. electum: [quasi sodoma fuissemus:⁊ Esa.1.
quasi gomorra similes essemus:] que subuerse sunt in momēto. De/
niq; Habacuch cum diceret. [Pro inigtate [h] vidi tentoria ethyo/ Abac.3
pie:] quam

a ℭ Dedit enim opa gentilitas:vt nō idolo:sed deo esset subiecta per fidem.

b ℭ Significat moraliter penitētes de vite carnalis cōtagione decisos per eunuchos ⁊ doctores ecclesie contemplantes.

c ℭ Lauamini/mundi estote auferte malum cogitationu⁊ vestrarum dicit dñs. (Esa,1.)

d ℭ Varietas pardi error gentilis ppli est sicut ⁊ nigredo ethyopis pfidia synagoge.

e ℭ Legit q̄ asa matrem suaz maacha ex augusto impio depulit:q̄ i luco priapi simulacrum struxerit/ qd contriuit. Simile qd accidit in gñatione pdicta/in qua christianus ppls arriana seditate respsus:contra grecos arma pducens in arcē in boie⁊ fiduciam posuit/q est deo suo factus: vt ex eo tpe vsq; modo:⁊ deinceps a transgressoribus fidei Romani pontifices conflictus intolerabiles habuerunt. (2.par. 15.)

f ℭ Maresa respicit Romaz ⁊ fines eius ab hostibus christianis/ac si ethyopibus impugnandam.

g ℭ Inter saracenos ⁊ gentes illas longa erunt discrimina preliorum: sed vt secta maometica destruatur/christi fidei contradicēs/victores populos in nouissimis prophetamus.

h ℭ Al' a littera non habet propinquitate sed pauore: suscepit igitur gentilitas in ppheta q̄ deus venisset in carne/iacuisse in feno agnum:⁊ repu/

Dañ.xj pie:]quam fluuius geon cingit Daniel prosequitur:q perditionis
filius per lybias τ ethyopes trāsibit:vt intelligatur illud qd predi
Esa.18 ctum est.[Ueh terre cymbalo alarum/que est trans flumina ethyo/
pie [a] mittenti legatos suos in mari/in vasis papyri sup aquas].Uñ
Dañ.xj τ dicit.Fama turbabit eum/cognita per nūcios. Unde q̄z dispersos
ab oriente τ ab aquilone τ veniet in multitudine magna ad pluri/
mos conterendum:τ figet tabernaculum suum in appedno inter duo
Job.28 maria sup montem inclitum τ sanctum:τ veniet vsq̄z ad sumitatez
eius:τ nemo auxiliabit ei.Ac per hoc ambigere cogimur:vtruz an/
techristus venire debeat cum Gog psecutore nouissimo in draconis
cauda signato:aut in capite eius septimo conterendo: dandaq̄z in
escam populis ethyopū:vt habet in psalmo.Deniq̄z vulgaris habz
opinio q decorroçayti/seu bedsay da galilee venturus est. Uñ non
miror si multoꝝ in hoc sudant ingenia magistroꝝ/cum nec locus/
nec tribus in quo pditionis filius nasci habeat/cuiq̄z pateat ascri/
pturis.Cōnijtiunt tñ aliqui de tribu Dan [b] fore venturum ꝺm ver
Ge.49 ba Jacob benedicentis filijs:sed melius pphetantis assumpto te/
stimonio ex Joāne:qui de Apoc.nomē illius tribus eliminat in dā
cap.12 Apoc. 11. nationis presagiuz antechristi.Nos aūt cōsiderata facie scripturaruz
dicimus:q q̄cunq̄z in septimo draconis fuerit capite regnabūdus/
illius preambulus teneat.Ac si Aman [c] agagies antiqui iudeorum
populos impugnātis.Hic enim habet cōcordiam cum Gog qui p/
Hest.3 Apoc. 20. sonam antechristi deducet in exterminium/si fieri poterit fidei chri/
stiane. Uerum q Christus venit de gentibus τ iudeis:τ terra iuda
Ruth.2 cōsonat cum ecclesia latinoꝝ:τ ethyopia cū particula gentium aqui/
Hier.1 lonis/a quo maluz vniuersale progreditur super terram.Datur in/
telligi:q de italica regione germanicis subiecta pncipibus oriri ha/
Lu.22 Jo.12. beat antechristus:vt quēadmoduz iudas dñm prodit:sic τ ille fidei
proditor truculētus insurgat cōtra ecclesiam Romanoꝝ.Igitur ꝺm
concordiam de secta patarenica orta in populo cremonēsi:qui locu
starum instar[legatos]pfidie iam vbiq̄z diffudit:ppter[alaruz soni/
tum τ cymbalum]defensoꝝ producet originem caput oiuz reprobo
ruz:in quem due stelle vl ordines his diebus irruent in lumine euā
gelice veritatis:si quomō doctrinis spūalibus ablactati:manum in
cauernā [d] reguli inferāt:τ educāt in indēnitatez ecclesie aspidem vi
Esa.xj. rulentuz.Uñ Esaias.[Erit terra].s.ecclesia[repleta scientia dñi:]nō
Ibidez mundi tanq̄z aque maris operientis per intelligētiam gemini testa
menti.Et quidem legati hois τ collegij detestandi eruditi erunt se/
culari scientia vel carnali:iccirco dñs ex israel viros eliget eruditos
vt in verbis potētibus strepentes ranas exterminēt:quarum puto/
re infecta iam noscitur ois terra.Scdm hoc[virga Moysi] est spiri Exodi.4.
tualium doctrina doctoꝝ quibus nec resistere poterūt magi vel ma/
lefici pharaonis magistros naturalis dogmatis pretendentis.[Sed
q virga ipsa]cōuersa legit in dragonem:in spūale vtiq̄z ac viuidum
intellectum:vt absortis carnalibus sensibus inscioꝝ in ecclesia dñi
cōualescat excussura est insignis validis christianuz populū de one/ Osee.8.
re seruitutis:vt per vitam solitariam:τ a mūdanis tumultib9 alie/ Exodi.3.
nam:terram lactis τ mellis patriam perēnem possideant:q̄z iam vt

dasse iudeam:τ iccir co idolatrie in iniqui tate relecta precurrit ad fidem.

a ¶ Non adequabitur ei thopacius de ethyopia:quia cōparatione celestis sapiētie mundana scientia stultitia reputatur.

Apocal.20.
Ibidem.12.

Psal.73.
Matthei.xj.

b ¶ Dan coluber in via cerastes in semita mordēs vngulas eq: vt cadat ascēsor eius retro/saluatorē tuum expectabo dñe. Ge.49

c ¶ Nota tres tribulationes faciēdas sub Holoferne aman:τ antiocho cetheo:cuz quibus consonat Saladinus/Federicus secundus/τ antechristus hostes eccl'ie generalis. Ipse sunt ille tenebre que tribus diebus egyptios contexerunt. Judith 2. Hester 3 1.Macha. 6. Exo.x.

d ¶ Non occident τ non nocebūt vniuerso monte meo.

chananeorum populus maligni spiritus habuerunt. Sequitur.[Ite
angeli veloces [a] ad gentem ꝯuulsam ⁊ dilaceratam]. Idem sunt an/
geli qui ⁊ legati. Nec obstat si apostoli missi sunt [ad gẽtes:] vel pro
eis alij dirigendi ad ppl'm christianum[dilaceratum:]scismate ac ve/
xatione[ꝯuulsum:]q: ⁊ per angelos imissiones quotidie fiunt ꝑ ty
rãnos ⁊ erroneos alios perditionis filij sectatores. Uñ ⁊ dicit. [Ue Tre.4.
lociores [b] fuerũt ꝑsequutores nostri aquilis celi]. Quia heretici pl's
sunt ad malum soliciti q̃ catholici ecclesie satagentes ad bonuz. Ac
per hoc[flumina]inundãtium pressuram[diripuerũt]. Et diripiũt
[terram [c]]ecclesiastice libertatis.[Uerum]q: Christus dñi pro eru/
diendis peccatoribus de lacu miserabilis exilij ⁊ luto fecee volupta ps.39.
tis[eleuari iussit in montibus]secularium paratum vexillum cru/
cis:per discipulos triumphale:vt audito[clãgore buccine] dogma/
tis salutaris/fugatis error nebulis ad lucem inexcedibilis fidei ꝓ/
pararẽt. Uñ ⁊ seqtur.[In tpe illo].s.gratie[deferet munus dño ex/
ercituum a populo diuulso ⁊ dilacerato ad locũ montis [d] syon:]ec/
clesie saluatoris siue ad gentem/siue ad iudeos sermo ꝓpheticus re/ Esa.2.
ducat/fideliter est tenẽdus:q: vtriq; dei misericordia indigent:que
omne exuperat itellectum. Uñ ⁊ sequitur. [Sicut meridiana [e] lux
clara est:⁊ sicut nubes [f] roris indie messis]. Et superius dicit. [Le/
tabuntur coram te].s.apostoli ⁊ sequaces:[sicut qui letant in messe] Esa.9.
gentium cõuersaruz ad gratiam nõ ad iram/sicut iudei. De qbus ⁊
dicit.[Multiplicasti gẽtem ⁊ nõ magnificasti letitiam] de reproba/ Ibidẽ.
tione iudee. Hinc ⁊ Salomon. Florebit amigdalus/dissipabit cap/
paris/impinguabit locusta:q: de resurrectione christi gẽtilitas cre/ Eccl.12
didit/vbi synagoga defecit. Inde Esaias. [Precident [g] ramusculi
eius falcibus:⁊ omnes bestie terre sup eam hiemabũt]. [Aues]Ro
mani fuerũt:[bestie]partes alie sup qbus iudei afflicti sunt vsq; mo
do:⁊ affligent vsq; ad diem cõuersionis eorum. Uñ ⁊ Sophonias. Soph.
[Ultra flumina ethyopie inde supplices mei filij dispersorum meo/ 3.
rum deferent munus mihi]. In quorum typo Moyses de ethyo/ Nũ.12
pissa quã duxit vxorem:nõ legit habuisse filios:sed a fratrib' impro
perium protulisse:⁊ q: id acceptat dñs:q homini displicet/iccirco
post Sephoram Moysi ethyopissam annexuit/vt gentilem eccle/
siam Christus acciperet nõ synagogam mortuã in peccatis. Sic sic Hester
assuerus rex repudiata vasthy hester sibi mr̃imonio copulauit. In/ 2.
de agar ancilla deiecta describit vbi Sarra libera dñat. Cap.21. Ge.21.

Onus in Arabia.[In saltu dormiẽtis ad vesperam in se/
mitis dodanim/qd dicit onus in arabia]. Scdm cõcor/
diam hyspaniam ⁊ mauritaniam seu marrochium re/
presentat:sed in genere gentes idolatras inuit ad fidem
ecclesie [h] cõuertendas. Uñ in ps.[Reges arabum ⁊ sa/ ps.71.
ba dona adducẽt]. Et iterum. Uiuet ⁊ dabitur ei.i. Christo de auro
arabie. Pars enim gentium credidit/parsq; in errore ꝑmansit[Do/ Ge.10.
danim fuit sup cethym ⁊ tarsis ⁊ elysan:] descẽdentium de Jauan ps.18.
filij Japhet/predictum erat in scriptura ꝓphetica q apostoli essent Die.16
ad ꝯuersionem gentium post Christi obitum/ac si diei vesperam di
rigẽdi.[In saltu(inquit)dormies ad vesperam [i] in semitis dodaniz
saltus]

ps.147 a ¶ Velociter currit sermo eius.

b ¶ Velociter spolia detrahe/festina predari. Esa.8.

c ¶ Terram veterez carnaliuz indifferenter diripiunt flumina vitiorum.

d ¶ Erit in nouissimis diebus preparatus mons domus domini in vertice montium ⁊ fluent ad eum omnes gentes. Esa.2.

e ¶ Iccirco meridiana lux ponitur: quia Christus inter legem ⁊ gratiaz apparuit in nube roris noui.s.litera testamenti.

f ¶ Nubes roris in die messis fuit euãgelica gratia facta misericorditer gentibus: ne perirent inde sup vnam ciuitatem dñs pluit israel/aliam nõ pluit:quod bene presignatum est in area gedeonis. Amos 4. Judicũ 6.

g ¶ Abiecit dominus homicidas filios synagoge:sed quia in iras suas miserias nõ delebant adhuc cor reliquias colliget ad salutem.

h ¶ Multi sunt vocati pauci vo electi. Item messis quidez multa:operarij vero pauci. Item multi leprosi erant in israel ⁊ nullus eorum mũdatus est nisi naamã syrus. Matt.22. Lu.x. 4.re.5.

i ¶ Vespera dicitur sexta etas in qua christus vocauit gẽtes ad fidem/iudeis in perfidiam derelictis. Jo.4.

ſaltus] noīe Romanum populum intellige/qui ſua feritate non ſo/
lum orbem ꝓtulit/ſed ⁊ iudaicum populum pro federis diſſolutio/
Ps.79. ne ꝯtriuit. Exterminauit (inqͣt) eaꝫ. ſ. iudeam aper [a] de ſylua ⁊ ſingu
laris ferus depaſtus eſt eaꝫ. Seqtur. [Occurrētes ſitiēti ferte aquaꝫ
qui habitatis terram auſtri/cum panibus occurrite fugiēti:] ſiue ad
apl̄os ſiue ad predicatores euāgelicos ſub Helya futuros: qui de ter
ra ꝓmiſſionis .i. de littera gemini teſtamēti: ac ſi lactis ⁊ mellis fru/
ctus ſpecialis itelligentie ad incredulum ppl̄m latinoꝝ in crucis ba
culo reportabūt: referatur hic textus affore nō diſſonat: qꝛ ⁊ illos ⁊
iſtos cum aquis ⁊ panibus ſcripturarū ſiti ⁊ fame audiendi verbuꝫ
dn̄i tabefactis fugientibus mala mundi pro ipietatibus hoīum pe/
rituri: neceſſe erat [occurrere] cum eis potius expediret irriguā egy
ptum deſerere/q̄ꝫ arentem ⁊ ſterilem ſpūalis vite ſolitudinem decli
Exo.16 nare. Vn̄ ⁊ ſubditur. [A facie enim gladioꝝ [b] fugerunt]. ſ. tentatio/
nibus vitioꝝ. [A facie gladij iminentis]. ſ. tribulationis humane.
[A facie arcus extēti] eterni iudicij. [A facie grauis prelij:] ſpirituū
Eze.9. tenebraꝝ. Hinc ⁊ Ezechiel. [Ecce veniebant ſex viri de via porte]
aqlonis ⁊ vas [c] iteritus in manib⁹ ſinguloꝝ. Sex viri ſunt pſequu/
tores eccleſie ſexte huius etatis/ad cuius exitū ꝓperamus. Et pri/
mus qdem fuit iudeus: ſcd̄s paganus: tertius arrianus: q̄rtus moa
meticus: qntus patarenus: ſextus alemanus. [Oēs iſti de via porte
Hier.1 aquilonis veniunt:] diabolico furore repleti: ſm̄ illud Hieremie.
[Ab aquilone pandetur maluꝫ ſup habitatores terre]. Qꝛ aūt dicit.
[Vas iteritus fore in manibus eoꝝ:] ad intentionem peſſimam re/
ferendum eſt tyrānoꝝ: quā non diſparis voco ꝯſilij: ad diruendum
murum catholice fidei ꝯſpirarunt. [Ois (inquit) pſequutores eius
apprehenderūt eam inter anguſtias]. Veruꝫ qꝛ iudex iuſtus dn̄s fla
gellat filium oēm quem ſuſcipit: vt tamē manibus ⁊ ꝓteruis meri/
tum retribuat prauitatis. Seqtur. [Adhuc in vno anno [d] quaſi in
anno mercēnarij auferet omnis gloria cedar ⁊ reliquie numeri ſa/
gittarioꝝ fortium de filijs cedar iminuent dicit dn̄s]. Ex hoc loco
colligit ꝙ in arabia hiſmaelite perſtiterāt beſtiales aīas ſagittantes
Eſa.13 predanteſqꝫ vicinos: ⁊ ꝓpterea de eoꝝ exterminio legitur in onere
babylonis. Non ponet ibi tentoria arabs: nec paſtores requieſcent
ibi: qꝛ ſm̄ ſpūm tam ſeculi ſapientes q̄ꝫ carnis ſupbia gloriātes cuꝫ
Ibideꝫ imperij Romani caſus inſtiterit/iuoluent. Vn̄ Eſaias. [Celuꝫ tur/
Dan̄.4 babo ⁊ terra [e] mouebitur de loco ſuo]. Et Daniel ſub typo arboris
excidende. [Fugiant beſtie que ſub terra ſunt: ⁊ volucres celi de ſub
ramis eius]. Qꝛ aūt ſeqtur. [Succidite arborem: ⁊ germen radicuꝫ
eius in terra ſinite]. Ad eos referēdum eſt q de aquila ſub qua Ro/
manum imperium ꝓſternitur: vt poſt ſe veram eccleſie diſciplinaꝫ
ad dn̄m humiliter redeant/remanebunt. Illud quoqꝫ qd̄ ſubditur:
ꝙ [Dn̄abitur excelſus in regno hoīum: ⁊ cuicūqꝫ voluerit dabit il/
lud]. In ſpiritu cōplebitur potius q̄ꝫ in carne. vꝫ. ꝙ Chriſto ⁊ eius
vicario/cūcta regni ſecula ſubdent. Sublatis e medio ſcandalorum
erroribus ⁊ ſupboꝝ humeris terre pulueribꝰ coequatis. Qꝛ autem
[hiſmael] eiectus eſt cum agar: ⁊ hic [filioꝝ reliquie minuende]. Le
guntur. Referēdum ⁊ eſt ad clericos ſeculares vagantes per carnis

a Aper ⁊ ferus ꝑ/
notant tempus aqui/
le cum ſoldanis con/
tra eccleſiam federan
dus Daniele dicente Dan̄.xj
Duoruꝫ quoqꝫ regū
erit cor vnum: vt ma
leſaciant ⁊c̄.
b Nota verba do/
mini gladium habe/ Ephe.
re quattuor facies in 6.
totidem euangeliſtis
ſeu totidem ordini/
bus deſignatis apo/
ſtolis/martyribus/do
ctoribus/⁊ virginibꝰ
Vnde Salomō. En
lectulum Salomo/
nis. i. eccleſia Chriſti
pacifici: ſexaginta for
tes ambiūt ex fortiſſi/
mis iſrl̄: oēs tenentes
gladios/⁊ ad bella
doctiſſimi propter ti/
mores nocturnos ten
tationum. ſ. demonū
⁊ hoſtiuꝫ mundano/ Cant.3
rum.
c Vas iteritus gla
dius eſt acutus ad gē
tem.

Trenoꝝ.1.
Hebreorum.12.
d Annus opera/
rij eſt preſens vita: in/
de breues dies homi/
nis ſunt: annus ergo Job.14
mercennarij breuis
tranſcurritur cuꝫ ina
nitate mercedis.

e Montes ⁊ inſu/
le mouebuntur de lo
co ſuo.

Gene.22.

illecebras ⁊ iustoꝝ vitam detractionum spiculis arguentes. Uerum
Ephe.6. q: huiusmodi clerici vetustati littere seruientes ⌊Ad gladium spiri
tus⌋reseruant:non video q vtres ac si mustum nouam doctrinam
Actuum.6. suscipiant:sed potius scandalum scissionis incurrant:inde dissecaꝛ
bant cordibus in Stephanum/⁊ stridebāt dentibus lapidātes:qua
propter expectandum est nō timenduz:q⌊tartaris⌋ nouus legatus
⌊assyrius⌋diriget ad clericos alios palestinos infames moribus ⁊ la
sciuie potionibus temulētos:qui ⁊ illos in rebus affluis deprimat
⁊ laboribus seruitutis abdicat. Unde in signum captiuitatis eorum
Esaie.20. Esaias.⌊Discalciatus ⁊ nudus iuit significans ethyopiam ⁊ egyꝛ
ptum⌋orientales ecclesias ⁊ occidētales ad ignominiam detrahenꝛ
das:q: vo comparatione clericoꝝ lasciuientium iustiores sunt filij
caldeoꝝ respicientes theotonicos ⁊ alios seculares/iudicabunt eos
iudicio spurioꝝ:vt qui supbis ⁊ gulosis ac lasciuis se actibus imerꝛ
serūt indifferēter a francis egyptijs:a romanis babylonijs:⁊ a ger
Esaie.20. manis assyrijs:in fame/peste/ac gladio meritorie ꝯculcent. Unde ⁊
seqtur.⌊Dicet habitator insule huius in die illa⌋.s.afflictionis⌊hecꝛ
cine erit spes nostra?⌋habitatores açoti vrbis philistinoꝝ ꝯfidentes
in egyptijs ⁊ ethyopibus affligendis merito sunt ꝯfusi:q: frustrati
subsidio cōtra hostes vtiq sicut in insula flatibus ⁊ fluctibus perseꝛ
quētiuz patuerūt:hac in re ministri ecclesie videant posite iter gen
tes:ne de christi patrimonio inaniter gloriantes:eoꝝ hereditas trāꝛ
seat ad manus sicut legitur alienas. Unū ⁊ seqtur.⌊A facie regis assy
rioꝝ inqt effugere poterimus nos?⌋Post egyptios madianitas ⁊
syros in leenea:in vrso ⁊ pardo:signatos in bestia qrta dissimili carēꝛ Dan.7
te vocabulo/assyrij successerūt:q nō tā israelitas samarie:qz iudeos
hierosolyme [a] ⁊ açotios palestinos ferreis dētibus lacerarūt:pro qꝛ Eze.5.
bus quarto ecclesie tpe maometica lues surgens/post iudeos pagaꝛ
nos ⁊ arrianos in grecoꝝ ecclesias gladium acuerūt:non sine italiꝛ
coꝝ dispēdijs/quos sub longobardoꝝ furia prauitas heresis detesta
bilis defenderat.

Seqtur principium Capituli.21.

Onus deserti maris [b]. Sic tangit populos affricanos ⁊
libicos : ⁊ cum eis quarti tpis saracenos : vt tamen ad
romanos babylonicos habeat pro moꝝ correptione reꝛ
spectū. Dicit eniz.⌊Sicut turbines [c] ab affrico veniūt
de deserto venit:de terra horribili/visio dura nunciata
est mihi.⌋Si ad hoc mūdus est positus in maligno:vt in se deseuiat 1.Jo.5
insensatus populus ad ruinam:nec mirum si ⁊ climata singula cirꝛ
ca eos accingantur ad gladiuz:vbi sicut error varius simul omnes
infecerat:sic ⁊ erat expediens:vt vnius pretoris sententia plecteren
tur:lz enim a climatibus singulis ventoꝝ turbines prodeāt:vt terꝛ
ram concutiant ⁊ ꝯfundant. Esaias tū iccirco⌊Ab affrico⌋ principa
liter illos exsuscitat:q: semp a carnalibus [d] litigioꝝ scandala renaꝛ
scuntur. Unde in ps.77. Induxit in virtute sua affricum:⁊ pluit il
lis in heremo sicut puluerem carnes. Et in Exodo. Uentus flauit Ro.x.
occiduus:⁊ arreptam locustam proiecit in mare rubrum.s.iudeos
psequentes apostolos in Romanum imperiuz impetus augustoꝝ.
Et notādum venire⌊turbines ab affrico a deserto ab horribili terra
a mari

a ℭ Hierusalem in medio gentium posui te.
ps.73. ℭ Operatus salutez in medio terre.
b ℭ Item cōgregentur aque que super celos sunt. Gen.1
c ℭ Ecce ventus turbinis veniebat ab aqlone. Eze.1.
ℭ Dominus deus in tuba canet ⁊ vadet in turbine austri. Zach.9
ℭ Dux orientalis noctem illam tenebrosus turbo possideat. Job.3.
ℭ Turbines occidētis sicut turbines ab affrico veniunt.
d ℭ Pro spirituali cibo mane carnaliuz esus appetitur. Adhuc inquit erat in ore ipsoꝝ:⁊ ira dei ascēdit super eos. Affricus/prelatos: heremus/regulares:terra clericos: fretum/laicos significant. ps.77.

a mari carthaginis].[In affrico]carnalitas:[in deserto] sterilitas:z
in[horrido]solo asperitas:[in freto]tēpestas. Locus hic aliqd discri
minis bellicis romanis importat:ſm q hystorie veteres recitant:z
Lucanus poeta describit. Nā z Catilina vel Anibal:qd in vtrisq
Esa. 23 partibus egerint/ipse pyraticus cōcursus explanat.[Ululate(inqt)
naues [a] maris:q vastata est domus:vñ venire ɔsueuerāt.] Unde z
Cap. 1 seqtur. Qui incredulus est infideliter agit:z qui depopulator est va
stat.] Nō tam ad affricos q̄ romanos vicaria cōtentione refertur.
Licz enim onus istud in genere prenotet exterminium ois orbis:tñ
specialem lapsum prerogat romanoꝝ:tum ꝑpter antiqua deoꝝ si/
mulacra:tum ꝑpter corda duplicia z auara supbientium sacerdotū.
Unde z seqtur.[Babylon dilecta mea posita est mihi in miraculū:
cecidit [b] enim cecidit z sculptilia eius sunt in terra ɔtrita:]q vo tē
pus iminet vt pressure veteres renouent:z de pijs z impijs tritura
fiat in predicationis area gñalis:vt que leguntur vel audiuntur in
vtriusq littere pagina publicent. Si forte cōuiuia carnalia respuāt/
z luctuosa tabernacula nō amplius vilipēdant.[Ecce de specula spi
ritus elamitas vel medos z parthos duos principes : arripere gla/
dium]cōtēplamur[ascensorez asini z ascensorem camelli.] Litteram
magis veterem babylonem a Dario z Cyro regibus occupādum: Danie.5.
In spiritu per Paulum z Petrum aplos nouā babylonem:z Ro
mam ab erroribus subuertēdam. Scdm vo tertij status ecclesie con .1.Pe.5.
sonantiam per duos ordines occidentalem ecclesiam in toto mun/
di latitudine flagellandam:quos Enoch z Helyam opinio vulga/ Apoca.xj.
ris acceptat:qui si in affrico plebs hebrea ꝑsequutionis [turbines] Gene.4.
excitans in discipulos christianos:que propter perfidiam[terra de/ .3.reg.17.
serta horribilis]z iam quosdam sentit. Hoc in loco accipitur profe/
cto Tytum z Uespasianum respicit visio ꝓphetalis:qui eam de ter
ra ꝓmissionis euulsam in partes occiduas trāstulerunt. Deniq ad
textum littere redeuntes.[Onus deserti maris]sub alia specie itelle
ctus nō ambigimus diebus ꝓximis affricanoꝝ:z eoꝝ contuberna/
lium humeris durius imponēdum:tum a sicilie regibus:tum a ꝑn
cipibus hispanis:tum ab ortu solis venientibus cornibus potesta/
Dañ.2 tum. Scdm q designatum est in pedibus statue babylonis : z si ad
horam luti [c] z ferri reliquie detestāde recalcitrent ɔtra stimuluz po
tentie christiane:oportebit siqdem sectam maometicam vbiq diffu
Apoc. 12. sam finetenus atteri:vel dispergi sub capite quasi draconis septimo
per aquilam z posteros post eum residuos occupādo. Hinc cōnij/
citur:q lz [d] aquila educandus vberibus sponse christi/cum infide/
libus habeat in ɔtumeliam christiane fidei federari:tñ ɔtra noue fi
1.pe.5. lios babylonis/quos Romanos Petrus intelligit : obfirmabitur
a deo furor eius:vt nō soluz religiosos z clericos vasa iniqtatis bel/
lantia in virga ferrea [e] ɔterat:sed z optimates domesticos repugnā
Ge.49 Mat.8 tes in exteriores tenebras plenus impietate depellat. ¶ Uerum q
Eze.17 non solus aquila plumis ipleturus mysterium[ascensoꝝ asini z ca/
melli:]sed z residuus posterioꝝ:qui deuoratis patris visceribus re/
zach.1. gni supbiam [f] incuruabit tam romuleos q̄ eoꝝ subdiarios corni/
bus ventilabunt. Ac ꝑ hoc timēdum est italis z exteris alijs preca/

a ¶ Cōcordia ꝑ na/
ues maris tāgit eccle
sias vel ciuitates re/
gni sicilie. Scdz litte
raz plebes carthagi/
nis:gñaliter oēs secu
li nationes.

b ¶ Duplici casu ca
dere dz penitēs ois a
mundi gloria z cor/
dis superbia.

c ¶ Nota luti z fer/
rū nō debere cōiungi
aio sed flagello:vt he
rodes pilato in mor
te Christi. Lu.23
d ¶ Quia ꝑsecutio
sexti tpis geminanda
ē ꝑp septimi tpis sab Heb.4
batismū : icciro q̄si
istud iducit: q in eo
nō erit licitū oparī/vt
ecclia militās a ꝑlijs
requiescat.
e ¶ Nota d nido ter
tio remāsuro post fra
tres absortos.
f ¶ In eadē volūta/
te imperij optimates
eius decaluabit.

uendum/ne nõ valẽtes equitis vtriusq͛ flagella repellere/in medijs Mic. 1
tandẽ discordie fluctibus inuoluant. Si vero Zachariã inspicimus
penultimũ ꝓphetaꝝ quattuor inducit ⁊ nõ duos equites collapsu/
ros/dicens. ⌊Erit ruina equi ⁊ muli/camelli ⁊ [a] asini. ⌋omnium. vz.
aquile filioꝝ. De quibus qd typicus teneat itellectus/cũ ad locum
ipsius ꝓphetie venerimus diffusius disseremus. Interim moraliter
equi supbi sunt: muli/inuidi: camelli/diuites: asini/pauperes: quoꝝ
oiuz pro malitia tẽporis iminẽtis vicinũ lubricũ expectamus. Con
tẽplatiue quoq͛ in his aialibus totidez ordines regulariũ designan
tur seculariũ. vz. clericoꝝ/canonicoꝝ/nigroꝝ/⁊ alboꝝ: de quoꝝ. Cõ
uersatione tacẽdum est potius q̃z loquendũ. Omnis iquit domus Eze. 22
israel versa est mihi in scoriã: ꝓpterea opus erit/vt ad cõflandũ eos
nouus ꝓbator metallicus dirigat: cuius nec sufflatoriuz tẽpore defi
ciat: nec tẽpore a ꝑcussione mallei resipiscat. Hactenus eniz ꝑ tyrã/
nos imperij ⁊ ministros tabernaculi super eos casso fuerit labore su
datũ. nũc aũt expedit vt ⁊ hypocritas tremor possideat: ⁊ israelitas
idolatras pudor sternat. Nõ enim deesse poterit de radice septimi Apoc.
capitis stirps ad leuã ⁊ dexterã ramos fundens ꝑ quos in dolorem 12.
rachelis alterius filios feriat/⁊ dispersis clypeis aureis ereos in san Ge. 35
ctuariũ itroducat. Sed ⁊ hoc nõ sibi sed tẽpori fuerit ascribẽdũ: vt 2. par.
layci. s. bicipiti gladio ⁊ ecclesiastici grãdineo lapide feriãtur: q2 ⁊ si 12.
cedros libani terre ꝓceres sublimitate transcẽderit: vt emuloꝝ aia 3. reg. 4
sub impetu potestatis ac si funde circulus rotetur in gyro/tamẽ ne 1. re. 17
vas fictile ꝯtra figulũ inaniter eleuet: necesse erit vt humiliatus ad Esa. 29
veniam/iniuriã simul tollet ⁊ iacturam. Sequitur. Cap. 22.

Nus vallis visionis [b]. Si pro eo q͛ mundus a sorde
nullus asserit: ne iustificari merito valeat corã deo/pro/
pterea hypocritarũ humeris ⌊Onus istud⌋ iponitur/
qui ꝑ habitũ seculo mẽtiẽtes: dum lucẽ in tenebras re/
digunt/fidẽ ꝑuersis actibus ꝑsequunt. Ecce regularis
ecclesia sub ⌊vallis⌋ noie ⌊visionis.⌋ Ob nouoꝝ phariseorum super/
biam ⁊ scribaꝝ adducẽda prenoscit ⁊ prostrãda in cunctis finibus
xp̃ianis: tum ab exterius icursibus hoium/tum ab iternis legioni/
bus vitioꝝ. ⌊Proiecit inquit dñs de celo in terrã iclitaz israel.⌋ ter/ Tren. 2
rene caligine cupiditatis obtectã. Et subitur. ⌊Polluit regẽ ⁊ prin Ibidez
ceps eius.⌋ subditis. vz. ⁊ prelatis. Unde ⁊ legit. Uidi gẽtes ingres/ Tren. 1
sas sanctuariũ suũ. Gẽtes iste sunt multitudines sacerdotũ/vitaz fe
tidam deducẽtes: ⁊ iccirco necesse est/vt nisi a vijs prauis prelatus
⁊ clericus/religiosus ⁊ laycus indistãter abstineãt/iram dñi nõ eua/
dent. Unde Ezechiel dicit. Fili hois pone tibi duas vias vt veniat Eze. 21
gladius [c] regis babylonis: de terra vna egredient ambo ⁊ manu ca/
piet ꝯiecturã. ⌊Ad Rabath filioꝝ Amõ ⁊ hierusalẽ munitissimã.⌋
Q2 vero tam grecã q̃z latinã ecclesias ꝑ ꝑ̃ncipes seculares ⁊ ꝑ Cesa Eze. 21
rem germanoꝝ predicimus affligẽdas/iter quas versat queq͛ reli/
gio: ac si lignũ vitis [d] ihabile furoris ignibus reseruãdũ. Sequitur
Esaias hironice dicẽs. ⌊Quid naz tibi quoq͛ est que ascẽdisti in te/ Eze. 5.
cta clamoris plena/vrbs frequẽs/ciuitas exultãs?⌋ ⁊ si vox lugubris Esa. 22
pro filijs itersectis noue rachelis in arduis sit audita/qd sub aper/

a ❡ Nota asinum fore humilem: equum supbum: mulũ ignobilem: camellum epulentum: sed generatione gibbosum. Secundum hoc mitiora erunt vltima aselli nitentis tempora primitiuis.

b ❡ Respectu mundani fastigij q͛ aduersus dei famulos extollitur' filia babylonis arx syon/vallis visionis/describitur cisterciensem ecclesiaz presignans: vt non solum ex obseruãtia regule humilia sapiat ⁊ sublimia non relinquat. Deniq͛ speculator ecclesie generalis non ebeti acie contẽplationis inspiciat/si q̃oq͛ sublime non vrbani presules appetunt/vbi recalcitrantes ex temporalium adipe dñi sanctuariũ vilipendunt.

c ❡ Hic biceps gladius vtraq͛ parte acutus/geminam persecutionem innuens/latinis ⁊ danais inferendam. Puer. 5

d ❡ Quasi vitis est vniuersalis ecclia facta presidijs ꝓcerum mundanorum: qbus deficiẽtibus sola erit publicis direptionibus exponenda. Auferam (inquit) sepem eius ⁊ erit in demolitionem. Esa. 5.

Apoc. tione primi signaculi expte completum fuerit p herodem/tñ q₃ sub
61. cosdroe rege pfidis i religiosos virgines degẽtes in tebayda ⁊ egy/
Mat. 2 pto deseuit acrius gladius bestialis: ⁊ adhuc necesse sit: vt sub pgeni
toribus aquile[a] ⁊ eius semine vsq₃ ad lubricũ antechristi sanctoꝝ in/
terficiẽdoꝝ numerus extẽdat. Nõ videt q̃ clamor syon que de val
le iterfectionis cõscendit in tecta cuȝ pressuris preuijs habeat qd
cõmune: sed potius cũ futuris/pſertim cũ Hieremias nõ de quin
to pphetauerit ecclesie tẽpore: sed de sexto/in quo signãdi eiusdem
filij pro noie crucifixi i materiali ⁊ spirituali gladio decertabũt. Ue
Mat. rum q₃ religiosoꝝ ⁊ alioꝝ charitas friguit/ex eo q̃ cupiditatis ini/
24. quitas abundauit. Seqtur. Interfecti tui nõ interfecti gladio: nec
mortui tui in bello: deuicti tẽtationibus vitioꝝ. Unde ⁊ in trenis
Tren. 1 Facti sunt filij mei pditi/qm̃ pualuit inimicus. Et iteꝝ. Pueri mei
Tren. 2 ceciderũt in gladio/iterfecti in die furoris eius[b]. cuncti principes
tui .s. mercẽnarij non pastores fugerunt simul/dureq₃ ligati sunt.
Nõ resistentes hostibus spũs: ac si lupis ad predã inhiantibus ve/
spertinis. ppterea dixi. Recedite a me/amare flebo. Non imeri
to dolet dñs de ministris sanctuarij plapsis ad terrene desideria vo Num. 11
luptatis: q₃ scelus eoꝝ in opprobriũ vertit supernoꝝ. Ego iccirco
nõ solũ ab eo referunt libellũ repudij: sed ⁊ incurrũt pro tpe per ty/ Mic. 2.
rãnos imperij vim flagelli. Unde ⁊ seqtur. Dies iterfectionis[c] ⁊
cõculcationis ⁊ fletuũ a dño deo exercituũ in valle visionis. Hinc
2.cor. ⁊ Paulus. Ne magnitudo reuelationũ extollat me/dat⁹ est mihi sti
12. mulus carnis mee/q me colaphiçet angelus sathane. Ad Habraã[d]
Gen. quoq₃ dicit. Uade in terrã visionis ⁊ offer ibi filiũ tuũ mihi in ho/
22. locaustũ/sup vnũ mõtium quẽ mõstrauero tibi. Sicut in synagoga
christus imolatus est: sic ⁊ in romana que preminet vniuersis victi
mat fidelis qlibet christianus. Elam sumpsit[e] pharetrã: ⁊ curruȝ
hois equitis/⁊ parietẽ nudauit clypeus. Ex hoc loco percipitur Ro. 13
venisse medos circa Hierusalẽ/⁊ valles eius replesse quadrigis: qd
totũ ad seculares principes referẽdum est: qui matrẽ ecclesiã opores
sis filijs cõculcãtes subijciunt seruituti. Taceo de illis principibus
qui i portis hierusalẽ ponũt equites vel custodes/ecclesijs preficiẽ
tes inhabiles/⁊ de eis vtiles: vt suspectos ⁊ cõtrarios excludentes.
Nõ attẽdẽtes quãtũ subcrescat piculi vbi infirmat fides/scinditur
Esa. 52 vnitas: ⁊ inter gẽtes nomẽ dñi per mentes instabiles blasphemat.
Qd aũt seqtur. Cõgregastis aquas piscine iferioris ⁊ veteris/faci/
entes lacũ inter duos muros fortioris presidij contra hostes: ad il/
los ecclesiasticos rectores sermo dirigit: qui in humano brachio ↄfi
dentes ↄtra dñi volũtatẽ seculari fortitudine[f] reluctant. Sed quia
dies iminet nubis ⁊ turbinis in qua pficiat humilis ⁊ deficiat glo/
riosus/p nouos precones ecclesie dñs alios vocabit ad penitudinis
genitũ: alios ad risum carnalis oblectaminis derelinquet. Unde di
citur. In die illa vocabit dñs exercituũ ad planctũ[g] ac fletum cal/
uicium ⁊ cingulũ sacci .i. humilem penitẽtiã nõ ad vite supbiã. de
qua subditur. Ecce gaudium ⁊ letitia occidere vitulos[h] iugulare
arietes/comedere carnes/⁊ bibere vinũ. Q₃ vero platoꝝ culpa pec 1. re. 4.
catores fouẽtiũ ⁊ peccatis nõ est excessus huiusmodi remittendus:

a ¶ Nota de aquila ⁊ eius semine.

b ¶ Locus iste non solum tangit alemanias furias cõtra prelatos ecclesie captiuatos sub papa Pascali: sed ⁊ alios processu temporis per aquilam inuoluendos.

c ¶ Quia plerunq₃ humiles de virtutib⁹ extollũtur: iccirco tẽtari eos permittit dominus ⁊ affligi: vt tãdem alea sapere desinant ad christiana precipitãtia gulosos. Inde scito vias tuas in cõualle vide quid feceris.

¶ Ualles dicuntur ecclesie/sub romana catholica constitute.

d ¶ Habraam prefigurat principes sacerdotum imolantes dominum.

e ¶ Omnis õfensionis actus sublat⁹ est.

f Paulus qui potestati resistit/dei ordinationi resistit.

g ¶ Plãctus est de mundo molestijs.

¶ Flet⁹ de penis eternis.

¶ Caluitium de terrenis affluentijs.

¶ Cingulũ sacci de vitijs reprimẽdis.

h ¶ Super humum populi mei ascenderunt vepres ⁊ spine: quanto magis super omnem domum gaudij exultantis: nõ differt presul huius ab Hely de sylo: qui dũ delinquẽtes filios nõ correxit/captis illis cuȝ archa federis/de sella corruens fractis ceruicibus expirauit.

sed potius resecãdus. Sequitur. [Uade ingredere tabernaculum ad
sobnam prepositũ templi dicens: quis tu hic/ aut quasi quis hic?]
Portat hic ecclesie presul typum inertiũ prelatorum: qui dum carnis
aspirãt delitijs subditorum nequitias non castigãt. ppter qd subditur.
[Ecce dñs asportari te faciet sicut gallus gallina eius: et mittet te q̃si
pilam in terrã latam[a] et spatiosam/ tribulatione cõsertum: et ibi mo
rieris trãslata in ignominiã gloria domus tue. Et expellam te iquit
de statione tua/ et de ministerio tuo deponam te.] Sicut reprobato 1. re. 10
Saule Dauid in regẽ assumit: sic pro lege successit gratia/ sic pro va hest. 2.
sthi superogat hester: sic p iudayca synagoga gentiũ vocatur: sic et
nunc pro ecclesia seculariũ clericorum religiosa collectio inualescet. Un
de et seqtur. [Uocabo seruũ meũ[b] Elyachim filiũ elchie/ et induã
illum tunica tua: et cingulo tuo cõfortabo eum et ptãtem tuã dabo
in manu eius.] Quãtũ potestatis et iuris psules seculares amiserint
hactenus et amittẽt viris spiritualibus succrescẽtibus vndequaq.
Duo testes vel ordines quos Apoc. hoc tẽpore sexto prenunciat re Apoc. 11.
uelandos/ clarius indicabunt: presertim cũ ipsi sint qui[c] et clericis
imponẽt silentiũ: et tepidis alijs vulnus cõminatoriũ importabũt.
[Inquit potestatẽ claudẽdi celum ne pluat in diebus predicationis
eorum] et percutiẽdi terram omni plaga quo ad carnales clericos et
laycos mundiales. Inde est q cõtra hierusalẽ et iudam visio texit/
vt tam ministri sanctuarij q̃ dilectores seculi preuaricatoris obno/
xij gladio spiritus feriantur. Unde et sequit. [Auferetur paxillus/ Col. 3.
qui fixus fuerat in loco fideli et franget[d] et cadet:] q in exuitiõe ve
teris hominis nouus necesse est induatur. [Locus fidelis] est eccle/
sia [paxillus] actiua vita: que habet excidere/ vt cõtemplatiua succe
dat. Unde Esa. [Syon in iudicio redimetur.] consumpta ex ecclesia
rubigine peccatorum et iniustitiam reducetur sub angelo q̃ sub quar/ Esa. 1.
to malitia preualente cõtempsit. Apo. 8

Capl'm. 23.

Onus[e] tyri sm concordiam tangit tribulationes regni
sicilie et regnum eius. Mistice vo mundi naufragiũ re/
presentat tam in nobilibus q̃ abiectis: tam in religio/
sis collegijs q̃ in ecclesijs seculariũ clericorum. Sed et pro
cursu cõcordie ad regnum/ stilum reducimus: vt discat
generalitas seculi trãsfundere gaudium dolores ad gemitũ: vbi tor/
quere viscera viderit a spiritibus procellarũ. [Ululate iquit naues ps. 148
maris: q vastata est domus vnde venire consuerant.] In codicibus
grecorum legitur [pro tyro cartago:] de cuius ruina supra fecimus Esa. 23
mentionẽ: cum sub onere deserti maris venire ab affrico turbines
nunciantur: sed quia ne dum cõpleta est afflictio barbarorum/ qui vi/
cinam siciliam occuparunt/ cõpellimur. Hinc inde sm concordiam
futura mala percurrere. vt quarum vota nõ sunt in prauitate dispa
ria:[f] equa maneãt penalitate depressa. Solent igitur ad naues insti/
tores portare mercimonia ad nundinas insularũ: vt exinde alijs ter
re negociatoribus exponãtur. Unde et sequitur. [Tacete qui habita
tis in insula negociatio sydonis.] Est enim velut insula orbis terre/
quã fluctus vapulant nec mouet. Unde ps. Hoc mare magnum et ps. 103
spatiosum manibus/ illic reptilia quorum non est numerus animalia
pusilla

a Terra lata ale/ maniã prefigurat/ ad quã cũ papa pascali multi.

Moraliter: spa/ tiosa terra/ e vita mũ dialis/ in qua religio/ sus et clericus prela/ tus et laycus i obpro/ briũ sedis apostolice cõputrescunt.

b Elyachim iste re spicit Bernardũ cla reuallẽsem egressum demollissimo nigris monacis more in ha bitu derelictis.

c Uisitabo ingt su per hyrcos defixos i fecibus/ plates vtiq vitiorum feditate pe tulcos. — Zacha. 10. Soph. 1.

d Qui stat videat ne cadat. — 1. cor. 10

e Tyrus iterpretat angustia. Un et seqt in terra tribulationis et angustie: leena et leo: et ex eis vipera et regulus volãs tã in impio q̃ i regno po/ steriores pncipes pre tendẽtes/ et pma duo alalia sunt seua/ reliq venenosa: de quibus infra dicemus. — Esa. 30

f A carnalibus et terrenis reprobis et superbis mũdus va/ cuus deseretur. Un relicta est in vrbe soli tudo. et iter. Posuit orbẽ desertũ rex Ba bylonis. s. diabolus in mẽbris suis. — Esa. 24

pusilla cũ magnis illic naues pertrãsibunt.[Mare]mundus.[Ma
Ps.106 gnus]homines facientes operationem in aquis multis.s.populis
[reptilia]cupidi sunt ꝛ auari.[Animalia pusilla.]infimi[magna]no
biles[naues]mercatores:licȝ presules [a] huius tẽporis suas ecclesias
quasi naues pertrahant ad negocia mundanorum:taceo de illis qui
earum bona diripiunt: ꝛ frequẽter ex debitoꝝ oneribus impellunt
ad scopulos vas ꝛ onus.[Ululate inquit naues maris:]scȝ ecclesie.
[Domus]romana curia/sub mundanoꝝ negociorum fluctibus fla/
Esa.18 gellanda.Unde ꝛ supra legitur.[Veh terre cymbalo alaruȝ/que est
trãs flumina ethyopie]ꝛc̃.Trãscendit enim papale ꝑtoriũ cunctas
curias in calumniosis litibus ꝛ questibus extorquẽdis:ꝛ iccirco di/
ripiendum predicitur a fluminibus pressuraꝝ superueniẽtium toti
Jo.2. orbi.Unde legitur.Jntrauit Jesus tẽplum ꝛ flagelluȝ faciens de re
sticulis eiecit emẽtes ꝛ vẽdẽtes [b] stationarios ꝛ cãpsores.Pretẽdit
quidem Jesus spirituales viros celum spiritus assumpturos:ad re
pellendos symoniacos de sanctuario dñi ꝛ magistros carnales ꝛ cu
Luc.xj pidos/ac si nũmularios subuertẽdos. Veh inqt vobis legispèritis:
q: tulistis clauem scientie/nec vos itroitis/nec alios intrare permit
titis.Si vͦo de vniuersali [c] ecclesia intelligit̃ ꝙ tyrus inducit ꝓphe
tam tãquã que imedio gentium ponit̃ tribulationũ fluctibus com/
primetur tam in capite ꝙ̃ȝ in membris iuxta illud. Jn spiritu vehe/
Ps.47. menti cõterẽs [d] naues tarsis/ecclesias positas inter inquietudines
Sop.2 reproboꝝ.Unde ꝓpheta.[Veh qui habitatis funiculũ maris/gens
perditoꝝ istiusmodi]mundana picula iustus preuidẽs dicit. Ecce
elongaui fugiens ꝛ mansi in solitudine/expectãs eum qui saluũ me
Ps.54. faceret a pusillanimitate spũs ꝛ tẽpestate.Quia vͦo littus ecclesie ad
filias oẽs extendit̃:cum a tyrãnis seculi ꝛ erroneis alijs ꝓpulsat̃:ꝛ
ipsa nõ video repetẽdum cũ in interpositis vrbibus seculi vel eccle
sijs possit Petri sedes ĩspicere qd meroris singulis maneat:cum iu
stus ꝛ impius plagis nouissimis ꝑcellent̃.[Sed ad vastationẽ [e] sici
lie]redeuntes tãto debemus ꝓfusiora lamenta resumere: quãto fre/
quẽtiora nautis naufragia de illius nundinis obuiabunt. Unde in
Ca.16. Apoc.[Quintus angelus effudit phyalam suã in sedem bestie/ꝛ fa/
ctum est regnũ eius tenebrosum.]Nota lector.Quinto tꝑe synago
ge prophetasse Esaiam de tribulationibus tyri ꝛ merciũ mercatoꝝ
in suis nauibus gloriantiũ:ꝛ a quito tꝑe ecclesie generalis in merca
Apoc. tores seculi furoris Dominici phyalam:quintũ angelũ effudisse:du
16. raturã vsqȝ ad rudis exterminiũ babylonis.Licȝ enim Ezech. pro
Eze.27 varijs mercimonijs mercatoꝝ exterminandis in hoc sexto tꝑe sub
Esa.13 onere romulee babylonis resumat luctuȝ lamẽtabilem super tyrũ;
1.pe.5. tñ vrbs ipsa ꝑmo cõtrita legit̃ ab assyrijs:deinde a chaldeis/exinde
4.reg. a Romanis:ꝛ ad vltimum a soldanis:qd dñs in Amos iratus enu
25.
Dañ.4 merat dicens.[Sup tribus sceleribus tyri:ꝛ sup quartum nõ puer
amos.1 tam eum.]Jn quo sic expectat eam:vt ad maioris doloris angustiaȝ
Lu.13 ac si ficulneam sterilem succidat.Jn qnto simile[quid in sicilia cõti/
gisse]meminimus:vt ꝛ ipsa si penitere cõtempserit monitione pre/
uia spiritalium magistroꝝ/vel omnino desistere a mundane supbia
vanitatis:applicita mola asinaria collo eius/in profundum equoris

a Nota de platis
qui trahunt ecclesias
ad negocia mũdana
diripientes eaꝝ bona
ꝛ de ecclesia flagel/
landa.

b Nota cathedras
studia pretẽdere ma/
gistroruȝ/cupiditatis
peste corrupta.

c Facta ẽ quasi na pue.31
uis institoris de lõge
portans panẽ suum:
ꝛ iteruȝ. via nauis in
medio maris.
d Petri nauicula
iactabatur fluctibus. Mat.
Naues maris tãgunt 14.
omnia loca portuum
in qbus fuit ꝛ ad ma
re trahentur habitua
te syluarum.

e Nomie sicilie to
tum regnum accipit̃
in genere.Jn spẽ so/
lam insulam a scopu
lis scilie disiunctam/
lector intellige tẽpo/
re cataclismi.ꝛ si po/
pulus regij vel preru
pti viciniam grecorũ
calabriam adiacenteȝ
freto siculo compre/
hendat.

detrahatur. [Attrita est (inquit) ciuitas vanitatis: clausa est ois domus Esa, 24
nullo itroeunte.] Ecce primo quassata[a] fuit sub affricanis: scdo sub
Romanis augustis: tertio sub theotonicis τ alijs cepit iam concu/
ti τ concutietur in quarto: vel lapillus in cribro tato validius: sub p/
genitoribus aquile volantis τ posteris: qp prsus ad nihilum ex an/
gustia tēporis redigetur. Est enim scille voraginis pprium: vt qd sibi
per quietem adimitur / per ingetudinem restauretur. Quin deniqz loco
presumitur vt in situ suo pereat triangula moles eius: dicēte ppheta.
[Cum dedero te vrbem desolatam: vt ciuitates inhabitabiles: τ ad/ Eze. 26
duxero sup te abyssum: τ operuerint te aque multe: in nihilum re/
digam te τ nō eris: τ requisita nō inueneris vltra in sempiternum.]
Sed omissis iudicijs dñi / oēm exuperantibus itellectum / ea que de
regno sicilie sub gallo germanico τ eius successorib⁹ cōplenda sunt:
stilo lugubri pcurramus. Ait enim ppheta britanicus. Hic descen/
det in rugitu sicut vrsus / vt deuoret carnes optimas / hereditatē psi/
taci possidebit: filios regis supappositi obtenebrabit: gloriā siculoꝝ
annullabit. qz enim Hēricus sextus refertus furia fuerit ad modi/
cum in sicilia regnabūdus / satis ipse textus elucidat. Nā postqz ad
apicem impij aquilonaris ascēderit / mox tusculanū populuz sangui
nea crudelitate respersit: indeqz occasione cōsortis cōstātie regnum
aggrediēs / nec valens repugnationis impetū sustinere / humerū de/
dit ei. Tādē resumpta vtute repatriās τ regni capitis ruina sequu/
ta deseuit in nobiles / τ dispersis sileribus / τ isularib⁹ pphanatis / in
melatij finibus terminauit. Sed qr malitia reproboꝝ adeptura est
exinde libertatē: quid acturi sint thetonici i sicilia / calabria / terraqz
laboris / nō solum apostolica referēt in futurū in frontibus maculaz
improperij gestature. Interiz aquila regni heres: sed vassallus eccle
sie cui maris insule queqz cedunt / quātū sit discriminis habiturus a
fetidis hyrcis regni: Merlinus pfert testimoniū cōtra illos: inter
capras inquietis quasi agnus laniādus nō absorbēdus ab eis: lz eniz
post leonē aquilonicū hyrcoꝝ habeat ceruicositas p aquilā icurua/
ri: tamē promerēte superboꝝ malitia affliget icredibiliter vbilibet
terram suā: ob qd inter ipsum τ presulē apostolicū dissensionis gla/
dius tantus versabitur in tēporis angustia prefiniti: vt viuus sub im/
perij sarcina corruat: τ alter de ruina sanctuarij nō exurgat. Fortis
(inqt Hieremias) ipegit in fortem / ambo pariter cōciderūt. Restat
igitur vt pullus posterior de furoris framea eruendus ad cōplendū
qd pater deseret impfectū de caliginosis regni collib⁹ τ externis re/
sumptis virib⁹ accingantur. Additurus vulnus subditoꝝ doloribus:
τ ɔfracturus aggressibus cornua superboꝝ. Notādū vo qui pri/ Dan. 7
mus dictus est leo.[b] Hēricus vrsus: scds Federicus pardus cuius
posteritas vnicornis: siue qr singularis erit ex fratribus / siue qr vni/
uersitas prelatice feritatis circa eū manum mouerit fortitudinis se/
cularis in bestia coccinea designate. cui romana babylon insidet for Apoc. 17.
nicans cū oibus regnis terre. In omni iquit colle sublimi τ sub om
ni ligno frōdoso psternebaris meretrix. vz. guloso τ diuite / loquace Hier. 2
pariter τ prelato inutili: quoꝝ omniū ruinā pximam expectamus Zacha. 14.
Zacharia dicente. [Erit ruina equi / camelli / muli / τ asini /]nobilis / τ
ignobilis

a Quia sicilia ne/scitur sedes regni nō excipietur ab vlceri/bus reliquū vt immu nis: qr caput τ caudā vniuersaliter domi/nus ɔquassabit amo do τ vsqz ad exter/minium antechristi.

Hiere. 46.

b Hos quattuor Cap. 13 Apoca. cōpingit in vnā bestiā mōstruo/sam de mari Romani imperij ascenden/tem: τ si in spē tāgat barbaros bestiales d freto siculo: p aquilā transferēdos ad iter/nitionem gentiū non paucarum.

ignobilis/diuitis ⁊ abiecti. Deniqꝫ sicut in tyro sicilia sic ⁊ in sido/
3.re.17 ne Roma accipit. Unde ⁊ in libro regum ad Helyã. Surge ⁊ va/
Luc. 4 de in sareptam sydonioꝝ ad viduã mulierem colligentẽ [a] ligna/ha/
bẽtẽq; parũ farine in hydria ⁊ olei i lechito. Helyas pretẽdit spi
rituales viros quarti tẽporis ecclesiastici: i quo Pachomius/Anto
Matt. nius/⁊ Basilius patres virginalis collegij floruerunt. Mulier vo
13. Romana ecclesia est in cãpania ꝯstituta/pijs tũc pastoribus vidua/
ta/ꝓpter grecoꝝ hereses in latinum populũ seuiẽtes. Cui candescẽt
doctores eloquij mistici aduersus epos arrianos/qui eam ꝓtegant
ab oppressionibus augustoꝝ: spũs dñi iuuit eam de littera legis ve/
teris ⁊ noui pariter testamẽti: ac si farine ⁊ olei tantã ꝓferens vber/
tatem: vt ꝑ expositionẽ misticam ꝑfidiã fides attereret: ⁊ latinis do/
ctoribus greci erronei dogmatis nõ vlterius insultaret. Uex qꝛ ho
ra maris apulie ⁊ calabrie regionis tunc magna grecia dicebat/addi
ta sibi sicilie ceruicosaꝫ de pristinis erroribus nõ sic potuit cõticere:
qũin latinis italis in ecclesia occidentali in obprobriuꝫ insultasset.
Propterea iustus iudex nõ solũ siciliã/sed ⁊ totum regni situꝫ ꝑ sa/
racenos prius ⁊ postmodũ ꝑ germãos nostri tpis dure malleo se ve
Ezc.26 ritatis attriuit. Unde ⁊ dicitur/pro eo qd dixit. Tyrus de hierusa/
lem euge ꝯfracte sunt porte populoꝝ: cõuersa est ad me iplebor de/
serta est: idcirco ascẽdere faciam te ad gentes multas/sicut ascendit
mare fluctuans [b] ⁊ dissipabunt muros tyri ⁊ destruẽt eius turres:
⁊ radam puluerẽ eius ex te/⁊ dabunt in limpidissimã petrã [c] sage/
nis in maris i medio vacuatis. Qd autẽ sequit. Eris in direptio/
neꝫ gentibus: ⁊ filie tue que sunt in agro gladio interficient. ad ra/
biem hoium infidelium intorquẽdum est: qui tam plebes qꝫ eccle/
Ezc.26 sias christianas predis ⁊ gladijs oppresserunt. Et addit. Ecce ad/
ducam ad tyrũ [d] Nabuchodonosor regẽ babylonis ab aquilone re
gem reguꝫ in curribus ⁊ equitatu magno: qui cedet ppl'm/nobiles
statuas diruet: diripiet opes ⁊ negociatores eius dissipabit: preter
saracenoꝝ pestem ex obitu regis satanici gladium resumpturã theo
tonici ⁊ alij ꝑncipes multi secum regnũ vndiqꝫ lacerãtes: qd lamẽ/
tationis nobilibus ⁊ abiectis adijcient: qui post nos venientes ple/
nius indicabũt: sed ⁊ aquila eiusqꝫ posteri qui regni malitie finẽ po
nent/quo preclarior eis hereditas fuerit/eo grauiorẽ miseris fascem
Ezc.27 supduxerint seruitutis. Unde ⁊ legit. Uentus auster [e] ꝯtriuit te/i
corde maris diuitie tue/⁊ multiplex istrumẽtũ tuũ cadent: a sonitu
clamoris ruine tue/gubernatores ⁊ naute descendent de nauibus/⁊
in terra stantes eiulabũt sup te. Esa. Ululate naues maris: qꝛ vasta
Esa.23 ta est domus/vnde vnde uenire cõsueuerant. Qd Ezech. multis
verbis ꝓtulit Esa. Breui sermone restrinxit. nos aũt breuitati si/
militer insistẽtes: qd de regno siculo futurũ vel presens sit de littera
textus ꝓphetici referamus. Cogitans enim dñs superbiã incurua/
re nobilium/⁊ ad ignominiã deducere gloriã omnis carnis: nouoꝝ
caldeoꝝ spũm suscitauit/vt ꝯtritis habitatoribus vrbiuꝫ ⁊ afflictis/
tum scandalis/tum ruinis ad maris [f] incolas manũ extenderent: ⁊
Apo. negociatores refertis opibꝰ predis ⁊ furijs spoliarẽt. Ueh inqt ter/
12. re ⁊ mari: qꝛ descẽdit diabolus ad vos/habẽs iram magnã: sciens qꝛ

a Duo ligna testi/monia legis ⁊ ꝓphe/tarũ: hydria/vetus: le/chitus/nouũ testamẽ/tum: farina/intelligẽ/tia mistica: oleũ/ana/gogica: vl duo ligna hebreus populus ⁊ gentilis: hydria ⁊ le/chitus/corda docto/rum ꝓferentia noua ⁊ vetera.

b Fluctuatio ma/ris hꝰ repsẽtat barba/roꝝ inhabitãtiũ tẽpe/state, de vmbilico sici/lie ꝑ pardinã aquilã trãsfundendos.

c Sagene marina/rios ꝓnunciãt ⁊ pyra/ticis studijs refellen/dos.

d Impialis culmi/nis dignitas excellet qꝫ sepiri regũ. Un
Esa. ꝯcussit regna/po/ Ca. 14
suit orbẽ desertũ: de/
struxit vrbes vinctis
nõ apuit carcerẽ qd
totũ refundit a capi/
te reproboꝝ a pha/ Exo. 4
raone vsqꝫ ad antio/ .1. ma/
chum/⁊ ab Herode cha. 6.
vsqꝫ ad vltimũ ante/ Mat. 2
christi.

e Sicut in aquilo/ne supbi/ita ⁊ i austro cupidi designant. vñ
Esa. Succensa est vt
ignis ipietas/vepzẽ ⁊
spinã vorabit platuꝫ Esa. 9.
⁊ subditũ aquilam ⁊
heredem.

f Laicis ⁊ clericis rusticis ⁊ nautis.

modicum tempus habet:qꝛ vero Romanum imperiuz ex furia prin/
cipum vicino tpe sit casurũ apparet in omnes insurgere/⁊ tam cle⁊
q̃z populũ hostis improbus de terra delere:vt vel sic in illius ruina
nullus tripudiat/vbi pro suis doloribus seorsum ab alijs igemiscet.
Zacha.12. Plangēt inqt se tribus ⁊ familie seorsum. Quid enim iuasoribus
Ezechi.17. terre sue aquila plena plumis ⁊ varietate respsa euentibus vrsis re/
tribuet/ipsi scient cũ vel ab eius facie ꝓfugi fugerint/vel coraz ipso
ac si rebelles ethyopes curuabunt. In die inquit illa querēt hoies
Apoca.9. mortē ⁊ nō inuenient/⁊ fugiet mors ab eis. Nō enim poterũt regni
filij euadere molimina tpis/vel portare pōdera multiplicis seruitu/
tis: ⁊ iccirco dum ꝯtra ictum fulminis frustra conatus addiderint/
incurrēt merito palpabilis vmbrā mortis:vt qꝛ longa erit nimis af
flictio supueniēs vniuersis:dum fortis ⁊ debilis/sublimis ⁊ ifimus/
eruditus ⁊ fatuus/opulentus ⁊ inops sub monarcha Impij q ca/
Apoca.12. put draconis septimũ occupabit/funestis ꝯfilijs atterent. Nō a no/
bis auguriātibus:sed a diuinis eloquijs desolationis terminus assu
matur:vt discat quisq̃z regi babylonis noue collum submittere:nec
Ezechiel.26. apponāt vlterius eius impijs repugnare. Erit iquit Eze. [a] Post
70.annos visitabo regē babylonis ⁊ terra eius. Esa. Erit in die illa
in obliuiōe eris o tyre.70.annis sicut dies regis vni⁹. Post quos
erit ei quasi canticũ meretricis reducentes ad merces negocia/
tionis antique i qbus ⁊ fornicabit vt fundatiori vrbe circa filij per/
ditionis interitũ flagellet. Nā prima plaga sicilie erit a theotonicis.
scđa sub hyrcis regnicolis.tertia sub aquile furijs.quarta a reguli
volātis/fastigio/cuius facie ⁊ si plena blanditijs/posteriora [b] tñ ac si
aspidis vocem incantātiũ cōtēnētis.quinta vero [c] seruabit diuino iu Ps.57.
dicio/in quo ad laci nouissimũ deducet. Nec imerito:qꝛ quā adeps
opum in malitia fouerit indifferēter ⁊ publice patebit incursib⁹ ex/
acto⁊:ac per hoc tam maritimus q̃z mōtanus/tam agricola q̃z co/
lonus/tam barbarus q̃z alumnus cōtinuis miserijs addicet:nec fa/
cile iugum oneris ab humero qs deducere poterit/donec de regni Esa.9.
foramine vel excutiat eritius vel ipetus apostolicus ac si paluster
onocrotalus [d] ifirmet. Quia vero multo labore sudabit/vt vel apo/ Esa.34
stolica curia desistat a iurgio/vel regnicola⁊ seuitia tepeat ab icepto.
Nō video:qꝫ insipiētibus sit pcendũ/presertiz cuz ꝓpheta refricet.
Misereamur ipio ⁊ nō discet facere iustitiā. Et alibi. Curauim⁹ ba Esa.26
bylonē ⁊ nō est sanata.s.a flagellis. Vñ ⁊ hic di. Erit tyro q̃si can/ Hie.51
ticum meretricis:sũme tibi cytharā/circue ciuitatē meretrix obli/ Esa.23
uioni tradita/bene cane/frequēta canticũ/vt memoria tui sit. In q/
bus oibus sola vanitas sola oblectationis itelligit ex carnalitate vo
luptas. Nō aũt dicit. In cethim trāsfreta/idez ad greciā/ibi quoq̃z
non erit requies tibi:ducēt enim eā pedes sui longe ad peregrinan
dum. Sicut debet itelligi:qꝛ in die ruine populi isularis ad tantaz
inquietudinē vniuersus ⁊ singulus deducet: vt velut pila volubi/
lis regem nō iueniat in regionib⁹ alienis. Dabo inquit te in limpi/ Eze.26
dissimā petrā/nec edificaberis vltra. sed potius ad nihilum dedu/
ceris. Et hec de sicilia inaniter exultāte dicta sufficiant. ¶ Nũc ad
eius principē [e] obterendũ obtusuz calamũ acuamus. Ecce inquit
ego adducam

a ¶ Siue Henricus sext⁹ august⁹ siue successores in regno ⁊ iperio cōtinuabũt tēpora in.70.anno⁊ spatijs designata.

b ¶ Veneficos dicimus Apostolicis insulis assistentes.

c ¶ In tertia distinctione super Merlinum de agitatiōe sicilie satis large prescripsimus.

d ¶ Onocrotalis est feda auis versans in paludibus/designās sordidos clericos auaritijs ⁊ philosophicis documentis.

e ¶ Nō ad vnũ regē sicilie onus afflictionis extēdatur:sed ad quosq̃z successores pirataci cōtra dñm cancellos erigentes.

ego adducam super te alienos robustissimos gentium/⁊ nudabunt
gladios suos super pulchritudinē sapientie tue/⁊ morieris inter in/ Ezechie. 28.
circōcisos odientes te in corde maris.]Licet insula sicula generosa pa
rentibus ⁊ opib⁹ ceruicosa inclitos reges habuerit ⁊ strenuos itrie/
ribus pugnatores: tñ q: sub modernis eius regibus [a] plus adaucta
victorijs plus diuitijs ampliata cognoscit. ad ipsos specialiter stil/
lat sermo pphicus: vt post [exuuias gentium] ⁊ exhaustas [merces
institorū]eo pfundius corruant/quo se p pōpaticam gloriam in dei
Eze. 38 cōtumeliam pteruius extulerunt. Unde Ezech. [Quia dedisti cor
tuum quasi cor dei in cathedra eius sedens/cū sis homo ⁊ nō deus/
Dan. 3 ppterea pdam te o cherub de medio lapidum [b] ignitorū.]]Post ba/
Eccl. 2 bylonici principis gloriā ⁊ regis extollentiam Salomonis non le/
gisse me recolo rege siculo psitaco ditiorem/vt pote: q: ⁊ si in monte
sancto dei ecclesiastica fide sit positus: tamē eius obitus fuit superba
Ezech. cogitatione trāsfixus. [c] [Dabo inqt te in cinerem super terrā in cō/
28. spectu oium videntium te: producens ignem de medio tui/qui co/
medat te.]Et Amos. [Mittā igniez in murū tyri ⁊ deuorabit edes
Cap. 1. eius.]Quia enim regni siculi ambitum finis eius cōfusum relique/
rit/⁊ cōuulsum ipsa theotonia copula refricet/que sic infecit regni/
colas sic attriuit: vt adhuc in terra vestigiuz improperij relinquat.
Et ide erit q heres vrī: aquila siue agnus a regni pceribus/ac si ca
Dan. 7 pris laniabitur nō vorandus: ⁊ si de aquilonis olla flāmiuoma furi
Mic. 1. bundus aries rediens in hyrcos fetidos irruat in omnem ventum
ipsos vsq; ad ignominiosum interitū dispsurus/⁊ quāuis ob angu/
stiam tpis surgere seditiones habebāt contra ipm: tñ q: indulta sibi
⁊ semini tēpora fuerint longiora/in qbus cicatrix ecclesie repugnan
tis fortius rescindet/stragem irrepabilem faciet superborū. Et si ve/
lut ad leta sollicitus de lucta certaminis ictus anxie referat passio/
nis. Nec obstat si post illū regni pteruitas vel eius cōfinitas manū
mouerit cōtra prolem: q: necesse erit: vt ⁊ ipsa correptionis flagella
sustineat/⁊ Eua mater ecclesia pro de generibus filijs scandalis re/
nascentibus ingemiscat interim: q: pro dici acceleratiōe mestibilis:
in quo sicula regio ⁊ Romana cū suis auxiliarijs vastabunt patres
presules subditos ac si filios nō respicient manibus dissoluti: datur
prorsus itelligi q vsq; dum duo testes vel ordines affutui i ex ante/
christi psentia ministerium pdicationis finierint enses nō redigent Apoca. 11.
in vomeres: nec preliorū strepitus in opulentias ociorū. Unde ⁊ se/ Esaie. 2.
quitur. [Transi terrā tuam quasi flumen filia maris: q: nō est restri/ Esaie. 23.
ctionis cingulum vltra tibi.]Uides ne lector q nō solū fallax chri/
sticola: sed ⁊ pfidus cananeus de insula migraturus euentū reduce/
re nō habebit presertim cū rex Babylonius repellendus cor ferinū Daniel. 5.
assumere debeat ad depascēdas terre paleas more bouis in lōga tem
pora nationū. Hinc tenendum qd licz aquilam de theotonica gene
ratione traductā oporteat quo ad deum incurrere seueritatis eccle/
siastice disciplinā: tñ q: restitui presumitur in decessu ad illuz niduz
Eze. 16 in quo exaltari legit: est repationis habilitas intorquenda/vt vel sic
germen radicū eius succrescat in fructificatiōe: ⁊ post afflictiones ⁊
cedes regni nō modicas getē subeat cū apostolico ptore cōcordem.

a Regem Guilelmum fm assyros tributarios fecisse: si cōspicimus processu tēporis iugum oneribus abiecturos.

b Omnis lapis pciosus operimentum tuum ad litteram.

c Quidaz hoc volunt de lucifero angelorum prelato dici: sed q: homo rex iste tyri describit ⁊ non deus/ optime istiusmodi respuunt/secus ē de allegorico itellectu: q: non totuz textū prosequitur littere: sed particulaz pro tutela lectionis assumit.

Ca.30
Nus iumentoꝝ austri]. Nõ
brutoꝝ sed vtentiũ rõne: vt
sunt clerici ministri altaris/
prelati/religiosi/alijq; recto/
res bestiali more viuẽtes. Un
Ps.48. de ps. Homo cũ in honore esset nõ itelle/
xit/compatus iumentis insipientibus / ⁊
Job.18 similis factus est illis. Hinc ⁊ ad Job con
solatores eius: q̃r vt iumenta reputati su/
mus coram te? Igit [iumẽta] huiusmodi
iccirco dicunt australia: q: nõnulli infra
sanctam ecclesiã positi cũ spiritu incipiũt
Gal.3. in carnẽ ẜm Aplm finiuntur. Olim [Ha/
bitatores austri] Apostoli sancti spũs gra/
tiam possidẽtes cũ aquis ⁊ panibus secu/
laris vite desideria fugientibus occurre/
bãt/ne in via iustitie pre laboris tedio de/
ficerent/vel perirent. Nunc aũt flentes re
ferimus nõ esse distantia inter religiosos
Exodi. ⁊ clericos/inter laycos ⁊ ꝓlatos incuruã/
16. tes se idolis gentium: ⁊ ad ollas egyptias
desiderioꝝ carnalium suspirãtes. Omnis
quippe caro corrupat viam suã: ⁊ iccirco
Geñ.6 eis [onus] afflictionis transitorie tam gra/
ue ponit: vt ab aquis iterãdi diluuij erui
Hiere. nequeant: sed inuolui. Unde Hieremias
48. Fertilis fuit moab adolescẽtia sua/nõ trãs
fusus est de vase in vas: ꝓpterea requeuit
Johe.1 in fecibus suis: iuxta illud. Putruerũt iu/
menta in stercore suo: vitã. s. in auara luxu
ria finiẽtes. Hinc quoq; sequit. [Portan
tes sup gibbos camelloꝝ opes suas.] Mo
re arabum negociantium/inducit sermo
ꝓpheticus camellis vtentium ferẽtibus
Esa.60 merces suas ad alias regiões. Unde Esa.
Inundatio camelloꝝ operiet te dromeda
rij madiã ⁊ effa. Omnes de sabba veniẽt
aurum ⁊ aromata deferentes: q: vo queq;
mercimonia seculi sub hoc sexto ecclesie
tẽpore sunt in terris ⁊ fluctibus gñaliter
Apoc. annullãda: iuxta illud Apoc. Effudit sex/
16. tus Angelus phyalam suam diuino. s. fu/
rore refertam in flumen magnũ illud eu/
fratem: id est mundi ꝓuincias: ⁊ siccauit
aquas eius. s. diuitias populares. Merito
cupidis ⁊ auaris cuiuscunq; cõditionis ⁊
ordinis hoib⁹ viuẽtibus bestialiter onus
depressionis adijcit: vt qui idolo seruiunt
⁊ non deo: ipsi simul cum mundanis sub/
stantijs iusto iudicio desolentur. Facilius
inquit est camelluz terrenoꝝ gibbo defor Mat. 19.
mẽ transire ꝑ acus angustias/q̃z diuitem
ingredi regnuz dei. Scdm vero spiritum Mat.
[Jumẽta austri] scribas ⁊ phariseos legis 26.
doctos significant/q Christũ ac si Joseph Ge.37
in gentibus vendiderũt: quibus doctores
nostri tẽporis greci ⁊ latini ⁊ auaritie lu/
cra sectantes dum litteram statuunt/spiri
tualem abijciunt itellectum. Unde legit.
[Prophetabãt in Baal]. i. docebant non Hie. 2.
in nouitate vite: sed in littere vetustate: ⁊ Ro. 7.
[ego nõ mittebã eos] ꝓpria voluntate cur Hiere.
rentes. Hinc in Osee. [Fecerunt sibi ꝯfla 14.
tile] litteram diuini voluminis/carnaliter Osee.
exponendo: [de argento suo] eloquentia 13.
philosophica picturãdo. [Quasi similitu
dinem idoloꝝ falsis] cupiditatis affecti/
bus seruiendo. Uerum q: magros huius/
modi de oriẽtali ⁊ occidẽtali ecclesia pro/
pheta prenunciat extirpandos. Sequit.
[Pro eo ꝙ eleuauerũt cor suum/⁊ obliti Osee.
sunt mei dicit dñs. Ero eis quasi leena/si/ 13.
cut pardus in via assyrioruz: ⁊ quasi vrsa
raptis catulis: ⁊ dirumpã iteriora iecoris
⁊ ꝯsumã eos ibi/quasi leo bestia agri scin/
det eos.] Nota lector quãtis sint afficiẽdi
miserijs idoloꝝ artifices mendacia fabri/
cantes/magistros vtiq; ad erroꝝ deuia di
scipulos ptrahẽtes/vbi [leo ⁊ agri] bestia.
[Ursa pardus] in eas deseuient [⁊ leena]
quasi in grecia multi errores reperti sunt:
sicut ⁊ in samaria i vitulis aureis designa/ 3.re.12
ti/qbus spirituisancto derogabat ⁊ Chri/
sto ꝑ arrium ⁊ sabelliũ/fidei catholice cor
ruptores: iccirco dñs super grecos mala
multiplicat: vt qui redire ad veritatez ec/
clesie supba cõtentione refugiunt/ꝑ eorũ
emulos in ira furoris dñi cõterantur. Si
quid [pardus] prenotat sarracenos subdi
tos soldano iconij. [Leo] Hemanuelem.
[Ursa] andronicũ: [leena] ysachiuz. [Be
stia agri] Alexiuz: qui quãtũ ex scissura di
scordie grecis insipiẽtibus afflictionis itu
lerint/instantia piculosi nostri tpis posten
det. Nam ꝓpter dissidia mutua ⁊ errores
qui coꝝ imperio lapsum dabunt/iuxta il/
lud Esa.

lud Esa.⌊Disperdat dñs israel caput ⁊ caudã incuruãtem ⁊ refre/ Esa.9.
nantem.⌋Nõ videt ꝙ prorogari visio debeat:quin in grecia ſm cõ
cordiam repleat:vbi necesse erit:vt ⁊ sedes lubricet hyrcoꝝ balan/
tium/⁊ gallus in ea exterius alas excutiat ad cantãdũ: ⁊ quãuis nõ
post plurima tẽpora latinus exercitus habeat in eoꝝ regionibus ꝑ
incuriam ꝓfligari:tñ q: Samaria cõstantinopolitanã metropolim Joan.4.
prefigurãs verbũ dei suscepit nec abiecit:velit ⁊ nolit achiuoꝝ ver/
sutia/ꝙ ad deum patrum suoꝝ totaliter redient triũphis apostoli/
cis perituri: ⁊ si priusq̃ȝ septimus angelus buccina caniturus ad/ Apoca.10.
ueniat/hyrci balare debeãt cõtra christicolas illaꝝ partium inuaso/ Esa.7.
res.⌊Adhuc(inqt Esa.)60.⁊.5.anni ⁊ desinet effraym eẽ populus.⌋
Ad ouile catholice fidei reuersurus.Uerũtamen hoꝝ annoꝝ princi
pium a monarchia volantis aquile est sumendũ/ne lectoris suppu/
tatio deuiet in ruina simul Romani impij ⁊ ꝑssura regni siculi sub
angustia tpis repugnantis.Ipse ṽo populus insularis infatuãdus
cõsilijs ⁊ auxilijs infirmãdus in fluctibus verticosis contritionem
quadrifidam sustinebit/ꝑsertim cum non sit tutum scilleis obuiare
latratibus/nec post vulcania ollas ⁊ echaycas caribdis absortioni/
bus demulcere.Hac in re teneat maris nauta quilibet ad cõem ge/
mitum euocãdum:ꝙ faritici populi pressura posterior eo pondero
sior fuerit:quo ꝓteruarũ fluctuatio mentiũ cõtra virgam cedenteȝ
populos fortius inundabit.Unde ⁊ seqtur.⌊In terra tribulationis Esa.30.
⁊ angustie leena ⁊ leo/⁊ ex eis vipera ⁊ regulus volans/portãtes su/
per gibbos camelloꝝ opes suas ad populũ qui eis ꝓdesse nõ pote/
rit.Egyptus enim vane ⁊ frustra auxiliabit.⌋Locus iste verius ex/
ponitur in spiritu q̃ȝ in textu:⁊ iccirco iudeum pudeat/q vim litte
re nõ obseruat: qs vnq̃ȝ recolit venenosa reptilia negociatore post/
posito camellos deducere diuitijs oneratos:quãuis in vita Hiero/
nymi lectioneȝ reduxisse legamus ad cenobiũ asinũ iam surreptũ/ Ezechie.2.
⁊ Ezech.cũ scorpionibus habitasse.Ac p hoc q: hec ⁊ similia figu/
raliter obsequunt.⌊Ad onus iumentoꝝ australium.⌋Reuertamur
Ge.36 ⌊terram austri⌋ſm litteraȝ aut regio Themanoꝝ[a] est filioꝝ.s.Esau:
Job.39 aut eth yopum vel etiã sabeoꝝ. Unde ⁊ Job.Nũquid ad sapientiã
Job. tuã plumescit accipit expandens alas suas ad austrum. Et iterum.
37. Nũquid nõ vestimenta tua calida sunt cũ perflata fuerit terra au/
stro?Zacharias quoq̧ dicit equos varios egressos in terram austri. Zacha.6.
Scdm allegoriã⌊terra austri⌋ꝑnotat iudaicã synagogã q̃ olim pro/
phetas habuit spiritusancto repletos/⁊ cõsequenter apostolos in ec
clesia primitiua de iudeis ⁊ gentibus aggregata. Unde ⁊ Daniel.
Dañ.xj ⌊Filia[b] regis austri veniet facere amicitiã cuȝ rege aquilonis.⌋Qd
impletum fuit qñ iudei pepigere fedus machabeoꝝ tpe cum Ro/
manis.Et q: rebellionis audacia processu tpis federa violarunt/tra
diti ipsi ⁊ pharisei in manibꝰ eoꝝ/deinde sustinere fortitudineȝ bra
1.Ma chij nõ valentes.Unde ꝓpheta ⌊Leo de silua vastauit eos.⌋In da
cha.8. niele quoq̧ scriptũ est⌊Bestia ꝑma quasi leena quasi alas habens
Hie.5. Dañ.7 aquile aspiciebã/donec euulse sũt ale eius/⁊ sublata ẽ de terra⌋.⌊Be
Nũl. stia⌋qdeȝ quasi vasthia dicit:q: pro eo ꝙ iudea vastauit ecclesiã pri
24. mitiuam:ipsa postmodum vastata est a Romanis.Unde Balaam.

a ¶ Considerate se/mitas themã itinera saba ⁊ expectate pau lisp confusi sunt. Job.6

b ¶ Filia regis austri ecclesia christi fregit fedus initum cũ ale/manis ⁊ alijs sublimi bus: ⁊ iccirco data ẽ in manibus emuloꝝ pro quo legitur: fa/cta est sub tributo, Tren.1

⌊Venient intrieribus de italia/supabunt assyrios:vastabuntq3 hebreos:⁊ ad extremū ipsi pdentur.⌋Hac in re romana ecclesia videat in modernis:ne pro eo q̄ belluali more multiplicāt vastitatem clericalis ⁊ regularis nequitie/ac si leuitice ⁊ pharisaice superstitionis alis euulsis de terrenoꝝ negociatiōe mouenda germanoꝝ ⁊ alioꝝ persequutoꝝ furoribus exponat̄. Qd̄ aūt dicit.⌊Ad extremum ipsi peribunt⌋ad alemanoꝝ potentiā referēdum est:vt quēadmodū ipsi regna quelibet cōcusserint cum impij lubrico equa vicissitudine cōterantur. Unde Esa.[a] ⌊Descende sede in terra virgo filia babylon/sede in puluere/sede ⁊ tace intra in tenebras filia chaldeoꝝ: q2 non vocaberis vltra domina regnoꝝ⌋.⌊Babylonis filia⌋tangit Romā/Chaldeam/Alemaniā:que bene dicit̄⌊virgo⌋ꝑpter fidei sacramentum qd̄ male viuēdo corrumpet. Et notādum q̄ Roma humilianda est/alemania deponenda illa tāq3 fornicaria presulum: ista velut exactrix iproba prefectoꝝ. Illud quoq3 qd̄ subdit̄.⌊Intra[b] in tenebras filia caldeoꝝ.⌋Prenotat difficultates sollicitudinū: doloresq3 belloꝝ:qbus lacerādum Impium:vt pditionis filius suo tpe reueletur a gloria corruat ⁊ nō adijciat:vt resurgat: ⁊ hec⌊de leena⌋. Sequit̄.⌊De leone⌋de quo legit̄.⌊Ascēdit leo⌋de cubili suo⌊predo gentium se leuauit.⌋Tēpus paganoꝝ hic leo prefigurat/quoꝝ caput in perfidia roma fuit:que martyres in cunctis orbis finibus cede sanguinis rubricauit[c] ꝭm hoc ecclesia militās dicta est⌊terra tribulationis ⁊ angustie.⌋Unde Apoc. Scio tribulationē tuā:missurus est enim diabolus ex vobis in carcerem:vt tentemini habituri tribulationē diebus decem:qui extendunt̄ in annos trecentos a Domiciano augusto vsq3 ad Cōstantinū/qui ecclesiam exaltauit: ⁊ ex eis vipera[d] hoc in grecia cōpletu3 fuit/cū arrianos ⁊ sabellianos in doctores catholicos seu confessores armauit. Unde ⁊ vipera dicit̄:vel q2 binos parit:vel q2 parētis latera vi rūpunt̄:q2 v̄o ⁊ ecclesia clericalis in vipera designat̄ ꝑpter filios vipinos ortos in capite in medio ligurum deuictoꝝ. Nec adhuc ptulit exterminiū in puersis/necesse erit:vt in sequētis angustia tpis fortius eius viscera discindantur:donec resumptis audacter viribus cuiuscunq3 genimē heresis de fidelium medio perturbetur. Sequit̄⌊⁊ regulus volans.⌋Maometicus.s.populus ortum solis occupans ⁊ occasum a cosdroe tyrāni tpis in heremitas ⁊ virgines speculantis ecclesie filios isurgētis. Deniq3 qd hic populus christiano cruore pollutus in egypto ⁊ asia in hyspania ⁊ sicilia ⁊ ceteris insulis maris fecerit:⁊ vsq3 ad romani ruinam Impij sit facturus:⌊decem cornua bestie⌋de terra procul venientia testabunt̄:que sicut cōterent mistice statuā babylonis:vt in fauillam estiue aree rapiēdam turbine redigatur:⁊ hec in gn̄e. In specie v̄o Hēricus sextus designatus est in⌊leena.⌋Federicus[e] scd̄s⌊in leone in vipera illius⌋reparāda successio⌊in regulo volātis⌋detestanda filij perditionis elatio. Moraliter⌊leena⌋designat gulosos. Unde qui vescebātur voluptuose interierunt in vijs:⁊ qui nutriebantur in croceis amplexati/sunt stercora.⌊Leo⌋supbos. Unde ponam sedem meā ad Aquilonē/⁊ ero similis altissimo.⌊In vipa⌋intelligimu3 iracundos:de qbus furor illis ꝭm similitudinē reptilis.

In regulo

Esa. 47. — Amos. 5. — Mic. 4 — Apo. 2 — Apoc. 13. — Dan. 2 — Iere. 4. — Esa. 14 — ps. 57.

a ¶ Thema cōtra superbas animas p humilitatem penitentie reformandas ad vitam. Nota finem imperij germanorum.

b ¶ Anima penitēs sicut afflictionum ⁊ amaritudinum tenebris inoluitur:vt nec visus hois eam aspiciat:nec tentationem serpentis euadat.

c ¶ Quare rubrum est vestimentum tuu3 ⁊ indumēta sicut calcantium in torculari. Esa. 63

d ¶ Genimina viperarum pharisei ⁊ saducei pro quibus nōnulli religiosi cistertij ⁊ seculares clerici successerunt. Matthei. 3.

e ¶ De his quattuor persecutoribus in genere dicit ps. Super aspidem arrianoru3/⁊ basiliscum saracenorum ambulabis:⁊ conculcabis leonem iudeorum ⁊ draconē idolatriam colentiu3 romanorum. ps. 90.

[In regulo]inuidos.Unde virũ stultum interficit iracundia. Se/ Job.5.
quitur.[Portantes sup gibbos camellorꝝ diuitias suas ad populũ:
qui eis pdesse nõ poterũt.]Ecce nostri tpis presules ĩfra ecclesiaȝ
positi vexatã doloribus ⁊ pressuris virtutibus nõ aspirant: sed gu/
le/supbie/ire/⁊ inuidie vitijs seruiunt ⁊ qui debẽt subditis onera ce
lestium ĩponere mandatorꝝ/in terrenis eos sustentare suffragijs ec/
clesiasticos reditus pdigunt:⁊ cõsumunt in carnis luxurijs ⁊ vani
tatibus dignitatũ/nõ attendẽtes suorꝝ meritorꝝ stipendiũ: qḋ legũt
Apoca ⁊ relegunt in textu librorꝝ veterum ⁊ nouorꝝ.[Quãtũ inquit se glo
18. rificauit/⁊ in delitijs fuit:tm̃ date sibi tormẽtum ⁊ luctum.]Qḋ qꝛ
de vite mundane supbia totum venit.[Scribe(inquit)eis sup bu/
xum]memoria nõ delenda.Qḋ sequit.[Loquimini nobis placẽtia
videte.i.pphetate nobis errores ⁊ reprobastis scũm israel ⁊ spera/
stis[a] in calũnia ⁊ tumultu propterea vobis erit iniquitas hec sicut
interruptio cadens.]Ex hoc loco cõnijcitur ꝙ quãtũcunqȝ viriuȝ
ecclesia hauserit a nobilibus seculi/nõ a deo:totũ ad ruinã detrahẽt
Deut.2 iperij fortiores. Unde ⁊ legit.[b] [Terraȝ gigantũ]presulum.s.famo/
Geñ.6. sorum.[Detrahẽs in ruinã]⁊ inde ⁊ dei filios hoium filias assumẽ/
tes viuos absorbuit cathaclismus:in typum(nec dubium)clericorꝝ
aspirãtium ad prebẽdas exuberes ⁊ prelationes vrbium nõ minus
põpaticas q̃ȝ pphanas:⁊ iccirco quãtus eis incumbat iteritus/ipse
Eccl.21 gladius pferet bis acutus.[In die(inquit)illa visitabit dñs[c] in gla
Esa.27 dio suo duro ⁊ grandi ⁊ forti: sup leuiatan serpentẽ/vetereȝ tortuo/
sum/⁊ occidet cetum qui in mari est:⁊ vinea meri cantabit ei.]Ha/
Esa.5. bet se rumphea furoris Dñici simul ad spiritũ ⁊ ad carneȝ/pptera
vinea dñi exercituum occupata spinis ⁊ vepribus viciorꝝ:vt in fru/
gẽ vite melioris erumpat oẽs necesse est versipelles ⁊ diuos fallaces
Hie.1. ⁊ impios extirpari.[Cõstitui(inquit)te sup reges ⁊ regna: vt euel/
las ⁊ destruas dispdas ⁊ dissipes edifices ⁊ plantes.]Pro cupidis ⁊
superbis succedent viri spirituales ⁊ humiles/vt potentatus impij
Iob.40 ac si cetus in mari recubans in aridam redigat.Uñ ad Job.[Nun/
qd[d] extrahere poteris leuiathan hamo ⁊ iplere sagenã pelle eius.]
Licȝ enim de capite reproborꝝ hoc possit nõ incõuenienter intelli/
gi/ad mẽbra tñ eius que versantur in seculo seuientia contra deum
eiusqȝ vicarium assumptũ ad plenitudinẽ potestatis:dicimus refe/
rendum:presertim cum in malitia nõ sit dispar ipetus voluptatis.
Joã.8 Uos inquit ex patre diabolo estis:⁊ opera eius vultis facere. Sed
Job.3. quid est viri sancti maledicẽtes diei terrenis.s.psperis ⁊ carnalibus
Marci blandimẽtis cõtra se leuiathan[e] prouocant ad cõflictum/nisi qꝛ ce/
5. lorꝝ regnũ de quo in mundorꝝ spirituũ exercitus fuit eiectus violẽ
Mat. ti diripere satagunt versauice. Non ad hoc moderni pontifices in
15. hiant:nec ẽt ad simile cuneus christianus aspirat:vt.vȝ.cõtra tyrã/
nides heresum ⁊ infestationes secularium potestatũ arma spiritua/
1.re.15 lia moueãt/nec lascescant:qꝛ nunq̃ȝ velocius amalechitarũ malitia
Esa.32 corruet/q̃ȝ si in spei silentio siue precis religiosa pietas pseueret. Re
Jacobi sistite diabolo inqt ⁊ fugiet a vobis:sed qꝛ eos zelus domus dñi nõ
4. cõmedit:nec attendit/dum terrenis affectibus ac si de restãdis ido/
Ps.68. lis se icuruãt.Nõ puto ꝙ pphetica visio progetur:quin vel repel/
Joã.2.

a ¶ Judei confiden tes i fortitudine pharaonis. Tamẽ subsi/dij cõtra hostes/assy/ Esa.36 Esa.7.
ros ⁊ chaldeos tempus illud insinuant: i quo ecclesiastica bona ⁊ thesauros domus dñi cõmunicant presules carnalib⁹ dominis ⁊ superbis: vt contra imperij ⁊ regni principes ad prelium excitentur.

b ¶ In silentio/pacis ⁊ spe supni presi/dij:erit fortitudo/ter re. Esa.30

c ¶ Gladius verbi/dei:durus est ad contumaces:grandis/ad carnales: fortis/ad potentes.

d ¶ Ecce ego ad te draco qui cubas i medio fluminum tuorũ extraham te in sagena mea. Eze.29 Eze.32

e ¶ Et si multiplex cananeus de terra dispersit dimicante domino per hebreos ad huc tñ iter Jebuseos ⁊ israelitas misticos certamen improbum perseuerat. Judi.1 Iosue.15.

lantur a ministerio leuitici federis/vel iuoluanť in fluctibus sanguí
Cant.1. nei seculi simul cũ curribus egyptij pharaonis. Uñ ꝛ seqtur.⌊Po/
Esa.27. nam oẽs lapides altaris sicut lapides cineris allisos/nec stabunt lu/
ci ꝛ delubra:qꝛ necesse est⌋vt religiosus ꝛ clericus affliganť pro tpe
Zacha.13. vbi presul sub tẽporalis cure fascibus deprimeť. Percutiã inqt pa/
Matthei.26. storem ꝛ dispgentur oues gregis.Et seqtur.⌊Percutiet dñs ab al/
Esa.27. ueo fluminis/vsqꝫ ad torrẽtẽ egypti.⌋A supbo vtiqꝫ presule vsqꝫ ad
subditũ temulentũ.Mistice aũt pro ruina huius sexti tpis ꝛ etatis
ad clangorẽ euãgelice buccine iterandũ:in duobus testibus reuel/
Apoca.xj. landis:tam de germania qꝫ de gallia:tam de italia qꝫ grecia:tam de
terre finibus qꝫ maris insulis ad dñm sempiterno federe cõuerten/
Esa.27. tur.Unde ꝛ diciť.⌊Cõgregabimini vnus ꝛ vnus filij israel/clange/
tur eniꝫ in tuba magna:ꝛ veniẽt pditi/vel dispersi de terra assyrioꝝ
ꝛ eiecti de terra egypti/adoraturi dñm in monte sancto in Hierusa
lem.⌋in spiritu veritatis:quã romana tenet ecclesia ꝛ docuit a pri/
meuo.Secus est si filij alieni a pia matre degenerãt:cuꝫ eã ꝛ errori/
bus lacerant/ꝛ moruꝫ puersitatẽ defendãt.⌊[a] Filij(inquit)mẽpheos Hie.2.
ꝛ taphneos cõstuprauerũt te vsqꝫ ad verticẽ:⌋qꝛ lex dñi abiecta est
in plerisqꝫ.Merito dñs cõqueriť i propheta de filijs huius mundi
Lu.16 qui doctrinis varijs nõ solum abducunt simplices subditos:sed ꝛ
prelatos incautos a vino luxurie ꝛ cupiditatis absortos:ac per hoc
Baruch.3. a filijs agar ancille terrenã prudentiam exquirẽtibus filij libere ca/
ueant neqñ cum illis idolis seruiant:ꝛ postpositis legis Imperijs
timorem domini derelinquant.

a Filij huius seculi prudentiores sunt astutia serpentina:filijs lucis in generatione sua.

Capl'm.19.

Onus egypti.⌋Generaliter tãgit orbis excidiũ philoso
phicis adducti fallacijs ꝛ illecti nauis supstitionibus
idoloꝝ.Unde ꝛ legiť.⌊Ecce dñs ascẽdet sup nubem le
uem:ꝛ ingrediet egyptũ/ꝛ mouebunť simulacra eius a
facie dñi.⌋Et si ad carnẽ totius corruptionis exortẽ de
gremio vteri virginalis assumptã sub specie ⌊leuis nubis⌋ prophe/
Mar.16. ta respiciat:ad discipulos tñ quos spũs dñi preelegit ꝛ rebus iopes
ꝛ scientijs impitos nõ indecẽter inferť:scriptura dicẽte.Euntes in
mundum/predicate euãgelium omni creature: vt vel sic[b] non tam
iudea deuia: sed ꝛ stulta gentilitas ab idoloꝝ supstitione desisteret:
Ose.2 ac vnius dei viui ꝛ veri cultui deseruieret:sicut ꝛ factũ est: vt frater
in fratrẽ/filij in parẽtes:ac si egyptij cõtra egyptios versautce con/ Mat.10.
Matthei.13. surgerent/imisso spiritu vertiginis inter eos.Unde in euãgelio.Nõ
Apoca.6. veni pacẽ mittere/sed gladiuꝫ.Et Apoca. Exiuit equus ruffus:ꝛ q
sedebat sup eum datũ est illi vt sumeret pacẽ de terra: ꝛ vt inuicem
se interficiãt[c] hoies:ꝛ datus est illi gladius magnus.Daniel quoqꝫ
cõcursum hũc qua deiformiter explicat sub specie quattuoꝛ celi pu/
gnantium flatuũ/ꝛ totidem de pelago ascendentiũ bestiaꝝ.⌊Uide/ Dan.7.
bam inquiẽs in visione mea nocte:ꝛ ecce quattuoꝛ venti celi pugna
bant in mari magno:ꝛ quattuoꝛ bestie grãdes ascẽdebãt de mari di
uerse iter se⌋.⌊Uenti quattuoꝛ celi:⌋sunt totidẽ ecclesie militãtis or
dines/apostoloꝝ vtiqꝫ martyrũ/cõfessoꝝ/ꝛ virginuꝫ:qui totuꝫ ab
omni cardine seculum pturbantes: nunc iudeos/[d] nunc paganos/
nũc arrianos/nũc saracenos: ac si⌊quattuoꝛ⌋seuas⌊bestias⌋in signis

b Quomodo dices nõ sum polluta/post Balaam nõ ambulaui.

c Preliũ hoc adhuc manet inter carnales ꝛ spirituales/inter pfidos ꝛ fideles.
d In iudeis oriẽs
In idolatris occidens.
In arrianis aquilo.
In maometicis auster accipitur.

⁊ verbis potẽtibus ĩpugnarunt. Apoca. aũt ex his quadrifidis be/ Apoca. 13.
ſtijs vel ordinibus deteſtandis vnã cõpingit beluam mõſtruoſam.
[Vidi (ingens) de mari beſtiam aſcẽdentẽ/ habẽtem capita ſeptem
blaſphemãtia/ ⁊ totidem diademata ⁊ cornua ſup eã.] Cuius habitu
do erat [pardi:] veſtigiũ [Vrſi:] os [leonis]. ⁊ addit: Quis ſimilis be
ſtie? ⁊ quis poterit pugnare cũ ea? ⁊ datum eſt illi facere bellum cũ
ſanctis/ mẽſibus. 42. qd̃ in antea loco ſuo pro munere donatoris la/
tius exponemus. Nunc aũt ad ea que de egypto ſeculi cepimus re/
Eſa. 19 deũtes textũ littere pſequamur. [Diſrumpet (inquit) ſpũs[a] egypti
in viſceribus eius.] Ubi in mundana precipitabunt cõſilia: ⁊ phi/
loſophoꝝ auguria deperibũt: neceſſe eſt vt illa ſup carnales hoies ⁊
errãtes celeſtis ira deſeuiat/ p quã ⁊ dñs pie cognoſcat a ſubditis: ⁊
inſipiens populus piturus nõ recalcitret ſub flagellis. Quod dicit.
[Areſcet aqua de mari/ ⁊ fluuius[b] deſolabit.] Nõ tam ad ĩfirmãdaz
fortitudinẽ gentium referẽdum eſt: q̃z ad inanem ſeculi ſciẽtiaz di/
Eſa. 19 ſtrahẽdã. Unde ⁊ ſeqtur. [Erit egyptus quaſi mulieres ⁊ ſtupebũt
⁊ timebunt a facie cõmotionis manus dñi exercituũ/ quã ipſe moue
bit ſup eam:] quã eneruet viribus mens humana carnis curis im/
Exodi. plicita: vbi diuina potẽtia inualeſcit pharaonis in hoc duritia cõſo/
14. latur: qui vt iſraeliticum pplm[c] ppetua ſeruitute depmeret/ verſa
uice poſt plagas egyptioꝝ validas ipſe cũ ſuis ſequacibus in maris
Eſa. 19 fluctibus mergeret. Qd̃ aũt ſubdit. [Erit terra iuda in feſtiuitatem
egypto.] ad conuerſionẽ multoꝝ referẽdum eſt. Unde ⁊ legit. [Co/
gnoſcet dñs ab egypto/ ⁊ egyptij colent eum in muneribus: ⁊ vota
Ge. 6. vouebunt dño: ⁊ ſoluẽt.] vt carnales ad penitẽtiã redeant. Primo
7. neceſſe eſt vt a dño flagellent. Sicq̃z populus verbera tanto plus in
deo pficiant/ quãto minus eum per iniuſtitiã timuerũt. Unde ⁊ ſe/
Eſa. 19 quitur. [Benedictus populus egypti: ⁊ opus manuuz meaꝝ aſſy/
rius: hereditas ãt mea iſrael]. [In egypto] laici: [in aſſyrio] clerici:
[in iſraelitis] religioſi notant: ⁊ q: in oibus diabolus poſuit ſedẽ ſibi
per ignorãtiam fidei/ neceſſe erit/ vt relictis erroꝝ tenebris ad lumẽ
multitudo redeat equitatis. Unde ⁊ dicit. [Erunt qnq̃z ciuitates[d]
Eſa. 19 in terra egypti] .ſ. eccleſie inter multitudines reproborum [loquen/
tes lingua chanaaz] terrena pro celeſtibus cõmutãtes: que ſunt hie
roſolymitana/ Antiochena/ Alexãdrina/ Cõſtantinopolitana ⁊ Ro
mana/ que pnunciata eſt [domus ſolis] pro eo q frigeſcẽtibus a cha
ritate ceteris/ ipſam ſolã ſeruauit plus in fide. Sequit. [Merebunt
piſcatores ⁊ calamus. Iuncuſq̃z marceſcet i irriguis arefactis.] Sen
ſus miſticus in his habet q ſiue doctores ſeculi docẽtes pro trãſito/
rijs queſtibus: ſiue philoſophi pro populari laude captanda ſubti/
lia ſatis/ ſed placẽtia cõcinnãtes: ⁊ ſi olim defectui patuerunt: vt in
grecia ⁊ egypto/ multo amplius tramõtana ⁊ italica magiſteria ſub/
uenturis vatibus euangelica docti ſciẽtia ſubuertent: maxime cum
[iuncus ⁊ calamus] auditor ⁊ doctor .ſ. in ſuis adinuẽtionibꝰ exare/
ſcent. Unde Ioãnes. [Qui biberit ex hac aqua ſitiet iteruz] morem Ioan. 4.
hydropicũ ſequuturus: [ſed q biberit ex ea aqua quã dedero/ fiet in
eo fons aque ſalientis in vitam eternã.] Quã enim ſic arens ⁊ ſteri/
lis ſciẽtia liberalis ipſa vetus egyptus edoceat: que de ſuis etiã fon/ Exod. 7.

a ¶ Ad predicãduz euangeliũ iterato noui precones de cũctis eccleſie finibus eligẽtur: qui ⁊ de peccato carnales homines arguant/ ⁊ magnoꝝ cathedras pia ſeueritate ſubuertant.

b ¶ Deſolabit dñs linguam maris egypti: q: vt ſapiẽtia euãgelij pualeret neceſſe erit: vt ruina pcurreret prudẽtie ſecularis. Eſa. 11

c ¶ Condigna ſatis reprẽſio facta eſt pharaoni: vt qui necauit hebreoruz prolem in flumine in maris gurgite deperiret. Inde ⁊ dei filij cum filiabꝰ hominum fornicãtes dum libidinoſis fluxibus inheſerunt aqs diluuij ſunt abſorti. Exo. 1. Exodi. 14.

d ¶ Nota Ruben/ Gad/ Manaſſe/ Effraym/ ⁊ Iuda: idem deſignare.

Eſaia. 19.

tibus sanguineis & corruptis nõ poterat labia pluere ad mosaycam
Hieremie 2. disciplinã. Unde & Hiere. Et nunc quid tibi vis in via egypti: vt
bibas aquã turbidã: aut in via assyriorum: vt bibas aquã fluminis.
Aqua turbida est mũdana scientia. Aqua fluminis doctrina he
retica. De prima. Cõuertit aquã eorum in sanguinem: & occidit pisces
a ℭ Sola curiosita/te philosophicũ dog ma perquirit. Hem/rin.i.pardi hereticorum varietates insi/nuant.
eorum.i.curiosos.[a] De scda. Aque hierico pessime sunt: & terra steri/ Ps.104
lis. Unde Esa. Aque nemrin pessime sunt: qd Paulus exponit di 4.re.2
cens. Doctrinis varijs & pegrinis nolite abduci. Inde est quod fontes Cap.15
abyssi & catharacte celi reuelate sunt: vt carnẽ sapiẽtes/de terra for/ Heb. 13.
berent. Unde Apoc. Clauis data est stelle cadenti.i.seculari doctri/ Ge.i.7
na & apuit puteum abyssi: vbi declarat erroris pfunditas: exierunt Apo.9
locuste in terrã praui dogmatis sectatores. Hec ẽ illa stella magna [b]
b ℭ Arrianus fuit: stella/non lucens sed ardens: cuius doctri na pestilẽs: oẽs fere doctores grecie cleri cosqȝ corrupit.
ardens vt facula/amaritudine sua inficiẽs: flumina & fontes aqua/ Apo.8
rum. Unde in Exodo. Uenerũt filij israel marath: nec poterãt bi Exo.15
bere aquas: quia amare erant. Sic enim viris spiritualibus carnalis &
terrena scientia sit infesta/quam magistris catholicis heretica perfidia
importuna: tertiũ ipm tempus ecclesie representat: in quo a deo in
c ℭ Locus iste tãgit iudeos per romanũ imperium captiuan/dos: quod totum in italica ecclesia com/plendum est in spiri/tu potius quã in car/ne.
orientali [c] plaga erronea spurcitia pullulauit: vt etiã palmites suos
emitteret ad italicas regiones. Unde Esa. Flagella vinee sabbama Esa.16
vsqȝ ad iacer puenerunt: errauerũt in deserto propagines eius. Et
Hieremias. De planctu iaçer plorabo tibi vinea sabbama/ppagi/ Ca.48
nes tue trãsierunt mare/vsqȝ ad mare iaçer peruenerunt: & hoc in
gñe de egypto. In spẽ vo egyptus que in tenebris vertit psignat
aliqñ iudeam reprobã Christi apostolos persequẽtẽ/more Pharao/
nis affligẽtis filios israel: aliqñ greciã cum rex Salomon duxit vxo
3.reg.3. rem filiam Pharaonis. Unde in tertio reg. Adducebantur Salo
3.reg.10. moni equi de egypto & de choa/qui adamauit mulieres alienigenas
3.reg.11. & filiam Pharaonis. Aliqñ Sabbã cũ Josias rex iuda abijt in oc/
2.parali.35. cursum Pharaonis Nechao regis egypti contra assyrios & occisus
Zacha.12. est in Magedo. Unde Zacharias. Plangent eũ planctu quasi sup
vnigenitũ: & dolebũt sicut doleri solet in morte pmogeniti. Et erit
in die illa planctus in Hierusalẽ sicut planctus adremon in campo
Magedon. adremon ire sonat qd testis sublimis. Magedon flu
ctus doni vel tentatio. Qd totũ spectat ad passionẽ dñi: qui est te/
stis fidelis. Primogenitus mortuorum. Unde & legit in luca. Nõ/
Apoca.1. Luc.24 ne oportuit pati Christũ: & sic itrare in gloriã suã. Aliquãdo ẽt tan
Apoca.11. git egyptus sectam maometicã. De qua Apoca. Jacebunt corpora
sanctorum in plateis ciuitatis magne/que vocat spiritaliter sodoma &
egyptus vbi & dñs eorum crucifixus est.i.in mẽbris eius. Unde & le/
Esa.63. gitur. Aspersus est sanguis eorum sup vestimenta mea/& oia indumẽ
d ℭ Non mutat egy pti vocabulum: sed temporis mutatio cõ sideratur.
ta mea inquinaui. Uerum quia Hieremias nõ de prima egypto: [d] cu
ius exercitũ mare rubrum absorbuit. Sed postrema que francorum re Hiere. 48.
gnum cõcorditer respuit feriẽdum: de ipsa diffusius eloquamur: vt Exodi
e ℭ Nota de regno francie attrito a ger mania & atterendum ab eius posteris vsqȝ in finem.
que fm Ezechielẽ in fluminibus cornu supbie vẽtilabat fetore san/ 14.
guinis inoluat. Ait enim Annunciate egypto.i.toti francie: & au/ Eze.29
ditum facite magdalo & ceteris eius ciuitatibus in spẽ quas deuo Hiere.
rauit gladius germanorum [e] respicitẽtium supbiam principũ Baby/ 46.
lonis. Quare ingt cõputruit fortis tuus? Nõ stetit quia dñs subuer/ Ibidẽ.
tit eum.

tif eum.]Ex hoc loco percipitur:q̄ ꝓpter exortam discordiā in id/
ipsum/franci cū theotonicis cōfligentes dorsum fuge casumq; ho/
stili victorie ꝓstiterunt. Unde ꝛ sequif.[Ad flumē euphraten victi Hiere. 46.
sunt ꝛ ruerunt.]Ac q: inter ꝯflictus vanos ꝛ ꝓlixos fieri potuit/vt
equa cōfligēdi cōditio ptibus remaneret:iuxta illud.Fortis ipegit Hiere. 46.
in fortē/ambo pariter cōciderunt : tñ sicut de fine colligif que triū/
phat/terram egypti vel franciaȝ attritaȝ [a] a nouis caldeis ingemi/
mus/ꝛ lugebimus adhuc iposteris ꝓualentib⁹ vsq; ad visitationis
Ibidē. eoꝝ limitē filiis babylonis. Unde ꝛ legif.[Multiplicauit ruentes
ceciditq;:ꝛ infra.Cōfusa est filia egypti:ꝛ tradita in manu populi
aquilonis.]Nō dicit[cōfusa]est egyptus:[sed filia egypti:]vt alia
intelligaf mater q̄ȝ filia/siue ergo iudea in spiritu/siue frācia p cōcor
diam sit egyptus ab itellectu nō discrepat:q: in vtroq; regno illa est
reperta puersitas/p quā ꝛ excelsoꝝ delubra corruāt:ꝛ nō adiiciant/
vt resurgāt.Licȝ enim gallicus potētatus vndiq; p circuitū atteret
hactenus regiones:tñ q: totius seculi casus accelerat necesse est:vt
siue p scissurā discordie/siue p ruinā militie a dño visitef.Et si qñq;
resumat armoꝝ audaciā:vel suis vulneribus adiiciat p romanā ec/
Ibidē. clesiam pro doloris alleuiatione resinā. Unde ꝛ ironice dr.[Ascēde
in galaad ꝛ tolle resinā virgo filia egypti [b] frustra multiplicas me/
dicamina/sanitas nō erit tibi:victima inquit dñi exercituū in terra
Hiere. 43. aquilonis iuxta flumē euphraten.]Pretēdit eniȝ phison Romam
italicā:tygris/sectam maometicā.Gyon/franciā: euphraten/alema
niam/ꝛ sine eam post francoꝝ lubricū sub fine sexti ecclesiastici tpis
Apoca 16. furoris Dominici phialā sermo ꝓpheticus ꝓdicet effundēdā. Un/
Hiere. 50. de Hiere.[Siccitas sup aquas babylōis erit]i.populos.[ꝛ arescēt
mutuis scandalis ꝛ ruinis:q: terra sculptiliū est ꝛ i simulacris erro/
Hiere. 51. rum/ꝛ tyrānidum gloriaf.]Et seqtur.[Uenit finis tuus pedalis
ꝓcisionis tue.]Qd referimus ad tēpus germinis aquile romāo Im
Hiere. 50. perio finē dantis.[Et si dracōes [c] cū strutionib⁹ ꝛ fatuis ficariis.]
tam in Roma q̄ȝ alemania remaneāt iportētū.Unde Hiere.cap.51.
[Reddā babyloniis:ꝛ cunctis habitatorib⁹ caldee omne maluȝ qd
Ezech. 29. fecerūt in syon in oculis vestris ait dñs.]Qd aūt seqf.[De pharao/
ne:q: fuisti baculus arundineus domui israel : ꝛ cōfractus es:dabo
terrā egypti in solitudinē gladio dissipatā.40.annis [d] a terre sienes
vsq; ad terminos ethyopie.]Ad francoꝝ lubricuȝ tam in partibus
Eze.30 flandrie q̄ȝ sicilie/ac syrie anglieq; referf.Unde[Dabo ignē in egy/
Eze.29 pto/atterenf oēs auxiliatores eius:dispergenf in nationes/ꝛ ventila
buntur [e] in terras.]Qui aūt theotonicis nō fuerit facta repēsio me
ritoꝝ/in eo q̄ aduersum regnū sicilie laborarunt/dandi sunt adhuc
in die certaminis currus gallici manibus emuloꝝ: non enim sudor
in eis esse potuit sub Herico aquilonari militie cōtra regnicolas psi
taci ceruicosos de normanoꝝ radice traductos:ꝛ si verū regni semē
tpis iportunitas impediat vbi pro nequitiis incolarū causam domi
Esa.19 ni exercētes vexillum tēporalis impii reportarūt.[Tradam inquit
egyptum in manus dominoꝝ crudeliū:ꝛ rex fortis dominabif eo/
Eze.32 rum.]Unde Ezech.[Irrigabo terrā fetore sanguinis tui.]Et Hie.
cap. 43 [Uictima dñi exercituuȝ]s.hostiuȝ in terra [f] aquilonis:[iuxta flu/

a ¶ Locus iste non tāgit solū alemanos impii aquilonis : sed saracenos egyptie potestatis/qui ꝓcessu tēporis francos ꝛ latinos multipliciter infestabunt.

b ¶ Sub noie Uirginis filie egypti/accipitur queq; religiosoruȝ in clericoꝝ ecclesia i gallie diffusa partibus affligenda.

c ¶ Dracones sunt nobiles/strutiōes/presules : fatui/regulares/in quoruȝ medio insania tanta rotabitur:vt qd eligere debeant vix agnoscent.

d ¶ Quadragita annis/tēpus antechristi ꝓnunciat:in quo iuxta Danieleȝ regnum francie:ac si egyptus a gladio nō euadet. Dañ.xj

e ¶ Idcirco dicit:vētilabunf ꝛ dispergentur:q: cunctis erroꝝ tentationibus subiacebunt.

f ¶ In spiritu: terra aquilonis est mūdus

hic expositus tentamentis spirituum immundorum: et necesse est vt inter iustos et reprobos sit conflictus per quã et probetur plus/ et impius reprobetur. Nota in francis multam exuberare superbiam/ vbi suis finibus non contenti germanorum fines aggressi sunt: et propterea iusto iudicio corruerunt.

men euphraten:]quasi enim victimam de cõflictu dñs suscipit/ dum Esa. 31
per imperij presidem vindicem sceleris in carnẽ gloriantibus eccle/
sie parat. Vñ Esaias[. Egyptus homo et nõ deus/ et equi eius caro/
et nõ spiritus:]et iccirco dei gladius carnes deuorãs in celo inebri/ Apoc. 20.
tur ecclesie militantis de qua legit. [Vidi ciuitatem sanctã hierusa/
lem nouã descẽdentem de celo/ a deo paratam quasi sponsam nuptã Apoc. 19.
viro suo. Et alibi. Venerũt nuptie agni: et vxor eius preparauit se: et
operta est byssino candido.]Sic Rebecca operuit se pallio viro cõ Ge. 24
specto: postq̃ de gibboso camello descẽdit. Adhuc enim ecclesia vel
iudea nõ nisi per speculũ faciem Christi vidit/ dum testamenti noui 1. Cor. 13.
litteram minime intellexit: et propterea non diffidat qlibet scriba do/
ctus: qr post casum bestie septicornis per pseudoprophetas hactenus Matt.
circũuente/ sub quorum capite antechristo queq; scãdala de regno ec/ 13.
clesie colligentur multa reuelabunt mysteria de tumulis scriptura/ apo. 12
Exodi. 24. rum. Vñ et Moyses. [Cum ascẽdisset in montem opertus est nu/ apo. 19
be sex dieb⁹: septimo aũt die eductus est de medio caliginis.]Quia
reuera doctores ecclesiastici vsq; ad finem sexti tpis vel etatis in lit/
Apocal. xj. tere expositione cecutient: sed vociferãte angelo septimo reuelata fa
Joan. 15. cie itelligent veritatem. [Cum venerit inquit ille spũs veritatis. s.
Christi docebit vos oẽm veritatem.]Et hoc est illud qđ legit. [Co
Esa. 19. gnoscetur dñs ab egypto:]et si pro erũna huius tpis oneri dediti ser
Ezech. 32. uitutis plagis crudelibus feriat. Qđ aũt ait Ezechiel. [Cum extin
ctus fuerit pharao/ celos operiam/ et nigrescere faciam stellas eius.]
Ad diem collisionis francorum refundit: in quo quisq; ecclesiasticus
Jbidem. siue ordo merorum tenebris obuoluet. Vñ et seqtur. [Propter negtias
enim egyptias stupescere faciam populos: et reges multi horrore ni/
mio formidabũt.]nõ solum locus iste francorum casum prenotat: sed et
totius seculi lubricum figurat: vbi tam iustus q̃ impius: tam incli/
Apocal. 2. tus q̃ abiectus a framea furoris dñici erui nõ poterit bis acuta. Jl/
Ezech. 32. lud quoq; qđ seqtur. [Vidit eos pharao]. s. tentationis gladio tru/
cidatos: et [cõsolatus est:]tam ad tyrãnos ecclesie q̃ ad hostis anti/
qui seuitiam itorquetur: qr miseris nõ est leue solatium habere labo/
rum socios et penarũ. Ecce de regno francie aliorum terminos occu/
pante non ridenda pretulimus: sed dolenda. Quia solet aliquando Puer. 14.
stultorum risus misceri meroribus: et seculi prospera pressuris subi/
tis terminari.

a Naum typũ christi gerit toti⁹ orbis in virtute spũs cõsolatuum: ipse enim est aduocatus: et aduocatur postulans pro nobis gemitibus inenarrabilibus: et pmo aduocauit celum de sursum et terra discernere populum suum de secundo aduocatum habemus apud patrem Jesum christum iustum: et ipse est propitiatio pro peccatis nostris. (Ro. 8. — Ps. 49. — 1. Jo. 2)

Naum. Capl'm primum.

Nus niniue. Naum[a] elcheseus]qui aduocans dicit ad
niniuitas librũ sue dirigit visionis: vt gentes idolatrie
dedite/ ad christi fidẽ pijs exhortationibus reducantur.
[Argue (ingt Apostolus) increpa et obsecra cũ omni pa/ 2. Thi. 4.
tientia et doctrina.]noie itaq; niniuẽ mundum lector in/
telligat/ pollutũ sanguine peccatorum/ ad quẽ viri apostolici missi sũt:
vt verbum dei susciperẽt et tenerẽt: sed qr idifferẽter humana gñã/
tio corde errat: alij precones ecclesiastici ad ipenitentẽ populum sub
hoc extremo tpe dirigent: si quõ mores erroneos deserant eosq; fu/
ror mundi picula nõ iuoluant. [Jnfirmatus est inquit Basan et car
melus/ et flos libani elãguit. Et qdẽ in [basan]laici: in [carmelo]cle/
rici: in [libano]monastici designãtur. Ac p hoc qr omnis ordo gene

raliter

raliter corruperit viam suã:iccirco addu/
cet diluuiũ nouarũ gentium sup eos. Ha/
ctenus enim nimis fuit patiens dñs por/
tans ignominiã domus sue:sed necesse est
deinceps vt suã in hostes vlciscat̃ iniuriã:
cuius in tẽpestate ꝛ turbine sermo ꝓphe/
ticus ponit viam. Et notãduȝ ꝙ tẽpestas
a mari ꝛ turbo ab aere oritur:ꝑ quẽ datur
intelligi ꝙ tam infidelibus exteris q̃ȝ su/
perbis domesticis flagellum fatuis iferet̃.
Sap̄.5. [Pugnabit(inquit)orbis terraruȝ cõtra
insensatos.] Et hec in gñe. In spẽ aũt ni/
niue tãgit ecclesiaȝ nõ minus in greco po
pulo q̃ȝ latino:ꝛ quia species decoris eius
absorduit : merito ad eius rubiginem re/
Mal. 3. mouẽdam cõflator spẽ accingetur. [Ego
inquit quasi ignis cõflans : ꝛ quasi herba
fullonum.] Que tam interiores q̃ȝ exte/
riores sordes expurgat . Unde ꝛ seqtur.
[Indignatio eius effusa est: vt ignis ꝛ pe
tre ab ea] .i.mentes in malitijs obstinate
[dissolute sunt] tam ad penitẽtiã q̃ȝ ad pe
nam. Qd̃ aũt legit̃:[Ecce sup montes pe/
des euãgeliçantis ꝛ annunciãtis pacem:]
Apoc. xj. ad extremos illos testes vel ordines hui⁹
seculi status/q laboribus dabit finem refe
rendum est : qui saccis operiendi sunt ad
Apoc. 13. predicãduȝ regni euãgeliũ/iterato pugna
turi cõtra duo cornua bestie/patarenos ꝛ
hereticos alios:ne mundus velut sodo/
ma pereat sub ignito sulphure furoris pa
riter ꝛ fetoris . Illud quoqȝ qd̃ subditur.
Capl'm 3m. [Ueh ciuitati sanguinũ.] nõ minus q̃ȝ ad
vrbis ecclesiam quasi verticẽ aliaꝝ intor/
quẽduȝ est:pro eo ꝙ in eis dilaceratio po
Esa.1. puli direptio patrimonij : christi ꝛ mẽda/
cij fictio repitur. Deniqȝ Esa.ecclesiã sub
typo hierusalem cõparat meretrici dicẽs.
[Quõ facta est meretrix ciuitas fidelis.]
Hie.3. Et Hiere.[Frons meretricis facta est ti/
Naũ.3 bi:noluisti erubescere.] ꝛ Nauȝ [Propter
multitudinẽ fornicationũ meretricis spe/
ciose ꝛ grate ꝛ habẽtis maleficia/ꝛ vẽden
tis gentes in fornicationibus suis.] Pro/
pterea eius ignominiã reuelabit̃ cunctis
regnis:vt vel sic cõfusa ad iustitiã redeat:
q̃ȝ nunc ob cupiditatis insaniaȝ inquinat
ꝛ exu fflat. Qd̃ aũt subdit̃.[Ecce populus

tuus q̃si mulieres in medio tui] refert̃ taȝ
ad prelatos q̃ȝ subditos:qui effeminate vi
uentes sola carnalia sapiunt/vbi spũalib⁹
nõ assistunt. Iuxta v̀o aliam spẽm intelle/
ctus:onus istud tãgit assyrios/babylonis
atterẽdos pariter cũ romãis. Uñ ꝛ balaã.
[Uenient itrieribus de italia supabunt as/ Numeri.24.
syrios:] qd̃ cõpletũ legimus tpe Iulij Ce
saris ꝛ Põpey. Scd̃m cõcordiam respicit
niniuitarũ afflictio exterminiũ paganoꝝ
in partibus orientis a gentib⁹ innumeris
premendoꝝ. De qbus Apocal'.ait.[Post Apoc. 16.
arefactionẽ fluminis eufrateȝ preparabat̃
via regibus venturis ab ortu solis.] Hinc Judith 13.
ꝛ holofernes assyrius victuȝ legit̃ per Iu
dith de betthulia/ꝑssurã respiciẽs saltem
hierosolymitane terre termios occupãtis
Deniqȝ ad quẽ finem deueniat saracenica
fortitudo:non solum Romana ecclesia in
suis cruciferis/sed ꝛ inumerabilis gẽtiuȝ
multitudo ꝓcessu tpis indicabunt : ꝑser/
tim cũ necesse sit/ꝛ signandoꝝ impleri nu
merũ ꝛ vbiqȝ cuneum conteri soldanorũ.
Uñ Apoc.[Apprehẽsa est bestia ꝛ cum il/ Apoc. 19.
la pseudopropheta/faciens signa coraȝ ip/
so:ꝛ missi sunt in stagnuȝ sulphuris exar
dentis.] Bestia qdem hec secta est mao/
metica[a] pseudo ꝓpheta calliphus sedu/ [a] Nota vicariũ maometi cũ sede sui imperij subuertenduȝ.
ctor illius/qui ꝑ fetore libidinũ cruciabũ/
tur in secula seculoꝝ. Uñ Esa.ca.9.[Ois
violẽta ꝑdatio cuȝ tumultu:] qd̃ spectat
ad bestialem cateruã [ꝛ vestimẽtũ mixtũ
cruore facinoris/in cõbustionem ꝛ cibus
igniti] sulfuris: qd̃ ad pseudo ꝓphetã Iu
de. Et sequit̃.[Orto sole auolauit brucus Naũ.3
cõsidens in sepibus in die frigoris/dormi/
tauerũt pastores tui/rex assur: non est ob/
scura cõtritio tua/pessima est plaga tua.]
Hic notãdum ꝙ deserta saracenica alij fu
gabunt̃/alij ferient̃/alij cremabunt̃ : ꝛ sic
totaliter cruenta bestia in qbusqȝ terre fi/
nibus destruetur/primus q̃ȝ septimus an Apo.8
gelus fineȝ accipiat mysteriali buccina ca Jone.3
niturus . Qd̃ aũt [niniue] Ionas ꝓpheta
cõuertit ad dñm/agentẽ penitẽtiã de pec/
catis:licȝ mundus gñaliter ꝑ christi disci
pulos errores desereret vie sue:tñ sub ap/
tione signaculi septimi : cõuersionis eius Apo.8

Roma.xj.
Esa.19.

mysteriuz illucescet in gẽtibus ⁊ iudeis: iuxta illud. Cũ plenitudo gentiũ itrauerit/ tũc oĩs irsarel saluus fiet. Uñ Esaias. In die illa erit via de egypto in assyrios/ ⁊ itrabit assyrius egyptũ [a] ⁊ egyptus in assyrios/ ⁊ erit tertius israel egyptio ⁊ assyrio/ benedictio in me/ dio terre. In egypto iudei/ in assyria greci: i israelitica plebe latini notant. Et si egyptus frãcos/ ⁊ assyrius alemanos/ israel italicos pre figurent/ tanta eniz tunc tẽporis opulẽtia pacis versabit inter oẽs: vt omnis retro aduersitas negligetur.

a In trib⁹ his po pulis accipiunt in spi ritu layci clerici ⁊ re/ ligiosi / de qbus vna ecclesia adimat.

Abacuch. Cap. I.

Nus qd̃ vidit Abacuch pp̃heta. Intellectuales hec vi sio peccatores seculi arguit ⁊ trãsgressores legis ⁊ fidei furoris hasta pcellit: spãliter v̾o tangit iudeos agẽtes cõ tra legem/ imo peiora ceteris gẽtibus cõmittẽtes: ⁊ ic/ circo iratus dñs sup illos caldeos [b] exsuscitat/ vt taber nacula possideãt aliena. Equites inquit gẽtis eoꝝ de lõge veniẽt: ⁊ volabunt vt aquila festinans ad comedẽdum. Scd̃m v̾o cõcor/ diam tangit italicos a theotonicoꝝ ducibus atterendos: eoꝝ siqui/ dem meruerunt ipietatũ: vt tanq̃z de corruptoribus fidei fiat iudi/ cium plus peruersum. Oẽs inquit ad predam venient/ facies eoꝝ ventus vrens. Et cõgregabit captiuitatẽ sicut harenã: licz impiuz Romanoꝝ accepit in sanguine fundamẽtum: nec sit finem sceleris disparis habituꝝ: tñ q: pp̃heta hic ad tpa nr̃a facit intuitum de rei publice germanice p̃sidibus/ fingimus/ pro littere varietate cõmen/ tum. Et primus qdẽ fuit Hẽricus primus: post quẽ Federicus ter tius/ henricus sextus. quartus Federicus secũdus: cuius tẽpus ⁊ si preuium habebit ad solium: sustinebit tñ p Petri vicariũ nõ absq3 difficultate cõflictum: sed q: necesse erit/ vt idem velut aquila super munitiones quaslibet rideat/ de regibusq3 triũphet: qd tãdem meri ti pceptura ecclesia fuerit in fine tempoꝝ ⁊ annoꝝ: luctus eius ple/ nius indicabit: nec hoc dico vt a p̃secutione ecclesie militãtis duces ceteri sint imunes: q: sicut principes germanoꝝ latinam ecclesiam infestabunt. Ex ipsis (inquit) iudiciuz egredief/ ⁊ onus vt populũ opprimat: ⁊ clerum iugo seruitutis addicat. Et notãdum q̃ textus huius voluminis nõ soluz in spẽ tẽpus aquile respicit/ que septimũ draconis verticẽ occupabit: sed etiaz posteroꝝ/ in quo digna de filij pditionis voragine plura precurrẽt/ ⁊ cõmotis eoꝝ virtutibus po/ nendũ est sanctuariũ idolum/ ⁊ ruet p̃sus impium Romanorum. Uñ ⁊ seqf. Immutabif spũs [c] ⁊ ptrãsibit/ ⁊ corruet. Et in Danie. ad Balthasar de patre. Qñ eleuatum est cor eius ⁊ spũs illius ob/ firmatus est ad supbiaz/ depositus est de solio regni sui: ⁊ gloria eius ablata est/ ⁊ a filijs hoiuz eiectus est. Nec obstat q̃ leo aquilonicus ⁊ aquila siculus deponenf: q: ⁊ aliqua cõplebunf s̃m litteraz/ ⁊ ali/ qua s̃m misticũ intellectũ. Ecce pp̃heta sic succidit impij arborez: vt tñ radicũ [d] germen in terrã deserat nõ extirpat: sic rex idolatra a regno deijcif: vt tãdez post dei noticiã maior sibi gloria repẽdaf. Lz enim principes christianos ppter scissurã ⁊ inobediẽtiam fidei ma/ ter ecclesia ac si loro ferro vinculo excõmunicationis astringat: non tñ earũ cõpedẽ aggrauat: quin absoluat/ nisi forte quis in ereum scri ptus vas fuerit: vt fidẽ in alijs nõ fuerit ɔtumelia christiana subuer sa. Sed

b Terra caldeo/ rum multum distat a hierosolima iudeoꝝ: vnde rex Ezechias ad Esaiã querentem de nuncijs babylõis de terra lõginqua ve/ nerunt ad me de ba/ bylone.

Esa.39

Apoca.12.

c Adduxit me spi rit⁹ de hierusalez ad/ uersus aquilonẽ vbi erat statutũ idolũ ze li: ad prouocandam emulationem. s. ante christi.

Eze.8.

d Nota de impio non siccasuro: vt nõ restituatur in radice aquile.

Dañ.5.

ſa. Sed qd feremus de aquile germinis vinculo ferreo: ne paterni
ſceleris pdeat cohorrédo? ⌊Diſpdam inquit ſatorez de babylone: ⁊
Hiere. 50. tenenté falcem [a] in tpe meſſis.⌋ Babylon Roma eſt pminés ob im
perium corruptibilé alemanis: ac p hoc daẜ itelligi ꝙ Federicus ſe/
cundus ab auo erit ſator Impij meſſor nidus prepoſterus ſub quo
Impium minueẜ. Qd aũt dicit. ⌊Tenens falcem in die meſſis.⌋ ad
reliquum ſemen aquile referenduz eſt: q: vt ille vnus remaneat ad
flagellũ ceteri diſpibũt: ⁊ ſi mens eius preuij ſub ambiguitatis alea
declinabunt. Et bene diciẜ. ⌊Tépus meſſis:⌋ q: ſub fine ſexti tépoꝛis
erumnoſi nó ſolum regnũ aquile: ſed ⁊ impium p orbis ambituz at/
terebit. ⌊Repente (inqt) exurgét qui laniabũt te/ ⁊ ſuſcitabunẜ moꝛ/ Abacuc. 2.
dentes te/ ⁊ eris in rapiná eis.⌋ Et ſophonias. Cõſumationé cuz fe/ Sopho. 1.
ſtinatione faciet dñs cunctis habitatoꝛibus terre: extendet manum Sopho. 2.
ſuá ſup aquiloné ⁊ perdet aſſur: vbi notaẜ reprobatio quelibet ſup/
boꝝ. Cetera que notanẜ in huius onere viſionis ſignant aduentuz
Chꝛiſti in carnem crucis patibulum/ vocationé gentium/ ſeculi lu/
bꝛicum ſaluandoꝛum.

Zacharie. Caplm. 9.

Onus verbi dñi in terra arach [b] ⁊ damaſci requiei eius.
Pondus iſtud Zacharias pꝓheta repilogat/ pro eo ꝙ in
babylone poſitus aduerſarijs iſraelis in cõſolationez iu
de promeritis/ ne tribulationis intentat. ⌊Domus inqt
erit oculus hois ⁊ oium tribuũ iſrael⌋: q: emathei ⁊ da/
maſceni.⌋ cum. ſ. antiocheni ⌊⁊ ſyrij [c] tyrij ⁊ ſidonij⌋ cũ gétibus ⌊pa
leſtinis⌋ iudeoꝝ terminos occuparũt/ adhuc illoꝝ captiuitaté termi
nante in negociationibus plurimis diuitias aggregarent/ diſſipant
gentes ipſas dñs cõminaẜ: vt eliminatis de terra ſancta ſpurcitijs: ⁊
prelijs nudiq: ꝯſumptis via chꝛiſto regi pauperi pararet. ⌊Ecce in/
quit ad hieruſalez rex tuus veniet tibi iuſtus ⁊ Saluatoꝛ: ipſe paup
⁊ aſcendens ſup aſiná ⁊ ſup pulluz ſubiugalis.⌋ Vñ dei filius in car/
nem veniens daret humáe ſupbie. Humilitatis exemplũ elegit po/
ni velut agnus in feno in ſtabulo iumentoꝝ. ⌊Diſcite inquit a me:
Luc. 2. Matt. 11. q: mitis ſum ⁊ humilis coꝛde.⌋ Qd pꝛelati noſtri tpis ⁊ vicarij Pe
tri Simonis nil hñtis imitari refugiunt: dum minus appetunt in
Iudi. 1 equitatu regis militare pacifici: q̃z in falcatis curribus Pharaonis.
Cãti. 1. Ac p hoc ſibi pcaueãt ne de ⌊Hieruſalé ⁊ ſamaria eqs depditis diſ/
ſipatiſq: quadrigis arcus⌋ ois bellicus ⌊cõfringaẜ:⌋ Equũ inqt ⌊⁊ aſ
Exo. 15 ſeſſoꝛem⌋ ſubditũ. vz. ⁊ pꝛelatũ ⌊deiecit in mare⌋ téporalis ſollicitudi
nis ⁊ vexationis extreme. Reſpicit enim ⌊terra adrach⌋ regioné li/
gurie: ⌊Damaſc⁹⌋ grecie: ⌊tyrus⌋ ſicilie ⌊ſidon⌋ rome: ⌊phyliſtea [d]⌋ re
liquum italie: ⌊aſſyria⌋ ſecte maometice: caldea⌋ theotonie: ⌊egy/
ptus⌋ gallie: ⌊emath⌋ bꝛitáie. Vñ ⁊ legiẜ: ⌊Humiliabiẜ ſupbia aſſur.⌋
çach. 10 Et ſceptrũ egypti recedet p gentes tartareas de aquilonis finibus
Ibidé. erumpétes. Qd aũt dicit. ⌊Percutiet in mari fluctus/ ⁊ oia pfun/
da fluminis cõfundeẜ.⌋ Ad ſupbiam regni ſiculi retoꝛqueẜ: qd adeo
Eſa. 23 preſcribunt atterédum p. 70. annos vt legiẜ affuturos: vt meroꝛ ce
dat planctus. ¶ Et qdem ab henrico ſexto ⁊ vſq: ad caudam dꝛa/
Apoca 12. conis in qua terminabiẜ afflictio ipſius regni Impijq: miſeria nul/
lis ceſſabit inducijs: ⁊ ſermo pꝓheticus explicat iterioꝛa ſequentur

a ¶ Miſit falcé ſuá in terram ⁊ meſſa eſt terra: que ad ſubſtantias perfectas ſunt. Apoca 14.

b ¶ Adrach eadem eſt que ⁊ aran nomé accipiés a patre loth ad quá etiá Iacob fugit ppter laban fratré rebecce. Gen. xj Unde legiẜ Ge. 27 profectus Iacob venit in meſopotamiaz ſyrie [c] ad laban filiuz bathuelis ſyri fratrez rebecce matris ſue ⁊ balaaz de aran addu Ge. 24 xit me balac rex moab de montibus oꝛié/ Nũ. 22 tis.

d ¶ Peribit rex de gaça ⁊ aſcalon nõ habitabiẜ/ ⁊ ſedebit ſeparatoꝛ/ in açoto accarõ quaſi Iebuſeus erit: dolebit germen ⁊ in genere diſperdaz ſuperbiaz phyliſtijm. ſ. multitudines italoꝝ. çach. 9

Esa.38 tempora sub posteris aquile quā sub eius precesserint tēpestate. Ec/
ce inquit in pace.s.tpis amaritudo mea amarissima sequentibus in
pressuris:tanta enim ex erūnosi diei malitia/que ꝓruperit sup terrā
versabit in vtroqꝫ cōcursio:vt quo sedes apostolica velut archa fe/
deris plus dirigi debeat bobꝰ recalcitrātibus principū obstupescat.
[Sicilia quidem ꝛ syria/gallia/germania/italia tota:ꝛ affrica/scotia/
ꝛ britania/egyptus ꝛ gogia/sic in alterutrū]mouebunt: vt non nisi
dolor ꝛ gemitus orbis habitatoribus relinquent. Rursuꝫ post aqui/
lam preuiā quid ꝓpago multiplex sit factura mutua discrimina nō
Mar.13. silebunt:cū pater in filium/ꝛ filius in parētem pullusqꝫ in alterum
Matthei.10. versauice tumultū ꝛ exterminium suscitabunt. Uñ ꝛ Merlinus de
Federico scdo. Unū de pullis vorabit. Et iteruꝫ.tertio nido exalta/
bitur/qui ꝑcedentes vorabit]signo a primo nido velut a primogeni
Exodi.xj. to pharaonis pestis icipiet/quē finē sit habitura germanitas ꝑuioꝝ
ipsa deglutio cōtra opinionē pluriū patentius ꝓpalabit: ac per hoc
qꝛ regnū dandum est in ericioꝝ funiculum ꝛ habitaculū strutionū/ Esa.14
deridentiū equidem vel regni potius ascensorē [a] supbus quisqꝫ pre/ Hie.50
caueat/ne superductio aquaꝝ[paludibus]q̄ꝫqꝫ scandaloꝝ sordiūqꝫ
rubiginē tollat de medio[scopa terens.]Futurū enim est vt impio
ꝛ regno vetera cedant recentibus/serena turbinibus/nobiles igno/
bilibus trāseant:ꝛ in senes iuuenes tumultuantur.[Exibit inquit
ignis de ramis eius/ꝛ ventus vrēs fructus exuret:planctus vidue
erit planctus:qꝛ parturiēs pariet ꝛ filiū fundet enormē]in subuersio
nem hoium ꝛ ꝑcipitium iumentoꝝ. Qď aūt sequitur.[Judas pu/
gnabit cōtra Hierusalē:]ꝛ coaceruatis diuitijs vndiqꝫ[equus/mu/ zacha.14.
lus/camellus ꝛ asinus simul ruent.]Ad tēpus seminis aquile in spe
cie referēdum est/ꝛ in gñe ad oēs supbos ꝛ inuidos ꝛ lasciuos/pol/
luentes dñi sanctuariū ꝛ ꝑmentes.[Cōteram inquit oēs gētes/que
venerint cōtra Hierusalē.]Qꝛ enīꝫ hactenus ecclesia gñalis afflicta Ibidē.
fuerit in cōmodis ꝛ pressuris scismaticis ꝛ tyrānis/herodes nero: Mat,2
cōstātius/cosdroe primus:henricus:ꝛ Federicus seui draconis ca/
pita cum eoꝝ successoribus referant:vbi eoruꝫ imanitas adeo dese/
uit in tpe:vt timētibus dñm sole lachryme remanerēt. Et qꝛ cōplē
dus est adhuc numerus misticus electoꝝ/quid aquila soldanus eo/
rumqꝫ successio cū reprobis alijs/sub fine sexti tpis sint facturi/silen
dum esset potius q̄ꝫ dicendum:vbi terra clamaret ad dñm/qui san
guinē vindicat electoꝝ. Indeqꝫ vt omne sanctū aquile sponse agni
dolos ꝛ insidias posituri breui deficiet:ꝛ si multoꝝ merente malitia
Job.5. ex eo remaneat ꝓcessu tpis affligenda.[Citra inquit Job cū lapidi
Esa 41. bus pactū eius/ꝛ bestie terre pacifice erunt sibi.] Uñ Esa.[Cōfun/
dentur ꝛ erubescēt pugnātes aduersus eū:cōtradicētes quoqꝫ peri/
zacha.xj. bunt/nō inueniet viros rebelles ei. Qꝛ duas virgas funicula ꝛ deco
rem assumpsit dñs ꝛ precidit.]ad regnum ꝛ sacerdotiū grecoꝝ ꝛ la/
tinoꝝ referendū inspicit:vt germanitate soluta inter eos/ac si inter
iudam ꝛ israel/singula tribus in captiuitatis baratrum deducatur.
1.reg.4. Certe si duo hely filios silonitis archa federis domini sacerdotes
ad mētem reducimus/ob mulieruꝫ facinus trucidatos in latinis ꝛ
grecis ꝑsbyteroꝝ mysteriū hoc cōpletur:vtpote qui legem dñi ne/
scientes

a ¶ Nota in ascenso re accipi mundum illum superstitem cō tra quem fratres sui ꝛ domus patris eius vt Hiere. cap.49 ꝓsequitur dimicabūt : sed qꝛ de resumpta fortitudine fratres preuios absor bebit sedeꝫ regni ver satilis occupabit i cō fusione nō oium: sed multoꝝ. Leunculos ingt fiet leo spolia de trahet predaꝫ tollet. Unde ꝛ bene dicitur. Scopa terens : qꝛ re pulsis aduersarijs ꝛ attritis terram datam in suis manibus opi/ bus:ac si stipulis are/ am ꝑmundabit.

ſcientes ſub paſtoꝛis imagine erronee timiditatis idolum deſerunt
⁊ ſtatuunt ante tẽplum. Uñ ſequit̃. ⌊Adhuc ſume tibi vaſa paſtoꝛis ſacha.xj.
ſtulti qui derelicta nõ viſitabit/⁊ diſpſuꝫ nõ queret/carnes pinguiũ
comedet/eoꝝ vngulas ⌋indiſcrete⌊ diſſoluet ⌋ꝑpter qđ⌊ brachiũ eius
ariditate ſiccabit̃:⁊ dexter oculus tenebꝛis inuoluet̃. ⌋Diuino vtiqꝫ
cõtempto ꝑſidio ⁊ ſolum terreno queſtui animo prouoluto. Unde ſacha.5
⁊ legitur. Hic eſt oculus eoꝛuꝫ in vniuerſa terra:ſcilicet auaritia pre/
latoꝛum verſantiũ in terrenis. Zacharie. Caplm̃.12.

Onus verbi dñi ſuper iſrael. ⌋Q. verbũ dñi onerat ad ſa
lutem/aliqñ magiſter in euãgelio explicat dicens. ⌊Iu/ Matthei.xi.
gum enim meũ ſuaue eſt/⁊ onus meum leue. ⌋quo con
tra mandata legis ⁊ hoium q̃ꝫ grauia ſint/Eſa. arguit Eſa.46.
in qbuſdaꝫ. ⌊Onera inquit veſtra vſqꝫ ad laſſitudinẽ.⌋
paſtores namqꝫ huius tpis typum mercẽnarij preferẽtes moꝛe pha
riſaico nolunt digito cõtingere ſarcinas/qbus ceruices onerãt alie/ Matthei.23.
nas. Sunt ⁊ onera peccatoꝝ pro qbus affligimur tã in ſpiritu q̃ꝫ in
carne. Uñ ps. ⌊Iniquitates mee ſupgreſſe ſunt caput meum: ⁊ ſint ps.37.
onus graue grauate ſunt ſup me. ⌋Uerbum ergo dñi qđ a ꝑpheta
ꝓfert̃ debet p onus operis exerceri. Uñ ⁊ ſequit̃. ⌊Onus verbi dñi Malachi.1.
in manu malachie ꝑphete. ⌋⁊ Lucas. ⌊Cepit ieſus facere ⁊ docere.⌋ Actu.1.
⁊ Iacobus. ⌊Eſtote factoꝛes verbi:⁊ nõ auditoꝛes tm̃ fallentes vos Iacobi.1.
metipſos:q2 fides ſine opib⁹ moꝛtua eſt. ⌋Seqtur. ⌊Extẽdens celuꝫ Iacobi.2.
⁊ fundans terrã ⁊ fingens ſpũm hois in eo. ⌋vt apertius littera pa/ çacha.12.
teat ꝑphetalis illata diſcurſione nr̃a ſciolus in ſuis oculis nõ dedi/
ſcat:ſed potius inſtruat̃:q2 plerumqꝫ prudentẽ dñs reprobat/q̃ꝫ hu
militas decoꝛat. ⌊Tenẽtes inquit legẽ neſcierunt eam:⁊ ad pharao/ Hiere.2.
nem. Ubi ſunt ſapiẽtes tui? annũcient tibi ⁊ indicẽt quid cogitaue
rit dñs ſup eos. ⌋Certe aggeus ⁊ Zacharias vltimi ꝑphetaꝝ vatici/
nati ſunt in babylonia:ſed⌊ malachias ⌋in Hieruſalẽ captiuitate ſo/
luta p cyruꝫ deſignãt vtiqꝫ⌊ duo primi ⌋duos oꝛdines affuturos. De
quibus Apoca. ⌊Dabo duobus teſtibus meis ꝑphetis prophetare
Cap.xj dieb⁹ ſtatutis. ⌋reliquus aũt ſignat angelũ ſeptimũ buccina canitu/
Cap.xj rum:quẽ foꝛe⌊ Helyaꝫ ⌋eius oꝛdinem extimamus:iuxta illud chꝛiſti.
Mat.17. ⌊Helyas qdẽ veniet ⁊ reſtituat oĩa. ⌋Uñ ⁊ malachias. ⌊Ecce mittã
vobis Helyaꝫ ꝑphetam anteq̃ꝫ veniat dies dñi magnus in iuſtitia
Malachie.4. ⁊ hoꝛribilis in preſſuram iudicij/⁊ cõuertet coꝛda patrũ ad filios/⁊
coꝛ filioꝝ ad patres. ⌋Ne gñalis maledictionis iam:ac ſi⌊ anathema
Apoc.10. te ⌋reprobi conuoluant̃:q2 vo predicare gentibus linguis ⁊ populis
euãgelium opoꝛtebit/in hoc ſexto tpe p nuncios memoꝛatos cum
ꝓlapſis hereticis ⁊ alijs beſtialibus antechꝛiſti ſequacibus pugna/
turos infert Zacharias ⁊ dicit. ⌊Dixit dñs extẽdens celos ⁊c̃. ⌋Ex/
tenſio celi ⁊ fundatio terre apertionẽ ſcripturaꝝ vtriuſqꝫ pagine ad
roboꝛandã fidẽ eccleſie prenotãt in ſpũali vtiqꝫ intellectu qđ eſt⌊ fin
gere ſpũm hois in eo ⌋.i. chꝛiſto. ⌊Ecce inquit ponã Hieruſalem ſup
liminare crapule oibus populis p circuituꝫ:ſed ⁊ iuda erit in obſi/
dione cõtra Hieruſalẽ: ⌋quaſi diceret:⁊ ſi gentes oẽs aduerſus eccle
ſiam hoſtili timoꝛe pugnauerint tamq̃ꝫ que petra ſcandali ⁊⌊ lapis Eſa.8.
offenſionis: ⌋vt impingant ⁊ coꝛruãt vniuerſis ſtatuit̃/nõ eſt miruꝫ:ſed

a ¶ Et ſi teſtes in ec/
cleſia ꝑphetantes in
ſaccis.i. aſperitate pe
nitentie ſicut venturi
certi nõ pauci ſub ſac
cino velamine abſcõ/
dentur:qui ⁊ alijs pe
ricula ꝑparent ⁊ ſcan
dalum fidei tempoꝛe
cõditionẽ impoꝛtent.

z de familiaribus z filijs est dolendū:qui matrem tamq̄3 degeneres
indifferēter ipugnāt.Solet qdem cōuitiū ppeti leuius qd̄ a remo/
tis inferf.[Hierusalē]ecclesia est Roma iudas latin⁹ populus a quo
acerbiora tela tollerat quā tyrāno. Inter ceteros enim infideliū sa/
trapas/nullus erit pupillo regni diebus eius atrocior: vtpote qui
matris ecclesie lactibus alitus/cōtumax illi fuerit/vt ingratus:z ic/
circo sub eius onere tanto ꝓfundius corruet:quāto p tyrānidē for/
tius in reprobis sedez ponet:z q2 vniuerse/malleus terre erit regna
cōcutiens z populos ꝑsequēs z affligens:iccirco dn̄s detrahet illuz
ad inferū/z baculū cōteret impiorꝝ.Uerum q2 post exactorē impro/
bum nō sic ecclesia poterit a seruitute laboris excuti/qn radicis eius
renascēda plantatio scādalum refricet sup eā.[Patiēter cunctis fue/
1.pe.5. rit expectādum:donec ruat romulee babylonis impium z humilie
Esa.13. tur ad dn̄m eiusq3 vicariū supbia posterorꝝ.Un̄ z legif.[Preciosior
erit vir auro z homo mundo obriço ignea cōflatione purgandus]
ob qd̄ datur intelligi q̄ in fine tēporum z annorꝝ is qui remanebit
ad onus imperij siue regni:ad obedientiā ecclesie reuertef : quā per
zacha.14. apostasiaz dissidij cōtumaciter ꝓuocabit. Qd̄ aūt seqtur.[Scindef
mons oliuarꝝ ad orientē z occidentē ꝑrupto grandi.]Ad populum
italicum referēdū est:cuius pars herebit occidue aquile/relique ec/
clesia orienti.Nō enim leuis scissura tunc tp̄is inter sanctuarium z
impium iminebit/vbi minuef res publica z ecclesiastica/z eneruabi
tur disciplina.Et q2 inter iustos z reprobos fideles z ꝑfidos versaf
lucta difficilis.[Ad vallem montiū est]ꝓpe supplicibus fugiēdum
vbi lux fidei aberit/z in charitate tota penitus iniquitas abūdabit.
Segtur.[Erit dies vna nota dn̄o/z nō seruo:nō dies neq3 nox]vbi
cōfusio:[z in tp̄e vesperi erit lux.]In tantā quidem populus chri/
stianus ignorantiā veniet diebus scismatis sequuturi: vt quid tene/
Apoca.8. re debeat:ac si inter lucem z tenebras positus non distinguat:donec
sub septima apertione signaculi sexti tp̄is vmbra ꝑtrāseat/z claritas
solaris aspiret.Ceterꝝ[aque viue]doctrinales sciētie ab ecclesia pro/
fluxure nulli defectui subiacebūt:cū tam in latino populo q̄3 in gre
co ambulantibus in lumine dn̄i pastor vnus fuerit z magister[ma/
re qdem orientale.]grecos ꝑnotat:[nouissimum]vo latinos:a qui/
Actu.8. bus [audiuit Samaria verbum dei].s.grecia.[Et eamus iterum in
Joan.xj. iudeam]italicā regionē:q2 vo de latinis z grecis[vnū ouile fiet.]vt
Joan.10.
Matthei.17. quasi Hierusalē in montibus samarie vineaz ecclesia Petri plante:
cum Helyas venerit iudicis faciē ꝑcursurus/nō video q̄ grecoruz
vel iudeorꝝ cōuersio differaf:cū necesse sit vt postq̄3 hyrcus in bisan
tium latinis lacessentibus reductus fuerit ad modicū regnabūdus
ad vnitatē redeant populi dissidentes:vt vltra in sanctuario domi/
Hebreo.4. ni in requie sabbatismi nō maneat anathema.

Malach.1. Nus verbi dn̄i replicat malachias.]nouissimus pro/
phetarꝝ.dum z iudeos repudiat:z gentiū populum ad
gratiā salutis inuitat. Quia vo necdū ipletū est qd̄ fue/
rit p apostolos ichoatū ad futura tēpora sermo trāsfun/
dif:in qbus iudei z barbari pro vicinitate iudicij eter/
no sedere ad dn̄m apponenf:[Esau a domino est odio habitus:sicut
Jacob

Jacob dilectus:]sic iudeus vel grecus cõtra latinũ/⁊ niger mona/
cus cõtra album/idiotaq; deseuit cõtra clericũ eruditum. Unde se/
quitur.[Posui mõtes seyr in solitudinẽ:⁊ fortez eius in dracones [a]
deserti:]quare? q: istiusmodi trãsgressores inocentibus aduersant:
Eccl. nõ solum[impietatis termini vocabunt:]sed ⁊ stultus populus in
50. sicchimis habitãs[cui dñs irascet.]Et qdem tam minister legis ve
teris/q̃z presbyter danaus ⁊ monachus inops:q: mẽsam ⁊ regulam
dñi temerauit:extendet sedus dñi ad [b] leuitas: viros vtiq; spũalia
seminãtes/qui ⁊ legem dñi ppl'm doceant:⁊ murum pro defensione
Eze.13 iustitie resistẽtibus se opponat. Uñ ⁊ dicit.[Quia recessisti de via ⁊
Mal.2 scãdaliçastis multos in lege faciẽtes irritum pactũ meum/dedi vos
in cõtemptũ oibus populis:q: trãgressus est iuda [c] ⁊ abhominatio
facta est israel ⁊ Hierusalẽ.]Hinc tenẽdum q̧ israel pollutus est ab/
hominationibus idolo℞. Judas v̊o de trãsgressione legis arguit:du
cens[filiam dei alieni.]Uñ ⁊ Daniel.[Filiam femina℞ dabit ei car/
nalem]vtiq; voluptatẽ qua[sanctificationez polluit]domus dei ad
extergendas itaq; sordes eius mittendus est angelus doctor verus.
[Ante faciẽm]dñi venientis:[qui viam pparet]in cordibus electo/
rum:licz enim hic angelus itelligat Helyas:tñ de christo magni cõ
silij angelo id tenet ecclesia/ad quã velut[ad tẽplum suũ]nõ manu/
factum p mysteriuz carnis venit. Igit ſm primũ aduẽtum eius in
angelo precursore itelligit Gabriel missus ad Uirginem/vel potius
Baptista Joãnes:ad quẽ sermo paternus.[Tu inquit/puer pphe/
ta altissimi vocaberis/preibis eniz ante faciẽ dñi parare vias eius.]
Uere Joãnes in testimoniũ incarnationis missus est nõ in testamen
tũ qd̃ spectabat ad Christũ primogenitũ mortuo℞. De quo Apoc.
cap.31 [Dilexit nos ⁊ lauit a peccatis nr̃is in sanguine suo [d] ⁊ Job librum
scribit:ipse qui iudicat.]Liber caro christi est scripta plagis in pas/
Esa.63 sione sanguinis attramẽto. Inde Esa.[Aspersus est sanguis eo℞ sup
vestimẽta mea.i.mẽbra ⁊ oia indumẽta mea].s.martyres[ingnaui.]
Et notãdum q̧ sanguis effusus inficit nõ abluit:sed sanguis christi
innoxius inquinatos lauit a sordibus. Uñ de ipso in canticis.[Di/
Cant.5 lectus meus candidus nascẽdo ⁊ rubicundus]moriẽdo.[electus ex
milib⁹]triũphando.Hinc Esa.ait pro eo.[Torcular calcaui solus].s.
mortem.[Et de gentibus nõ est vir mecũ.]Ad ipsum enim solum
spectabat mortez occidere in ligni patibulo/in quo mors occiderat
transgressorẽ. Quis inquit in nubibus equabit dño/aut similis erit
deo inter filios dei.s.hoies nõ electos sane de secũdo illius aduentu.
Sequit.[Quis poterit cogitare diez aduẽtus eius? ⁊ quis stabit ad
videndũ eũ].s.in iudicio. Certe nullus. Ipse enim[quasi ignis con/
flans.]Unde scriptura vasa figuli pbat fornax instantia.s.iudicij[⁊
quasi herba fullonũ:]q: homo cõstat ex carne ⁊ aia: iccirco duobus
indiget purgamẽtis/igne.s.quo ad spirituz:⁊ quo ad corpus[herba
fullonũ [e]] que cãdidos reddit pãnos. Uñ de Christo.[Uestimenta
eius quasi nix ⁊ qualia fullo nõ põt facere candida sup terrã.]Me/
minimus nos fuisse trãsmare ⁊ trãsisse p viaz agri fullonis vbi Esa.
Esa.7. Et filius Achaç regi impio occurrerũt:vt nõ paueret a duab⁹ cau/
dis fumigãtium ticionũ rasin:⁊ facee conspirãtiũ cõtra iudaz/⁊ hec

a ℂ Dracones sunt arrianiste ⁊ arabes.

b Candidiores erunt naçarei ei⁹ niue ⁊ pur gabit filios leui in cõ flatorio castitatis. Tre.4. Mal.3

c ℂ Tam ad iudam q̃ ad israel sermo refertur.

3.regum.12.
Malach.2.
Dañ,xj.

Malachie.3.
Esaie.9.

Luce.1.
Ibidem.

Apocal.1.

d ℂ Oblatus est q: ipse voluit. Apocal. Stetit angelus iuxta aram templi:habens thuribulum aureum in manu sua.s.cor/pus imaculatum. Esa.53 Apo.8

Esaie.63.

Psal.88.

Malachie.3

Ecclesiastici.27.

e ℂ Quidam volunt vt syri fullonum herbam esse cardonũ genus quo panni lanei pectinantur asperitate nature.

dicimus: qꝛ hystoria ꝓphetalis plena est vndequaqꝫ mysterijs tan/
gens arrianos sabellianos: qui velut duo titiones catholicis eccle/
Gene. 31. sie cōminati sunt Romanā fidem euertere ꝛ tenere italicos: ac si fi/
lium rachel idolum heretice prauitatis. Veruꝫ qꝛ ista pollutio ꝑfi/
dorum vsqꝫ ad circuitū regis totile ꝑdurauit/necesse erat vt de ec/
clesia latinoꝝ ꝑ christianissimos ꝑncipes: vt fullones tam detestabi
lis heresis purgaret̄: sed si ad hec tēpora verboꝝ vertit̄ itellect⁹ sub
Hiere. 1. filijs leui clericos ꝛ religiosos sordibus cupiditatis ꝛ luxurie inqui/
natos purgari expedit in ꝯflatione ꝑssure: que de olla manauit aqui
lonis: ꝛ qdem a primo capite impij germanoꝝ ꝛ vsqꝫ ad caudaꝫ se/
minis aquile nō cessabit afflictio tam in impio q̄ꝫ in regno: tūc eniꝫ
⌊placebit dn̄o sacrificiuꝫ iuda ꝛ Hierusalē⌋ subditoꝝ pariter ꝛ pasto
rum: in quo ꝓpter aduersiones ꝛ scādala mētiuꝫ displicuisse ꝛ offen
disse noscunt̄. Sane quāta distātia fuerit inter ⌊iustum ꝛ impium/⌋
inter ⌊seruientē dn̄o: ꝛ nō seruientē ei:⌋ dies illa dn̄i declarabit: que
Malachie. 4. velut ⌊caminus succensa veniet:⌋ que supbos ꝛ impios quasi stipu/
lam inflāmabit ⌊in timētibus nomē eius: sol iustitie orietur:⌋ etiā in
Hebreo. 4. hac vita: cū post angustias sexti tpis ꝛ laboris sabbatismū ocij dn̄m
expectātibus reliquerunt. Interiꝫ' christianus cui terminet̄ melius
Matthei. 5. Luce. 6. ꝓmittit̄ regnuꝫ celi mādata christi loquētis in Paulo nō negligat/
que velut in orbis specula cōtemplationis audiuit ꝛ abscondit ab
alijs nō ꝑcipientibus sed cōtēnentibus profunda mysteria reposita
Matthei. 17. in scripturis donec iterim Helyas spūs veritatis adueniat: ꝛ ad iu/
stoꝝ prudētiā deuiantia corda reducat. Cū intrauerit inquit pleni/
Roma. xj. tudo gentium: tūc oīs israel saluus fiet: ꝛ iterum diebus illis. s. gra/
Hiere. 33. tie largioris saluabitur iuda/latinus vtiqꝫ populus: ꝛ israel grecus
errore dispersus habitabit in confessione fidei ꝛ intellectu spiritus
sūmota formidine confidenter.

¶ Explicit prima pars de oneribus ecclesie.

¶ Incipit secunda de septem temporibus.

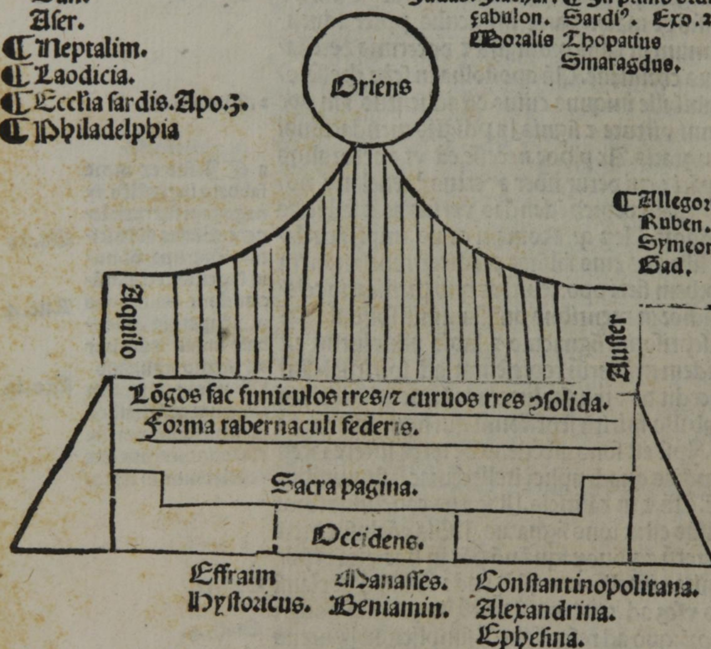
Ecce ab oneribus oībus expediti/qb⁹ orbis
in suis vrbib⁹ eque pro peccatis af/
fligitur: vt facilius corrigat̄/ad sequētia libri huius
que obscuriorē iserunt itellectū stilum dilucidatio/
nis cepte reducimus: vt vel sic ab vtero cecus ho/
mo sputo [a] fidei linitus: nunc videat q hactenus in Jo. 9.
tenebris littere: quasi ꝑ ignorantiā ambulauit. Ait eniꝫ Hieremias.
⌊Erit vobis visio oīuꝫ sicut verba libri signati. Et subdit̄. ⌊Audient Esa. 29
surdi verba libri de tenebris: ꝛ caligine oculi cecoꝝ videbunt.⌋ qꝫ iu
Jo. 9. deis abscōdita fuerūt diuina mysteria reposita in scripturis ꝛ genti
Apo. 8 bus reuelata ipse dn̄s q librum in synagoga clausum apuit/cōple/
tūqꝫ ministerio restituit ꝑfigurat Joāne dicēte. ⌊Vidi inqt in dex/ Luc. 4 Apo. 5
tera sedētis librum ꝛ accepi illum ꝛ nō est inuētus⌋ qui aperiret vel
legeret: qꝛ neqꝫ angelo neqꝫ hoī/vel demoni apertionis auctoritas
seruabat̄: sed soli agno: cui ꝛ dicit̄ Apoca. ¶ Dn̄e aperite librum⌋ ꝛ
soluite signaculuꝫ eius: ꝑcursor Joānes. Cuius nō sum dignus sol/ Ibideꝫ
uere corigiam calciamenti eius: nēpe mysterium calciamenti ꝛ libri Jo. 1. ps. 59.
est. Vn̄ ps. ⌊In idumeā⌋ .s. gentiū. ⌊extendā calciamentū meuꝫ⌋ qui ps. 109
diceret

a ¶ Sputum est ex/
positio facta de spiri/
tu ꝛ littera: ac si terra
ꝛ aqua. Erit inqt sab
batum/quando lutuꝫ
fecit Jesus ꝛ aperuit
oculos meos. Nam
sub septima apertio/
ne signaculi tam iu/
deus q̄ꝫ gentilis ad/
huc incredulus con/
uertetur ad christuꝫ.
Inde Esaias. Oculi
cecorum patebunt: ꝛ
scient errantes spiritu
intellectum.

diceret incarnationis mee myſterium reuelabo. Inde legitur. Ite
predicate euãgeliũ omni creature. Deniq; liber iſte in manus cuiuſ/ Marci. 16.
dam angeli reperiẗ aptus: qui dudum vt celum receſſerit a nõnul/
lis ſcientibus eſt iuolutus. Hinc Chriſtus ad patrem. Cõfiteor tibi Matthei. xj.
q: abſcõdiſti hec a ſapiẽtibus ⁊ prudẽtibus: ⁊ reuelaſti ea paruulis.
De qbus. ps. Emittis fontes in cõuallib⁹. Et Eſaias. Dabo in ſupi/ Pſal. 103.
nis collibus flumina: ⁊ in medio cãpoꝝ fontes. Q: vͦo diuina volu/ Eſaie. 41.
mina clauſa erant/ donec chriſtus in ſpiritu de littere monumento Luce. 24.
ꝓdiret/ ne eccleſia militans in hoc ſexto tpe aduerſus hereticos in
pugne labore deficeret. Si doctores alios poſt apoſtolos nõ haberet
ꝓmiſſum eſt eidem in angelo philadelphie dãdum ſibi patulũ ho Apocal. 3.
ſtium ſcripturaꝝ/ repreſſis ex maiori parte miraculis ꝓpter aduen/
tum ꝑditionis filij ꝓximum in falſis prodigijs ⁊ doctrinis deteſta/
bilibus fidei reſiſtentibus chriſtiane. Uñ apoſtolus in ſcõa theſſalo/
nicoꝝ epiſtola. [Reuelabiẗ ille iniquus cuius eſt aduentus ſm ope 2. Theſalo. 2.
rationem ſathane in omni virtute ⁊ ſignis] ⁊ ꝓdigijs mendacibus/
⁊ in omni ſeductione iniqtatis. Ac p hoc neceſſe eſt vt doctor aliqs
ſuſciteẗ in eccleſia fluctuãti: cui detur liber apertus [a] reuelatio no/
uarum ⁊ veterũ ſcripturaꝝ/ ad deprehẽdendas verſutias ⁊ fallacias
inimici/ ne qs fideliũ ſeducaẗ. Uex q: Romani caſus impij reuela/
tio fuerit antechriſti: vt liberius eius falſitas prediceẗ/ reuelationem
diuine pagine vbiq; p orbem fieri oportebit: vt quo predicatio cele/
Apo. 5 brior fuerit/ eo fides validior in mentibus puſillanimis ſolidaẗ. Q:
Mar. aũt liber ſignatus diciẗ: ſeptiformi ſignaculo ⁊ lapis aduolutus eſt
16. Dñico monumẽto: qđ idem myſteriũ repreſentat ad ſpirituale in/
Eſa. xj. tellectu; reduciẗ: qui ꝓcedit de vtriuſq; littera teſtamenti occultati
hactenus inſcripturis: ab illo ſpiritu ſeptiformi qui figuraliter ⁊ pa
Geñ. 2 tenter legiẗ in ꝓphetis. Ipſe eſt fons aſcẽdens de terra littere iacen
tis deorſum rigans ⁊ erudiẽs quadruplici itellectu: ac ſi fluminibus
Cant. 4 quattuor eccleſia; gñalẽ. Uñ ⁊ in canticis. [Hortus concluſus ſoror
mea ſpõſa hortus cõcluſus eſt: ⁊ fons ſignatus.] Bis cõcluſus diciẗ
hortus: ꝓpter litterã veterũ ⁊ nouoꝝ: quã nõ põt in hac vita expo/
nere quantacũq; ſublimitas intellectus. Uñ [vade Daniel q: clauſi Dañ. 12.
ſunt ſignatiq; ſermones vſq; ad tempus ſtatutũ] in patria. ſ. non in
via. Eſt igiẗ [fons] hortoꝝ: quo ad refectionem ſimplicium [puteus Canti. 4.
aquaꝝ] viuẽtiu; quo ad ꝓfunditatẽ itelligẽtie magiſtroꝝ. Hinc dñs
in Ezechie. [Paſcam eas in mõtibus iſrael in riuis ⁊ in cunctis ſe/ Ezech. 34.
dibus terre: ⁊ in paſcuis vberrimis herbiſq; virẽtibus.] Et in euan
gelio Joãnis. [Ego ſum oſtium: per me ſiquis intrauerit ſaluabiẗ.] Joan. 10.
⁊ igrediẽẗ ⁊ paſcua iueniet. ſ. ſpũaliũ lectionũ. Hẽt eni; volumẽ diui
ne pagine quadruplicẽ itellectũ: moralẽ ob oriẽte/ hyſtoricũ ab occi/
dẽte/ typicũ ab aqlone: allegoricũ/ ab auſtro: ⁊ aſcẽſiones notate ſunt
ſucceſſiue. Sic ſic ad cuſtodiã tabernaculi federis in plagis ſuis vi/ Joſue. 3.
ri duodecim deputanẗ ad iſtar totidẽ itellectuũ: ac ſi duodecim fon Numeri. 33.
tium in Helyz: ⁊ boum. 12. ſub lauacro Salomonis: totidẽq; lapi/ 3. Regum. 7.
dum in rõnali aaron: quadrãgulo ⁊ varietate diſtincto. Et moralis Exodi. 28.
qdẽ ſpectat ad iudã/ yſachar ⁊ zabulon. Hyſtoricus ad effraym/ ma/
naſſe/ ⁊ beniami. Typicus ad dan/ aſer/ ⁊ neptaliz. Allegoricus ad ru

[a] Jeſus ex more ſabbato ingrediẽs ſynagogam ſurrexit legere. Eſaias vbi dicitur. Spiritus domini ſuper me ad annũciandum humilibus non ſuperbis. Sabbato inquit educitur de medio caliginis Moyſes: q: ſeptem tempora eccleſiaſtico complebuntur myſteria ſcripturarum que reuelabũtur in ſexto. Eſa. 61 Luc. 4 Exo. 19

ben/Symeon/Gad. Sciendū vō q̄ septem spēs intellectus sub typico: ꝛ tres sub al/
Apo. 1 legorico cōtinent: ac si fides/spes/charitas: ꝛ septem spūs qui in terra missi sunt vniuer
sa. Hinc ꝛ Apocal'. 1. reuelatio: quā Christus accepit adeo in forma serui nō dn̄i/in septē
phil. 2. particulas scindit/per singula septem tempoꝝ ecclesie militātis. Vn̄ Esaias. Desolabit
Esa. xj. dn̄s linguam maris egypti: ꝛ ꝑcutient fluuiū in septem riuos: ita vt per eum transeāt calciati. Lingua maris egypti vetus est testamentum traditum.

Apo. 5 Synagoge per septem libri signacula ꝛ tempora pressurarum: fluuius vō nouū te/
Apo. 6 stamētum est/ꝑtinens septem aptiones sigilloꝝ que facte sunt per totidem draconis ca/
Apo. 12 pita in ecclesia militāti. Et primus q̄dem angelus ephesinus prenotat primū tempus
Apoc. 2 habēs respectum ad primū sigillū: ꝛ angelū primū tuba canētem: primūq̄ draconis ca
Apo. 6 put: ꝛ angelum primū effundētem phialam: ꝛ primū caput bestie coccinee mulierem
Apo. 8 cruore sanctoꝝ ebriam deferētis. Sed vt lector hebes ꝛ aialis homo pondus nō capiēs
Apo. 13 huius libri/facilius instruat: cum in septē sic partes diuidimus: vt semp ad earum pri/
Apo. 16 mordia recurramus. Jgit prima pars ꝑtinet de septem angelis septem ecclesiarū. Se/
Apo. 17 cunda de septem aptionibus totidem sigilloꝝ. Tertia de septem angelis tuba canenti/
Apoc. p⁹ ꝛ 2⁹ ꝛ ꝑ totum vsq̄ ad 20ᵐ ca. bus. Quarta de muliere fugiēte in solitudinē ꝛ ꝑsecutione draconis septicornis. Quinta de septem angelis effundētibus phialas. Sexta de septem capitibus bestie: cui insi/
det mulier

det mulier meretrix sub vocabulo babylonis. Septima vo pars li/ Apoc.21.22.
bri agit de vxore agni. Et q quies illius tpis septimi pacisq abun/
dātia multa erit: iccirco pars ipsa nō tendit ad plura: sed ad vnuz di
cente scriptura. Unam petij a dño/ hanc regram: vt. vz. habitem in Psal.26.
domo dñi oibus diebus vite mee. Licz eniz inter agni nuptias 7 re/ Apocal.20.
surrectionem oiuz in gog 7 magog draconis cauda distinguat/ pssu/
ra videlicet antechristi: tñ q breui deficiat ptinuabitur sabbatismus Hebre.4.
tpis pretēdentis cuz octaua que erit in patria/ aperto iam vite libro/
cum ceteris in iudicio reserādis. Notāduz ēt q signacula septē par
tium cū diebus creationis totidem psonat in genere ordine succes/
siuo: 7 in spē cum singulis distinctionibus earūdem: 7 si in exordijs
partium earūdem aliqua loco prefationis ex more preponat. Uñ 7 Apoc.1.2.3.
in typo septem ecclesiarū asie. vz. ephesi/ smirne/ pergami/ thyatire/ Apocal.1.
sardis/ philadelphie/ 7 laodicie: iter septem candelabra aurea similis
filij hois habētis in sua dextera septez stellas potētialr discurrebāt:
illo vtiq mysteriali presagio: quo quondam Josue benun sub legis Josue.13.
funiculo cananeoz: terrā distribuit/ septem tribubus hebreoz. Ue/
rum q primus ordo ceptus ab apostolis in ecclesia primitiua quasi
sub angelo ephesino in charitate refrigiut: iccirco spūs dñi illud se/ Apocal.2.
ptiforme candelabrum reprobauit/ scriptura dicēte. Repulit taber/ Apocal.1. Psal.77.
naculum sylo. Et iterum. Tribus effrē non elegit: sed elegit tribum
iuda mōtem syon quā dilexit. Ex qbus colligit q orientali ecclesia
reprobata pro meritis Romanā ecclesiam vbiq diffusam dñs reser
uauit in tēplum. Uñ 7 in Geñ. Juda te laudabunt frēs tui: manus Gene.49.
tua in ceruicibus inimicoz tuoz. Et in ps. Juda rex meus: moab Psal.107.
lebes spei mee: q adhuc grecoz relige ad ouile Romane fidei aqua
deuiant reuertent. Igit sub aptione primi signaculi vel sigilli ordo Apocal.6.
apostolicus [in albo equo] designat⁹ [exiuit:] qui ad regñandas aias
errore pollutas datus est arcus celestis eloquij/ 7 irrefragabilis coro
na triumphi. ¶ Rursus quā Paulus cum ceteris cōminationis
grādine nō solum iudeos sed [7 bestias ephesi] ptulit exodus patefa 1.Cor.15.
cit. [Extēdit (inqt) Moyses virgam in celū: 7 dñs dedit tonitrua 7 Exodi.9.
grandinem sup terrā egypti/ 7 grādo 7 ignis mixta pariter fereban
tur.] Uñ 7 seqtur. [Facta est grādo 7 ignis mixta sanguine/ 7 missa Apocal.8.
est in terrā.] Erat vtiq terra egypti synagoga iudaica/ erroris tene/
bris obuoluta/ psequēs ecclesiā primitiuā/ in Herode pselito. Juxta Matthei.2.
illud. [Herodes qdem turbatus est/ 7 ois hierosolyma cuz illo.] Ac Apocal.12.
per hoc q ipse fuit primū caput draconis mistici/ vt deuoraret filiuz
mulieris/ ad heremū fugiētis/ effusa est in iudea phiala ire dei: dum
eam ac si [mare rubruz] Romanū impiuz ascribēdo dispsit. [Factuz Apocal.16.
est (inqt) vulnus seuuz in hoibus 7 iumētis] .i. simplicib⁹ 7 peritis.
Hinc Moyses. [Sparsit cinerem in celū/ factaq sunt vlnera turgē
Exo.9. tiuz vesicarum]. Et Esaias. Uulnus 7 liuor 7 plaga tumēs: q non
Esa.1. desiccari corde synagoga nō potuit ex verbis euangelice nouitatis.
Apo.6 ¶ In scda parte libri soluto scdo signaculo/ sub scdo draconis capi/
Apo.12 te seuiente iterfecti sunt Christi martyres a paganis: sicut antiqua
Judi.7 [madianitaruz philistiimq] spolia ptestant. Uñ 7 angelo scdo smirne
Jos.13 Apo.2. pducit. [Scio tribulationē tuam [a] pauptatem: 7 blasphemaris ab

a ¶ Paupertas spi/ ritus trāsitorias opes respuens pquirit eter nas. Mat.5

¶ Acta apostolos fuisse lucis participes vindices 7 alios ce/ cos documentis euā/ gelicis illustrarent.

his qui se dicunt iudeos esse ⁊ nō sunt:sed sunt synagoga sathane.⌋
Licȝ enim martyres aploꝝ non dispares verboꝝ pariter ⁊ signoꝝ
Matthei.13. ⌊firmamētuȝ⌋ecclesie fuerint naufragāti p patiētiaȝ passionis. Ini/
micus tñ homo nō defuit/qn per pfidos fidem impugnaret catho/
Gene.1. licam:⁊ vocatos ad grām ad idolatriā incuruaret. Audi⌊firmamen
tum in medio aquarū⌋.s.passionum.⌊Nihil(inqt) hoꝝ timeas/que
a ¶ Qui vicerit non ledetur a morte se/cunda. Apoc.2 passurus es.⌋Et subdit.⌊Esto fidelis vsqȝ ad [a] morteȝ:⌋⁊ dabo tibi
coronā vite. Hinc ⁊ Esa.⌊Ut darem lugētibus syon:⌋ suspirātibus Esa.61
dūtaxat ad patriam/⌊coronā⌋pcinere:⌊oleuȝ⌋gaudij pro luctu⌊pal/
liuȝ⌋laudis pro spū meroris. Qꝫ enim martyribus lugubris sub ne/
rone ⁊ eius successoribus institerit cruciatus:aptio scda libri aptius
Apocal.6. explicat.⌊Exiuit equus ruffus ⁊ insidēti sibi datus est gladius ma/
Apocal.8. gnus.⌋Hinc sub scdo angelo tuba canēte legit.⌊Cū mons magnus
sit missus in mare/facta est tertia ps maris sanguis : ⁊ mortua est in
Gene.7. eo aia reptans.⌋Un̄ ⁊ in etate scda seculi sub Noe ⌊cōsumpta est ois
caro:⌋omniūqȝ reptiliuȝ in aquis inundātis diluuij . Qꝫ aūt⌊tertia
Apocal.8. Tit.1. pars nauiuȝ iterijt:⌋ad mētes instabiles ⁊ a fide ruētes referēdum
est. Juxta illud. Confitētes se nosse deum/factis aūt negant. Typice
vo⌊naues⌋ecclesie fuerūt tpe martyruȝ ab idolatris ⁊ apostatis ty/
Psal.47. rānisqȝ destructe. Inde⌊In spiritu vehemēti ꝯteres naues tharsis.⌋
Quia vo iter idolatras ⁊ martyres nō leuis potuit eē ꝯflictus/vbi
moriens victor fuit ⁊ pcussor occisus. In scda distinctione scde par/
Apocal.12. tis⌊in celo factū est preliuȝ⌋.i.ecclesia ꝓtestat. Michael cuȝ dracone
Apocal.16. pugnāte. Un̄ ⁊ scds angelus in mare seculi phialā suā fudit.⌊Factꝰ
Apocal.17. est(inqt)sanguis tanqȝ mortui:⁊ ois aia viuēs in dño mortua est in
mari:⌋mūdo vtiqȝ iustoꝝ sanguine temulēto. Un̄ ⁊ Apoc.sub noie
babylonis/que mūduȝ signat di.⌊Uidi mulierem ebriam:⁊ sangui/
ne sanctoꝝ ⁊ martyruȝ.⌋Et si in spē Romam tāgat/que mundo p/
Exodi.26. minens militātem ecclesiam:ac si tabernaculū federis pellibus ope/
Canti.5. ruit rubricatis. Un̄ in canticis.⌊Flores apparuerūt in terra:⌋qbus
Apocal.7. dilectus rubicūdus ⁊ candidus fultus erat. Un̄ ⁊ legit.⌊Lauerunt
stolas suas/⁊ candidas eas fecerūt in sanguine agni.⌋

¶ Tertia pars libri.

Post celuȝ ⁊ terram in gnē creata de nihi/
lo factus est in specie dies pri/
mus/in quo velut a filijs hoiuȝ dei filij:ac si lux a te/ Gen.1.
nebris in iudeis ⁊ apostolis concorditer sunt diuisi.
a ¶ Jccirco Moy/ses celuȝ nominat fir/mamentum:q: mar/tyres pressuris affecti fluctuātem ecclesiam roborarunt. Hincqȝ dies sequutus est mox scds:in quo firmamē
Gen.1 tum [b] nrm aquaruȝ cōgeriem sic diremit:vt nec ec/ Ibideȝ
clesiam velut archam cathaclismus obrueret:nec die tertio de tellu Gen.7
re cuiuscūqȝ seminariuȝ gnis aboleret. Un̄ ⁊ legitur. Protulit terra Gen.1.
herbam virētem ⁊ afferentem semen iuxta genus suuȝ ⁊c. Quia in
Cōstantino fugatis idolatris ⁊ subuersis pplus christianus per do/
ctores fideles ecclesie pfidiam cōfundentes:erupit in germen boni
operis/⁊ eloquij saluatoris. Sic sic in Habraā synagoga que inanis Gen.7
a lege fuerat:⁊ fide vacua per circūcisionem carnis ⁊ abstinētiam ab
illicitis:sic in fidei opere viruit ⁊ ꝑfecit:vt ab israelita discerneretur
egyptius ⁊ cananeoꝝ impiuȝ per hebreoꝝ sacerdotium calcaretur.
Unde ad

Apo.2 Unde ad angeluꝫ pgami tertiuꝫ dĩ. [Hec
dicit qui hꝫ rũpheam ex vtraqꝫ parte acu
Nũi.22 tam:] qꝛ [doctrina balaam] pfidiam respi/
cit arrianã:merito doctoribus tertij eccle
Apo.2. siastici tpis datus fuit [gladius] verbi dñi
[bis acutus:] quo ad arrianistas pcelleret
⁊ fidelibꝰ:ceterisqꝫ magnis catholicis [mã
na abscõdituꝫ] in scripturarum mysterijs
reseruaret. Uñ ⁊ in Exodo dĩ. Linuꝫ ⁊ oꝛ
Exo.9. deum virẽs lesa sunt:frumẽtum ⁊ far se/
rotina euaserũt:qꝛ apud grecos omne car
nale dogma vel pfiduꝫ qđ remãsit/a lati/
noꝝ ecclesia repudiatuꝫ fuit ⁊ cõuulsum.
ps.57. Uñ ⁊ dĩ. Errauerunt ab vtero fidei:⁊ lo/
Osee.5. cuti sunt falsa. Qđ Osee/luculẽter expo/
nit dicens. Effraim fractus iudicio cepit
abire post soꝛdes. Signat enim effraiꝫ gre
cos:iuda latinos/apud quos tanq̃ꝫ seroti
nos ⁊ postremos sana catholicaqꝫ doctri/
na. Ac si [far ⁊ triticuꝫ] pdurauit/qua ⁊ sa/
nos reficiat ⁊ languidos nõ repellat. Hinc
sub aptione signaculi tertij legitur. [Ecce
Apo.6 equus niger:⁊ sessoꝛ eius habebat staterã
in manu sua:⁊ vox de medio aialiuꝫ facta
est dicens. Bilibꝛis tritici denario vno:⁊
tres bilibꝛes oꝛdei denario vno:⁊ vinuꝫ ⁊
oleum ne leseris.] Sicut albus equus si/
gnat aplõs:ruffus martyres:ita ⁊ [niger]
doctoꝛes:qui in carne sua multas ab here
ticis in partibus grecie ptulerũt iniurias
Nũi.22 pꝛo noĩe crucifixi. Docebat inqt Balaam
Apo.2 regem balach mittere scãdalum coꝛam fi/
lijs israel: ꝯfitẽtibus.s.veritatem edere ⁊
foꝛnicari a deo suo. Ois eni studij fuit gre
cis hereticis fidem eliminare catholicaꝫ:
⁊ vtriusqꝫ testamẽti paginam ipijs intelle
ctibus pꝛophanare. Uñ sub tertio angelo
tuba canẽte dicit. [Cecidit de celo ecclesie
Apo.8 stella magna ardens tanq̃ꝫ facula] per do/
ctrinam:sed lucens per opera:qđ in arrio
⁊ sequacibꝰ cõpletuꝫ fuit. [In tertiaꝫ par/
tem fluminũ/⁊ in fontes aquarum psecu/
toꝝ].s.⁊ magistroꝝ/quos infecit amaritu
dine dogmatis abhoꝛrẽdi. [Multi (inqt)
hoiuꝫ] non oẽs [moꝛtui sunt de aquis] scri
pturarũ carnaliuꝫ: [qꝛ amare facte sunt].
Unde ⁊ filijs israel nõ poterant bibere de
Exo.15 aquis marath/nisi eas lignuꝫ crucis ⁊ elo

quij mistici dulcoꝛaret. Uñ Apl's. Uerbũ 1.coꝛ.1
crucis pereuntibus qdem stultitia est:his
aũt q salui fiunt.i.uobis salus. Hinc He/ 4.reg.
lyseus sale addito steriles aquas sanat in 2.
hierico plebem seculi figurante. Rursum
idem a filijs pphetarũ remouit amaritu/ 4.regũ
dinem moꝛtis olle per expositionẽ littere 4.
occidẽtis in farinula designatam. [Sessoꝛ Apo.6
igit equi nigri] christus erat:qui in manu
tpis stateram equi ponderis habuit gemi
ni testamẽti:dum qđ eloquio docuit ope/
ris exẽplo monstrauit. [Bilibꝛes] nãqꝫ cõ
tinent legis ⁊ euãgelij/ac si veteris ⁊ noui
litteram siue textũ. [Oꝛdeuꝫ] võ est hysto
ricus itellectus: [vinuꝫ] moꝛalis: [triticũ]
typicus: [oleuꝫ] allegoꝛicus. Deniqꝫ [tres
bilibꝛes] sunt tres status seculi:in qbus fi
des exprimit trinitatis. Hmõi [stateram]
hẽre debent doctoꝛes nostri tpis:per quã
⁊ vitia in alijs coꝛrigãt/⁊ in se manus suas
ad neqtias nõ extẽdant. Uerum qꝛ in iu/
deis pꝛimi tpis ⁊ secũdi in paganis: pstra
tum se dꝛaco diabolus doluit: tertio loco
descẽdere visus est ꝯtra instabiles ⁊ aua/
ros:ac si liquoꝛeos ⁊ terrestres:vt per eos
doctoꝛes in fide coꝛrũperent:⁊ per arria/
nam pfidiam:ac si flumẽ totam ecclesiam
absoꝛberẽt. Inde Job. Absoꝛbebit fluuius Job
⁊ non mirabit:⁊ habet fiduciam ꝙ ioꝛda/ 40.
nis influat in os eius:qꝛ pꝛo nihilo ducit
malignus ⁊ apostata spũs repꝛobos tra/
here/nisi ⁊ electos alliciat carnalibus blã
dimẽtis. Et notãduꝫ ꝙ idem hostis eo i/
stantius furit in miseros: quo viciniores
pspicit casus suos. Uñ ⁊ in Job. Ecce spes Ibideꝫ
eius frustrabit eum:⁊ vidẽtibus cũctis p/
cipitabit. Et Daniel. Ueniet vsqꝫ ad fir Dañ.xj
mitatem/⁊ nemo auxiliabit ei. Qđ aũt ter Apoc.
tius angelus effudit phialam suã sup flu/ 16.
mina ⁊ fontes aquarum:⁊ facte sunt sicut
sanguis: Exodus explicat dicẽs. Nõ pote Exo.7.
rãt egyptij haurire aquas sanguineas de
flumine/nec gustare: in hereticoꝝ psus
indiciuꝫ qui scripturas diuini voluminis
in carnalem redigũt intellectum. Unde ⁊
Hieremias. Me dereliquerũt fonteꝫ aque Hier.2
viue/⁊ fecerunt sibi cisternas pphanas.i.
hereticas:auditoꝝ aias destruentes. Inde

Gene.26. vinum aquam Isaac hauriet ex puteis eos inuidus palestinus ob/
struxit. Qz enim sit ↄtrarius christi opibus pestilens inimicus: ipse
2.Thim.3. sacre pagine textus exponit: dum cōtra Moysen τ Aaron/ Jānes τ
Actuum.8. mābres armauit insignis: quoruz symon magus τ helymas versus
Actuum.13. Paulum τ Petrum imaginē tenuerūt. Quid vltra? pro apostolis
1.Joan.4. dedit pseudo iudeos: pro martyribus paganos: pro doctoribus ar/
Apocal.xj. rianos: pro vginibus maometos: pro ecclesiasticis alemanos: contra
Gene.3.6. duos futuros ordines patarenos. Sic sic pro Adam heredem: pro
Gene.18. Noe/ pro Habraam Cōstantinū: pro Moyse maomethuz: pro Da/
1.regum.17. uid Henricū theotonicuz: pro Helya thesbite saladinuz: pro pcur/
3.regum.17. sore dn̄i antechristuz: reprobis prepauit: qz vo sumus in ea extremi/
Luce.1. tate tpis positi: vt veruz falsitas obruat: τ lucem caligo psequēs cō/
prehendat. Ad quartā libri signati paticulam/ que preuijs difficilior
cernitur/ impetum spiritus reducamus.

¶ Quarta pars libri.

Gene.1. Uarto die ⌋ mirabilis opifex ⌊ in firmamento
celi lumiaria ⌋ posuit: ⌊ vt lucerēt ⌋ vtiqz
4.regum.2. ⌊ sup terram: ⌋ τ quarto synagoge tpe helyas τ hely/
seus/ ac si sol τ luna cum pphetaruz filijs claruerūt.
Apocal.12. Et rursum quarto ecclesiastico tpe τ quarta parte li
bri Paulus τ Antonius multis fratribus succes/
Ibidem. sere volātes cum muliere amicta sole in solitudinez τ draconis facie
fugientes. Un̄ τ legit. ⌊ Date sunt due ale [a] aquile: vt volaret in he/
remuz/ τ pasceret ibi mensibus quadragintaduobus ⌋. ⌊ Mulier ⌋ est
ecclesia virginalis: ⌊ ale ⌋ fides τ spes quarum vna opatur bonū τ al/
tera dn̄m cōtemplat/ cuius tps in specie qd ⌊ defluxit in heremo ⌋ in
centum τ qnqz annoz curriculis terminat. Un̄ τ ad angeluz quar/ Apoc.2.
tum thyatire dicit. ⌊ Noui opa tua τ charitatem τ fidem τ ministe/
rium τ patiētiam/ τ opa tua nouissima plura prioribus. ⌋ sed qz diffi
cile sit quēlibet esse ex omni parte beatū seqtur ⌊ Habeo aduersum
te: qz pmittis mulierem Jeçabel/ que se dicit pphetē docere τ sedu/
2.Cor.xj. cere seruos meos fornicari τ edere de idolotitis. ⌋ Quia vo in eccle/
Gene.34. sia virginali quā Paulus Christo sua predicatione despondit dina
Marci.6. altera deesse nō potuit/ qn clausam pudicitie violaret: ac si altera he
Luce.3. rodias: quas τ significat Jeçabel helyam psequēs τ interimens dn̄i
3.regum.21. sacerdotes/ pphanando fidem τ legem mosaycā idolatrie cultibus/
Apocal.2. corrūpendo doctrinam τ vitā hmōi muliebrem designatā ⌊ in altitu
dinē sathane: ⌋ qui omne sublime videt per spūalem itelligētiam im
probemus: ne qn̄ erroz tenebris obuoluti: ⌊ in doloris lectum ⌋ τ de/
Ibidem. sperationis laqueum incidamus. Un̄ τ di. ⌊ Dabo ei q vicerit τ ope
ra mea seruauerit stellam finetenus matutinaz ⌋ nūciam oimode cla/
Apocal.6. ritatis. Hinc τ sub aptione quarti signaculi di. ⌊ Ueni τ vide ⌋ nō iaz
visu corporeo: sed potius itellectu. ⌊ Ecce (inquit) equus pallidus/ τ
sedenti desuper nomen illi mors: quā sequebat infernus. ⌋ Nōnulli
locum istum ad diaboluz referūt/ veluti ad auctorem mortis/ pro eo
qp aias miseras deducit quotidie ad angustias isfernales/ instar illius
cachi qui vaccas in foueaz per caudas (vt refert fabula) detrahebat:
sed qz in bona parte equos assumpsimus precedētes. Nō obstat in/
telligi per

[a] ¶ Qui cōfidunt in domino mutabūt fortitudinem assument pennas: vt aquile volabunt τ non deficiēt current τ non laborabunt. Esa.40

telligi per [equum pallidum] virgines heremitas/quibus propter corporis cruciatus insitus pallor erat:iuxta illud.Posteriora dorsi eius in pallore auri. Et Esaias. Uidimus eu3 quasi leprosu3 z pcussu3 a deo:nō hñtem speciem nec decorem/tanq3 incurrentem tenebras passionis. Audi mortem. Mortificate(inquit)mēbra vestra sup terram:scilicet in hac vita cum vitijs z concupiscētijs. Hinc z alibi.[Si reuersus in pace fuero/conteram carnes vestras cum spinis z tribulis deserti.]Sane si propter legis iustitiam tribus iuda:cuius z naçarei niue candidiores erant/z processu temporis defecerūt denigratis super carbones vultibus eorundem. Non īmerito sicut equus albus ecclesia primitiua relapsa in circūcisionis obprobrium: in apostolos fideles infremuit:nō dispar a ruffis z nigrius equis paganis z hereticis tam in grecia q3 in Roma. Et hec dicimus quia [equus varius vel pallescens] inuit maometas:qui quarti temporis successores in virginalem ecclesiam irruerunt. Et hoc est quod de Jeçabele scribitur.[Mittam te in lectum doloris.]Persas z eorum complices precedentem:ac si assyrios tribus hebreorz/ceteras ascribentes:z quide3 post iudeos/paganos/arrianos/arabes successerunt:quemadmodum post egyptios phylisteos z syrios/assyrios legimus in seuitiam fortiores: vt eo tam synagogam q3 ecclesiam durius premerent:quo lapsis minus requiē indulgerent. ¶Quod autem post sessore3 mortis populi.s.saraceni amaometo pseudopropheta decepti[infernus]dicitur subsequutus/ad populu3 venturum de terra procul refunditur tanq3 de ferri plantario oriturum/quos medos in spiritu vaticinia nominant secta3 saracenicam:ac si babylonem alterā in diuersis terrarū sitibus subuersuros. Unde z Osee Ero mors tua o mors/z morsus tuus o inferne. Hinc tenendum q saraceni cadent in gladio funditus auernorum:scriptura dicēte. Cātate factum seculis/fumus subiecit tartaris/subiecit peremptus exitum/mors inde luget pallida.[Infernus]autemsecta vtiq3 tartarorum partem dabit perfidie reliquam fideiq3 catholice reseruabit. Juxta illud:Cum intrauerit plenitudo gentium tunc omnis israel saluus fiet:in reliquijs credendorum. Unde z canitur:q3 deuorarat improbus predam refudit tartarus captiuitate libera Jesum sequētur agmina. De huiusmodi gente polluta moribus z erroribus inuoluta scribitur in Johele.[Gens inquit ascendet sup terrā meam fortis z inumerabilis:dentes eius vt dentes leonis:z molares eius vt catuli leonis.][a] Posuit vineam meam in desertu3:z ficu3 meam decorticauit:albi facti sunt rami eius: quia pro malitia hominum qui timorem domini derelinquunt/humus fructifera/que de signat ecclesiam/in salsugine est ponenda per complices antichristi. Merito propheta subsequitur dicens.[Quasi mane expansum super montes.]Populus multus z fortis similis ei non fuit a principio/et post eū non erit in annos generationis z generationis:ante faciem eius ignis vorans/z post eum exurens flāma.[Quasi hortus voluptatis]terram coram eo/z post eum solitudo deserti:nec est qui effugiat eum:quasi aspectus equorum aspectus eorum: z quasi equites sic currēt. Ezechiel quoq3 tempora filij perditionis presentiens in/

Marginal notes: Psal.67. — Esa.53. — Colosen.3. — Judicum.8. — Tren.4. — Apocal.2. — 3.regum.20. — 4.regum.17. — Apocal.6. — Osee.13. — Roma.xj. — Johelis.1. — Johe.1

a ¶Exterminauit eā aper de sylua.s.saracenus:z singularis ferus.i.infernalis populus depascet ipsa3 — Ps.76.

Ezech.38. fert.Ascendens super populum meum/quasi nubes operiens terraz
in nouissimis diebus:⁊ scient gẽtes qz sanctificabor in te o Gog in
oculis eorũ.Per quod patet ꝙ primo erumpent de lateribus aqui
lonis:⁊ venient vt possideant terram non suam in oriente diffusaz:
⁊ post exterminium secte maometice repugnantis ad fidem/conflu/
ent cum ceteris gẽtibus adhuc in cordis cecitate relictis.Sanctifi/
Zacha,13. catio enim mundatio intelligitur a peccatis.Erit inquit Zacharias
fons[domui Dauid].i.romane ecclesie.Sicut indeficiens.s.⁊ pati/
ens:in ablutione peccatoris/gentis vtiqz populi ⁊ menstruate iude
Joan,10. synagoge.Unde ⁊ dicitur. Alias oues habeo/que non sunt ex hoc
ouili per deuia oberrantes ⁊ illas oportet me adducere:⁊ fiet vnum
Sophonie.3. ouile ⁊ vnus pastor:vt Christo labio vno seruiant:⁊ vno humero
Apocal.20. voluntatis.Apoc.quoqz dicit degente a dyabolo seducẽda[Gog.s.
⁊ magog]:quos congregabit in prelium harene maris pre multitu
Apocal.2. dine coequatos:⁊ hec pro Jezabele:Que monialium illarum tenet
imaginem:que mentientes domino corrumpuntur a mundo/nisi
4.Regum.8. forte eius filia athalia deteriores alias preferat affuturas:quaruz ty/
Dañ.xj. pum tenet illa in Daniele de qua dicitur.[Filiam feminarum dabit
ei.]Et iterũ.Filia regis austri in habitu sanctitatis venit facere ami
Apocal,12. citiam cuz principe aquilonis.Qz autem[Serpens misit ex ore suo.
Post mulierem volantẽ aquã per quã more fluminis traheretur:]
ad doctrinam peruersi dogmatis Maometi referendum est:qua
Apocal.2. [fornicari ⁊ edere]taz in carne sugerit q̃z ⁊ mente. Unde ⁊ quartus
Apocal,8. angelus tuba canens[percussit tertiam partem solis lune]simul ⁊
syderum contemplatiuorum actiuorum:⁊ anachoritaruz:vt obscu/
raretur singulus in se ipso:ex defectu lucis vel operis/⁊ ex refrige/
Johel,2. rio charitatis.Uñ Johel.[Sol ⁊ luna]obtenebrati sunt stellis retra
hentibus lumen suum.Dies enim clericos innuit:luna sponsos:qz
vtrasqz adeo caligo carnalitatis operuit:vt quid eligerent potius
Trenoz.2. de experientia virtutis ⁊ vitij ignorarent.[Obtexit inquit caligine
dominus]filiam syon:proiecit in terraz ex alto inclitam israel:⁊ nõ
est recordatus scabelli pedum eius in die furoris sui/precipitans ⁊
Apocal.16. non parcens. Unde ⁊ quartus angelus phyalã furoris effundens
Romano,2. in solem affecit hoies[estu magno]iuxta illud.Scdm duritiam cor
dis tui:⁊ cor impenitẽs thesauriças tibi iram in die ire. Significat
enim [sol] vitam virginum quarti temporis ⁊ etatis tam in vete/
ri q̃z in nouo:estus vero angustiam illatam apersis:⁊ conformibus
Hiere.31. saracenis. Unde Hieremias.[Uox in excelso audita est] Rache/
Matthei,2. lis filios deplorantis:quia estui luxurie deditis naçareis dolorem le
nire non potuit ecclesie virginalis.Unde ⁊ psalmista:ꝓuidens pro/
Psal.13. lapsos in fluxũ libidinis dicit.Corrupti sunt ⁊ abhominabiles facti
sunt.Et quia sedata est terra sanguinibus vitiorum merito fornica/
Ecclesiasti.40. tores absorbuit maometicus cathaclismus. Ac per hoc [aquila per
Apocal.8. medium celum volans]Beatus papa Gregorius ac si alius Esaias
intonuit[veh/veh/veh]habitantibus in terra.i.terrenis affectibus
Esaie.1. [de ceteris vocibus trium angeloruz qui erant tuba canituri.]De/
niqz sicut Esaias:in medio synagoge tempore prophetauit incipi/
Ibidem. ens ab oçia:sic ⁊ Beatus Gregorius a medio ecclesiastico tempore:

idest quarto sub eradio populum docēdo premonuit de tribulatio/
nibus affuturis. Et hec ꝯm ꝯcordiam. Scōm vo allegoriam⌊aquila
volans⌋inter noua ꝛ vetera Christus fuit/qui sic tēporalia mala re/
darguit/ꝙ eterna discrimina non palpauit. Q. autem in principio Apocal. xj.
quarte partis:⌊Apertuꝫ in celo legitur templuꝫ dei:ꝛ archa visa est
testamēti⌋nō sine⌊fulguribꝰ/tonitruis/vocibus ꝛ grādinibuꝫ:ac mo
tibus terre:⌋ad ea que Esaias/Amos/ꝛ Zacharias de tēplo referūt Esaie. 6.
cernimus referendum.⌊Cōmota sunt (inquit) sup limnaria cardi/
num a voce clamātis/ꝛ domuꝫ impleta fumo.⌋ Et iterū:ea que sub Ibidem.
ipso erant replebat templuꝫ. Rursuꝫ alius. ⌊Dñs de syon rugiet:⌋ Amos. 1.
ꝛ de hierusalē dabit vocem suam. Hanc ꝛ vltimus eoꝝ. Aperi liba/ Zacha. xj.
ne portas ꝛ comedat ignis cedros tuas. In ps quoqꝫ legitur. Uox Psal. 28.
domini confringentis cedros:ꝛ concutientis desertum: ex qubus
constat diebus ozie regis concussum tempus lumen a rege assyrio 4. regum. 25.
quod gloria domini repleuerat a primeuo. Unde ꝛ sequentibus li/
bris.⌊Uidi sub altare dei animas interfectorum propter verbuꝫ dei
dicentes. Uindica domine sanguinem nostruꝫ qui effusus est⌋.⌊Ce Apocal. 6.
lum⌋est ecclesia generalis:in qua velut⌊archa testamenti⌋non sede/ Apocal. xj.
ris:quarto tempore patuit conuersatio virginalis:ex ipsa enim pro/
dierunt⌊fulgura⌋miraculorum:⌊voces⌋eloquiorum:⌊tonitrua⌋my
steriorum:⌊grando⌋cōminationuꝫ:⌊terremotus⌋cordium terreno/
rum. Licet eniꝫ in parte libri tertia ꝛ in sexta de portentis huiusmo
di mentio habeatur:non tamen adeo signorum virtus emicuit in
eisdē/sicut in quarta:quia ꝛ si gedeon in tubis ꝛ faculis fugauit ido Iosue. 6.
latras:tamen in angelo phyladelphie sexto miracula rarescerūt:il/ Apocal. 3.
la nimirum solertia que ꝛ preualentibus arrianis ꝛ tyrānis huius
temporis florere non potuit viris spiritualibus solitudo:quēadmo/
dum sub pachomio ꝛ Antonio in thebaida ꝛ egypto:ꝛ vt priorum
temporum recordemur in hierico sub helya ꝛ helyseo:ac filijs pro/ 4. Regum. 2.
phetarum. Ipsa deniqꝫ ecclesia⌊sole christo vestita:ꝛ stellis⌋ac si vir/ Apocal. 12.
tutibus circūfulta. Carnem ꝛ mūduꝫ/ac⌊si lunam⌋calcauit sub pe/
dibus:vt eo clarius ꝯtemplādo ꝯspiceret dñm:quo pro eo lucriface
ret seculi detrimētuꝫ. Q. aūt in supioribus tertie partis libri:⌊venit Apocal. 8.
ꝛ stetit angelus ante altare:⌊hñs thuribulum aureū in manu sua.⌋
1. Ioā. 2. Ad christuꝫ [a] verū pontificē retorquet:q factus est apud patrem ꝓ/
pitiatio pro peccatis nr̄is merētibus iram dei.⌊Thuribuluꝫ aureū⌋
corpus est assumptuꝫ imaculatū ex vgine.⌊Altare aureum⌋ecclesia
Act. 2. primitiua:⌊fumus aromatuꝫ⌋itercessiones iuste sanctoꝝ:ignis cha
ritatis/vel ipse spūs qui missus est in aplos.⌊Inde repleuit totam
domuꝫ vbi erāt sedētes:⌋que designat ecclesiam gñalem. Et iteruꝫ. Sapientie. 1.
Spūs dñi repleuit orbem terraꝝ/presentia doni sui. Et hoc qd ꝯti/
net oia sciam habet vocis.s.verbuꝫ patris. Uerbo ingt dñi celi fir/ Psal. 32.
mati sunt.s.apostoli:ꝛ spū oris eius omnis virtus eorum.

a Non decebat sa/cerdotem christuꝫ ser ro pollutum: qui se/metipsuꝫ offerire ho stiam venerat pro ex/cessibus alienis. Heb. 7

Quinta pars libri.

Ece quartam partem libri quam viderat Esaias/breui sermone dis/
cussimus:ad qntam velut in genere manuꝫ ꝛ calamuꝫ
exten dētes. Quinto creationis inquit die produxerūt Gen. 1.

a ¶ In reptilibus in continentes.
¶ In cetis docētes.
¶ In nauibus contemplantes.

aque reptile [a] anime viuentis: et volatile sup terram: et creata sunt cete grandia. Quinto tempore synagoge/ vel quinta etate seculi: pro cetis grandibus successerūt assyrij et caldei: sed et quinto ecclesiastico tempore/ saraceni et theotonici in christianū populum: ac si hierusalem alterum fremuerunt. Unde et legitur. Occidet cetuz qd in mare est. Et alibi. Ecce ego ad te. i. cōtra te draco magne: qui cubas in medio fluminum tuorum. s. populorum: extraham te in sagena mea: quantos tyrānos de seculo in euangelica sagena christus traxerit et reliquit in mundo: pisces et aues/ pure creationis insinuant: et si referri possit hoc ad iudeos: qui vel ad montana hierusalem volarunt/ vel in babylonis fluminibus remanserunt. Prefigurant qdem aque laicos: reptantia clericos: volucres religiosos: de quibus non pauci pro lege domini emuli fuerunt munditie spiritus ceteris carnis illecebris irretitis. Unde et in quinto angelo sardis legitur. Noui opera tua/ quia nomē habes qp viuas et mortuus es: esto vigilans et confirma cetera que moritura sunt. Angelus iste beatus maurus fuit/ cuius magister benedictus noscitur: erat cassinensis: et si idem ordo in partibus gallicis/ qz in italicis suos funiculos dilatauit. Designat nāqz ecclesia sardis collectionē monasticam: de qua Hieremias dicit in trenis suis. Egressus est a filia syon/ non matre que est Romana ecclesia omnis decor eius. Et Apoca. Habes pauca nomina in sardis: qui non inquinauerūt vestes suas. Ac per hoc subsequitur. Denigrata est facies eorum super carbones: et non sunt cogniti in plateis/ a laycis nil distantes. Et iccirco qz iam ordo ipse pro maiori parte iam recidiuauit in vitia de libro vite prorsus dicitur abolendus. Unde sub qnto sigillo legitur. Uidi sub altare dei animas interfectorum clamantium ad sanctum et verum: vt eorum sanguinem vindicaret. Ex his verbis colligitur: qp aliqui monachorum volentes carnaliter viuere contra mandatuz regule iam pfesse spūales fratres multis iportunitatibus affecerunt: sed qz vult deus frūm numeruz electorum nō cito proferet suam sniam ptra reos: datur iustis interim patiētie terminus/ donec fratruz eorum numerus complendus sub sexto tempore finiatur. Unde et quintus angelus effundens in sedem bestie phialam/ tenebrosum reddidit regnum eius: sic vt blasphemantes dnm: nec ad penitentiam reuertentes: linguas pre doloribus corroserunt. Certe qntus angelus Bernardum respicit: qui molisinenses monachos prolapsos ad vitia in virtute spiritus prosequens et confutans: ad alborum ordinem conuolauit. Quia vo Esaias super excelsum soliuz et eleuatum viderat dominum psedentem in ecclesia videlicet generalis hostis antiquus: ex obice sedem sibi bestie pparauit in reprobis: nō tam de laycis qz hypocritis regularibus adunatā. Unde Jacob. Fera [b] pessima deuorauit filium meum Joseph: qz non solum secta patarenorum exorta tunc contra fideles inualuit in partibus ligurum: sed et seuitia principum secularium contra Romanos pontifices insaniuit temporibus germanorum. Inde et quintus angelus tuba cecinit. Uidit et intellexit stelle de celo cecidisse inferni habentem clauem. s. potestatem putei abyssi: profunditatis scientie secularis: de cuius apertione fumus

Left margin: Ezech. 29. Ezech. 32. Matthei. 13. Apocal. 3. Tren. 1. Apocal. 3. Tren. 4. Apocal. 6. Ecclesiastes. 8. Apocal. 16. Esa. 6.
Right margin: 4. reg. 25. 4. reg. 24. Esa. 27. Gene. 37. Apo. 9

b ¶ Feram pessimaz vocat sectam patarenorum/ seuitiam germanorum/ imunditiam monachorum in nigris et in albis.

tione[fumus].s.gehenna vel blasphemia]locuste].s.credentes erro
nei dogmatis in italicis partibus exierũt. Sed termini vita est/cuȝ
locuste sub Moyse virentia queqꝫ egyptiorum corroderent. Hic so Exodi.10.
lum homines non signatos dei charitate more[scorpij cruciarent.] Apocal.8.
Patareni quidem ⁊ heretici quilibet ore blãdiuntur : vt seducant
⁊ charitatẽ feriunt:nõ vt perimant/sed vt ledant.[Querent (inqt)
diebus illis mortem homines/nec inuenient:desiderantes eam effu
giet mors ab eis:]donec[decursis quinqꝫ mensibus:]idest quinque
annorum generationibus post Bernardum clareuallis abbatem:
que in centum quinquaginta tempora extendentur:cuȝ non solum
magistruȝ abhominabilis heresis:quẽ prenotat angelicus rex abys/
si deducet christus victor ad lubricum:sed ⁊ cuncta nomina idolo/
rum de terra ecclesie abolebit:vt ⁊ egyptuȝ.s.seculum vltra brucus
aculeatus non feriat:sed potius ipsum absorbeat vndiqꝫ mare ru/
brum. Deniqꝫ sicut legitur.[Similitudines locustaruȝ similes sunt Exodi.10.
equis paratis in ꝓlium/habẽtes in capitibus quasi coronas aureas: Apocal.8.
facies humanas/comas muliebres/dentes leoninos/loricas ferreas/
voces velocium curruum aculeatas/caudas similes scorpionum.]
Ex descriptione horum reptilium hereticorum prenoscimus qua/
litates:quorum excreuit nimietas vt omnis fere orbis ambitus oc/
cupetur eisdem:nec desierunt in christi contumeliam aliqui tyran/
norum/qui eos recipiant vel defendant:perturbantes fidem:⁊ Pe
tri vicarium blasphemantes. Preterea si quando catholicis suppli
cijs exponuntur/coronas esse sibi splendidas mentiuntur : ⁊ inter/
dum cum pietate simulent instruunt feritatem : stridẽt quoqꝫ imo
strepunt ⁊ garriunt ranaruȝ more versantium in paludibus carna/
lium scripturarum. Detrahunt insuper ⁊ blandis simplices verbis
decipiunt:vt illos tandem in suam heresiȝ pertrahant ⁊ ꝯuoluant. Apocal.8.
Unde ⁊ seqtur.[Veh vnũ [a] abijt/⁊ ecce veniunt adhuc duo veh.] a ¶ Nota tres be/
Quia reuera/tum ab hereticis/tum a tyrãnis seculi/tum ab infide/ stias i Apocalipsi po Cap.13
libus saracenis populus impugnabitur christianus. Ista sunt tria sitas.primam de ma/
veh. Primum a patarenis. vnde legitur. Veh mundo a scandalis. ri.secundam de terra
Matt. 18. Secundum a theotonicis. vnde veh Assur:virga furoris mei. Ter tertiam coccineã sub/ Apoc. 17.
Esa.10. tium a saracenis ⁊ alijs populis. Unde veh terre cymbalo alarum ditam babylonem.
Esa.18 que est trans flumina ethyopie. Inde est ꝙ qnto loco ⁊ ordine[dra/
co]furens[abijt facere bellum cũ his/qui sunt de semine mulieris.]
Apoc. 12. siue ecclesie fugientis ad deserta gentilium/siue contẽplantis ad pe/
des domini quiescentis:bellum hoc fuit potius in spiritu qꝫ in car/
Ps.54. ne. Unde ⁊ dicitur. Expectabam eum qui saluum me fecit a pusilla
nimitate spiritus ⁊ tempestate. Hinc ⁊ seqtur.[Venit.s.draco ⁊ ste/
Apoc. 12. tit super harenam maris]non super terram ad germen iustitie ha/
bile : sed [super harenam].i.huius seculi instabiles ⁊ arentes. Re/
licta ergo terra fidelium in quibus malignus spiritus superatur/ad
reprobos se transfundit:vt eo seuius cõtra pios peruersos exacuat:
quo versa vice fortius pro iustitie defensione repugnant. Unde se/
Apoc. 13. quitur.[Vidi de mari bestiam ascendentem/habentẽ capita septem
⁊ cornua decem:⁊ decem diademata super eam:⁊ super capita nomi
na blasphemie.]In genere ista monstruosa tangit sectam maometi/

cam de diuersis mundi partibus aggregatam/habentem septem capita tyrānoꝝ: vel potius multitudinem soldanorum aduersus oriē/talem populum dimicātem mensibus⌊[a] quadragintaduobus.⌋ Secundum vō speciem⌊ bestia ⌋bellica de reproboꝝ medio: ac si de abysso infidelitatis ascendens tangit tempus aquile precedentis: in quo sicularis barbaries de finibus pristinis transferenda/contra semen ecclesiastice mulieris iniuriam christiani nominis acuetur: vt eo licentius ad preceptum illius ꝛ germinis regni viscera cruciet: quo fortius excrescente diei malitia scelestos ꝛ impios: alūnos ꝛ accolas incredibili crudelitate discerpet. Licet eniꝫ temporibus sequuturis in subsolanis ꝛ occiduis affricanisq̄ꝫ climatibus atteri/habeat ipsa bestia multiformis. Non minus a christianis presidibus q̄ꝫ⌊a decem cornibus⌋apparētibus de finibus aquilonis. tamē quia insulares illius reliquie seruabuntur ad gladium ecclesie militantis/videāt regni duces vel proceres: ne dum christi fidelibus vas interitus fuerit: versa vice sensim cum suis actoribus in mundanis fluctibus inuoluantur. Non enim deesse poterunt aliqui de sectatoribus bestie seuientis/quin vel ex vexationis instantia ꝛ currant ad lauacruꝫ fidei vel pro induratione perfidie remaneant ad flagellum. Unde ꝛ legitur. Pro iniquitate vidi tentoria ethyopie: turbabuntur pelles terre madian. Hinc ꝛ in libro iudicum. Uidebam inquit somnium ꝛ videbatur mihi quasi panis subcineritius ex ordeo: volui ꝛ in madian castra descendere/ꝛ perueniens ad tabernaculum percussit illud. Et subuertens terre funditus coequauit. Quod coniector diseruit/dicens. Non est hoc aliud nisi gladius gedeonis filij ioas viri israelite. Ex quibus datur intelligi: q̄ zelus ecclesiastici potentatus adeo in barbaras regni reliquias inualescet: vt vel inuite ad fidem publicam redeant: vel earum negligentibus satrapis cruētam sub angustia temporis rumpheam non euadant. Sequitur de habitudine corporis bestie que⌊similis erat pardo ꝛ pedibus vtens vrsi: os leonis habebat⌋.⌊In pardo⌋leuitas. Inde veloces pedes eorum ad effundenduꝫ sanguinem:⌊in vrso⌋voracitas[b].⌊Ursus⌋insidians factus est mihi leo in abscōditis.⌊In leone⌋ferocitas. Inde leo fortissimus bestiaꝝ ad nullius pauet occursum. Et hoc est qd̄ subdit.⌊Quis similis bestie: ꝛ quis poterit pugnare cū illa?) subaudit nullus. Soli ergo deo seruat ista victoria. Unde ꝛ dicit.⌊Dn̄s precepit militie belli veniētibus de terra procul: vt disperdat⌋ omnē terram maometicam vtiq̄ꝫ feritate respersam. Quantos enim christicolas a tempore cosdroe sub quarto signaculo: bestia ipsa vorauerit circūuenit ꝛ contriuerit vsq̄ꝫ modo: non solum oriens ꝛ occasus ꝛ auster: q̄ꝫ situs insinuant: sed ꝛ ipsa regni sicilie latitudo nō minus lachrymis explicant q̄ꝫ ruinis. Tacerem preterea ipsemet de seua barbarice feritatis audacia. Quid autem reges christicolas quos insularis populus habuit ex normanis: quidq̄ꝫ post eos fecerint. Et adhuc diebus dispersionis sub aquila ꝛ vsq̄ꝫ ad infinitum bestie sint facture: nisi Michael in Daniele prediceret persarum regem sibi viginti ꝛ vno diebus aduersus regnum grecie restitisse. s. generationibus totidem: quarum Apoc. numerum sexcentoꝝ sexagintasex aperte describit.

a ¶ Tempus describit bestie totum deregnabunda est.

Abacuch. 3.
Judicum. 7.
Apocal. 13.
Psal. 13.
b ¶ Surge comede carnes plurimas.
Prouer. 30.
Dan̄. 7
Tre. 3.
Esaie. 13.
Apocal. 6.
Dan̄. 10.
Apocal. 13.

scribit. Uerum quia ipsa compactio bestialis sub impio antechristo
in reliquijs suis deseuiet vltra morem qui per tempus ⁊ tempora di Apocal. 12.
midiumq; temporis. Hoc est quadragintaduos menses regnabun/
dus asseritur: in peruersis expectandus erit fidelibus: ac si reliquijs
excussorum sub angelo septimo quietis ⁊ ocij sabbatismus in qua
itura est totaliter bestia in interitum ⁊ ruinam. Apprehensa est (in/ Apocal. 16.
quit) bestia/⁊ cū illa pseudopropheta: ⁊ missi sunt ambo in stagnum Hebreor. 4.
ardoris sulphurei et fetoris. Interim: quia eiusdem bestie caput Apocal. 19.
vnum ad horam scribitur atterendum: fieri poterit q̄ circa finem Apocal. 13.
quadragintaduarum generationuz laboriose huius etatis a christo
pergentes inumeras ⁊ imundas: ⁊ militias etiam christianas in di/
uersis primis partibus corruat: ⁊ consequenter eo potentius resur/
gat ad facinus: quo in sui contritione subierit vulnus maius. Quā/
uis enim illa futura transfusio facienda per aquilam: iuxta illud. Di
sperget filios caytan alas suas ad diuersos orbis cardines expansu/
ra ob enormitatem scelerum sit infra sinum italie collidenda: tamen
quia dominus qui serenum vertit in nubilum/⁊ reddit idem iubi/
lum post lamentum sicut iustos ad meritum conterit/⁊ impios de/
serit ad flagellum partim ex membris bestie reducet in gratiam:
partimq; detrahet in ruinam/Osee dicente. Ero mors tua o mors: Osee. 13.
morsus tuus inferne: q: tam de maometica q̄z de tartarica secta dn̄s
multos ad fidem euangelicam euocauit. Conclusit inquit deus oīa Romano. xi.
incredulitate: vt omnium misereat̄. s. contritorum: sed in hoc aqui/
la raptrix videat vel eius successio imitatrix/secularis nō dediscat:
quia ⁊ si suum non dn̄i çelum induerint: ambe tamen ex diffidentia
gentiuz finetenus premiale meritū reportabunt. Ac per hoc vtriq;
ↄsulitur: vt q: temporis finis accelerat in quo iustuz ⁊ impium gla/
dius furoris inuoluet in eis: vtcūq; cor molliri debeat efferum/vbi
regnuz quodq; sub sole posituz subijci necessario legitur eternis ve/
stigijs electorum. Unde Dan̄. In diebus inquit regnorum illorum Dan̄. 2.
suscitabit deus celi regnum/quod in eternum non dissipabitur: ⁊
ipsum populo alteri nō tradetur [a]. Sequitur. Uidi aliam bestiam Apocal. 13.
ascendentem de terra/habentem cornua duo similia agni: ⁊ loqueba
tur sicut draco: ⁊ potestatem prioris bestie esse faciebat in conspectu
eius. Utrum ad patarenorum sectam referatur. Hec bestia de ter/
ra consurgens: vel ad callisi complices vicarij maometh/seducen/
tes priorem bestiam fortiorem sub specie pietatis insignis pestiferis
⁊ mendosis: nihil intererit q̄z in partibus occidentis: necesse est/vt
de dogmate patareno in diffidentie filijs inficiatur ecclesia: ⁊ in cete
ris etiam terre plagis sub bestiali caractere atrium a templo forinse
Apoc. 11. cum polluatur. Sane duo cornua quibus specialiter in italia ⁊ par
tibus alijs terrenis curis ⁊ illecebris carnis implicitos vētilabit be
stia priore deterior: ad eius nuncios erronea scientia eruditos dici/
mus referendum: qui ⁊ in opere pusillanimes sub recti colore deci/
piant: ⁊ fortes in fide viuidos/pondere penalitatis extinguāt. Ueh Esaie. 18.
innuit cymbalo alarum/que est trans flumina ethyopie: que mittit
in mari legatos suos: ⁊ quid hereticorum secta intra vterum medij
capitis ligurum iam exorta inter hereses alias nulla reperitur atro/

a Poterit fieri s3 aliam speciem intellectus: vt vtraq; bestia saracenorum ⁊ aliarum gentium immundarum: quas infernū litterra vocat in aliqua parte conueniat contra populuz christianum: s̄m q̄ factus est a Pilato ⁊ Herode presidibus contra christum. Lu. 23

cior tanq̄ʒ qui sub habitu pietatis ouile dominicuʒ lacerabunt. At/
Matthei. 7. tendite inquit exterius a falsis prophetis: qui veniunt in vestimen/
Esaie. 18. tis ouium: rapaces lupos intrinsecus preferentes. Unde ꝛ seqtur.
⌊Ite angeli veloces ad gentem conuulsam a fide ꝛ dilaceratam er/
roꝛe ad populuʒ terribilē feritate.⌋ post quem nō est alius successio/
ne cuius diripuerunt flumina terram eius dogmate vano ꝛ carnali.
Hiere. 2. Filij inquit mempheos ꝛ taphneos constuprauerūt te vsqʒ ad ver/
2. Thim. 3. ticem. Sic sic Jānes ꝛ mambꝛes deceperunt egyptum: sic Simon
Actuum. 8. Actuum. 13. magus ꝛ helymas populum iudeoꝛum. Itemqʒ ⌊duo⌋ prefata ⌊coꝛ/
nua⌋ multos ex ecclesia prelatis stertentibus ex refrigerio charita/
tis abducent. Ac per hoc quod confectum est sub apertione quin/
Apocal. 6. ti signaculi sub sexta que sequitur/erumpet in actum. ⌊Egredientur
Apocal. 16. (inquit) in modum ranarum⌋ strepentium spiritus tres imundi ad
conuocandos quosqʒ terrenos reges in pꝛelium contra agnum re/
gem regum ꝛ dn̄m dominoꝛum. Sane ꝫm spiritum in sedem bestie
phialam furoꝛis effunditur: dum non solum maomethica labes ex/
terminari incipiat in [a] sabbea/ꝛ ceteris partibus oꝛtus solis: celiqʒ
cardinis ꝛ occasus: sed ꝛ omnis negociatio mentium tam in flucti
bus q̄ʒ in terris lubꝛicum ꝛ dispendium patietur. Quantum enim
Job. 1. ex hoc meroꝛis pariter ꝛ doloꝛis insit ꝛ inerit pectoꝛibus merca/
toꝛum. De tempoꝛalium lubꝛico ꝛ exterminio pessimoꝛum minus
pꝛesentia pꝛeferent tempoꝛa q̄ʒ futura: qꝛ solent pꝛincipia plus habe
re caliginis q̄ʒ postrema.

¶ Sexta pars libꝛi.

AB sextam libꝛi huius particulam lingue ca
lamum ingerentes laboꝛiosos ec/
clesie humeros excitamus: ne dieb⁹ futuri certaminis
ignauia marceat: ꝛ sic de ruina germani fastigij irre/
mediabile vulnus ferat. Ecce ſb angelo philadelphie
Apocal. 3. qui occupat sextuʒ locū: ꝛ si scripturas nouas veteres claudit ꝛ ape
rit verbum patris: tamen antiqua patrum pꝛodigia in generali ec/
clesia restringentur: pꝛo eo ꝙ in aduentu perditionis filij non distā/
te ad subuertēda [b] coꝛda fideliuʒ signa terribilia sed pꝛophana simu 2 par.
latoꝛes ꝛ callidi suscitabūt. Egrediar inquit ꝛ ero spiritus mendax 18.
in oꝛe omnium pꝛophetarum/hereticoꝛum pꝛesules pꝛefigurantes.
4. reg. 8. Quod autem dicit. ⌊Dedi coꝛam te hostiuʒ apertum:⌋ ad pꝛecones Apo. 3
euangelij in Romana ecclesia nascituros diebus ꝓximis intoꝛque/ Apoc. xj.
Mar. 6. tur: qui relicto velamine littere in occulis secularium clericoꝝ cla/
ritatem spiritus mentibus superna querentibus nunciabūt. Unde Act. 1.
Lu. 3. ꝛ legitur. Joānes quidem baptiçauit aqua: vos autem baptiçabimi
ni spiritu sancto non post multos hos dies. Pꝛefiguratuʒ fuit hoc
ip̄m mysteriuʒ: vel cum anno 40° post exitū de egypto cuʒ Moy/ Deute.
ses legem populo explanauit: vel cum ipse die septimo de medio ca 19.
liginis eductus est. Sic sic Chꝛistus post sex dies inter Moysen ꝛ Exo. 24
Helyam apparuit: sic ꝛ Helyas post septimum circuitum pueri vi/ Math. 17.
sus ꝯtra mare dedit pluuiam super terram. Qui autem huic angelo 3 re. 18
⌊de synagoga sathane⌋ dari pꝛomittitur. Illud datur intelligi ꝙ di/ Apo. 3
cti testes euangelici multos ab erroꝛibus ad fidei semitam reuoca/ Apo. xj
bunt. Un̄ ꝛ sub sigilli sexti apertione legit. ⌊[c] Terremotus factus est Apo. 6
magnus⌋

a ¶ Regio sabbeoꝛum includit baldachiam ꝛ choꝛisimam frequentissimas ciuitates in angustia tempoꝛis euertendas.

b ¶ Sectam patarenicam ab arrianoꝛuʒ sequacibus pꝛopagatam quemadmoduʒ athalia a ieçabele vxoꝛe Achab: ꝛ ab Herodiade puella ferēte caput Joannis in disco coꝛaʒ Herode

c ¶ Terremot⁹: hic referri potest ad mētem instabilē ab vnitate fidei descendenteʒ: vt fiet de chꝛistianis pꝛincipibus: ac si theotonicis ab ecclesia piscatoꝛis.

magnus ⌋scilicet cordium compunctorum:⌊⁊ sol factus est niger vt
saccus cilicinus:⌋siue quia despecta erit vita docentium : siue quia
religiosorum status tunc temporis cupiditatis tenebras vel carna/
litatis incurret:sed ⌊et luna:⌋idest vniuersalis ecclesia in carnalib⁹
filijs⌊cruentabitur⌋scandalis/odijs/⁊ rapinis. Quod autem ⌊stelle
ceciderunt⌋super terram addictos solitarios referendum est : qꝫ de
ꝯtemplationis alto ad secularia facta prolapsi more⌊grossoꝝ ficul/
nee mouebuntur⌋ad cuiuslibet tentationis impulsum. Sic itaqꝫ in
⌊sole⌋clerici:in⌊luna⌋layci:in⌊stellis⌋religiosi notantur. De quibus
Hieremias. Obtexit dominus caligine filiam syon in clericis:pro/ Treno.2.
iecit in terram inclitam israel in religiosis. Nec est recordatus scabel
li pedum eius in laycis:⁊ in terram obscuratum est aurum. In pri/
mis:mutatus est color optimus. In postremis:dispersi sunt lapides
sanctuarij in medijs:in capite omnium platearum pro desiderio vo Treno.4.
luntatis. Seqtur.⌊Celuz recessit sicut liber inuolutus:⌋predicatio/ Apocal.6.
ne contempta:⌊⁊ omnis mons ⁊ insule moti sunt de locis suis.⌋In
⌊celo⌋nāqꝫ clerici:in⌊montibus⌋religiosi:in⌊insulis⌋layci : de qui/
bus omnibus simul dicitur. Peccatum peccauit hierusalem/pro/ Treno.1.
pterea instabilis facta est. Nec deesse poterit multitudo inter tot mi
lia ruendorum/quam de mundo fugientes ad heremum ab ira do/
mini se abscondant. Unde Esaias. Ingredere in petram:abscon de/ Esaie.2.
re fossa humo a facie timoris domini. Et Lucas. Erunt signa in so/ Luce.21.
le ⁊ luna ⁊ stellis ⁊ in terris pressura gentium pre confusione soni/
tus maris ⁊ fluminum arescentibus hominibus pre timore ⁊ expe/
ctatione que superueniēt vniuerso orbi. Mattheus quoqꝫ ait. Tūc Matthei.24.
qui in iudea sunt fugiant ad montem.i.in fidei confessione constan
tes aduolent ad quietem. Ueh(inquit)mundo a scandalis. Unde ⁊ Matthei.18.
legitur. Erit talis tribulatio qualis non fuit ab initio neqꝫ fiet. Unn Matthei.24.
⁊ sequitur.⌊Uidi quattuor angelos stantes super quattuor angulos
terre:tenentes totidem ventos terre/ne flarent super terram : neqꝫ Apocal.7.
super mare:nec in vllam arborem⌋.⌊Quattuor venti⌋sunt totidez
ordines ecclesie/apostoli/vel prelati/eorum vicarij/martyres/docto/
res/⁊ virgines.⌊Quattuor item angeli qbus datū est nocere terre/
mari/⁊ arboribus⌋.i.ꝯiugatis fidelibus/veris clericis/ religiosisqꝫ p/
batis/sunt falsi iudei/pagani/heretici/saraceni ecclesiam impugnan/
tes.⌊Angelus vo ab ortu solis ascendens:⌋⁊ habens signum dei vi/ Zacharie.6.
ui:Christus est cuius oriens nomen eius ligno crucis affixus : vel
certe Paulus in cuius ore christus loqtur : ⁊ in quo stigma crucis Scdē Cor.13.
impressit . Sane qꝛ omnis ecclesia sanctorum in tribubus israeliti/ Gala.6.
cis designatur:necesse est vt in sexto isto tempore sexte etatis nume
rum impleat signandorum. Ac per hoc non datur nequā spiritibus
nocere sanctis pro libito:donec superbi versipelles ⁊ cupidi omne
genus reprobum ad diem magnum domini colligantur. Et notan/
dum qꝫ in manibus reprobi gestant antechristi characterem : serui
dei in frontibus accipiunt signum vite:vt ⁊ illi ex prauis operibus
excidant:⁊ isti de suis angustijs munus ferant. Licet enim in specie
saluandorum signatio de quibusqꝫ ordinibus vel ecclesijs assuma/

tur: tamen quia de omnibus compingitur ecclesia generalis. Iccirco Joānes. ⌊Turbam inumerabilem⌋ a sanguine candidam intellexit: vt decursis ab eius ecclesijs sanguineis / leta seruiat ⁊ iubilet ante thronum. Unde ⌊⁊ sextus angelus tuba canens ex vno de cornibus altaris [a] aurei: qđ est ante dei oculos vocem audiuit de soluendis quattuor angelis / in magno euphrate fluuio alligatis.⌋ Altare aureum lꝫ intelligi valeat fidelis ecclesia sine macula criminis ⁊ rugosi duplicitate sermonis: tamē q: ex vno de cornibus ⌊vox exiuit⌋ Cogimur ⌊in altari⌋ ipso vtriusqꝫ paginam accipere testamenti: labe totius erroris imunez: cuius ⌊angeli sunt quattuor.⌋ Intellectus historicus moralis / typicus / ⁊ allegoricus: quoꝝ vnus .s. typicus tempus nobis indulte dilationis insinuat: ne videlꝫ vsqꝫ ad sextum signaculum in quo sumus ledere christi seruos angeli mystice babylonis non audeant: parati semper ad penam transgressoribus infligendam. Et qdem adhuc Romani virtus imperij ad tutelam christiane fidei preparati gentes quaslibet execrabiles de circuitu: ne in actum nequitie prodeant vigili circūspectione restringit. Sed cum tēpus publice dissensionis institerit: vt tam auxiliator q̄ꝫ is cui prestatur auxilium corruat in pressura: tunc impiorum hominum frena vndiqꝫ laxabuntur: iuxta illud Hieremie. ⌊Tollite de via lapides / vt exeant qui conculcent terram.⌋ Et Esaie. ⌊Auferam sepem eius: scꝫ vinee: que est domus israel: ⁊ erit in direptionem.⌋. Johel quoqꝫ tempus antechristi prenuncians ait. ⌊Gens ascendit sup terram (vtens p̄terito pro futuro) fortis ⁊ inumerabilis: posuit vineaꝫ meam in desertū: ficuꝫ meam decorticauit: albi facti sunt rami eius: idest ab operibus fidei aruerunt.⌋ Unde ⁊ Apoc. prosequitur. ⌊Numerus equestris exercitus: vicesies milies dena milia.⌋ Et infra. ⌊Uidi equos in visione: ⁊ sedentes in eis habebant loricas igneas / iacinthinas / ⁊ sulphureas⌋. ⌊Equi⌋ sunt reprobi: ⌊capita⌋ presides eorum: ⌊lorice⌋ sunt defensiones ad excusandas excusationes in peccatis. Et bene dicunt ⌊sulphuree⌋ quoad fetorem libidinis: ⌊ignee⌋ quoad ardorem corporis: ⌊iacinthine⌋ quoad errorem mentis. Ab his tribus plagis ⌊fumo / igne / ⁊ sulphure⌋ luxuria: qbus vitijs iam corrupta est omnis terra. Sane simulacra [b] que populus stultus adorat: modernos pontifices prefigurant: quorum alij sunt ⌊aurei⌋ per prudentiam: ⌊argentei⌋ per eloquentiam: ⌊erei⌋ per vanam gloriam: ⌊lapidei⌋ per duriciam: ⌊lignei⌋ per ignauiam. Omnes hi iugum fidei confringentes in statuam transeūt babylonis: ⁊ iccirco ⌊penitentiam de suis abhominationibus non agentes⌋ ad penam eterni supplitij seruabuntur. ¶ Oꝝ autem sub sexto angelo ⌊alius fortis⌋ inducitur: vt ex rugitu suo lingue / gentes ⁊ populi terreant. Ad nouos precones ecclesie apparentes in monte cum dn̄o dicimus referendum: quos tanto viciniores nobis inspicimus / quanto plagis fundationibus in verboꝝ potentia rebelles luminis castigabunt. Descendent enim ac si de celo a contemplatione pro peccatoribus reuocandis ⌊amicti nube⌋ littera gemini testamenti: ⌊habentes irim in capite⌋ donum .s. sancti spiritus in mente: quorum ⌊facies⌋ idest vita ⌊splendebit

Apocal.

a ¶ Contra tulerūt aurum meum ⁊ fecerūt inde baal diuina scꝫ studia ad questus auaritie retorquentes Unde Hieremias. Me dereliquerunt fontem aque viue: ⁊ foderunt sibi cisternas dissipatas .i. sciētias seculares.

Osee. 2

Hiere. 2.

Prime Pe. 5

Esaie. 31.

Hiere. 50.

Esaie. 5.

Johel. 1.

Apocal. 9.

Psal. 140.

Prime Joā. 2

b ¶ Notatur etiaꝫ in simulacris figmenta poetica vel abhominabilia domino philosophica documenta.

Dan. 3

Apocal. 10.

Apocal. xj.

Job. 24.

Apocal. 10.

ta[splendebit vt sol]in virtute doctrine:[⁊ pedes vt colūna ignis]
scꝫ affectus interni:quantum ad rectitudinem boni operis ⁊ çeluz
ignee charitatis.¶ Quod autem in manibus eoꝝ dabitur [liber aper/
tus]illud erit:quia dabitur predicatio euangelij generalis ab eccle/
sia:ex plenaria potestate[posituris pedem dextrum super mare/le/
uumqꝫ super terram:]siue infideles exteros vel fideles alūnos : seu
super litteras legis veteris ⁊ litteraꝫ euangelij noua quadam expo
sitione vel interpretatione fidei:in qua etiam loquentur[septem to
nitrua:]idest intellectus.Omnes mystici voces suas/licꝫ enim ad
Christum proprie tota hec series referatur:tamen quia necesse erat/ Matthei.27.
vt his diebus solito fortius velum templi/quod est obscuritas litte
re scindetur : propter aduentum perditi hominis antechristi mis/
suri ⁊ dispersuri legatos suos in scientia seculari per omnes termi/
nos orbis terre:si quo modo dominus per seruos suos ecclesiam im
pellendam fluctibus roboret:⁊ sapientiam seculi in astutis⁊ subuer
sionibus fidei comprehendat.Desolabit inquit dominus linguam Esaie.xj.
maris egypti:⁊ pcutiet illud in virga spiritus sui.i. doctrina catho
lica:vt ad nihilum redigatur.¶ Quod autem Joānes[librum de ma/
nu angeli suscepit aptum]ad discipulos ipsos euangelij qui ⁊ testes Apocal.xj.
referendum est.In quorum ore ⁊si verba exhortationis mellea/vt/
puerb. cūqꝫ sapuerint:amaricantia tamen erunt:vel in exercitijs operum
25. vel increpationibus superborum:Unde ⁊ Salomon . Acetum[a] in
Eze.3. vitro ⁊ qui cantat carmina cordi pessimo . Ezechiel quoqꝫ dicitur.
Comede volumen istud/⁊ vadens loquere filijs israel:quia domus
Eze.2. exasperans est.Paulo ante scribitur . Uidi ⁊ ecce manus missa ad
me : in qua erat inuolutus[b] liber : ⁊ expandit illum coram me:
qui scriptus erat intus ⁊ foris : ⁊ scripte erant in eo lamentatio/
Eze.3. nes ⁊ carmen ⁊ veh . [Et comedi ⁊ factus est in ore[c] meo sicut
Apoc. mel dulce.]Uenter tuus comedet/⁊ viscera tua complebuntur vo/
10. lumine isto.Notandum ꝙ Ezech.dicitur:comede:Joāni [deuora]
Eze.3. quia vsqꝫ modo doctores loqui debeant vel assumant . Unde Hie/
Hiere. remias.[Sume calicem vini furoris:⁊ propinabis ex eo cūctis gen
25. tibus.s.in peccati fece viuentibus.Quia vo pigmentarij regis mo/
re medicantiuꝫ propinare debeant languidis amarissimam potio/
nem:vt vel sordes corporales reijciant vel vires pristinas de itima
Eze.2. consolatione resumant/non clausis oculis transeant . Quod infert.
[Liber erat scriptus intus ⁊ foris:]vt doctor non viuat aliter q̃ꝫ lo
quela pretendit.Et hoc est qd̕ sequitur.Scripte erant in eo lamen/
Eze.1. tationes[d] penitētie/carmen glorie/⁊ veh pene.Uñ legitur.Statu/
ra erat in rotis[e] ⁊ altitudo ⁊ horribilis aspectus.Jnde ⁊ Apoca.in
cap.5. prefatione secunde partis.[Uidi in dextera sedentis super thronuꝫ
librum scriptum intus ⁊ foris:signatum[f] sigillis septem]. [Liber]
Apo.5 hic vtraqꝫ pagina est signata spiritu septiformi: [⁊ bene foris ⁊ in/
tus]scribitur:vt mysteria que latent intrinsecus fructibus operuꝫ
reuelētur.Audi lamentum.[Ego flebam multum:]audi ⁊ iubiluꝫ.
apo.14 Cantabant seniores canticum nouuꝫ.Audi ⁊ veh:[Ueh vobis ter/
apo.12 re ⁊ mari:quia descendit diabolus ad vos habēs iram magnam]ad

a ¶ Si acetuꝫ super infundatur vitro in/flat ⁊ bullit:⁊ sustine re non potest.
b ¶ Prius inuolu/tus liber erat/⁊ post/ea aptus:sed ille qui clausit aperuit.
c ¶ Permixtio est quedam ꝯfusio ama/ritudinis ⁊ dulcoris.
d ¶ Tertia ponit la/mētum tristitie in mū/do carmen glorie in regno:veh pene in i/ferno.
e ¶ Rota est vita pre/sens/cuius status est fragilis/altitudo rui/bilis:horridus aspe/ctus in penis.
f ¶ Hortus conclu/sus est ⁊ fons signa/tus:foris hortus ⁊ i/tus fons:quia in no/uo testamēto sunt ꝓ/fundiora mysteria q̃ꝫ in veteri. Can.4

Apocal. 10. infligenda tormenta. Q₂ aūt dicit. ⌊Signa que locuta sunt septem
Daniel. 12. tonitrua ⁊ noli ea scribere: ⌋ad tps antechristi referri pdicimus: vt
Psal. 38. nō spargantur verba spūalia coram porcis. Unde ⁊ Daniel. Clausi
sunt signatiq; sermones vsq; ad tempus statutuz. Psalmista quoq;
dicit. Obmutui ⁊ non aperui os meum: dum consisteret peccator
aduersum me. Ex quibus colligitur φ predicatio interdicetur tē/
Apocal. 13. pore contradictionis illius. Faciet (inquit) vt ne quis ⌊possit ven/
dere vel emere ⌋docere vel audire ⌊nisi habuerit⌋ in opere ⌊caracte/
Esaie. 53. rem ⌋dogmatis bestialis. Unde ⁊ Esaias de Christo ⁊ mēbris eius.
⌊Sicut ouis ad occisionem ductus est: ⁊ sicut agnus coram tonden
Apocal. 14. te se obmutuit/ ⁊ non aperuit os suum. ⌋Hinc Joannes. Uidi ingt
⁊ ecce agnus stabat supra montem syon: ⁊ cum eo centum quadra/
gintaquattuor milia habentes nomen eius: ⁊ nomē patris eius scri
Apocal. 7. ptum in frontibus suis. Et supra. Isti sunt qui venerūt ex tribula/
tione magna: ⁊ lauerunt stolas suas. s. corpora in sanguine agni.[a] Uñ
datur intelligi φ sub sexto signaculo in quo sumus/ varia bella ⁊ sci Apoc. 6.
sma per totam orbis aream mouebuntur: nec de facili qs excuti po
terit/ quin vel a tyrānis domesticis vel seditionibus vrbium ⁊ re/
gnorum hereticorum quoq; ac aliorum infidelium inuoluatur. Ac
per hoc quia Petri nauicula periclitabitur conteri: necesse erat vt
nudus pastor abiectis rerum temporalium sarcinis occurrat furen/
tibus imperij fluctibus aduentui saluatoris. ¶ Q₂ autem [b] de tri/
cap. 1. bus angelis pressuram sexti temporis inchoati facit Joannis visio
mentionem: ad tres testes vel ordines in generali ecclesia releuan/
dos/ dicimus referendum. Quorum primus ⌊volabit per medium
celum eternum euangelium ⌋habiturus: alter ruinam seculi sub no Apoc.
mine babylonis/ vel in specie Romani imperij nunciabit: reliquus 14.
habentes caracterem bestialem sulphure ignito subuertet. Hinc est Gene.
φ in principio primi status tres viros vel angelos legimus ab Ha/ 18.
braam susceptos hospitio: ⁊ ipso coram domino adhuc stante: duo
in subuersionem sodome descenderunt. In secūdi principio Zacha
ria loquente cum angelo ⁊ christo: ac si duo angeli subuerterunt in Luc. 1.
spiritu iudaicam synagogam. In tertio (cuius initia iam tenemus)
Apocal. 10. ⌊angelo amicto nube dabitur liber apertus⌋ scz patefactio scriptu/
Apocal. xj. rarum. Duo alij/ ac si testes quos in Henoch ⁊ Helyam: sed ⁊ me/
Gene. 5. lius in Moyse ⁊ Helia in monte cum domino mysterialiter appa/
tertij Reg. 17. rentes predicabunt labentis orbis pericula: ⁊ populi cuiuscūq; dis/
Matthei. 17. sidia repentina. Unde ⁊ post miraculorum ⌊fulgura⌋ exhortationuz
Apocal. 16. ⌊voces: ⌋cōminationuz ⌊tonitrua⌋ secuti sunt ⌊terremotus⌋ instabi/
Esaie. 19. lium animoruz: iuxta illud. Concurrere faciam egyptios aduersus
egyptios/ imisso vertiginis spiritu inter eos: qui a cōmotione chri/
stiani imperij/ totius ambitus seculi dissoluetur: ipse ciuitates gen/
tium infidelium corruentes edicent. ⌊Ciuitas magna⌋ Roma est/
Apocal. xj. diuisa in seipsa: ⌊Babylon⌋ alemanorum potentia: ⁊ sm aliam spe/
Apocal. 16. ciem intellectus tangit ecclesiam versam in babylonem. ⌊Insula⌋
Prime. pet. 5. singula ciuitatum per totam latitudinem populi christiani: ⌊mon/
Apocal. 16. tes⌋ sunt monasteria. Uel certe ⌊in insulis⌋ accipiuntur naute maris

a ¶ Cōuocabo omnes cognationes regnorum aquilonis: ⁊ venient ⁊ solium suū ponēt in introitu portarum hierusalem. s. patriarchatuum ecclesie generalis. Ipsi sunt quattuor anguli domus Job. i. christus: quos ventus a regiōe deserti veniēs scilz partem peruersoruz concussit ad casum.

b ¶ Tres isti angeli significāt latinos apostatas pfidos mahometos ⁊ gentes immundas: quorum tribulatio sic proxima est gratie ⁊ pena.

in suis nauibus gloriantes:⌊in montibus⌋principes orbis antechri
sto temporalium pascua deferentes. ⌊Bestia⌋quoq; ⌊coccinea⌋sub/ Apocal. 17.
ditos prefigurat discordias ad inuicem seminantes.Hec⌊bestia⌋bel/
lica⌊septem cornua⌋defensionum/ꝛ totidem⌊capita⌋vitiorum habe
re describitur:vt ꝛ locorum presules non habeantur:aliorum dissi/
miles excusantiu; suas nequitias in peccatis.Talis est (inquit) via Prouerb.30.
mulieris adultere:que comedit ꝛ tergit os suum dicens : non sum
operata malum.Qꝫ autem sequitur.⌊Reges septem sunt:quinq; ce Apocal. 17.
ciderunt ꝛ vnus est:ꝛ vnus nondum venit:ꝛ cum venerit oportet
illum breue tempus manere:ꝛ bestia que erat ꝛ non est:ꝛ ipsa octá/
ua est:ꝛ de septem est:⌋ꝛ in iteritum vadet.Inuolutu; mysterium
mystico breuiloquio explicemus. Bestia[a] hec incepit ab Herode a ¶ In leena vrso/
Matt. 2. primo ascendens de perfidia iudeorum.Ipsius enim fuit primu; ca pardo ꝛ dissimilis be
put:sic Nero secũdi:tertij Constantinus arrianus:quarti Cosdroe stia Daniel's, c. 7.
persa:sub quo secta mahometi in arabia ꝛ egypto miro modo inua
luit.Quinti Henricus primus rex theotonicus:qui in ipsis parti/
bus aduersus ecclesiam sedem fixit.Et de his dicitur ⌊quinque ce/ Apocal. 17.
ciderunt.⌋Et quia sexto tempore reuelanda erat scriptura prophe/
tica:iccirco dicitur.⌊Unus est⌋sc; Saladinus:qui decem reges vel
cornua in subsidium contra hierosolymam aduocauit : multitudi/
nem.s.gentium pessimarum:referri etiam id valebit ad gentes in/
numeras ascensuras de lateribus aquilonis contra babylonios/cal
deosq; aspirans:quãuis alibi dixisse me recolam a Saladino ꝛ vsq;
ad finem sexti temporis:in quo percutietur post euersionem sedis
caliphi apemia:ꝛ egyptus premissa cornua seuitura.⌊Et vnus nõ/ Ibidem.
dum venit⌋loco septimo:quem scdm refert ecphilam Federicum
vsq; ad filij perditionis lubricum in posteris extendendum:ipse q/
dem erit caput draconis septimum antechristi preambulum vica/
rium/Christi emulum/ꝛ mahometicis nationibus coherendum.
¶ Licet enim a leone/vrso/pardo non sit eius actus dissimilis:ta/ Dañ. 7.
men post sui decubitum consurget:in semine prepostero rediuiuos:
vt eo rigidiores in suos ꝛ exteros pro instantia temporis vngues
Exodi. 14. exacuat:quo aduersus eu; Romane sedis elatio sub ȝelo fidei qua/
drigas egyptias inouabit:sed in scissura rubri maris:imperij inua/
Esa. 31 sor quisq; pertimeat:nedum quasi rhetia nouus[b] pharao paraue/ b ¶ De francis no/
Exodi. 14. rit alijs:prefocatus ipse remaneat super littus.Necesse quidem est/ uis egyptijs colligen
vt quo latius regnum gallicum hucusq; ramos suos diffuderit:eo dis vbiq;/tẽpore se/
Ibidẽ. leuius ad nutum ecclesiasticum sub crucis caractere fastus sui hu/ xto laboribus depu/
Hiere. 46. meros incuruabit:Hieremia dicẽte.⌊Confusa est filia egypti:ꝛ tra tato.
dita in manu populi aquilonis.⌋Quantum enim diebus preteritis
imperium theotonice potestatis regnum idem attriuerit/publica
Apoc. 17. mundi notitia non abscondit.Et adhuc sub[c] semine septimi capi/ c ¶ Sibillabit domi
tis bestie vel draconis illud deferri plantario cornu modice orietur: nus musce:que est in Esa. 7.
q; tam de Petri piscatoris collegio/q; de gallici regni fastigio infra extremo fluminũ egy
limitem italicum in modicis bellatoribus caudam simul ꝛ vertice; pti.
Esa. 9. decaluabit.Lic; enim partim lauacro/partim ferro barbarice siculi
regni reliquie humiliari habeãt vel deleri.Ipse tamen erunt galli/

ce lubricum feritatis: quia quicu̅q3 post alios de nido tertio pullus ac onus regni restiterit: adeo acuetur aduersus emulos insensatos: vt s̄m anagogen intelligatur quod scribitur. [Bestia que fuit ɀ no̅
Apocal. 17. est quasi ad interitum temporis] extremitate deducta : ipsaq3 [octa/ua est: ɀ de septem est] quo in successoribus aquile ɀ multitudinibus
Apocal. 20. Gog vltimi pseudo vatis. Ceterum sub alia specie intellectus: [si
Apocal. 17. octaua est ɀ de septem est bestia septicornis:] profecto ɀ si pro tempore sexto quod iminet: fuerit in reliquijs atterenda. Rursum tamen rediuiua consurget : vt tam internos/q3 exteros inquietet. Uideat ꝑinde regni pretor/nedum a'gressoꝝ collisor extiterit: ta̅dem a suo/rum corde duplicium aculeum doloris incurrat. Ac per hoc no̅ erit diebus eius expediens: vt quis aduersus illum recalcitret/vbi pro iniustitijs no̅nullorum in manus eius dominus hostes tradat. Ue/
Psal. 7. rum quia scrutator cordium dominus imutat consilia transfert re/
Psal. 32. gna: vt ɀ validus corruat/prudensq3 dedificat. Possibile ipsi erit: vt
Psal. 74. in constantia fluctuantis ecclesie: que hunc humiliat/hunc exaltat: ad cor stabile redeat: ɀ reducat in gratiam su̅mus presul qd̄ nescius
Matthei. 26. disponet ad iram: in vaginam videlicet: rubricosum conuertere gladium ɀ ad pacem deducere furias animoru3: vt vel sic in futuri dis/
Joan. 18. crimine temporis quiescat populus christianus a prelijs: ɀ quasi sab
Hebreo. 4. batismus illucescat vndiq3 inoptate latitudine claritatis. Unde ɀ
Esaie. 19. legitur. Intrabit israel in egyptum: ɀ egyptus in assur: hoc latinus in gallicum/francusq3 in cymbrum: appositis simul eis quoda̅mo/do federe sempiterno. Ceteru3 quia germinis aquile passurus pre/legitur ɀ non casus. Frustra sedes apostolica fluctuans in prelatis
Canti. 1. equitatui pharaonis: ac si baculo arundineo innitetur/cum tam a re
Quarti reg. 18 gno italo q3 germanico populo illi tempestas ingruerit: vbi pro fi/
Esaie. 36. ne laboriosi temporis inundabit vtriq3 calamitas : qua̅ nullatenus
Apocal. 17. expiabit. Et hec q̄dem ita seq̄tur [de bestia] pro qua plurima mala
Apocal. 19. fient. [Apprehensa est (inquit) bestia ɀ cum illa pseudopropheta : ɀ missi sunt in stagnum ignis.

¶ Explicit scriptum Uene. Abbatis Joachim super Esaiam: ɀ super no̅nulla capitula Naum/Abachuch/Zacharie/ɀ Malachie. Reuisum ɀ correctum: in quo ɀ fere totius orbis eiusdem Abbatis Joachim vaticinia continentur.

¶ Impressum Uenetijs per Laçarum de Soardis. 1517. Die. 27. Junij. Cui breue obtinuit a summo Pontifice : vt necubi quis imprimere/seu imprimi facere possit dictum opusculu3 sub pena exco̅municationis late sententie : quam contrafacientes eo ipso incurrant: a qua absolui no̅ possint/nisi satisfactione premissa.

¶ Itemq3 ab Illustrissimo ducali dominio Uenetorum ex gratia co̅cessum est illi: ꝙ similiter eu3 nullus imprimere possit sub pe/na in ipso priuilegio contenta. Et de his plenius continetur tam in litteris Apostolicis desuper confectis/q3 ex priuilegio ipsius illustrissimi dominij.

Caueant igitur omnes.

Registrum.

3	2	2	2	2	2	2	2
aa	bb	cc	dd	ee	ff	gg	hh
2	2	2	2	2	2	2	2
ij	kk	ll	mm	nn	oo	pp	qq

¶ Excusatio Laçari.

Si quid forte tuos/offendet lector ocellos:
Quod mihi mendoso grāmate/versus eat/
mendare velis:nam non me Laçarus istis
Consecit mendis/Bibliopola tuus:
Sed turbata magis pressoris inertia/quando
Sera dedit lassas artubus hora manus.

¶ Deo & candidissime Virgini gratie.